Thomas Windsor
Manchester
June 14th 1884

Constantia
Africana

2738

MAY 22 1913

SURGEON GENERAL'S OFFICE
LIBRARY.
Section Exhibit Case Shelf Hall
No. 215828
PRESENTED BY—
Dr. Thomas Windsor, Manchester, Eng.

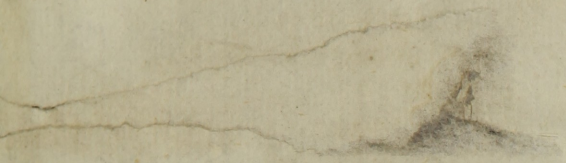

LIBRARY
SURGEON GENERAL'S OFFICE
MAY 14 1913

Bibli: Weissenav:

subsequitur. Sapienciam igitur inter perfectos loquimur destinauimus. Hac uero suggerentibus formula hec non crustam subministrauimus. Que tamen si laborem sique dente canino corroserit: invidus suis invitati tepescere et dormitare sit dimittendus. Nomen autem nostrum huic opusculo censui apponendum quia quidam horum alienacio emulantes laborem cum sit alienus. [illegible] nomina. Viaticum [illegible] quia [illegible] sui neque laboriosius neque tediosius [illegible]. Cui lib. totus in vii libros dividitur. Quorum in principio posui capitula unicuique libro tamen apponenda. ut quis querere aliqua per singula ad laboratus [illegible] volumina quomodo in unoquoque habeat in quo et quoto libro inveniat. Hec capitula ideo sunt posita ut liber [illegible] in quo auctoritatem nostram [illegible] teneat.

De alopicia	De pediculis
De pilis cadentibus	De cephalea
De pilorum asperitate capilli	De emigranea
De canis et ipsis qui tingendis	De dolore [illegible]
De furfuribus in capite nascentibus	De scotomia vel ilingia
De pustulis	De litargia
De fauis	De quibus per [illegible]
De tinea	De stupore mentis

De uigiliis — De epilempsia
De frenesi — De apoplexia et epilempsia
De ebrietate — De spasmo et tetano
De amore qui eros dicitur — De tremore
De stimulatione

Capillus — De allopicia

De grosso et calido fumo nascitur qui ex igneis et unctuosis humoribus e quo crescente crescunt et capilli. ut potest ab ipso nutriri. Hunc fumum qui perdidit et capillos perdit. Pro qualitate fumi ergo erunt capilli. ut potest in arboribus uidemus. Certum humore uel siccitate arescentibus uel pereuntibus et augmentantibus. Qui si omnino defuerit pereunt in omnibus capilli et fiunt calui. Quibus quia nulle medicine subuenerint iam non amplius come crescere possunt. Si autem fumus non ex toto amittatur sed solum ex aliquo humore inficiatur infirmitas quedam nascitur que allopicia uocatur. Hic autem morbus ideo allopicia uocatur quia uulpes que grece alopices nuncupantur hi sepe patiuntur. Quod ex colore cognoscere ipsius cutis loci potest unus. Ex quo humore hec passio oriatur. Si enim citrina calida et sicca sit non dubitamus ex colera rubea esse ortam.

Proinde hunc huiusmodi medicabimur ex subscriptis rebus: mirobol. citrini. uiol. scamonea. absincio. et his similibus. Quod si uel si rubei coloris fuerit.

cognoscimus

ex infectione: hec sanguinis. Deinde si etas tempus.
uoluntas pacientis permiserint uenam cephalicam
dextri brachii incidimus. et sanguinem extrahi
mus secundum uim pacientis. Post hec pociones refrigerato
rias et sanguinem euacuantes exibemus. Ut sunt
hec. oxisacchara. pruna. seuasten. manna. tamarindi. et
uiole. cassia fistula. et similia. At si niger locus fu
erit. et uelut plumbeas scamas emiserit. ex colera ni
gra ortum esse credimus. Hunc humorem expellimus
aqua cocta. pil. epithimi. et stomaticon yera rufini.
yera pigra. yeralogodion. et his similibus. Fomenta hi
beris cum aqua epithimi. Si locus albus fuerit. et le
nis. et mollis. et cereo humor uelut oleum exierit.
cognoscimus ex flegmate infecto nasci. Cui me
demur ex subiectis. Aqua cocta cum agarico. stoma
ticon. yera fortissima Galieni. theodoricon. in quo nux
muscata sit. et similibus. Gargarismos facimus ex
oximelle. et aqua calida. pulitem adiungentes.
pigre. et gargarismos faciamus cum medicaminibus
supradictis flegma deponentibus. Uomitum pro
cemus. cum oximelle. cui commiscemus aquam. cum aneto.
et salgemma. et hiis similibus. his et salientem pi
gra pocius. se expertum testatur. adiunges ibi
medicamina ad deponendos malos humores. qui
oriuntur ex allopicia. Postquam humore non
ablatum operiemus ad excludendam putredinem.

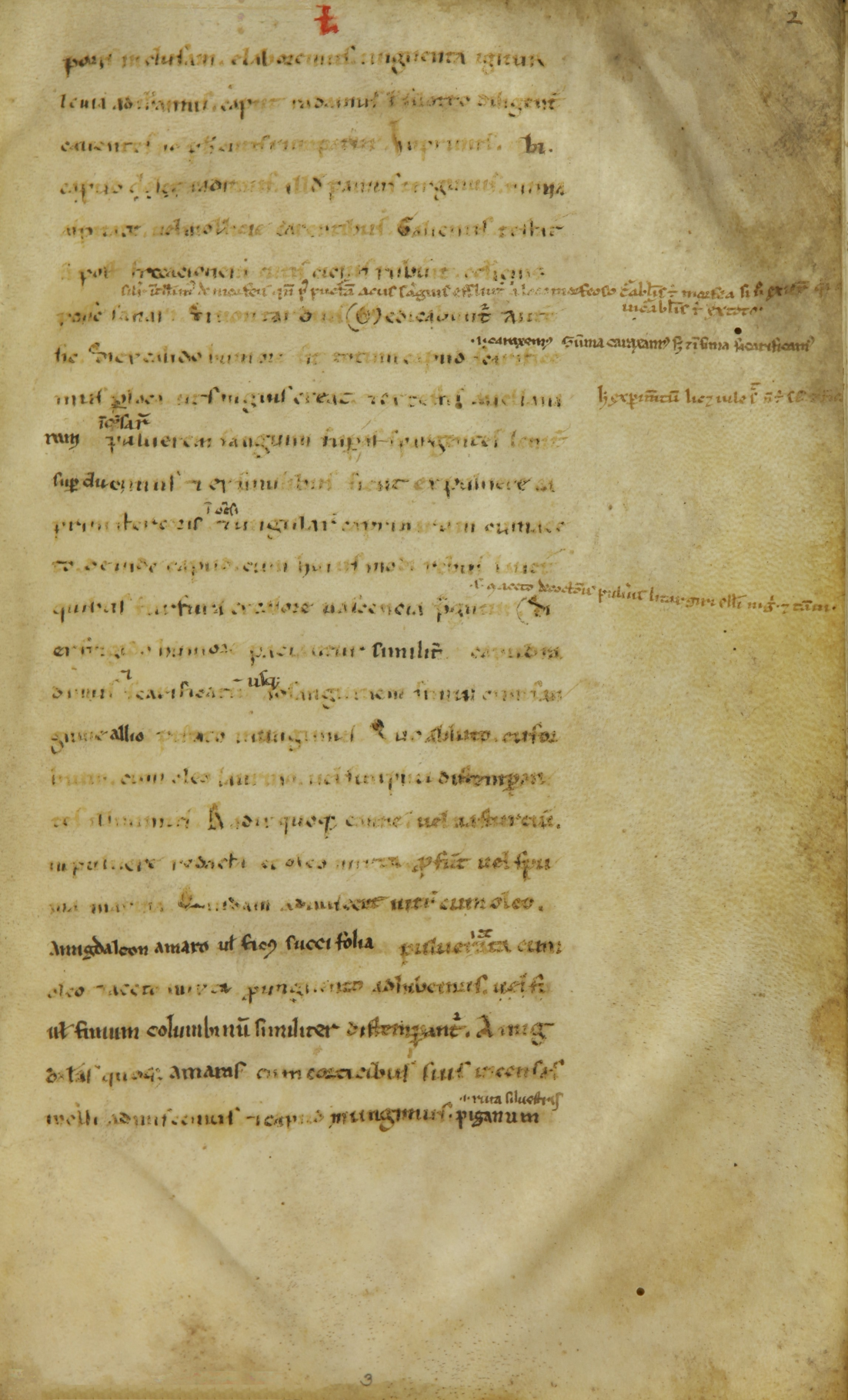

cum aceto. uel cum spuma. elleborum nigrum. uel
album. [illegible] puluerizatum. et cum bonum pul
ueribus locum illum aspergito prius cum panno aspero
fricato. Colloquintida per pulverem. super hec agrimonia. sem
[illegible] quodlibet horum puluerizatum et aceto temperatum
[illegible] illinendum est. Alii admiscent album
elleborum. sinapi quoque. uel nasturcii semen. ami
[illegible] temperatis cum aceto. licet unge. Dyascorides.
Castaneam [illegible] cum [illegible] mixtam prosunt
infantibus ut capita eorum mundentur et capilli nascan
tur. neque alopicia oriatur. Dyascorides testatur. super
cilia [illegible] lacano [illegible] uel [illegible] murtino. [illegible]
[illegible] Similiter [illegible] puluerizatum
et cum aceto temperatum [illegible] inde cum
[illegible] Super
omnia hec considera. quod omnibus supradictis unguen
tis [illegible] margaritam [illegible] uel
[illegible] unctuose [illegible] eris
[illegible] uel laurinum [illegible] unguentum. [illegible] ar
barum [illegible] supradictis ungentis [illegible]
[illegible] Unguentum [illegible]
bis. spume maris [illegible] columbinum [illegible] elle
bori albi. rute semen [illegible] nar
di. capsie. nasturcii [illegible] puluerem et
cum uino cocto. uel oleo. [illegible] cum
oleo laurino. Antequam [illegible] unge [illegible] noc

[illegible] ualde [illegible] loco semonis [illegible] nesciente.

te iunctum dimitte. Sequenti uero die ine-
mineris aqua lauandus. ubi folia [illegible] uel bletae sint
cocte. quod sepius est faciendum.

De pilis cadentibus.

[illegible]

Capillorum quoque amissio non eadem est passio. [illegible]

idest allopicia

que et superior. est enim minor. non sic [illegible]. Est ac
multiplex. Fit enim aliquando per abstinenciam cibi [illegible]
fumus ad sua loca transire non possit. ex quo fumo
idest generari uel nutriri
capilli dicti sunt uegetari. Aliquando enim fit per
idest leprosos
infectos humores. sicut solet euenire pacientibus
infirmis siue leprosis. Aliquando. ex clausis poris per
soliditatem cutis. aliquando ex hiis duobus apertis. Que si per ab-
stinenciam eueniat ducendus est ad balnea temperata.
et cibi mediocriter dandi. et ab omnibus salsis absti-
nendus. Cum inungendum ut his utatur quibus
humor temperatus. radices attrahat pilorum. Depu-
de ladano — de yrino [illegible]
igitur ungamus oleo ladanino. et yrino. [illegible]
poros ex soliditate cutis clausos. ungamus oleo ex [illegible]
idest coctis in patella
amigdalis amaris [illegible] et oleo ex semine. radic-
oleo laurino. uel camomillo. Si uero ceciderint in-
[illegible] quia propter apertionem pororum est. un-
de oleo quod constringat inungimus rosacio. uel mir-
tino. foliis oliue puluerizatis succo foliorum eiusdem
arboris cum oleo rosaceo temperatis. Item folia mir-
te incensa tempera cum oleo rosaceo. et unge caput.
uelociter crescent capilli. et stringuntur pori.
idest de radice [illegible]
Aliud. tolle folia de albe [illegible] incense. et pisa et

Depressura ⁊ aspritate capillo

rum.

citrinis. pruine. nimbe. uel aqua. de cassia fistula.
[illegible] siumbia. Si tempus uel etas prohibuerint. uentu
cesam [illegible] incide. Tantum detur aqua de siropo. Si tussis
cum calor extinguatur, frigidis et obtimis cibis pascatur. i. cu
curbitis. portulaca. atriplice. Pullis gallinae. per
dicibus et similibus. Calore extincto locum uoge
Psillio pro semine citonie [illegible] habeat psillium.
psilii aqua infuse [illegible] ut ad spissitudinem mu[illegible]
[illegible] inunge oleo uiolaceo. uel rosaceo. et oleo [illegible]
[illegible] suppone. loco [illegible] procedente [illegible] pano.
Psillium si succo cucurbite infundas frigidiorem.
postea laua cum aqua [illegible] in qua [illegible]
procedente [illegible] fuerit [illegible]. Sepius quoque oleo
rosaceo. uel [illegible] inungantur. uel [illegible] et
folia [illegible] uiridis [illegible] et cum aqua cocta [illegible]
[illegible] et [illegible] tinea [illegible] cum oleo [illegible]
[illegible] caput [illegible] lauas capillos [illegible]
[illegible]
[illegible] tur [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] caput [illegible] de balneo
purgamen [illegible] De

Cani ante tempus **canis et capillis tingendis.**

nascuntur ex flegmate [illegible] ex [illegible]
capite. [illegible] monent [illegible]
[illegible] albi [illegible] utaris [illegible]
[illegible] serap. [illegible] colloquintidum [illegible]
[illegible]
scamonee pondus [illegible]

De tinctura capillorum [illegible]

·I·

trosilini semen. ellebori nigri. ʒ ii. piperis nigri. ana
ʒ. i. uel ʒ ii. Puluerem. et tempera cum succo absinthii.
diaq pondus unius solidi .i. unius dragme. uel chi
odecaton. uel pillulas ex aloe mistice. et similibus
confice. frequenter uomitum prouoca. Ieiunus fre
quenter balnea. et similiter guargarismata. de se
rapo acetoso. et similibus. Si autem nati fuerint. (ualet)
subueniunt ungentis. Si nigros facere uolueris de
alcanna. et cortice fabe. atque galla. puluerem fac. et
cum succo blete tempera. Aliud. tolle galle ʒ v. cum
oleo (rosaceo) [illegible] alcanne ʒ ii. et usti [illegible] (fuligo .i. ruia) ʒ i. sal [illegible] (pulue) fac
tempera cum aqua calida. unge et folia blete super
pone. Aliud. pone alcannam recentem in aquam ca
lidam. et postquam emollierit. moue. unamque fialam
aceti [illegible] super ipsam alcannam appone. sic
cum aqua [illegible] per triduum unge. Aliud. pile (l. fruct.)
cipressi [illegible] eiusdem arboris. in uino cocte.
siue in aceto coquantur. et inde caput lauetur. Ru
beos si facere uolueris lupinos. nitrum. in pulue
rem redige. in aquam calidam repone. per quinque
dies ibi dimitte. et laua exinde. Aliud. fecis ui
ni cocti [illegible] et gummi edere fac puluerem
tempera cum oleo [illegible] et unge. Si molles
et subtiles facere uolueris. ex puluere nitri. et [illegible] (spume marine)
bi [illegible] in aqua calida [illegible] laua. aut cum suc
co malue. aut blete cum nitro. aut cum farina.

ciceris. vel lupini ac cum apozimate coloquintide.
aut cum felle taurino. uel aloe. cum succo mirte.
Sed tamen prius lauentur cum oleo uiolato. Con
fectio ualet ad capillos. cucumeres siluestres usti. cum
oleo temperati. nigelle uste cum sepo lupino. uel in se
temperati. Quod si uolueris ne pili mali nascantur.
uel malis locis. ungantur sanguine testudinis.
aut rane. uel ouis formicarum cum oleo contri
tis in quo coctus est ericius. similiter ungenda sunt.
cum iusquiamo opio. et similibus ad faciendos crines
post calefactionem. litargiri. emblici. galle. ana ℥ ii. fac pul
uerem et tempera cum succo mirte. deinde ungatur.
ligentur cum filo. deinde plus ungantur. et in iii.
diebus dimitte eos deinde lauentur cum alcanna.

[illegible]

De furfuribus in capite

Furfura capillorum uerissima faciunt
dampna. nisi aut eos ex capite eiciant. Sunt
autem albe squame granis furfuribus simillime.
que ex duabus causis fiunt. Una est proprie ex cerebro
erit. altera ex fumo cuiuslibet humoris. caput
ascendentis. Curantur autem sic ex contrariis.
Si ex calidis fiunt. damus frigida. si ex frigidis. cali
da. Deinde ex his capita sunt lauanda. Farinam ci
ceris cum succo blete tempera. deinde caput laua.
Malue succus cum aceto idem facit. De succo foli
orum sisami. sicca puluis. furfura euertit. mollescit

[illegible]

De pustulis in capite.

ana ʒ. vii. olei rosati quantum sufficit. Aliud.
Quod (medicus) criton affirmavit. valet. si nascantur (pustule) ex fleg.
℞. litargirium tutiam siccam. pulveriza et tempera cum
oleo. atque unge. Aliud. corticem maligranati. ica
cia. galla. pulverata temperentur cum aceto. et
unguntur. Aliud. Tolle ramos ficus. frondes viri
des. et cum aqua pista. quousque efficiatur sicut
medulla. et unge. Si spatio fuerit diuturna vice
aque acetum pone. Si nova aqua loco utere aceti.
Si fuerint vulnera oleum rosatum. et albuginem
ovi. apponas. (Aliud) Tolles amigdalas amaras mundifica.
cum aqua calida et pista. ut unguentum fiat. et ra
sumque caput inde unge. De favis.

Aliud genus scabiei sustinet cutis capitis
foramina habens minuta unde lues
egreditur. quasi mel. Et ideo iste morbus appella
tur favus. quia sicut mel ex favo. ita lues exprimitur. Nascitur autem ex flegmate salso. Pri
mum est primo humorem purgare. yerapigra.
yeralogodion.
Yera fortissima gal. yera rufini. stomaticon theo
dotion. Gargarismum ex calidis facies quod fleg
ma depellat. (Aliud post hoc vero subvenias. Si ... expellat hi) grossum. et viscosum. Post unguen
to subvenias. ℞. Litargirum. et bombicem
cartam incensam. cum aceto tempera et unge. vel
litargirum cum aceto pone. acetum forte natura (hi. aceti)
liter flegma minuit. Si ungere aliquid vis unge

(unguentum proprium contra scabiem)

simul nature aceti. ut est herba uerueci pistata cum aceto. Aliud. tartari est i. incensi cum calcis uiue 3. ii. et cum aceto tempera. Subtrahe cibum quod flegma faciat crescere. Aliud. Litargirum cathmiam tem patam cum aceto.

De tinea.

Remoti in cute capitis nascuntur scabies. uel carbunculi. et nata inmiscentur. Fitque pruritus. non modicus de quo pruritu quasi squame non modice. sed maiores delabuntur. Hoc sepe euenit infantibus propter suam habundanciam sanguinis. et molliciem cutis. His primum noxios cibos subtrahimus. et humore nociuo sublato ungueta adhibemus. Si lactens fuerit qui non sufferat recipere medicinam. incidimus retrorsum in auriculis ambas uenas. et ex sanguine subtracto. sic calide ungimus. Nutrici uero malos auferimus cibos. et succos scariole. et feniculi. atque zucari. potando demus. Infanti quoque caput radentes. tali ungimus unguento. Recipe. Litargiri cerusse. ana 3. iii. pulueris sarmenti. croci. ci. mei mitte. gummi arabici. galle. pondus equale. puluera. et cum oleo rosaceo et aceto tempera. et unge. Item tolle galle non perusse 3. v. amigdalarum amararum. cum corticibus 3. v. tempera cum aceto et unge. Item tolle gall' non perusse 3. v. urine tauri. aceti fortis ana. fialam .i. fac quoquere usquequo ad

pstentur ⁊ faciens unguentum. inde unge illum.
Aliud. Medulla semmis bambacis. pisa. ⁊ cum aq̃ rosacea. tempa aut. cum aceto. ⁊ unge caput. Ite
lutargiri. ceruse. bol. ana. ʒ. ii. acacie sulphuris. ar
genti uiui. ana. ʒ. i. fac puluerē cum oleo rosaceo.
⁊ aceto. tempa. ⁊ unge postea. cum aqua calida la
ua. Ter nutramenta infanti. tb; diebus faciet exoto
amigdalio amaro. binas guttas. putrasq; infundens
in auriculas. ⁊ caput ungamus. cum lutargiro su'co
cinere. argentalis. tempa cum oleo rosato. hunc quo
q; puluerē porandus dab. Re. spodij. ʒucari. rosē.
ana. ʒ. ii. gariofili. cardamomi. uuube. ana. ʒ. i. gal
le muscate. cc. Orientalis cathime. argentalis. cam
phore. ana. ʒ. i. fac puluerem. ⁊ da infantibus pond
medij cum aqua frigida. uel cum lacte nutricis.

De pediculis.

Sepe pediculi ⁊ lendines nascuntur in capi
te. uel in toto corpe. expurgationibus qualibet
eicient ⁊ sic de facit inter carnem ⁊ cutem. Quod si
fit calido in corpe hoc unguento ununge. Ar
gentum uiuum. ⁊ cinerem filtri. cum aceto tepa. ⁊
oleo. uel lutargium. ⁊ argentum uiuum. cum ace
to. ⁊ oleo tempa. Infrigido corpe hoc unguento ute.
Trafilagriam. nutrium anti. pigmentum rubeū
cum oleo ⁊ aceto tempa. Aliud. elleborum album.
trafilagriam. nutr. cum aceto tempa. ⁊ caput ungito

in balneo. Item auri pigmento. rubeo capud inun
ge. cum oleo temperato. in balneo. Similiter acetum tepidum
cum aqua marina. occidit pediculos. et si non habes. fac
aquam sal. et aquam cum modico aceto mixta. id
facit. Et si post infirmitatem pediculi nascuntur.
Fac unguentum de inco. i. semen. cc. ostolani condit
unge. et lava. cum aqua ubi cocte sunt rose. et iunii ter
aliud. tolle folia pini. et pista. et de ipso succo similiter
unge. De cephalea.

Dolor capitis duobus modis debet consi
derari. vel ex se proprie. vel ex aliis membris.
sicut stomaco. Qui si modo presens. modo recedit
fit. et munda. procul dubio venit. Unde. Galienus. Si
dolor est in capite. nulla causa certa extrinsecus ve
niente. Humores collecti pregravant stomacum.
et maxime acuti. Dolor autem et infirmitate capitis
que ex regione est stomachi. Qui si sine intermissione
fuerit. proprie ex capite venit. et ex quolibet. un
humorum. Si fit ex sanguine. calorem patitur in
+ pro illa agrica est sanguinea.
capite. gravitatem in fronte. Oculorum rubescunt
vene. cum tota facie. vene faciei sunt plene. Ur
+ dispositionem sanguinis.
ina rubea et pinguis. accipit molle. et pulsus mollis.
vinum debet fieri ductio de oleo rosaceo. vel aqua ros. in tempore
Si ex colera rubea. infirmitates habet nimium ca
aer acetum et quare.
lorem et in lingua siccitatem. vigilie et sitis non
desunt. et maior est in dextram partem dolor. Si ex
i. mela + pro illa deputata est melie infirmitati splenis.
colera nigra. in sinistra parte erit dolor. et frigore

[Marginal gloss, left margin:]

...or capitis que cephalea vel cephalargia
...cephalapania dicitur duobus modis fit. quando
...vicio capitis et dicitur essentialis. quando aliud
...veniens et dicitur accidentalis. quando essentialis dolor
...unc affligit. quando vero accidentalis recedit ... dolor
... quandoque est universalis et totum capud occupat quandoque
...capitis et unam solam partem affligit. quando totum capud
...patitur dicitur cephalea vel cephalargia vel cepha
...pania. particularis quandoque occupat mediam partem ca
...ex directo ... medietate nasi et ...
...et dicitur emigranea quandoque anteriore cellulam vel
...am vel posteriorem et dicitur monopagia. ... notandum
capud quandoque distinguitur in iiii. regiones quia
...es cellulas. regionem capitis appellamus anteriorem partem
... posteriorem dextram et sinistram. cellulas capitis
... anteriorem partem capitis mediam et posteriorem
... pro capite dicitur sanguinea ... maior
... et maior ... repletionem dextra
... colica ... quam suppositum est sinistra
... melica ... splenem quod ei suppositum et ...
... melica. posterior vero dicitur flatica ... fla
... illa ... dicatur ... posterior
... et sicca ... posterior pars est
... soto ... cellam est ... et ...
... pars est flatica ... humidat
... pars ... cellam ... cella
... et sicca ... posterior ... flatica

...um. dolor est sensibilitas rei ... G. in libro
... et ... sensualis ... i. do
... et ... solutio continuitatis

vigiliis et gravitate. Si de flegmate fuerit gra-
[illegible]
vedinem, et ipsi gravem retunctionem cum quiete
[illegible]
la, et dolorem in occipitio. Galienus in libro institutio-
[illegible]
num. Nosse oportet caput dividi in iiii. partes. San-
guis in fronte dominatur. colera rubea in dextra parte.
Flegma in occipitio, colera nigra in sinistra. In quibus
cognoscendis medicus operam dabit. aliquando tamen
ex calore solis, vel aeris, dolor est capitis. Unde Galienus
in libro de accidentibus et morbis. Si caput extra
[illegible]
frigidum per quandam quasi cataractas intrat. que
frigidoris illius sunt causa frigidi protinus appellitur
capitis. Si ex calore solis vel aeris cerebrum exte-
rius [illegible] adest sicut [illegible] [illegible] post
[illegible] membra debilia [illegible]. Pluribus
dolor ille est ex nimio vini potu vel evocationibus
capitis. sicut vulnere apostemate vel percussione
vel casu. Oportet autem [illegible] et egrotantis con-
suetudinem, et unde dolor natus sit. Si precesserit
ex capite [illegible] est ex quo sit humore. Si
ex sanguine vel colera rubea [illegible] cephali-
cam [illegible] vel [illegible]
[illegible]. Si ex flebotomia
[illegible]
non [illegible] palmo [illegible]
pedis [illegible]. [illegible] colere rubee [illegible]
[illegible]
sanguinem [illegible] flegmati et colere nigre [illegible] erit.
Singulis [illegible] melius per se medicamenta adhibeat.

[illegible marginal glosses]

Colera rubea. medicabimus. si plus quam sanguis do-
minetur. cassia fistula. tamarindis. prunis. uiolis. mira-
mirobolanis. citrinis. dando .z.i. & ierapigra. Que
ex aloe. lauato conficitur. in febre & siropum uiolatum.
uel acetosum. & malegranata. demus succum. & post-
quam corpus interius mundificatum esse certificabitur.
capud. manus. pedes. aqua tepida. infundamus. que
habeat uiolas. camomillam. ordeum decorticatum atque
rosas. Quod si uigilias patitur. papauer adiungimus.
Incipiente infirmitate oleum rosatum. cum aceto
damus. uel aquam rosatam cum aceto. uel oleum ui-
olatum. & portulace succum. uel cucurbite succum
super capud infundens. Vngens frontem capitis. cum san-
dalis albis. rosea. camphora. ordeo. Que tempora
cum succo psillii. & aqua rosacea [illegible]. Dicit oleo & papauere.
rosato frontem & tempora. unctis & opio simplice
dolorem ex calore refrigerantibus. & dormire facit.
Item dicit. si folia & capreolos uitis tollas & forte
pistas. & capud ungues. ualet humoribus depellen-
dis. Sternutamenta prouocabis. cum succo lactuce.
portulace. cucurbite. oleo uiolato. cum mulieris
lacte mixto. Quod fugat puella. uel cum [illegible]
co. Si uigilias patiatur. sternutamenta prouocamus
cum oleo uiolato. opio. uel papaueris oleo uel uio-
lato. & talis. Si dolor capitis. cum coriza teneat [illegible]
cataplasma uel [illegible] appendendum erit. Neque

enim aquam capiti infirmus non infundat. nisi
cum rosacea. uel salicis. uel portulace. uel cucur
bite. Quod auctorizat. Galienus in libro cata
genum. Nec fomentamenta recipiat. nisi per humor
decidat. Cibi. cucurbita. atriplices. portulaca. ble
ta. Si non habent febrem pullos comedat columbarii.
perdices et similia. Si uero ex frigido humore fit dolor. uel
fleg. uel melancolia perspicuum. que iam diximus signa. et damus
ieram fortissimam. g. ierologodion. theodoriton. pill.
stomathicon. pill. ierapig. uel uomitum faciamus. de radici
bus. cum oximelle. gargarismum. cum ierapigra. et sinapi.
pirethro. et cum oximelle. debet lauari caput cum aqua ubi
coctum sit anetum. rosmarinum. ubi maiorana. camomil
la et similia sint decocta. Ungimus caput melancolici exa
migdalis amaris. cucurbita amara. flegmatici. oleo
sambucino. uel nardino. uel musceleno. uel camomileon. em
plastrum imponimus ex gummi arabico. euforbio. mirre.
[illegible]t. Si humores defecerint. fomentamenta
prouocamus cum succo caulis. blete. uel camomille. Si per fomen
tamenta in naribus ardorem sentiat. inungimus lacte. ou
puer lactantis. si non senserit. naribus nitrum imponimus.
et nigellam [illegible] cum [illegible] fumum [illegible]. confirmat post
capi. de tale [illegible] succo. si nares et tempora ungamus.
Sepius ad balneum ire cogantur. Cibi uolatilia
calida. et coctum. hoc modo medicandi sunt qui do
lorem capitis [illegible] cetera inueniet. In

I

dolore ex percussione. l' ruina. l' apostemate. cephalie ... uicine. & si aures ... l' ex subito ... si aures negantur ... [illegible]

ex tali dolore sepissime ... ex tali dolore ... solet prouenire

tium ... ex ... prouenit ... uulneris. uolas ... [illegible]

... per cassiam fistulam ... diebus singulis bibere

debuit ... R' ... solatri. cassie fistule. mirre ... ʒ. iiii. cum

.i. aloe. .i.

... aloes. epatice ... tale ... imponimus.

... sandali rubri. solatri. saliceris uiole. ... farina ... cum

delinitionem

... succo ... puellam

.i. parientis ... lac masculum parientis

... sandali albi ... rubri. bole. ... ana

succo solatri ... petram. cum ... malgranati

succo ... saliceis ... uiole ... iuleum

... sine plaga ... eis ... cum

aqua ... cocte sit ... uiola ... unge

... oleo rosaceo ... ad ... uiola ...

cibos ... lactuce. portulace. puluis ... iuuelle

... Si dolor capitis ... col

.i. uoluptate ...
... dura ... cum ... & ... accedunt ... minimum l' flaue natalie

... uomitum prouocat ... non ... cum ... l' ...

... nimium ... debet uomitum prouocari

... uomitu ... dolore ... prouocare negamus

ut pigere ...

... aloes ... dari ... et ...

Si autem ex calore sit

aqua ro. mirte suco. si ex calore sol

... ungatur ... aqua ... uel aceto ...

... uehementi ... oleo rosaceo portulace suco

... succo ... illi ... simpi ...

ut fumositates ...

... caligante succus. aqua calida pedes imponat. Si dolor ... ex frigidore ... caput aqua calida. in qua cocta sit ... ros marinus

... mellilotum ... infundemus fistulam in qua ... ... decima

Sicut ... alibi dolore ex percussione l' ex ruina ... apostemate ... uictus ... aloes dolor ... uires ... repugnet ... [illegible]

Sirup ... simplex ... et ... ante ...

uomitum prouocabit ... colera ... purgant ... uomitum ... colera ... humores ... debet prouocari ... habundantia ... debent purgari ... uomitum ... prouocari ... patiens sit ... uomat

...m. fac pill. in modum ciceris. da .x. i. vel .xiiii. ante somnum cum aqua calida.

ce ... & q̄ ... ... (marginal note)
... usuale.
... accualr' ... ponens ... auro (ferri)

Si [euacuatione] stomacacione mundificas cap. et stom. ual. contra dolori. ex reuma. fleg. ℞. aloe. turbit. mirabolani citrini. et nigri. absinthii ana ʒ. xiiii. scamonee. colo
[polipodiu ... laxatiuum ... appone ad reprimandam maliciam coloquintide]
quintid. polipod. epithimi. an. mastic. ana ʒ. ii. tempera
cum succo marrub. fac pill. in mod. piperis. da ʒ. iii. cum
[.i. ad modum potest reficiatur.]
aqua cal. et sed laxatiuum celebre. Ual. stomachi da
mutacionem humoris. purgat colam rubeam et nigram. flegma sine
[.i. aloes.]
ulla molestacione. ℞. yerapig. mirobolani citrini. an.
ʒ. iiii. nigri. agarici. ana ʒ. ii. turbit. ʒ. vi. sal gemme. epi
[.c.s.] [tiba]
thimi. anetos. an. ana ʒ. ii. scamonee ʒ. i. tempera cum
succo scariol. et fac pillulas quasi piperis grana. Dabis cum
[q̄ continet x. precepta .i. capitula]
aqua calida. Ierag. celebre de coloquint. stom. mundat
atque caput. renes et totum corpus. ... et de flegmate.
[de spica nardi ... | palea camelorum alio nomine | asarum ...]
℞. ... spice. ... absinthii. squinanti. xilocassie. asari.
mastic. carpobals. xilobalsami. cinnamomi. alterius pondus
equale. aloe. quantum sunt cetere species. fac pill. cum succo
scariol. sicut piperes ut laxatiuum flegmaticum. detur
coloquintida. turbit. agaricum appone. equali pondere.
Pill. auree ualentes ad easdem infirmitates. sed cum leniore.
scamonee ʒ. i. ii. coloquintid. agaric. an. petrosili. feniculi. an. ʒ. i.
℞. aloes. ʒ. iii. mastic. rose. ana ʒ. i. pill. fac. De

Cerebrum diuiditur in longitudine. **migranea.**
[.s. quedam pellicula que ... cellulas quas uocant uesiculas]
in dextram et sinistram partem habens mediam lineam
qua uentriculi medii differunt. Cum in capite aliquorum
[quod ... depicta]
humorum ascendat fumus et diuidit in dextram partem

Hee pille auree ... ab auro ... ab ... effectu
preciositate pille optime sunt quolibet dolore
capitis diuturno ... indigere ... ultra pille
ante cibum ... aduersus ... conficiuntur
ita puluerizate aloe et mastix ita q ... due
partes sint de aloe et tercia de mastice ...
... ad pondus unius denarii conficiatur cum succo
feniculi .i. absinthii. et ... ... tantum ...
... aliud ... ... pille ...
in modum grani piperis et ... accipiatur
... cibum et ... in ebdomada ... usum ...
... de ... ... a dolore capitis
diuturno. et ... conficitur debent ...
... ... distillari ...
... ...
... habeat ... ... debent ... confecto
... recepto pillula ...
... cerebrum ... ... cerebri ... ... fit ... cerebri. medulla ... cerebri ... medulla
... ... plenum

appellatum dolor ibi gignitur. Si in sinistram partem
emigranea vocatur. Quam passionem sic curare
disponimus. Videndum est utrum de calidis sit humoribus.
Quod cum intelligitur de calore in cephalica dextra
flebotomanda est cephalica vena ex ea parte qua patitur
et cum catartico purgabitur. quod acuta colera est. Epi-
thimie embrocationes sint faciende cum oleo roseo et
violato et lacte puellam lactantis. Embrocacio in
fronte apponetur et tempora desiccanda. Ventositatis cura-
tio adhibenda est de ratione quam diximus de cephalea. Si
de frigidis fuerit humoribus cum yeralogodion
theodoricon et simul purgabitur. Embrocacio cum
oleo fiat nardino vel camomeleon et de oleo nucis tepida
mane in ipsa parte ubi dolor est.

De dolore qui ... Tortonapagia

A capite nascitur cum molestia magna
dolor in media parte ...
in ... incipere ... nec ... nec ...
aliqua parte possit ...
contingit. Vel ex ventositate grossa ... in capite de ...
... invenitur ... numquam percussione sentit
calidam. Si ventositate gravitate et ... Si
... certificabitur oportet ut ea purgetur
et caput lavetur cum aqua in qua ...
in oleo ... frondes ... et ... cocta. Em-
brocacio cum oleo fiat rosato ... Si ... nimis
...

Vertigo

de Largicione.

de quali ex pergefactio ē a somno.

de stupore mentis

Hiis infirmitatibus [illegible] per [illegible] curantur [illegible]
[illegible] fit [illegible] per infrigidativa, ut aqua in qua [illegible]
ponantur [illegible] camomilla, mellilotum, ro-
sa in aqua decocta infirmis apponantur, ut per nares fumus
[illegible] in aqua [illegible] et [illegible] cum
oleo rosaceo et aceto ungatur. Si ex frigiditate fit, sola
[illegible] cum camomilla et
[illegible] mellilotum [illegible]. Hinc de-
cocta. Deinde caput ungatur cum [illegible] muscellino, nardino, oleo
et similibus. Si ex siccitate et humiditate in firmo exer-
[illegible]
[illegible] moveatur [illegible]
[illegible] muscellino oleo
[illegible]
[illegible] accensis [illegible]
[illegible] bibendum
[illegible] Quod dicetur [illegible] infirmitas [illegible]
[illegible] pupis [illegible] morbis [illegible]
[illegible] cerebri. Si ex defectione et dissolutione
fit [illegible] cum camomilla in aqua coctis viola
et rosa inungantur [illegible] sandalis quoque et oleo rosa-
ceo et aqua rosata. Aut in fomentum dulcis sonitus fiat de
instrumentis [illegible], sicut campanula, rota et similibus.
His enim anima [illegible] delectatur et ex delectatione
excitatur natura. De vigiliis.

Vigilare est [illegible] naturalis [illegible] vocatur

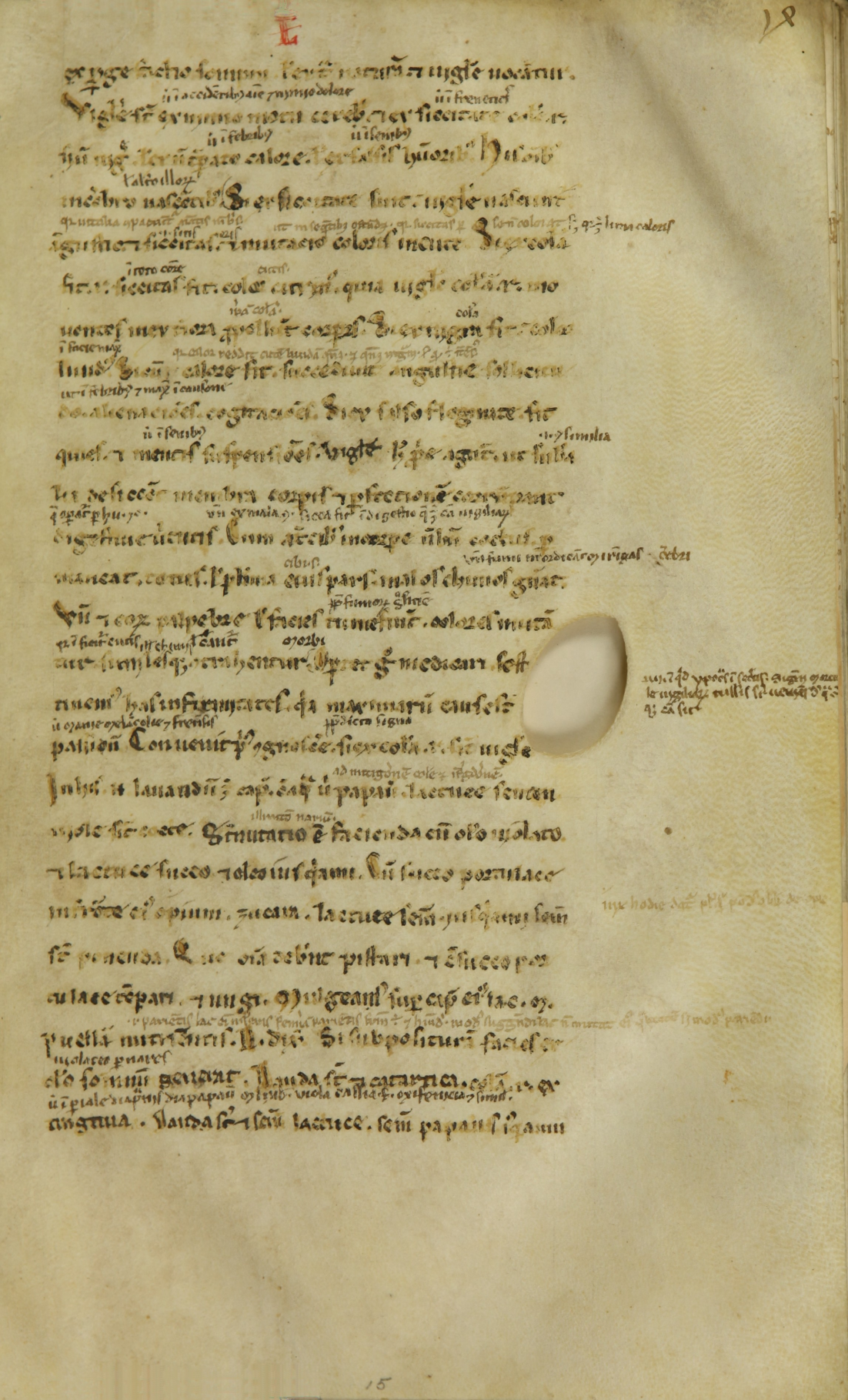

de freneti

s qui patit'. si n aliq nb aduenient otraria. Post dimi
nucione. c catartico e subueniendu. R. oxifenicu. pru
na iuiubas. uiola. mana. cassia f. & similia. Cotidie digestio
e augmentanda. Et incensio e cole. v. extinguenda. sic h fac catar
tic. R. manna. uiolato mell. cassie f. an. ʒ. v. q colata in
uino dam. in aq ciuebite. uespe c aq malignati dulcis aut
acidi. c sirupo. t ʒ unc. Aute d e typsano. ʒ unc. t d pane
lauato. c amigdal & ʒ unc. Autem a sep aq. c sirupo uiolo.
t deprunis. t oricate. mittam oleu rosat. c aceto sup cap.
t portulace succo. t sep uuue. & cucurbite. c oleo uiol. t ros.
Ponam sr cap frondes salicis t portulace. Si h't uigilias. un
gam frote. & tempa c lacte. t papaueris succo. & oleo uiolo.
Si mutacio fiat c lacte mulieris. & oleo uiolo. Si siccitas
oris sciat. & aspitas lingue. Lauet os c psillis aq. & oleo. uiol.
sumit liga. In domo u iacet frondes erbar mittam uirid.
sic salic. mirte. rose. Si pocione bibe no possit q dictum
sum. clistere mandam fiei. d malua. de uiola. ordo. mundato.
iuiub. furfure. in aq cocto. t .ii. apponat d mel. e .i. de oleo
uiol. ʒ unc. ʒ. x. & fiat cotidie. De melancolicorum cebr' opt.
d cola .ii. mundificari s q litate sua c catartico. sic iera
logodion. teodorito. & similib. yeragalieni. & catartico.
d epithimo. & agarico. Si morb' sit molest. utitur lenio
rib p regam. pea catartic dni. & abstinencia ei iniugam
d cibariis cola. ii. gnatib. G. Opt' in q's moi morbo c sid
are. q medicina forcior. seu d bilior in inicio dari debeat.
Ite dix. Si morb' no adeo sit molestus. nec suspicio h'at.

adebilib' ad forciora ascedat. Et e contrario in contrariis. Id' ypo
cras sentit. De ebrietate.

Oportet uinum bibentes quantitatem et qualitatem cauere. que cosuales inebriare. considerent. g quasi lib' sui corporis qualitates. et in b' uolutarium motum b'ntia. memoria. ratione sua. Que facile potest cito imutari et debilitari. perdat ut ipse uino dnet. et nimium uini. s. ex cessu ebrietas nascitur fumo et indigestio. q e ebr' ascedat. ipsum oportet sic nebula. opinitum et soli. et emolliunt. Similiter nimi ac sensus et memoria turbatur et intellectus. Incipiat g medicari. Si ebriosi calide nature fuit. mitam s oleu. r. in capite et uiol. e succo cucurbite. et portulace. e aqua uiol. Det ad bibendum. malignati succ. e sirupo. In genere medic in sompno reducendo. ut uini fiat digestio. per balneum tepatum paret et in aqua calida. pedes fricent e sale. et rosis uiol. q fumum a capite deponat inferi. ebrioso uomitum puocent. d' in bibant absintum. e fria aqua. t' mixta. et absintum e sirupo. r. Si q's ait calores cu dolore patit' e capecordia. uomitum puoc. et psillium e aqua r. potent. coitum euitet. et saturitate. ante et p' potum. Reficiend' e epdicib'. pull'. et portulaca e aceto. mali citrin utatur. Grat' q: gnatis. nespul'. mal'. coctanis. et similib'. Si ebriosi s frig' nature fuit. ornat eidem ante balneum et p' dormiat. pedes fricet e sale. et e aqua calida obtimum e absintum ebriosis si flegmatici sunt. p'. Ita dissoluit ebrietas. ut sicut uinum t' in uino bibat' contra ebrietatem certificat iuuare. nutriend' e frigidis et assatis reb'. et caulib' e carne e'll'a. t' coctis in aqua. e obsimo garo. et rosis. Est .u. pu

caulibus uel ebetas pedes removeatur. quia cum grossum fumum ascendere non permittunt ad cerebrum. De amore qui heros dicitur.

Amor qui heros dicitur morbus est cerebro contiguus. Magnum est autem desiderium cum nimia concupiscencia et afflictione cogitacionum. Unde quidam filosophi dicunt. heros est nomen maxime delectationis designativum. sicut autem fidelitas est dilectionis ultima, sic ita et heros delectationis est quedam extremitas. Aliquando necessitas nimia est nature necessitas in multa humoris superfluitate expellenda. Unde Rufus. Coitus inquit prodesse videtur quibus nigra colera et mania dominantur. Redditur enim eis sensus et molestatio erroris tollitur. si et cum non dilectis loquantur. Aliquando etiam eros causa pulcre est formositatis consideratio. Quam si similem formam conspiciat. quasi insanit anima in ea adulteratione explenda adipiscenda. Et hec infirmitas fortiora anime subsequencia habet. i. cogitaciones nimias. fiunt eorum oculi concavi. cito mobiles. propter anime cogitacionem. sollicitudines ad inveniendam quam hanc desiderant. Palpebre eorum graves. citrini ipsorum colores. ex calore fit motu. quod ex vigiliis consequitur. pulsus induratur. neque naturaliter dilatatur. neque sua percussio fit quo oportet et condecet. Si in cogitacionibus perfundatur. accio anime et corporis corrumpitur. Quia corpus animam in accione sequitur. anima et corpus in sua passione comitatur. Galienus. anime virtus complexionem sequitur corporis. Unde si non eriosis succurratur. ut cogitacio eorum auferatur et anima levigetur in passionem melancolicam necesse est incidant. et sicut ex nimio labore corporis in passionem laboriosam incidit homo. Ita et ex labore anime in melancoliam necesse est incidat. Quod melius oriosos iuvat ne perfundantur in cogitaciones nimias. vinum temperatum et odoriferum est dandum. et audire genera musicorum. colloqui dilectissimis amicis. Versuum

I

recitacio. luciferos uide ortos. et odoriferos. et fructife
ros. cum uento aque et claram. Spaciari. Seu deducere est femi
na. seu maribus pulcre persone. Rufus. Vinum inquit est medicina
fortis et stibus. et tumidis. et ytiosis. G. Inquit quicquid primitus uinum
educere est molliter de uitibus inter sapientissimos est opinatus. et con
dixit. Sicut lupinorum amaritudo tollitur (humana quam infundatur) sumitur autem nimia as
peritas ebibito uino in dulcedinem est mutata. Item rufus.
Non solummodo uinum temperate bibitum aufert tristiciam. sed et alia.
(scilicet nociue fortitates per uinum et balneum euaporant per poros per expiracione.)
quod est simulia sicut balneum temperatum. Visitur autem est quia balneum
(per fumositatem ablucione et aere et hilaritate per fumi exalacione.)
ingrediantur. ad cantandum animantur. Unde quidam philosophus dixit sonum
(per sonum confortatur anima. corpus per uinum et nutritur.)
esse quasi spiritum. uinum quasi corpus. Iuuorum alterum ab altero adiuuatur.
Unde aliter Orfeus dixit. Imperatores me ad conuiuia inuitant.
ut ex me se delectent. ego et delector ex ipsis etiam (uel) in animos eorum
flectere possit. sic de ira ad mansuetudinem. de tristicia ad leti
ciam. de auaricia ad largitatem. de timore in audaciam. Hec est co
ordinacio organorum musicorum atque uini. est ea sanitatem animae.
Quod perfectissimum est esse dinoscitur. si boni socii aggregentur. qui
pulcritudine ualeant. scientia. et moribus. Dictum est enim. quam amari
ma est delectacio. ut uinum bibatur et colloquia sapientium. Sed colloquia
inquit sapientibus laborem eis. ex nibus inuionibus. Quod si iocatus
fiat lucentibus et odoriferis. seu fructiferis. optimum et io
cundissimum sit. Domus autem eorum caminata uel sessiuri est. mundana
sit et lucida. apponantur rosa et mirta. salices. basilicon.
et similia. Ab ebrietate caueatur et est oportet dormiat. Post
sompnum uel in balneum delectetur. est aqua et aere tempato et lucido
neque eis accedat quod animus oborreat. Inuenitur autem a philosophis

quis oribit homo gravior esset. quod quidlibet pondus tali respondisse
refertur. Homo inquid oribit pondus est soli animi. Alia vero pondera animi et
corporis sunt communia. Hec sunt via medicine circa philosophos excede.

De sternutatione

Sternutacio de diversis humoribus nascitur. aliquando enim natura operatur
et humores mundatos sive fumos expellere satagat a cerebro. quando
causa morbi et futuri vicii. Humanum enim cerebrum humidum est cerebris animalium.
Unde humores adhunantur quos cooperante natura inde expelluntur. et
sternutacionibus. aliquando quia magis fit alium quod ex quibus infirmitate.
Canales enim narium humanarum curti sunt. Unde cito a cerebro nociti
va extrinsecus veniunt. sicut pulvis frigiditas aeris. splendor
solis et similia. Que cum a cerebro veniunt. expelluntur a cerebro mo
tu suo continuo et inde fit sternutacio. Que si diu permaneat. postquam
cerebri expulsa sit superfluitas. succurritur lavacione capitis cum
aqua ubi camomilla. rosa. ordeum mundum. sisimbrium et similia cocta
sunt appositis naribus basilico succo. contra petitatem sternutacio aufertur.
Si sternutationis causa calida fuerit natura. cum oleo rosato et violato et aqua
.r. ungatur. Si frigida: oleum yreos et nigelle. cameleon et si
milia appone.

de epilempsia.

Passione qua subito homines cadunt. antiqui habuerunt et appellaverunt
primum morbum vocaverunt. Vulgus dicit accubatum. et ira
deorum dicit. Propter diffinicio subiungatur et divisio. et medi
cina sua. ex auctoritate. G. Hinc quod passio que epilepsia vocatur.
huius est humida. que ventriculi cerebri non perfecte opilantur. prohibens animam
ad declarandam accionem suam. quare natura irritans cerebrum. illo humore
exopilavit. Est autem epilepsia. apoplexie vicina. Locus enim est
idem. et materia unde nascuntur. frigida scilicet et crassa. Sed tamen apoplexia tocius

I

ituitis. p membra discurrentis. e ablatiua. Epilepsia u mortu

ine distractio. Vn medici epilepsia uocant apoplexia par

ua. Que fit ex causis + t ex humorib flegmaticis. t melancoli

cis. nascentib infra cerebrum. ex uentositate frigida. i cessa cereb dñante.

t ex humorib cuilibet alio membro dñantib sic sto. Cu u. humor ali

quis nascit in his membris. fumus eorum ascendit. per neruos ad cerebrum. e ssi

tudine. e uie animatis spe opitulant. Vn caduc morb dicat.

sic ult anteceddentib. i ore spumant. Epilepsia ex humorib

infra cereb i gravitas pcedunt capitis. i pigricia. atq tenebro

sitas in oculis. Accidencia uniusalia. sex. i uoluntariu mot.

fuit ablatiua. nisi corrupt. i pacies spasmat. S tn cito sa

nat. aliqn pollucio. i egestio. Hanc passionem quam mitat. i uir.

pt uoluntate emittit. H passio sep uen determinata. Vng.

Epilepsia inquit qescente luna uen. Summa magna signat ee hu

midissima. Dr u. humidu crescente luna ht incrementu. Cu uen

deficiente luna. frigidissima qd e s tn par humidior. Cum u

magna s morbi. t gna accidencia. intelligatur optime tali

medicet. Incipiedu a calefactoris dissoluentib. i purga

tib humores cerebri. e yeragat theodorito. yeralogodio. i

similib. Stomatico inquit coloquintida. i q cereb a cessis hu

orib pgat. Gargarismu faciam e calis pocoib. t yera. Pti

Stinutacio e calis olit cap lauand. e eisd q in litargia dixi

mus. e pgadu eet cap p fectissime e tificabr. e sulphurea.

t salsa aq. balneet. nimia exercitacioe utat. bibat uinum

p q exierit de balneo. sic clisterizari oportuit. faciedu

e camemilla. aneto. centaurea. melli lota. coloquintida. i

similib'. In tuall- u li d't tiriaca. maior. diatessaro. 7 calidu
·anacardi dic' ...·
antidotu dadu sic anacardu diaton pipeo. 7 simil'. Diascorid.
dix. Epileptic' si coagltu lepori bibit. iuuat'. Simil' asininu
epar. si asset. ubibat. 7 ei ugle incese. da 7 .ii. 7 s. cotidie ca
pnu epar sidet epileptico. epilepsia aparet. pu'id dix pi
per mitte
retru accipiat. 7 9tepet. Ad sinarib' apponat' 7 collo suspe
dat'. uale dr. cebr- ceruinu. coto. ro. accipiat. 7 fros epilep
tici ugat'. ualet. pili q: canis albi nulla nigdine hntis. collo
·ualz·
sui suspesi ualet. fel ursinu simil' epe fn. epileptic'. c
calidis 7 nutr d'. q' elli huores dissoluat' bis. t' in die madue.
uinu uetustissimu bibat subtile. atq; clar'. sust. tneat alacte.
uomitu ei det. c yemp. ... med ... ...
caseo. lentib'. bletis. apio. 7 simil'. Si ex 9ste ee certificabi' ... 7 7
·t· mellic...
caq cata. mell'. aromatico. 7 c abh... eit medica... d bilio
rib' ad maiora. f ordine ascedat'. Si puero h 9tig. t adoles
cetulo. h... sepi 9tig. ppt humiditate corpis duob' fit
mois. t d'fia. 7 humida 9plexioe dnate ceb'. t ex mala ordina
cioe ceb. diete. si uq. ininicio natiuitatis fuit. 7 mala 9ple
xio dnas cebro causa fuit. 7 ip sa fria. 7 h. t utq; fit. h
li m. sanat'. in puericia. t adolescetia. mutacioib'. Qa eoy
9plexioes in calidiores mutat'. 7 sicciores. Si u abinicio na
tiuitatis incepit. a malo nutmto fieri. t q'lbt alia ext
ne causa. li m opt' medicari se'dm ... 7 s' q eoru etas. 7
7 uit' paciet'. Vn. G. dix. Peonia. si collo pueri suspedat'.
ab epilepsia sanat'. Testat' au se uidisse puer'. viii. anoy.
huic hnte morbu. 7 tn peonia ei collo erat suspesa. Q c
·erat·
a collo cadet. ilico hac ifirmitate uexat'. q' c aposita eet.

Ad epilesia. R. ossis de cord
cerui. sic homo
7 sic mulier de cerua
7 fac pulue[r]e 7 dist
pera cu ... p...
... ... 7 dab...
paciet hoc ...

De apoplexia ⁊ epilepsia.

opilatum est. In minore apoplexia est aliquantum leuis. aliqua du- p[er] maiore apo[plexia] fit fluxus debilior

ra. Dura sermonem aufert. et uirtutem uolutarium motum toci-

us lateris. et maxime si dextrum sit. leuis quod sermonem

[interlinear: est]

uirtutem sensus quandoque in membris. et motum. alii aufert lati. et maxime

si sensus. et motus impedit. per dies .iii. siue .iiii. siue in manu per

[interlinear: numero]

dies .xx. seu inuicem ad loca in eodem neruo. Cum hic morbus · Ysera · Sig · et cetera

ex hu. crossis seu uiscosis nascitur. Precepit antiquis nostri an-

tidota ad purgaciones huius morbi. cum maioribus antidotis. aut catar-

ticis. sicut teodoricon. yera. et yeralogodion. yerapigra. et si-

[interlinear: pill]

milibus. Item cras sic pill. eufforbii. et pill. fetidas cum intervallo

[interlinear: alio precedente]

nullo antidoto dabimus. Tiriaca. eiusdem genere. dabis et antido- · nota tiriaca cum decoctione cal

tum macedonicum et similia. Ad corpus calefaciendum faciet fiat calidis.

Gargarismum ex sinapi. et mell. et pirethro. stafisagra. ye-

rapigra. et ossimelle. In caput faciam epithima. de casto-

[interlinear: l. castorei]

reo. et oleo eufforbii. et similibus. Lauandum est caput. collum · nota ablucione membri est morbus

[interlinear: l. ... pedes]

spondilia. et ubi morbus fuit. cum aqua ubi decocta sit. camomilla.

anetum. mellilotum. saluia. iuniperum. epitima ponantur in

[interlinear: ...]

loca non sentientia. et in locis calidis pone. Fumigaciones faciende

sunt similes in cerebrum moueant. Cibi eorum sint calidissimi. Vinum · nota vinum abstinere per xxx dies

forte et uetus. per .xxi. die balneentur. et post balneum uinum detur.

Dieranta medicina in fine febris. sedat febris ipsa si sit per- · nota febrem esse super ... solut

[interlinear: qui ... mea]

fecta medicina. que corpus calefaciat et dissoluit hu. Si uirtus

[margin: l. custodiat]

patitur. et plenus est uideat. flebotomandus est. In etate mag- · nota quod ... magna ... defecta ... aliqua

[interlinear: ... in tali etate ... ... per flebotomia euacuare]

na. et uirtute defecta. cauenda est flebotomia. Sufficit ii.

[interlinear: ... fetida]

alia medicina de pill. fetidis ualentibus apopleticis. epilep-

ticis. paraliticis. artheticis. podagricis. quasi uetustati. ...

doli. nefretic. neruor. dolori. et mollicies. in ith ua puocat.
R. aloes. bdellii. coloquintide. sarapini. amoniaci. apopo
nac. cicute semis. an. ℥. i. fiat in paruissime pill. c. succo
porri. det. ℥. ii. et s. cu aq calida. Et si plus uolueris calefieri.
id sicai. iungendu e euforbiu et castoreu. Tapsie pill. e si
mili ualet. R. aloe. ℥. x. mirob. citrini. ℥. v. tapsie. calami.
aro. zz. sinap. an. ℥. i. et s. piperis. ni. et longi. coloquintide. an.
℥. ii. peniois. ℥. ii. tepa c succo porri. et dan suff. pill. in hor.
.d. R. yerepigre. ℥. xv. zz. piret. sinapis. an. ℥. i. et s.
piperis nig. et lo. an. ℥. ii. tapsie. calami aro. an. ℥. i. et s.
Salis indice. ℥. i. et s. peniois. ℥. iii. tepa c succo bdellii.
et fac pill. das. ℥. ii. Alie euforbice R. euforbii. coloqn
tide. scamonee. bdellii. an. ℥. ii. amoniaci. sarapini.
opopanac. tbit. an. ℥. i. castorei. sarcocolle. aloes. an. ma
tic. apii. semis cicute. s. an. ℥. s. tepa c succo apii. t porri.
das. ℥. ii. yera. in hor. d. ualet ad mundificandu cap. d flate.
et apoplexia gnate, paralisi. mollicies. cataractis. R.
tur bit. ℥. x. camedreos. sticados. ell. n. an. ℥. iiii. et s. aloes.
coloquintide. an. ℥. ii. piperis. piret. madgore. squinati. zz.
an. ℥. iiii. et s. cinamomi. spice. petrsili. polii. ce. euforbii.
an. ℥. ii. piperis. al. et lo. cardamomi. mac. an. ℥. iii. agarici.
polipodii. epithi. an. ℥. iiii. et s. absintii. ℥. xv. peniois.
℥. vi. nigelle. castorei. an. ℥. iiii. aristologia. r. ℥. iii.
fac puluere. ex. qd. s. dade s. ℥. vi. ieiunio c calia. Al.
R. tbit. scamonee. tapsie. mastic. zz. galange. spice. cin
namomi. aristologie. lo. an. ℥. iii. asari. carpobalsami.

Ad ali et regali [illegible] Lichinos [illegible]
[illegible] adacillas. Radacis
aloes. [illegible] coloquintid diag
[illegible] radicis aloes parte media
[illegible] diagdis parte media
[illegible] diagdis [illegible]
coloquintide. [illegible] ad modu di
giti. c melle. [illegible]

[illegible] tplu mel porris [illegible]

xilob. costi. murre. ce. sequani. nuc. muscate. an. ʒ. ii. mell. q(uo)d
s. da ii ʒ. Pulvis ualens simili. R. ebur. sarapini. titumalli. co
loquintid. sem(en) cicute. apii. an. sticados. acori. diagridii. ʒ. x. an.
ʒ. i. et s. fac pulverem. tempera cum amigdaleo. da ʒ. ii. cum aqua calida.
Oleum dictum damaceni. ualet paraliticis. epilepticis. si fiat in unguentum.
tem(ptat) ... R. nigelle. ʒ. ii. sit lata assata et pistata. sic me
dullas. dein acetum. aqua in infusum fuit fenugreci. per diem et noctem. atque
cola. post calefac. mittes nigellam. fac pulverem bis. atque Dein depo
nes de foco permitte quiescere usque quod oleum sit aqua appareat. postea ac
cipies uas et ibi repone. dein castoreum et galanga. fac quere
in aqua et cola. et mitte. ʒ. v. pondus olei. in aqua ista et dabis bibere. Aliud ual
paraliticis. apopleticis. et omnibus morbis frigidis. R. onfacileon. postea eu
forbii. ʒ. iiii. castorei. ʒ. xi. fac pistare. et in oleo coque fortiter p
quod resedit. da bibere cum aqua in quantum ... et in masticem sit cocta. Aliud oleum
ualens frigidis passionibus et gibbositati. artetico dolori. epaticis.
spleneticis. extremitate apostematibus duris. ... R. sam
bucelleon. laurinum. sisameleon. an. ʒ. iii. olei sisamini. ʒ. iii. Omnia eo
misce cum. ii. lib. aqua et post acetum. celidonie. costi. mastic. an. ʒ. iiii.
piret. bdellii. thuris. masculi. cicute sem(en). an. ʒ. ii. pista omnia
et commisce. coquito. quod ad aqua pereat. et solum oleum remaneat. Aliud. R.
olei lentiscini. sabini. an. ʒ. iiii. sigie. i. nigelle. galbani. storac.
liquide. an. ʒ. ii. omnia commisce. i lib. i. calamintis. aneti. camomille.
et quoque quod ad aqua anulleret. Vnguentum. quod R. piret. olei laurini. sa
bucini. stafisagre. an. ʒ. i. mirre. sinapis. an. ʒ. ii. piperis. ʒ. ii. eu
forbii. ʒ. ii. castorei ʒ. iiii. olei. et cere. quantum sufficit. Semnutacio si
at ualens apopleticis. epilepticis. quod mundat cerebrum ab humoribus grossis.

Al. ... radix ... piretri ... logie. an. ... potare ...

Al. oleum de succo ... macerare.

... paralisi ... lib. ...
... pacienti ...
... cum ...

emplastrum ... ca...
... oleis calidis ... collum
... dorsi

... dia... ...

... regimine cal...
... in ...
... omnes ...

[marginal gloss, upper left: Socii lici ... accipiunt ... de ... [illegible]]

℞. cōdisi. castorei. pipis. ⁊ nigelle. pōde eq̄li. fac puluē̄ ē succo ... liez. fac pill' inmod' lentis. ⁊ dimitte siccari.

Vnā in oleo sāsucino ditepa. ⁊ stillatio fiat. Al'. simili.

℞. cōdisi. ʒ. xv. pipis albi. ⁊ nig'. castorei. an̄. ʒ. i. Rute si nap. an̄. ʒ. ii. aloes. nigelle. an̄. ʒ. ii. ⁊ s. fac pulue͂ ⁊ narib' apone. Gargarismū. ℞. pir'etr̄. sinap. pipis. stafisage. ga lāge. calamītis. ʒʒ. an̄. ʒ. i. ⁊ s. Fac pulue͂. ⁊ c̄ melle tepa. facies in gargarism. c̄ oximelle. inmod' auellane. Al'. na les. simili. ℞. origani. sansuci. sinap. pir'etr̄. calamītis. ye repigre. ysopi. pipis. lō. pondus equale. fac.

De spasmo.

Spasm⁹. ⁊ tetan⁹ sunt nō voluntari⁹ mot⁹. q̄ sim' uolūtariū motū h̄ntia paciunt̄. p̄ plenitudinē humoꝝ. ł inanicionē eoꝝ. Fit aūt ꝑ plex. ł. iii. spas mi ē anterioꝝ. ł ꝑterioꝝ. ł tm̄ tetani. Q̄a thetan⁹ a spasmo diu sificat'. s; tn̄ in nob' n̄ aparet spasm⁹. q̄a an̄ ⁊ ret⁹ eq̄l' ostin gunt. Vn̄ h nom̄ ꝑpe sortit'. Opz aūt ut intelligam⁹ q̄ sano hōi si subito uenit spasm⁹. ex plenitudie necēe ē efficiat'. Si p' acutā febrē fiat labor. ⁊ uigilie. ⁊ similia. ex in anicione ēe intelligas. hāc spēm spasmi. p̄ acutissimā fe brē nascētē. scito ēe incurabilē. q̄ḿ nu. n̄ p' lōgū tēpus n̄ curat'. neq; acut' morb' tē cpus ē dimittit. Q̄ aūt diss oluit'. s; hic feb'. ł in febiū fit incuis ē curabil' ... febiū dissoluit' humores un̄ spasm⁹ fit cipīmb' eos dispgit. Sed spasm⁹. ł thetan⁹ fit sine febrib' maxe tn̄ si febs suc cedit q̄q̄ ē in curat' feb'. ii. ōs humoꝝ dissoluit. ⁊ a corpe expellit. Vn̄ yppocs. in aphorismis. Thetagū ... spasmū.

[marginal glosses, left, beside the text above: ... spasmo ... de spasmo ... thetanus ... paralisis ... curatio ... in balneo ad spasmum ... [illegible]]

[illegible] in spasmo ex pu[illegible] fiat [illegible] [illegible] [illegible]

siquis habuerit et ipse febris uenit. quamquam morbus ille potest dissolui. Ergo est intelligendum spasmum post febrem esse incurabilem. Sine febribus autem dubium, sed sine febre curatur. Sugg[illegible] spasmum sine febre [illegible] et hominis sanguinolentum esse in telleximus (plus u; uentosa) [illegible] uena flebotomandus est. Simili modo [illegible]. Si exalus sit [illegible] cum yerapigra. theodoritum. yeralogodion. stomaticon et similibus. Cutinari et ungi oportet. balneari et [illegible] [illegible] [illegible] et gargarismos. sicut in apoplexia diximus. nutriendus est cibis subtilibus. Si ex ieiunatione sit spasmus capiti infirmo lac asininum mulgeatur. ouinum et lac. ex puellam [illegible]. [illegible]: [illegible] cum aqua in [illegible] malue. [illegible]. rose. sit cocte et [illegible] [illegible].

Pungimus [illegible] infirmo medicina [illegible] [illegible] [illegible] humectatio conficiatur et [illegible] febricitans infirmus (cum humectatio) regatur. in aqua dulci et tepida ponatur. Aliquando spasmum pueri paciuntur ex [illegible] [illegible] [illegible] refectione. Unde ex leui qualibet occasione pacientes facile curantur.

De tremore et iectigacione.

Tremor et iectigacio sunt accidencia ex morbis innata [illegible] posita (duo) [illegible] morbi [illegible] est oposita. Unde sursum alter et deorsum. [illegible] natura operatur. in ferore morbus. [illegible] iectigacio et tremor [illegible] [illegible] [illegible] incipientis cum timore. Sfectio [illegible] [illegible]. [illegible] mouentis. [illegible] [illegible] pars deficit cum male [illegible]. [illegible] accidentibus [illegible]. sicut timore. [illegible] ex motu uoluntario (organis) [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]. oposita [illegible] natura et morbum [illegible]: [illegible] [illegible] coagulans et [illegible]. [illegible] ne [illegible] [illegible] penetrans. (ualeat) [illegible] [illegible] mediante una. deinde [illegible] [illegible]. [illegible]. [illegible] [illegible] sicut theodoritum. yeralogodion et similia. [illegible] [illegible] [illegible].

In spasmo de [illegible]: si circa spinam [illegible] [illegible] usque ad caudam fiat unctio [illegible] [illegible] [illegible] lana succida obuoluatur tepida [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] tepeat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] odorem bonum [illegible]. [illegible] spasmi solutio [illegible] [illegible] uomitum dat [illegible] signum fiat [illegible] [illegible] calidus cum [illegible] [illegible]

./. [illegible]: si [illegible] gallina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex repletione.

[illegible] iectigatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

tremor [illegible] [illegible] [illegible] tremor [illegible] spasmum et iectigato ad tremorem [illegible]

[illegible] pedes [illegible] tremor [illegible] [illegible] [illegible] iectigato in manu et in pede [illegible]

[illegible] nota quod [illegible] tremor [illegible] in senibus non curatur [illegible] nota quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] agrestis super morbum

[illegible] accipe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et pone super membrum

[illegible] accipe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nocte

fiat similia. Et omnia fiat. Per balnea sulphurea. et intrecis fricaciones. Cibos dent faciliores. et malas non habentes qualitates.

De lipitudine.	De grauedine lingue.
De albugine.	De dentium dolore.
De sanguine in oculis.	De dentibus putridis.
De lacrimis.	De dentibus comotis.
De amittentibus uisum.	De dentibus fricandis.
Ab occasum solis.	De dolore aurium.
De continua ostorum.	De exmutacione.
De tenebrositate.	De sanie aurium.
26 De auditus diminucione.	De commune in aure cadente.
De complexionis.	De narium fetore.
De aurium tinnitu.	De gingiuis.
De coriza.	De fetore oris.
De fluxu sanguinis e naribus.	De morbo oris.
De rimis labiorum.	De lentiginibus.

Explicuit capitula. Incipit liber secundus de lipitudine et obtalmia.

SUPERIOR PARTICULA CAPITIS cerebri infirmitates continet. et eas consequntur ergo et morbos in membris in membris faciei. non est pretermittendos. Incipiam ergo ab oculis qui digniores sunt pars faciei. deinde morbos breuiter destinatim tangere. frequenciores et sepe contigentes oculis. De obtalmia.

Obtalmia est calidum apa nascens sub albugine oculorum et pellicula est ea interior et exterior. Exterior est maior.

minor. cā. it. ē ei fum. calor sol' siū puluer. Interior ē ex hu-
morib' ad oculos uenietib' ā confluetib'. Vn oculi paciunt' apostemata. sic
ceterā corporis mb'. Causa defectio ē recipiētiū mēbrorū. i. oc-
ulorum. ā habūdācia humorum a capite manantium. Differencia horum
duorum. qr ertī a parte dicedētē cā sua remanēt sal' oculorum. altius
contrario. Exterior .ii. spēs hēt maiorē scl' ā minorē. Minor di-
fert a maiori. qa nullā apparens similitudinē uidet' hēre. In
tumore scl' ā duricia. Alta dura ē ā tumet. Interior tumor.
dolor. dura ē ā lacrimosa ā plenitudine uenarū hēt. Significacio
uenarū. ad oculos uenientiū descendentiū tal' ē. Si sāgnolēta sit ma-
teria. oculorum nimia ē grauitas. rubent oculi. ā fiunt tumidi. lacrime
emissiui. grauant' frons. lacrime sunt nimie. Si ex colera sit rubea.
ā faciunt. ā sentiunt. q̄si acub' pūgat'. rubent ā calent. asperi-
tatē sentiunt. Si ex frīs. ā grossis humorib' ā uetosita s sentiunt'.
in oculis. nimiū sūt in multo labore grauat'. in nocte inuiscant' hu-
mores effluunt ā ipsi uiscosi. Hanc obtalmiā curare disponimus.
si ex causa sit q̄ discedente sanitas remaneat uidam. Auctoritas
infirmo precipiat'. ne se moueat. sed a capite alto dormiat. lumi-
ne splēdore fugiat. uoces nec amittat. Cibū donet frigid'. ā fa-
cile digestibil'. Potus aq̄ calida. ā clara. neq; fumo. neq; puluī
appropinquet. sine sol. Fugiat balneis. aere ā aq̄ dulci tēperatis.
his obseruatis non oportet aliter medicari. Si fugat ex humore
a capite descendentib'. sisāgnis habūdet uidam. cephalicā inci-
dam uenā. Si tū etas. ā ipsa consuetudo ā uir' paciat'. Si non.
scarificetur. Vel si hu. sit colica. r. det' infirmo catartice.
dinurob'. e. uiol'. oxifenicia absitio. casie. f. māna ā similib'.

De cura obtalmie.

[illegible]

collirium .r. purgantibus. preparatur quiescere. nec mouere et in obscuro loco mo-
rari. mitte pedes in aqua calida imponatur. Caueat a coitu. cibo
utatur paruo. Sepe tamen post purgacionem flebotomie. seu catartici.
balneetur. In oculis album collirium cum aqua ro. mittimus. Roseum uel col-
lirium cum lacte asinino. seu feminino. apponendum est in inicio. Post
alia res apponatur que humores collectos dissoluat. et quamquam sit tamen post purgationem
optimum est si precedat [illegible]
corporis. Vinum et potus [illegible]. Dolores oculorum uinum
purum potatum / flebotomia. farmacia et balneum curant. Inten-
tio et potus talis fuit. Vinum stomachi / sanguinolentis flebotomia nisi
et colericis balneum / melancolicis farmacia. quattuor qui humoribus mixtis
plenus sit. Propterea in quarta infirmitas [illegible] illi loci. [illegible]
uenerit. Si .ii. aliud de medicamento est post mandari [illegible] illud
cui mandatur. Incipiendum est a medicina oculorum confortatiua.
huius constrictiua. In declinacione dissoluendo. et in augmento.
suum statum. mediocre [illegible] confortatiua et dissolutiua agitur.
Fortis infumandi sunt oculi. in aqua in qua cocta sit mellilotum / fe-
nugrecum. Si dolor adeo sit magnus ut pati nequeat infirmus. dolori
repugnancia dare cogimur. sicut infrigidacione opii. et corticis
papaueris cocti. et similium. Accipiamus scariola pistata. et olei
.r. mixta et oculis aponamus hec. Si dolor sit nimis farina
ordei [illegible]. Sumitur portulaca cum oleo ro. psillium cum aqua
ro. infusum. in oculis sit pone. Si calor fuit oculorum nimis cum
mundo [illegible]. oleo ro. et albugine oui. infuso oculis apo-
sito refrigerium et concedis colliriis mediocrem. Collirium album na-
les [illegible] obtalmie sicut cum dolore. Recipe gummi arabice. draga-
ganti. amidi. ana. ʒ. iiii. ceruse. ʒ. vi. fac puluerem. distempera

c albumine oui. facies collirium. in modum piperis. Aliud. Recipe sar
cocolle. ʒ. viii. amidi. ʒ. vi. gummi. ara. dragg. an. ʒ. v. cath
alio nomine dicitur scoria
mie. argenti. ʒ. iiii. ceruse. ʒ. vi. thuris. opii. an. ʒ. ii. tem
pa c albumine oui. Aliud ualens pustulis et uulneribus. Recipe sarco
colle tempate in lacte asinino dragg. opii. ʒ. i. ceruse. ʒ. vi.
gummi. ara. ʒ. iiii. thuris. ʒ. s. tempa c aqua pluuiali. Aliud simi
liter ualens ad opus unius diei. hoc autem sanctus paulus scripsit. Recipe dragg.
exagium. i. ... exagia. ii. Sarcocolle exagia. iiii. memitte.
exagia. viii. tempa c aqua celesti pluuiali. Aliud ualens in aucmento
obtalmie. ad expellendum dolorem. Recipe ceruse. ʒ. ii. cathmie.
exagia. ii. tutie. dragg. gummi. ara. amidi. an. ʒ. i. acacie.
opii. an. ʒ. s. tempa c aqua pluuiali. Aliud roseum in augmento dandum.
gummi
Recipe cathmie. rose. an. exagia. iii. ceruse. costi. an. ex
agia. ii. opii exagium. s. tempa c aqua pluuiali. Aliud roseum. Recipe
gummi. iii
rose. et exag. iiii. costi. exag. ii. acacie. i. ceruse. exag. i.
spice
i. opii. xl. tempa c pluuiali aqua. Puluis ualens ualde obtalmie.
gummi. ʒ. iii. ceruse costi an ʒ. ii
Recipe memitte. ʒ. i. Sarcocolle. ʒ. ii. fac puluerem et in noctibus mitte
refrigerans c albumine oui. Aliud. Recipe sarcocolle. ʒ. v. amidi.
ʒ. iiii. spume marine. ʒ. iii. zuccari. ʒ. ii. fac pulverem.
Aliud. Recipe sarcocolle tempate c asinino lacte. ʒ. vi. costi. ʒ. i.
amidi. iiii. zucari. fac puluerem. De albugine.

et albugine
Pannus oculis fuit ex uulneribus. et
pustulis. que uterque incurabilis fuit ex his in tunica.
... coagulantibus. Si fuerit subtilis.
... ad medicandum facile. Si fuerit gros
sus ... conuenit medicina. Puluis ualens. Recipe zucari. ʒ. i.

h sit puluis. ... camomilla ... fumiga ...
oculos ... dies ... centauree ... c lacte mulieris ... stilla. gum. i.
... uberius ... canabini ...
... balsamo ... stilla ...

h. q. ... debet ... in oculis

... ... caput ... cum ... pulsus ... pulsat ... et ... plus ... pulsat ... cum filo et cum ... ligari ...

pambilan

... sed ... ...

... ...

dragaganti

spume marine. ʒ. ii. fac puluerem. Aliud. Recipe. zuccari. amidi. ana.
ʒ. ii. Aliud. acidis. corticis oui. spume marine. pondus equale. Aliud.
ualet obscuritati oculorum ungule et pannis ungulis fontaneis
ouibus. Recipe. cocleam marinam incensam et exsiccatam similiter ualet ungulis
pannis et prurigini limatura eris cum aceto temperata et per vii. dies
soli apposita. postquam desiccata collirium ualet pannis oculorum.
Recipe. ceruse. cathmie. auri. et equaliter incense et cum aqua pluuiali tribus diebus. ana.
ʒ. ii. calculo. piperis vel spume marine. aloes. mirre. ocli li
tis. opii. ana. ʒ. s. tempera cum aqua rosacea uel costa infusa fuerit. fac pil
lulas in modum lentis dissolue. ʒ. i. in lacte mulieris. puellam nutrientis. et
impone in oculis. Aliud. puluis. Recipe. amidi. ʒ. iiii. ceruse. cathmie.
antimonii. ana. ʒ. i. Aliud. collirium. Recipe. ceruse. ʒ. iiii. sarcocolle
temperate. ʒ. ii. dragaganti. gummi. zuccari. camphore ana. ʒ. s. spume ma
rine. ʒ. i. gemme non perforate tempera cum albugine oui et dicitur in philo
sophia quod ipsa sanguinem et rubedinem ualet. etiam tamen et sanguinem et puluerem
et crebro ei desiccat. Aliud. nitri rubri cum oleo laurino similiter ualet.

De sanguine in oculis

Festucula est sanguis qui ad iuncturam assumens artis descendit et ipse serepit.
fit autem ii. modis ex oculi percussione et fractura iuncture uel ex aperta
in iunctura et non ex sui fractura. medicamen est lac mulieris etiam est
puluis thuris. in iectum oculis vel sanguis turturis siue pulli columbini.
et si sit calidus fac flebotomari subaxillaris et etiam istum sanguinem mitte
oculis. Aliud. aqua fenugreci ualet similiter. Aliud. uitellum oui magis coctum
et cum uino temperatum ualet oculis appositum. Valet et lana succida oleo
rosaceo infusa. ysopum magis coctum et in panno lineo aspersum postea fert.
vel acetum etiam in spongia infusum oculis impositum. Aliud. ad dolorem oculorum.

... sanguis fuerit in oculis expellatur.
... pistatum cum cera ... calefac
... oculos etiam hic fac donec sanguis fu
giat. Contra ruborem oculorum ...
succe ... albumine oui ...
... mirta cola per panniculum et oc
ulis impo...

L.

et sanguinem in eis coagulat. thus et mastic. subtilissime trita.
succoque apii et albugine ovi temperata. iuvat. Item caseus mollis
sine sale melli commixtus. adiuvat. De Lacrimis.

Lacrime cause exteriore non habentes ex humoribus
a capite descendentibus ad oculos. esse intelliguntur. hii humores per venas
cranei descendunt. subteriores sive superiores. Quod si sit super craneum in
·i· lactigatione
firmus patitur tenebrositatem in venis frontis et temporum. Si ex venis
subterioribus. fiunt lacrime cum sternutacionibus. Si igitur videatur. quod ex ve
nis sit cranei superioribus vene in temporibus vel post auriculas incidantur. et in fronte
ut dicitur e contra ... sanguine draconis amantes cum albumine ovi.
desiccativum cataplasma ponamus. Si in venis sit subterioribus. pillule
de yerapigra demus. vel pillulas cochias. vel pillule de yerapigra demus. vel pillule
cochias. vel pillulas aureas. vel maiora antidota. sicut teodoriton et si
... radatur caput et aceto ... allii ... tepido laventur ...
milia. In capite tale quod confortativum ponendum. cum humectacione
desiccet. In oculis vero collirium ponamus. Recipe. cerusse. dragaganti. foliis
rose. pondus equale. tempera cum aqua pluviali. Aliud. desiccans lacrimas. va
lens obscuritati et prurigini. ardori. Recipe. emathiti. calcitheos. mirra argenti
ana ℥ .ii. memithe. galange. cadmie. ana ℥ .i. costi. opii. aloes.
spice. ana ℥ .s. factum pulverem cum succo marathri distempera. Aliud. Recipe.
acathie. ℥ .x. opii. ℥ .ii. et s. emathiti. ℥ .ii. et s. mirre. aloes.
vel conchas
ana. exagium .i. fac pulverem. Aliud. recipe cocleas incensas gemmam non
vel indice
perforatam. ana. ℥ .ii. amidi. armoniaci. ℥ .i. tutie. indi. ℥ .iiii.
fac pillulas tempera cum aqua rosacea — id est nictalopa
camphore. ℥ .s. De amittentibus visum ab occasu solis.

·i· ab hora vespere et dicuntur nictalopa
Sunt quidam a vespere in antea non videntes. quibus cephalica vena
vel brachio
est minuenda. et danda yerapigra. vel pillule stomatice. et leni cibo nutriendus
est. abstineat a cena nocte. accipiat epar caprinum igne assatum.
et parum mellis
cum piper imponatur longum. humectacione in consuetudine. iuvat

uectos carnem illam manducet. Similiter in aqua coctis ras
uiuat. si oculi suffumigentur in coctura illa. **De continua**

Visus defectio. ex mali est complexione. **oculorum tenebrositate.**
et de fumo a stomacho ascendente. Si sit a stomacho. da de .3. .ii. ierepigre.
(id est [illegible])
in firmo. si sit in sene: a stomacho esse intelligas. si in iuuene: ex mala complexione
oculorum uel defectione a stomacho uenire. da a ieram pigram. pillulas aureas.
et pillulas cochie. Vtatur assiduo uomitu. leui cibo et suptili. Sol-
uatur uenter ex esse humore. inter cartilagine ideo et iuuene se coadunant.
Vena cephalica uena incidenda. et tamen auferendus sanguis quantum
uir expetit patientis. quia uapores in caput sunt. cerebrum mun-
dificantes. Et ex uenis que in angulis sunt oculis. auferendus est sanguis.
in temporibus sanguisuge sunt ponende. Deinde collirio de fellibus facta.
Omnium autem fellium terreum. siue ethereum. aduli est bonum. marem tamen
(et maxime hominis bene colorati et sani iuuenis gladio uel ferro)
carnem comedentium. et ex rapina uiuentium. Accipe hominis iuue-
nis cum melle bene cocto et colato misceas. oculis inponas. Colli-
rium ualens obscuritati oculorum et lacrimis. Quod mundificat et
prurituum et clarificat uisionem. Recipe antimonii (id est auricalci). tutie inde
ana .3. iiii. salis geme .3. ii. memithe .3. ii. mirre. costi. ana
.3. i. caphore .3. s. Tutia et antimonium tempera cum mirobolanis citrinis
aqua. in .iii. uel diebus fac. Deinde ex omnibus puluis fiat. et misceatur ipsi
desiccetur. Aliud ualens obscuritati. lacrimis. pruriginem. sicci-
tati. palpebris ex fumo colico. Recipe. sarcocolle cum lacte
feminino tempera .3. ii. tutie exagium. i. ceruse. amidi .3. i.
dragaganti. calcecumeos (id est calcecumenon). thuris. geme non perforate ana .3. ss. spi-
ce. cadmie. auree. et argentee. ligni marine. acacie. ana
.3. iiii. puluis fiat. et tempera cum aqua rosata et accumine sucei

Margin notes: [illegible]

… ana .3. i. et fiat collirium et calefactum … ponatur. gutta in oculis

maligna[ti]. et cum aqua vel calami aromatici fuit posit[um] in succo
marat[hri]. Postquam hec per .iii. dies fuit tempera[ta] mittatur ʒ .i. camphore.
zucari ʒ .i. Aliud. R. costi ʒ .ii. piperis l[ongi] ʒ .i. piperis al[bi]. tragaganti
.i. galle ʒ .iii. salis amoniaci ʒ .vi. de omnibus pulvis efficiatur. Aliud.
ceruse ʒ .ii. calcitheos et igni[s] .i. emathite. dragaganti. gummi.
ana ʒ .v. cadmie auree .i. acacie. ana ʒ .i. spice. opii ana ʒ .s.
camphore ʒ .s. fac pulverem et tempera cum aqua ro[sacea]. fac pillulas in similitudinem
lentis. unam cum aqua ro[sacea] distempera vel cum lacte feminino. Et cum
albugine.

De auditus diminucione.

Auditum obscurari ex maiori est parte auferri. Unde quidam philosophi auditum vocaverunt portam mentis. Passio vero auditus impleri esse videtur. Vel enim ex toto aufertur et surditas vocatur. vel pars aufertur. et audit tamen fere extra naturam. sic est audit[us] [illegible] sonitus. sive est [illegible] rei sibilus. Que multis de causis contingit. Hec autem passio aliquando sentitur aliquando non. Unde oportet ex toto vel parti patientes auriculis soli apponi. et videre lucida intro aspici. Et si vulnus in aurium aspera. seu pustulas. verrucas. seu eas incisas vel res exteriores aliquas. sicut pulverem. lapidem. aquam. seu vermem aliquem. intelligendum est esse causas passionis. et sic dicetur medicandum. Quod si foramina videantur sana. et non aliquod horum habencia: intelligitur quia nervus audiendi paciatur. et hic est humoribus sit. frigidis. viscosis. vel ex ventositate grossa. seu propterea aspera pacientium verba exaudiunt cum guttate. non intelligibilia. aliquando oblivionem habent. Oportet igitur est medicina subvenire. caput mundificante. sicut stoico. yerapigra. fumiganda sunt capita cum aqua calida in qua herbe calide et diuretice sunt decocte. Sternutaciones. et gargarismata ex calidis et diureticis facienda.

Olea calida ponenda s i auricl'as. sic anetileo . camemileo . amig
daleo anai' 7 similia. Al'. accipiat' ellebori al. 7 castorei
an ʒ .i. 7 s. i bono uino forti coq'. 7 i auricl'as iniciat' l' de
radice ellebori fiat subtilissim' puluis. i aceto tepat'. auri
cle cu uino i fuso mittat'. Neq; opt' medicina diu i morari
int' auriculam. c sit neruosa neq; diu tolerare posset. Ali
qn auricula ex uoce patit' aspa. magna q; seu uelocissima.
Vn. G. Veq; h' t'gnenut necce auferat auditum . sic 7
tronitruum. **De tinnitu aurium.**

S ... taliis s dictis careat auricl'e. sonitu tn
iudiat' retine intelligendu e excessa et uetositate. l' ex uisco
sis hu. l' ex audit' d'fectioe. q lib; re alia i tcedente. Aliqn
i paciunt' ex acumie sui sens'. Si ex cessa sit uetositate. ...
guu erit. Si ex cessis huorib' sit. g'uitas i firmo gigmt'. n
tn g'uis sic por. Ex uetositate l' ex cessis hu. ... u surditas
medicabit' e stoic. yerapig'. g'gari'smis 7 stnutacioib'. Ponet'
int' auricl'as ol'm ro. c aceto. 7 castoreu eod' m. mittat' 7 int'
c ol'o. ro. distepat'. Q c pena infusa. et l' bis fudat' i auricl'a.
Succe radic c ol'o ro. Succe porri c lacte mulieb'. 7 ol'o ro.
ual;. Castoreu p'de c aliis olis 7 calis. Ex d'fectioe nerui.
acet' calm c succo absintis p'fic. Ol'm rafani. c ol'o. ro. fel
ouinu c porri succo p'st. Oia 7 h' m calia i auricl'is ponenda.
Sp'es n pure l' sole. s; optime sit colate. Vnget' uales ad g'
uitate auditu i sonitu uocib'. Ex uetositate g'ssa siue dolore
l' g'uitate uenetib'. Est at' trocis damasceni. R. ellebori al.
costi. castorei. an ʒ .i. rute. mirre. int'. piperis l. ʒ .ii. eufoibii

Excellencia sensat' destruit sensu
[illegible] destruit sensu
Rifang siue radix ual; ...
uenenum si rote leget' sc u
belieni ... spacula t' sbacett

oi. fac pulvẽ ⁊ mitte. iiii. ℥ succi modicũ ⁊ amigdal[eo]. ..... .
leõ. nardileõ. ℥ iii. Q lib; hor coq̃r. q͂ ad solũ remaneat ... .
colet̃ ⁊ i auricłas ponat̃. **De dolore aurium ex mutacione ⁊ plexi onu.**

Aliqñ auricłe ex plexioñ paciunt̃ mutaciõ ... ex sui calore. ⁊ reb' ibi nascentib' sic humorib'. ⁊ ex ... calore. ⁊ frigitate. Ex calore. nimiũ sentit ardore. ⁊ refrigat̃ frigdore a rb'. Frigidio i friis. Si ergo sit ex calore. olm ro. cũ albugine ovi mce. ⁊ olm ro. ẽ mulieris lacte sui ẽ succo cucbitt ⁊ aceto. ⁊ olo violato. Si dolor sit nimi colo ro. ⁊ violato ponat̃. ⁊ obtura cũ amigdaleõ. opio. mirra. ec. Si aures doluit ex frigitate seu aq͂te. sive ueẽtositate. olm laurinũ. anetinũ. camomileõ. amigdaleõ. amar̃. nardinũ. ructaceũ ⁊ similia cal[i]da appoe ola. Aliqñ bovinã seu ovinã urinã admisce. **De**

Aliqñ auricłe paciunt̃ **fame aurium.** ẽ sanie. Si at̃ dolor nimi amedicaminib' icipiat̃ dolore ex tigetib'. Q facunt̃ opiũ. olm ro. ⁊ cã. solat̃ sucẽ ẽ olo ro. ⁊ ovo ⁊ ovi albugie coct̃. Q ẽ licinio auricłis i fũdat̃. Extincto dolore. tale q͂d apponat̃ ut saniem mũdificet̃. sic ẽ nitr̃. mirra. mel. ⁊ alum̃. atq; mirra i aceto cocta. ul' mirra. i aceto. Sale ẽ lacte. . . Sumit̃ fel ovinũ. bovinũ. h' oĩa ẽ licinio iponẽda. Al'. R. castorei. ℥. ii. thuris. mirre. aluĩ. costi. añ ℥. i. fac pulvẽ tẽpa ẽ vino. Al'. R. opiũ. memithe. nitr̃ ẽ melle tẽpat̃ absinthii succo bibat sisit calidi. Corti cis radicis sucẽ ẽ ... coct̃. ⁊ i auricła miss̃. iuvat. Sumit̃ sucẽ rutacẽ. mirra. ⁊ opiũ ⁊ castoreũ eq͂lr̃ pul verizata. ⁊ ẽ aceto mixta auribq; ẽ licinio iposita. iuvat.

Si sanguis fluxerit De sanguine earum.

et sine dolore ab auribus exeat. nec aliud aliquod extrinsecus sive
intrinsecus cedat. intelligitur esse in capite quod natura laboret ex
pellere. Oportet quod auricule mundificentur ne remaneret sanguis
non mundificetur. fiat autem cum succo porri et aceto. Galla similiter
cum aceto cocta corticibus malegranati cum aceto coctis succo ra
ni. cum aceto et galla. Si sanguis ex percussura sive vulneribus et in
vulneribus exeat. Renes bovini sunt accipiendi in aqua et sale cocti
et parum assati. Qui cum buttat auriculis imponenda. Si dolor ex per
cussura sit ex (interius) interiori: thus imponatur cum libano. anisum pistatur.
et oleo. ro. coctum. Si doleat ex percussione vulnerosa interior.
fel bovinum ovinum et pistata et cum oleo nardo. mixta cum auribus
apponatur. **De omni re in aure cadente.**

Si dolor sit in auriculis propter aliquid quod ibi ceciderit. sive
lapis sit sive pulvis. oportet auriculam apponi soli. ut vi
deas quid intus habeatur. Si interius aliquid sentiatur. quod a summo deorsum
descendat: significatur quia ibi aqua (transiens) se coadunat. Quia oportet de
siccari prout valeas. Si dolor tantus sit ut non possit exsiccari
accipiatur arundo et auricule imponatur. Cuius caput oleo unctum
extrinsecus foco accedatur ut sic calidum humor ille exsiccetur. Tela
lana oleo calido infusa et auricule imposita. Vel quod lib- bambi
cinum involutum quod rotundum sit et subtilissimum (sit) in terebintina
paulatim auriculis imponatur. Illo .ii. interior humor immiscebi
tur illi rotundo obvoluto. Quod si propter (pus) hoc non exeat. sternuta
cio naribus opilandis inducenda. Si autem reptile inciderit auribus
frondium p siccorum succus iniciatur calidus. Si vermes ex auribus ibidem

Experimentum probatum et ... cera ... cadunt in aurem ut auricullam
... panem calidum et ponatur ... aplicetur
auribus et mica illius panis calide auri
cule aplicatur ... hic auriculanas ...
illa reptilia. Si non necesse quod ... panem
removeatur ab aure panis ne ...
auriculane ... panem stat ad ...
...

nascentib' dolor sit in aurib' cannula subtil' iponat' et sug
gat'. Si nec sic exeat' uinu' in q° coct' sit absinthiu' ł absinthii
thii puluis. Ot in p'fice't suc' calamint' siue radic' (suco apponat'). De

A liquis hoies in narib' **narium fetore.**
fetores horrendos paciunt'. Et multiplici ex inde ca'. Ut
ex humorib' salsis et fetidis a capite descendentib'. siue ex
aliis n' salsis humorib' ex uulnerib'. Pustul' seu apparib' fete
tib' g'n'at'. In narib' aut' (nos) sordidates nebulosq' hos ibi uidentes.
ppedim' q' ex capite egdiat'. Cap'g medicem e' yerapig.
yerapig. ierologodion. theodoricon et similib'. Capite
mundificato ad nasu' (radualis) redeund'. In q'b' si calidi sit humo
res designat' q'a nares sentiu't ardentes et pungentes. Erit
g° ponendu' ea refrigent'. Et mutaciones facie de oleo. ro.
et uiolato. In capite ponenda aq' i q' mirta. uiola. rosa.
et cortices papaueris sit cocta. Si ex pustul' ł uulnerib' sit
cephalica uena flebothomem' in q° o(mn)iu' sentiam'. Si fle
bothomare nequam' scarificem' et a sumitate nariu' mi
nuam'. neq' digitis ł manib' pustulas atractem' seu
fricem'. Si pustula nimiu' sit humida ł liq'da oleo mirtino
ł uiolato (ł rosaceo). sum'. e' p'rgenda. li unget' e' adhibendu'. R. litar
giri. ceruse. cadmie argentee. an' 3 ii. acacie. galle. sa
dali. r. gume ar. an' 3 s. fac unget' c' oleo ro. et cera. Si pu
stule sit sicce oleo uiolato. et aliis uiscosis. sic se'e ci
tonii. psilio. dragag. c'a et similib' sit humectande. Unget'
[illegible] cum masceem. uulnerib' nariu' ł pustul' labi oris. carnis
[illegible] saluis. et marie siccis. R. cere albe. 3 iiii. me

De sibile posita sup sesta de [illegible] sesta
Au. olfactus [illegible] aduenit [illegible] catarus [illegible] cellule capitis [illegible] [illegible] simili [illegible] [illegible]

Au. sic [illegible] calorem naturale [illegible] olfactus [illegible] calorem naturale [illegible]

Adeo patit' corp' corruptoe [illegible] n' p' parentu [illegible]

Au. capud [illegible] plano aq' [illegible] x. dies [illegible] ad sole [illegible] pacientis [illegible] aq'

Au. [illegible] capud [illegible]

Quod [illegible] obscuro [illegible] ulcerat'

dulle bovine ℈.ii. dragagant. gumme arabice. ana ℈.v. olii violati sisami amigdalinum quantum sufficiat. vel succi citoniorum. atque psillii. unguentum gerde sunt unum [et] textum. Pulvis calamenti in naribus insufflatus succurrit pustulis fetentibus. Similiter iuvat alumen cum melle distemperatum unum licinium unctum et naribus apponendum. Si in naribus pustule porri vel caro superflua nascatur: perfectior est medicina. ut ita datur. deinde murre. aluminis. ana ℈.i. mittanis cortice coloquintide ℈.i. fac pulverem et licinium aceto infundens naribus apponito; [vel] pulverem super aspergens. Ad oppilacio que libet naribus innascatur. oculi luci [vel] oculus lucii ℥. [.i. maiorane] accipiatur. nigella [nigelle albe (?)] condisi. costi. omnia in succo sambuci distemperentur [et] cum oleo violato sternutacio conficiatur.

Oco maiorane pro mitam.

De coriza.

Coriza est extra naturam humiditas descendens [actualiter admixta (?)] supra capud [et supra (?)] per nares. Que semper frigore vel calore [dissolvente] augmentatur. sed multo magis ex frigore. Cuius causa mutacio [aeris] est assidua. Quando aer in autumno [quod rarificatur et abstrahitur (?) procedens] sepe est mutabilior. [et] coriza in hoc tempore est frequentior. Si humiditas ex calore sit humoribus [et] acutis: in fervorem calore [et] asperitate in naribus sentit. quasi fumum ignis. Si ex frigiditate contrario erit. Cuius quidam stillam a naribus egredientem nimium liquidam vel acutissimam prependit in initio morbi [et] humores esse indigestos. Si spissam incipientes [et] [decanantur (?)] a cacumine suo desistentes morbum datur intelligi augmentari. Nam incipientem digeri. Cum augmentari desistat. neque declinari incipiat. statim medicina procedat. Si humiditas diminuatur. morbi declinacio est intelligenda tunc medicina est incipienda. Quando intelligatur unde sit morbus. Si sit ex calore: medicabitur e contrario. sicut si aqua in [.i. suffumigacio fiat] declinari. ubi camomilla. rosa. murta sit cocta. Similiter super

aus.

[illegible] rarefaciens humores et ca[illegible] manans [illegible] facit humores fluere [illegible] faciendo [illegible] facienda max[illegible] calida ca[illegible] fiat [illegible] ca [illegible]. caveat [illegible] coitus et [illegible] exercicio et ira et [illegible] repletione et a [illegible] aus. si [illegible] procedat et [illegible] vox [illegible] catarrus. caveat sompnum [illegible]. et cenam et [illegible] et potum et omnia cibaria [illegible] ut allia cepe. et [illegible] [illegible] calida [illegible] et [illegible] rosa [illegible] aus. [illegible] [illegible] fiat [illegible] [illegible] confirmacio [illegible] suffumigacio fiat de furfure [illegible] cocto in aceto [illegible] nigella [illegible] [illegible] odor [illegible] [illegible] [illegible] fricda [illegible].

·i· q lapides i fudat aceto

lapide calido aceto infuso. suffumiget e zucaro et carta bo-
bicina. Caput operiat ut cerebrum perforet fumus. Similiter e furfure
ordaceo. aceto infuso e fumigandus. Epithima capitis e oleo ro.
et camemileo. In naribus caphora. oleum ro. et aqua ro. sit odoranda.
Lavandum caput aqua in mirta balaustia. rosa sit cocta. Precipiendus
ne theme ne humores a naribus audeat extrahere. Timendum enim ne in
pulmone gutta ne descendat. et causa peioris morbi fiat. neque su-
pinus sed in lateribus iaceat. Balneum in aere seu aqua tepida habitet. cibum
leuem et facile digestibilem comedat. Si coriza sit ex frigidore.
cum calida et subtili est adhibenda sic inclinari super aquam in qua camomil
la. mellilota. anetum. similia sit cocta. Fumigandus sit e thure.
ligno aloes. caput studiosissime operiat. neque nimio sompno utatur.
Sompnus enim cataractas aperit. Ungat caput e anetileo. cameleo.
rutaceo. piganino. costileo. et mittat naribus nigellam. bal
neum intret. aqua capiti non aspergat. Si ex coriza astinutacio fiat.
nigellam assam et subtilissimam e oleo in nares mittat. Cibum come
dat calidum plenitudine caveat.

De sanguinis fluxu

Sanguinis fluxus a naribus aliquando utilis. aliquando e naribus.
non bonus. Utilis in causon. et frenesi. contingit. et in menstruis. et cata
ractis calidis ex motu natis et sanguinis. Non bonus ex nimio calore.
in corpore [illegible] Cum ebulliat. fumum ascendere facit ad capitis
superiora et replens uenas crepat. in currere eas faciat. Aliquando
uenis capitis per se epatis fluxus fit sanguinis. Si autem sanguis in cur
su augmentetur cephalicam minuamus uenam. Si sanguis ex dextris sit
naribus. a dextris sit minuendus. Si a sinistris. in flebotomandus
est. Ligentur extremitates corporis e pannis lineis. Vel silus eius sanguis

An die septimum intret balneum donec reuma agatur.

caveat a potu [illegible]

non sic si ex frigido [illegible]

post [illegible] magna

Nota [illegible]

n stringit constipatiuis. 7 stipticis reb' e prouocand'. Cortices seu
iccesas narib' insufflent. l' licinium in causto infusum. Galla ap
tusata 7 aceto infusa. Item caphora cum galla pulverisata pulueris in fact'
e licin. 7 narib' inponat. Suffumigatio fiat cum caphora. oloro.
cum succo porcillaci. In fronte ponatur etiam cum aceto distemperati.
Cataplasma de sandal'. rosa. ordei farina. mirta cum succo por
tulace. aq ro. 7 aceto tepata. in firmi iaceat supinus. 7 in
facie mittatur aq frigida cum aceto tepata. Rodandum dicunt quilibet
asininum aceto infusum 7 narib' odoratur sanguinem stringat. Vnde
stringat. man' asinino usq; ad extrema ligentur. Ad partem naris
effluentis: uentose sine scarificationib'.

De rimis labrorum.

Labra aliquando fissuras. aliquando paciuntur pustulas seu uulnera. Ad rimas stringit buccell'. his e
cera subuenientem dum oloro. 7 uiol. Si pustule sit humide.
rosa sicca cum gummi tepata: labra ungat. Ex sandal' rubeis.
rosa. gummi arabici. cerusa tepatis cum aq ro. Ad idem. R. rose.
ʒ. v. ... ʒ. iii. litargiri. cadmie argentee. ematitis. ana ʒ.
ii ... ʒ. s. olei. ro. quantum sufficiat. Si cum uulnera sit sicciatate
axungia anseris. uel medulla bouina: caput et labra
ungat.

De grauedine lingue.

Lingua aliquando motum perdit. unde sensum amittit sermonis.
Vt cum est ex defectione uirtutis motiue a cerebro uenientis. uel ex
humo pq'ue ut ipsa transit constipato ap[er]are. Ex quo lubet alcare.
Vt si ipsa uicia in ipsa ligue sit subta. sic ex pus mala ex frigore
siue calore. humiditate. siccitate. l' apsa . tumor 7 similia.
Ad siligua nimium uidat tumida: nimium calore fugeat.

Marginal notes (left margin):

Si abs' nimium perdit d' fige aceto ... [illegible] ... 7 rosar. 1. 7 ... [illegible] ... in sede 7 coquat' in aceto albo. ... [illegible] ... Item aceto argilla 7 cum aceto pistet' ... fiat ... 7 ponat' sup testicl'os 7 inguin ... stringit

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... cum ... [illegible]

... [illegible] ... mala.

L.

Si alba fuerit cum frigiditate. Si mollis humiditate. Si sicca et adusta siccitate. Si sit asperata vel ulcerata pustule sive tumores, aperte intelligimus quam ab his sermo impediatur. Si lingua sit sana nullas habens maculas loquela tamen sit ablata et alia quoque corporis membra laxata, cerebri est infirmitas. Si sermo auferatur nullis aliis membris pacientibus ex nimiorum est constipacionibus. Aliquando perdicio est loquele ex parte [illegible]. Que omnia cum disponamus curare in corporis universali plenitudine, medianam venam vel cephalicam debemus minuere. non quod contrarium videatur obviare. Sed aut faciendum secundum vires pacientium et humores et sanguine sit minui. Postea humoribus dominantibus insurgendum est cum medicaminibus. Si [illegible] sit ex cerebro vel [illegible] propter quod [illegible] ut conducere [illegible] cerebri [illegible] fiet sit yera fortissima. vel mesphitum[illegible] [illegible] euporiston. iera archigeni yerapigra. Sed et naribus purgetur. et gargarismus frequentacionibus calidis et odoriferis. Fumigetur caput cum aqua ubi camomilla, anetum, mellilotum et similia sit cocta. Ungamus post caput cum unguentis calidis et dissolutivis. Si sit in lingua complexio mala et calida: flebothomandus sit a vena que sub lingua. Purgandum corpus cum mirobolanis vel cassia fistula. In asperitate calido gargarismum faciamus cum succo solatri, portulace, borraginis, coriandri, succo maligranati cum aceto. Similiter gargarizet aqua ubi rosa, ordeum, lentes et liquiricia sit cocta. Si durum sit asperum gargarismus fiat cum lacte et sapa et aqua ubi ficus sicca maratrum sit cocta. In frigiditate et humiditate apparet quod albedo et mollicies portendit. Dominus iera quam diximus et tiriaca maiore. fricemus linguam cum fulgente philonio. Sepe balneandus calido aere sive aqua. Gargarismus fiat cum sinapi et melle.

pustula in lingua cum febribus [illegible] in labiis bonum.

hic nectar innuit quod nullus sanguis est minuendus quod affirmat [illegible]

yera tamen mesphitum quod incipiat totis remotis impedimentis [illegible] est [illegible] impedimentum.

Ali' gargarism' theodoris damasceni. q(ui) dissolues flegma lige
ad capitis ualet dolore. et paralisim. Rc. origani. piretri. ana ʒ.
piperis mg. et al. et. cinamomi. ysopi. nigelle. sa(n)tuci. cos
ti. pondus eq(ua)le. fac puluere. tempa cu(m) sapa. facies gargarism
cu(m) oximell. Si pustule sint in ligua. t uulnia. precipiat' ut
suc celsi sublingua teneat'. t arnoglose. solatri. cu(m) q(ui)b' sandali
misceat' rubi. t aq(ua) in q(ua) sumac. balaustia. lentes. mirta et
rosa sit decocta. q(uo)d e(st) medicam(en) in potu debucca diceda. Si
uulnia sit. farina lentium. olm ro. cu(m). oui albugine. in dicami.
supponenda. h(oc) efficiat'. et unguentum theodoris damasceni
fiat.

De dencium dolore.

Dencium magni e(st) iuuam(en)t'. et in iuuam(en)to magni orna
m(en)t' ipsorum iq(ui) n(on) pacientur. Ea i pacientib' accio corrupit'.
Quorum passio e(st) diuisa. Cui diuisitatis pars pala e(st) in uisu
sic putredines fetores rupte. perforaciones. mociones. liuosita
tes et alia similia. [illegible] et alia in uisu non appares. sic e(st) nimi(us) do
lore senciat'. et t(ame)n detes sani appareat. Causa e(st) nimis hu(m)o
res a capite descendentes. seu a sto(macho) ascendentes. uel humores acu
ti in gingiuis. t paruitas cibi. Ex acutis humorib' dolores
nimii et ipulsi senciut'. ex putredine humorum. Ex paruita
te cibi detes su(n)t sicci et ingingiue. quales in decrepita in d(i)ni etate.
Significat' detes causa capitis dolore q(uo)d grauitas e(st) i capi
te rubor et calor in facie. Quib' intelligunt' ee cause sang(uis)
et cola descendentes a capite. Ex sto(macho) q(ua)n calor et fumi ascendens
abeo. t bucce amaritudo [illegible] morbu ee ex sto(macho).
In dolore non adeo magno. facie inflata. capite inflato.

Marginal notes:

detes [illegible] radicalia [illegible]

Alii uocant [illegible] detes [illegible]

[illegible]

[illegible]

Alii [illegible]

humores flegmatici seu melancolici a capite designant
egredi. Dolor insto et acida ructacio certificant morbum
esse ex frigidis humoribus meo. Ex frigidore uel calore sol
sticetes paciant nunc tum tum dolet. sic ex humoribus. Aliquis dolet
ex cibo. siue potu. auctualiter calidis siue frigidis. Si igitur do
leat propter humores. quales sint inquiri oportet. et a stomacho uel capite
uenientes. Si humores calidi et acuti de capite descendant.
cephalica flebotomanda est. nisi quod obuiet contrarius sicut situ
tas et etates. Que sub tria sunt minuenda ab ea sub lingua ue
ne. Dandum catartice de iera pigra. cassia fistula. Si sint ex stomacho
et calide pillule. Stomachi et auree sint dande. catarticum cum miro
balanis et oxi frenicis. in uomitu iugant. Dolores dentium
ex crassis humoribus a capite descendentibus cum theodoricon et similibus
purgandum uolet. et similiter dolores ex stomacho uenientes. Gargarismos
faciant et stmutaciones … humores capitis purgantes.
Purgatis humoribus stomachi siue capitis. redeundum est ad dentes medi
candos cum stipticis dentes confortantibus. et humoribus repugnan
tibus. Calori in bucca suctie solatrum portulace scariole est ap
ponendum. et mirra cum aceto cocta in doloribus ex frigidore dentes
fricentur. cum … et melle et in frigiditate et humiditate. piretrum staphi
sagria. ysopum puluerulato cum melle et aceto temperato.
Acetum cum sale in bucca ponito. cappari radice et coloquinti
dos cum aceto. staphisagriam. piretrum. ysopum. elleborum nigrum.
puluerulato et cum aceto siue melle tempera. super dentes ponito.
Ad. ualens ad dentium dolorem propter frigiditudinem et grossam ue
tositatem. Rx. piret. ysopi. ellebori nigri. radices calamenti. cucu

meris silvestris. radicis cappari ana ʒ. i. Coque cum oleo et
aceto tamdiu quousque ad solum oleum remaneat. inde dentes fomen-
tato dolentes. Parte tamen tolles cum oleo rosato mixta ex
parte dolentium dentium. iniice in auriculam. Si non dolor non
mitigetur. philonium super dentes ponamus. vel [illegible]. vel tyriacam
magnam. Si nec dolor quiescat res aliqua apponatur mitigato-
ria. ut opium. iusquiamus et similia. Si dolor ex fricatione radix
cucumeris silvestris. elleborus. euforbium super dentes ponenda sunt. Quod in
.i. facienda .i. [illegible]
principio morbi vel in statu est observandum. **De dentibus**

Aliquando rumpuntur dentes. **putridis.**
aliquando perforantur. aliquando ex humoribus in colore extrinsecus vel viridi
vel nigro mutantur. Que omnia ex habundantia putredinis nascuntur
pessima. que ex malis cibis intus stomachum generata. provenias. et primo ner-
ad [illegible]
vos curent ligamenta dentium. Hec medicari volumus. corpus in-
.i. [illegible]
firmi considerentur ut habundantes humores purgemus. ipse [illegible]
fortativa et mundificativa ad dentium curam redeamus. Si corpus
.s. humorum [illegible]
hac habundantia careat. a dentium incipiat medicina. Inde
cum radicibus [illegible] vel [illegible] iudatur galla non perfora-
[illegible] [illegible]
tam pulverem. cum licio oleo vel terebintina distemperemus. in dentibus
super ponatur. similiter piretrum et mirra. menta cum melle temperata.
valet nigella assata cum aceto temperata valet. [illegible] cum
panno lineo picata [illegible] dentes ponamus cum aceto misceamus in
bucam lavemus. Que similiter prodesse videntur. Si dentes sint perforati
et dolentes nimium et cum humores hac sunt intelligendi. Unde mirre sto-
racia impleantur foramina. similiter pipere piretro. filomo vel opio.
radicibus coloquintide semine ei inferius suffumigetur. os [illegible]

[Margin notes: [illegible]]

[Foot of page notes: [illegible] si dentes laventur [illegible] si dentes [illegible] [illegible]]

apt. Itē sinapi. i gamo. Itē dētē canino. dolorē ii. & mitigat.
ũmes expellit. Al. R. iusquiami. f. rose. f. porri. tēpa c̃
picta. & dentiũ iple foramina. Al. R. arsenici. i. auri pig
mti. sandēē. añ eragiũ. i. aluminis. gall. añ. ʒ. i. spume
marine. piret. mirre. añ ʒ. s. oculi lucii. gũmi. añ ʒ. s.
tēpa c̃ uino & mitte i eadē foramina. Si p h̃ mōi dolorē ñ miti
ges dētes ferro abstrahãt opt;. Q̃ si ex aliq̃ ɔt̃rio nequa
ni ferro extrhere: icidãt dētiũ radices. & ibi mittant me
dicam̃t. farina d̃ frumẽto. ʒ. i. tēpa c̃ lacte titimalli. & ĩ
pone dētiũ dolori. Q̃ si dēti c̃e ponat. sin ferro eradicat.
Simili fece oli c̃ melle coctã & ispissũ mel redactã ipoe. &
id fac radix coloquintidē c̃ aceto tēpata. cortices radicis celsi.
piret. eq̃li pōde tēpa c̃ aceto i sale faciũt similr. Hat ñ
tãgãt a sanis dētib.

De commotis dentibus.

Dētes aliqñ ɔmouent̃ & eã mot hũoris fit i dētiũ ra
dicib. Q̃ si sit acuti necce ē i dētib foramina i putrēdine
effici. Id si ñ sit: ɔt̃riũ. Si hũorib. his i firmi sit plen pur
gād ē & mũdificād. & p ē re stiptica & siccatiua ad dētes
curãdos redani. In acutis g̃ hũorib cephalica uena minuat.
aut icũice scarificet. dein acacia accipiat. & i dētib sr ponat.
gallã c̃ aceto coctã gargariza. cortices malignati. simac.
balaustia stringit dētes c̃ aceto cocta lib. gall c̃ aceto posita. &
exsiccata. atq; puluãta sr dētes ponēda. Al. R. gall. alu
minis. catapucie. cortices malignati eq̃le pōd. puluã &
mitte ext & iti. Q̃ si dentiũ mot ex flegmatic sit hũorib
aluminis. ʒ. iiii. sal. ʒ. ii. fac puluē sr dētes fumigem. Al.

incensum. cinere tamarice. sal equaliter pondere puluerab(is) et sic dentes pone(s). In autumpno
dentes percutienda sunt ossa dentes frangendi. de his que sunt dicti dentes paciuntur
ex ciborum acriminibus i(d est) pro medicina. portulaca et eius succus. cepe
uel nuces uel nucleolus uel amigdale sunt masticande. De fricandis

Dentium colores aliquando propter dentium dentibus.
putredines uel limositates quas oportet fecem. hoc fricationibus. Rx. furfu
ris combusti. spume marine. ana ʒ xv. sal gemme ʒ xxx. facto
puluere fricato dentes in. Ad dentes confortandos et mundificandos. Rx. ordei
farinam et sal. que posita in carta bombicina cum melle post distemperata et in car
ta combusta distempera cum sapa puluere sale exsiccatis dentibus frica. Ad dentes
albificandos sanguinem gingiuarum stringendos. bonum odorem faciendos. Rx. galle muscate.
spume marine. sal incensi. cornu ceruini similiter incensi. ana ʒ iii. alu
minis. nitri. cortice. malgranati. galle. balaustie. ana ʒ ii. spodii. spi
ce. costi. ligni aloe. cardamomi. ana ʒ i. fac puluerem. Ad dentes
mundificandos et bonum odorem faciendos. uuam cadentem leuat. dolorem gule et
oris dentium alleuiat. Rx. cornu ceruini incensi ʒ xii. cipri. piperis. ana ʒ iii.
mirre. exagium i. aluminis. sal amoniaci ʒ i. fac puluerem et cum sapa
tempera super carbones assa post iterum puluerisa. Ad ordei farinam et sal cum melle
temperatam et incensi ana ʒ xv. coclee marine incense. spume marine. ana
ʒ viii. spodii. iuecum cinis. boli armenici albi. lactis ueteris et albi
ana ʒ iii. sandali r. galle muscate. flores rose. spice. ana exagium i. fac puluerem.
Ad Rx. ungule caprine ossium dactilorum. cornu caprini. mirob. coclee mari
ne. ossium mirob. equaliter pondere. hoc omnia prius sunt incensa. spumam marinam.
galliam muscatam equaliter pondere puluerisa. De gingiuis. IIII.

Gingiue aliquando multis modis patiuntur. ex putredinibus. ex mollicie. ex
pustulis et uulneribus. ex apostematibus gingiua paciente et corpus patiente necesse.

furfur combustum et spume marine (?) in albo uino [illegible] curat [illegible] rosarum. sandalorum. grane [illegible] tur [illegible] rubee. mastice [illegible] dracontis [illegible] ana [illegible] et in panno lineo [illegible] dentes fricet

[illegible] spuma [illegible] supposita curat [illegible]

[illegible] in piscibus [illegible] et in fricatione [illegible] et dentes [illegible] panum [illegible] auferet

Paciūt ex corruptis hūorib' putrescētib' & malū odore facietib'
mollicies sāguis fluxū fac̄ apa excalis hūor. dol' minui & pul
sū ex friis. neq: dolore neq: pulsū fac̄. Diminoratione carnis & rei
sessione frustrati ex acutis hūorib' dix ēē. G. Sī at. iiii. dēti.
vl. ii. ex toto cadit. caro. t' dntib' uicina ītior. t' extimitas t' it
dentes iculcata. ī mollicie curāda. cephalica uena minuat'.
Si sitrū ñ pmittat collū scarificād ēē sciās. dīn buca lauāda.
ēre huītatis restīcta. sic̄ succo arnoglose. sumac. mirre.
balaustie rose simt' t' sepati ī aq̄ coctar'. It lauāda ē aq̄ ro. t'
puro aceto. Iapa calo opt' scarificari. & catartic̄ d cassia f.
dāi. Bucā ē succo solat' lauari. t' coriād. t' ē aceto t' arnoglose
succo mirtes t' lacte acido. Iusquiā ī aceto coct'. Iapa friosi
sit ex plenitudie bucā lauam ē aq̄ ī cocta sit. mastic̄ t' ē aceto
ī q̄ sqlla sit cocta. t' uino ī q̄ sumac t' aq̄ ē melle calida t' oliuar'
uita. Ip'tut' ut' uulnib' aq̄ rosata bucoa lauat'. id cura ace
to ī ros cocta t' balaustia. Juulnib' t' p'tut' ex siccitate aq̄
sata ē psillio. t' seie citonii ind' p'dee. Si ex diminucioē sit
carnis. d' medicina ōsolidatiua & carnis ōpletiua sic̄ sāgs
dconis. th' farina orobi mel. acet' sollitie. aristologia. r. &
similia. **De fetore oris.**

Fetor in ore ex putredine nascit' gigiue & dentiū. Si ī fir
in admoti digit' ī his duob' nich' fetoris iuenit itelligi po
tit q' ex putredine sit fleematis isto. Si at' iuenit ēē d gi
giuis. d' medicina humore d'siccans & carnē comedēs pu
trid carnē q: sanā reuocās. bucca lauat' ē aceto ī mirtaco
q̄t' & balaustia studeat. dētes lauare & gigiuas. neq' cibi

[illegible marginal note]

ibi remaneat fricatioib' utat' siccioib' cibu' humidu' caveat
maxime lac. et ex lacte facta medicina utat' q' bucca pu-
tridum odorificat. Si non de gingiuis s; de putredine flegmatico
mundificand' in e stomac'. H' sepe euomitu et pill' de yerapig'. et
cocheis et aureis. stomatico maiori abstineat ab oi' gne
piscium et ossis, nocibus hbus gnatib' et gingiuas. et hos mundet
c pano aspo. et cumo odorifero. mastic cortices cit. utat'
pill' i hois damascem. odorando ualetib' ora. R. garioffili.
nuc' mscate. cinamomi. masticis. an' ʒ. viii. sandali. rose
ʒ. x. cubebe ʒ. vii. cardamomi. gallie ʒ. v. ligni aloes ʒ. i.
fac puluem tepa c succo maloz et aq' r. et fac pill' i mod'
ciceris et sub ligua a. iii. teneat. Aliter ei sumat. R. cipi. cina
mi. alicthum. cardamomi maioris. gar' an' ʒ. ii. gallie.
gumi ara. gallie mscate. spice. nuc' mscate. rose. an' ʒ. i.
yerapig' ʒ. iii. fac puluem et c succo apii tepa facies pill'
da c aq' r. p. Aliter R. cinamu'. alicthum. gar' mome. mastic.
ligni aloe. squanti. rose. an' eragiu. i. sandali. al. spice. cu
bebe. cardamomi. gallie. caphore. an' ʒ. i. fac puluem tepa
c uino odorifero et fac pill'. et eas i bucca teneat. os lauet
c aq' u anisu' i mirre suce et uinu' odorifer' ꝯmisceatur.

Os aliqn soli ifirmat'. **de morbo oris.**

nimis mbus aliis s; uicinis ifirmant'. Patit' at pustulas uul
na et similia. et ꝯsequit' ex corruptis (corrosiuis) humoribus aliund' ad
bucca' ꝯfluentib'. Si uidebat q'd nigredini fere attineat. et calat.
dolat. ardat. sanguis est et colera r. Si at par' doleat calat. et
ardat intelligit' e flegma. Si multa nigredine conducit tanto

[illegible marginal notes]

ē molesti. ⁊ tumid' ne ad far sū d'uenīat. aliqñ more ulcā nascēt. S; at̄ uulña ī lab' siū ī liga ītima. maxīe lactētib' euenīēcia ḋ acumīe lactis q̄t salubrē ēēs. ēstiptīcāt medicamīb' ī paruo tp̄e sanat̄. Ī pfecta āt etate pessime. sinat̄ sic ḋ pessimis nasces huorib'. Vl si h ḋ oī lige ī nascēt pessima ē. Si pars magna lige auferat̄ iōe hoīes pdicītāt̄. Intellectu ī oīs ī sir mitatib' medicina īcipiāt̄ repugnās huorib' q̄ ī ipne ēpis maxīe ḋbt fiei. Ī medio ī repugnatiua ⁊ ḋsiccatiua neq; dissolutiua s; iūgam̄ ñ ex ordīe. opt; g̃ pū uidbit̄ huores catartico ł flebotomia dissoluāt̄. Medicina repugnatiua ī inicio tal' ē dāda. Sapa ex mortis ɔfecta. Sapa ex uino ⁊ aq̄ ū coct̄ sit simac. mirta. balaustia. ł solatr' huorib' minus īcipiētib' repugnātib' s; ñ ex toto dissoluētib' s dictis mirra. cc. admisceāt̄. Ī nouis ap̄ate ñ ex corpis huore ī ptīnis dāda ē causa. dissolutiua neq; curād' ḋ repugnatiua. Si ī solo ore sit ūa uulñ a ł pustule. corpe toto plenitudine carēte lauet̄ buca ē suco solat̄. coriād'. sādal. r. ⁊ cc. ⁊ sed q̄ diet̄ ē ī igiuis medicem̄. H medicam̄t thois damasceni dād'. ualēs p̄tul' oīs. uulnib' ⁊ ulcātoīb'. Rx. lētiū mūdat̄. boli. añ ʒ. v. coriād'. memite. sādali. añ ʒ. iii. spodi; s̄. rose. s̄. portulace. borragīs. añ ʒ. iiii. cc. balaustie. mit̄. arnoglose. añ ʒ. ii. fact̄ puluē s' poē. ⁊ ē aq̄ r. laua ł ō succo malignati. ł succo coriād'. Sal. ualēs calori. pustul' ī igiuis. ⁊ palato. uulue. maxīe puis ⁊ ī corpi ḋ licatis. Rx. amidi. ʒ. vi. spodi; . memite. añ [sādal ʒ ii] ʒ. ii. sēis rose. ʒ. iii. cc. ʒ. ii. ȝucari. ʒ. iiii. cardamomi ʒ s.

[1] q̄ ho ctin ro z aq̄. c. gargarizat̄ iuuat. suc' s; plātag̃ s; ḡq; folia ē uino cocta si ore teneat̄ ⁊ mdyr su a masticet̄ oīs uulña tonsil' cāt̄ sācer ⁊ fero, cipruū ē uino uetradi idu; cīori. p reliq̄s s; pisci oīcis apta

caphore ʒ .v. fac de pulveribus sicut dictum. Ad eos valens similiter. Rx.
f rose. liquiricie. amidi. spice. cipi. nuc. moscate. cinami ali
thimi. ana exagium .i. caphore. alumis. cc. oztolani ʒ .ii. de pul (foli)
vere sic dalizs. Ad valens similiter. Rx. zucari. amidi. f portu
lace. f rose. ana exagium .i. galle inpertusate. borraginis. f cu
cumeris mundi. lentis mundate. ana ʒ .i. caphore. cc. spodii ʒ .i. fac pul
vere cum aqua r. i succo malignati. ablue sicut scriptum. Suulcerationes hec
lactentibus evenit. mater lentes in meas panis accipiat sit ulcerati
one apponat. amidi cum aqua tepida. cc. f. rose. dentur manducandum res
tamen stiptica. sicut pira citonia mala. De Lentiginibus.

Lentigines in facie nascuntur maxime. in toto corpore
aliquando apparent toto. sed tamen plus in facie sive sana sit seu infirma.
aliquando in hec lentigines propter solem evenit ardores aliquando puellis
tingit cum menstrua melancolica non per locum suum exeunt. sed in egrediantur per totum
corpus se dispergit. Hec passio solis unguentis curari. Si quamvis lentis
subito venit vel causa morbi difficiles sunt sanari. Cum .ii. ex
colatam nigre ovat eam in putrescente qualitates (cutis) mutantur. Si autem in sola facie
videantur. cephalica vena minuatur. Si corpus totum aspergit. de media
flebotomemus (vena). Adsimul neque humores (i. e. sincopes laxatis) catartice. in farina
eius dissolvamus. de vino adiugenta redamus .i. amigdalas amaras bene
pistatas ei imponamus semen eruce similiter. farina orobi cum melle
distemperata. citrum mali acidi. farina lupinorum in aqua cocta lac fi
cuum. mirte fructus pistatus. De fetore sordis.

Sorcis (sorcis) uet cum aqua distemperet. diascorides. sed melonis cum carne ip
sorum. Ad thos damasceni. Rx. farina lupini in frumenti. amig
dale mundate (amarum) (mundata). zucari. ana exagium .i. liquiricie. gumi arabici.

[illegible marginal glosses]

an. ʒ. ii. mirte. nit. costi. exagiu. i. tepa c lacte. Al. Rx. fari
ne fabar. et frumti. an ʒ iiii. costi. ce. ii. tepa c aq u fenugre
sit coct. Al. pauli. Rx. ʒ. x. libani. ʒ. v. iiii. cit ʒ. i. mastic. iii. al
bugine ouor c corticib suis. xx. carnis melonu q sufficit
Al. mudificans. Rx. lupinu fabas. et melon eq li pode. lentiu me
dietate. fac puluere unge c lacte. m. et asine. Al. Rx. farina lupi
ni. fabar. lentiu. amidi. amigdale amare. an ʒ. iiii. et melonis
cucumis. riza. drgg. an exagiu. i. mellilote ordei. ce. costi. an
exagiu x. fac pulue tepa c albugine oui. Unge at nocte. lav
et die. Si in facie nascunt pustule dure sicce. atq; parue alum gu
mi. lentes pulvet. et in facies lavet. Sumitur gumi ara. et mur. c ace
to tepa. facie de oire mudificat. Al. Rx. cathmie argentee exagiu. i.
chimolee. tre armenice. an ʒ. i. sandarace. ʒ ii. tepa. cu aqua ro.

Explicit liber secundus.

De sinantia	De sincopi	De empiicis
De screatu sanguis	De uocis asperitate	De pleuresi
Apt et yrudines	De tusse	De apate mamille
De apatib ingula	De tysis	De cardiacis
De raucedine	De reiectioe sanguis	De assellar fetore
De anelitu.		

Incipiunt capitula libri tercii.

IN DUOBUS LIBRIS pcedentib tam in dictis infirmitatib capiti ac faciei pti
netib in dicat morbi membror ministracium cordi lo...
luena e corpis. Dicat & morbi et eor cause. significationes
et medicine subiugat. et e incipiens a molestionib et spec
tionib ue sinantia. Unde q. Vteq; morb ingula uenit infla

cione sui sps tem[illegible] .i. sinancia .i. suffocacio uocanda erit. S tam
h morb a se inuicem d[illegible] isit. Sinancia .n. aliqn e ex huiousmodi acci
pitur ad guttur descendere. V aliqn eadem die mortificans l seda sinancia.
Ita pacuta e et m[illegible] ifera hoie mortificat subito et suffo
cat. In sinancia e [illegible]ata . angustat n. flat u ifirmi cibu re
cipe n possit neq [illegible]. Vt si recipiat. par ualitudinu humores
at descendentes sanguinolenti sit l colici uiscosi l flegmatici . l salsi.
Ex melancolia . n. nunq h apa fit. q a hic morb cito pual e sit
pacutissimi. S melancolia post longu tempus opat. Vn e ipossibile de
m colia ee. Flat sinatichorum . pe e long. causa longitudinis sue
structura e gutturis. Quod e q s sufficiat aere impetu s tra
he n ualat. Longo spacio necee e u impleat. Anelit g breuis
laudabile sign e sinaticis. Vn .g. i sir pnosticis y pocratis. Pessi
mu sinatie e gn . qd ifirmu ad ortomna isequit. neq nimiu
dolore l angustia fecisse uidat. In gula siue i collo situmor no
appareat l rubor. minor i pessimitate e sino anelitu h
angusti. S e tumore et rubore i gula et i collo dolore fac ni
miu minor i g du tuo. e nimiu dolore neq flat angustios . h
gn n e i gutture s i gula l i collo . l uterq. opt u signa huiorum
dicant un h morb ocat. Si sit ex sanguine ifirmi appare plen
corpe. rub i facie. [illegible] uene s plene sanguine. puls plen
tumor calid et rubeus. mostrat eger unu q si i gula sapo
ret dieta sua ante mlti sanguinis fuit gnatiua. Ex colera .r. do
lor fortis. angustia nimia calor atq sitis. maria fumositas i
gula puls uacuus et fortis. Ex uiscoso flegmate dolor n e
nimis neq pdicta signa ieo uident. tum l iga et mollescit

dol. par. Ex salso flegmate saporat ... mar. sale i gula uox
ei sic catulorum. In huiusmodi medicacionis hu... res s. progredi. In san
guine cephalica uena e minuenda. y po... s. iepidima. In sina
tia in quibus ortomia opt. icidere uenas. ... ep. perpetua icidere ue
nas sed quod oporteat .i. quantum ut pati ual... Dat autem itelligi duobus
modis debere incidi sed magnitudine morbi & quantitate uirtu
tis. Sinancia e ex maioribus morbis. Si sanguis e. cola prepedit et mu...
natum humectare debemus c. catarticis de cassia f. oxizeniocia. ui
uibe. uiola. et similia. Similiter c. electis de uiola. et seie malue.
camemileo. prunis iuiubis. uiola. et similibus. Ex tercio autem acu
mine colle r. et regi diete c. egritudine. cephalica flebotomari. n.
sanguis exeat. au. cola r. incisa. Post flebothomiam et purgacione
redundunt ad membra ubi morbus maxime regnat. In principio doloris
medificet c. his que repugnent humoribus adgunt descendentibus et
ipsum confortantibus. Sic sapa c. de moris & solatro c. succo arnoglose.
dein det gargarismum furfuris quoque ordi aceto infusum et colatum et
aqua ubi balaustie. simac. rosa. siue galla sit cocta. letos siue
succus solatri. & psillii. omnia sunt stiptica et repugnatiua. Recte
enim et humores extiterunt ad humores dissoluendos ifirmus
membris clausos redamus c. gargarismis de sapis moris et sapa
uini mirto. et pauca mirra & ptisano. c. zucaro. & lac
te capno. siue asinino. c. zucaro. et pauco oleo. & c. cassia f. et
sapa i aqua calida. & c. succo portulace. Ideoque hora iuenum ifir
mo fiat gargarismus. quia humores his dissoluuntur. Cibum demus par
uissimum. Recte & ustelm aliquod. & succus mundata semis. me
lonum. atque cucumerum. ut medulla pistata. amido dragg

[Margin notes, right: ... flobotomies ad ... [illegible] ... / ... caueat ... de helem ... aflebotomia. / ... [illegible] ... / ... canis albi gargarizati / ... lana succida ... / ... ad ... [illegible]]

[Margin note, right: ... q. n. fiat repercussio ... c. gargarismis]

[Note at foot: ... [illegible] ...]

e amigdaleo. Debilis oib' uis; ficiat & ieiuno dē. Ut ami
du e lacte & penidi & amigdaleo. Nutricād' e e colacana.
bliti. portulaca. q's e amigdaleo para. Sinapisma sit fig
matic' qd' ex p'dictis signis itelligendu e catartico flegmati
apositiuo. e ē purgādu. Similit' clisteri & gargarismus
imorbi p'ncipio. Fiet aū de sapa nuc. aneto. ul' menthe
ū cortices nuc sit cocti. ul' umora ul' suce solat'. ē oct̃ilicio ul' aloe.
Humorib' his dissolutis: admib' curāda redāni ū humores
mali icludūt. Gargarismū faciem e sapa nuc. piret'. ul'
sapa solat' ul' oximelle. ul' sapa mirtina. ul' aq' ū fic' sicce sit coc
te. ul' e capno lacte. & merda canis albe. ul' canis albi. subtilit'
pistato & e melle distēpato. Cui itiora his oib' ūgant' e pena.
Gal'. dix'. h' oia ee utilia. Accipiant ite cininu sic' & puluerū
lat' ios spiciat' e felle taurino. Melle buccā ūgant'. gargaris
mū faciant. Ite. G. fel iqt' taurinū suffocacioi uuule cadentis
e ad iutiuū. & simili' ouinū. Cinerib' radic caulii e melle fa
ciant gargarism. Simili' suce radic uuat e oximelle. Garga
rism' uales sinachico flegmati. R'. liquiricie. ℥. iii. piret'. cassie.
sq'nati. cicute. sem an ℥. ii. fenugrei. mirre an exagiu. i. e.
piperis. spice. sasuci. an ℥. i. fac puluē. e melle distēpa. ū mod'
auellane accipiat. & e aq' ū cortex malignati sit cocl'. tēpa e
uino odorifero forti ul' e oximelle. Al'. uales simili'. R'. rose.
℥. ii. storcis calami. ee. an exagiu. i. Tēpa e melle. in os ūge. &
fac gargarizare. Al'. R'. rose. liquiricie. an exagiu. i. cinamomi.
alcthuu. piperis logi. ee. an ℥. i. aluminis cardamomi. mirre.
sinapi. ℈. costi. an ℥. ii. fac puluē. adde mel qd' sufficiat. accipe

notād'. q' i. ā. cautl. i debet fieri gargarismus i p'ncipio cu aqua calida

imodū auellane. ℞ sapa. ℞ aq̄ ūsit cocta galla. ℞ succo so
lat. ℞ ē ormelle ℥aq̄ calida. de apostematibus in

Cū apa deoct itelligim igula ℥ eo adunata gula..
sanē ita opt ue facilib apire illo moliam. Do. ii. icipiēd.
a forcib. fiat g gargarism ē lacte capino. ℞ alimno. ē pillio
℞ fructu yreos. ℞ fermēto ℥ olo uolato. ℞ buturo calo ē fa
rina. dt. ℈ fecto. ℞. ſ citroni utl malue. fruūti lac capnū
eq̄lupōde diū liq̄riciā accipe ℥ radicē malue. Vn facto pul
ue ē oīb alijs colare fac ℥ da bibe. dt rhois damasceni ualeſ
adapa facile apiēd igula. ℞. dragg. y. v. amigdaleō. oli uo
lati q̄nt ſufficē. aq̄ ū ordū ſit cocti. liq̄riciā ℥ malua. oīa
maq̄ cocta. ſucco cucurbite. arnoglose eq̄lu pōde. aq̄ ū
caſſie. f. ſit cocta. oīa myrra ℥ bne ē ſecta ifurmo det ga
rizāda. colata ℥ cala. Si ifurmi ſit fortis ℥ cito lū apiri.
fiat gargarism ē aq̄ ū cocta ſit fic̄ ℥ miſceat ē farina. l ſtroze
canino l lacte alimno. fiſto apte opt ei dare uitella ouoz
ñ cocta cū amydo. ℥ ogātr. ℥ olo uol ℞ ſucco ſemiſ citronis.
℥ arnoglose. ℞ aq̄ ū ordū ℥ liq̄ricia ſit cocta. Simil ē aq̄
ū ordū liq̄ricia. fic̄. caſſia. f. olū uiola ſit apoſita. Nutrēd
ē ē ure facto ſiurfure ℥ amigdaleō. olo uol. penit. ℞
malua. ē ſolocana. blita cucurbita. ūgam gulā ertī ē cera.
℥ olo uolato dragāti ℥ ou uitello. Et ēb ūgēt ual adapē
dū gule apa facile. ℞. ē albe. oli uolati. aū. x. xv. buturi y.
viii. drag. x. iii. ſ lini. y. viii. fac d pitād ſ pulue ſuptilſ.
ſum ℥ miſceſ fac ūgerū. de uua.

Aſqn iflacio ℞ apa naleī pglaudib ipartib gule.

aug. Lapis spongie frang lapidē ī renib;

int' rexe. Qd fit ex humorib' capitis illuc descēdētib' l' fu
mo ascēdēte ast° un nimiū dolore paciut' saliuā n ēcū
magno labore. Oportet g' pq'ram. si adsit rubor calor. ue
nar' plenitudo pulsus nimi' ꝛ plen. un sāgs ētificat. de
cephalica uena minuam q'r ut' paciat' pacientis. Si aut'
sit ardor. siccitas ꝛ sitis nimia colā. r'. ēit purgāda. cas
siaf. māna uiola. oxizenicia ꝛ simil' ī dolore mollisīca
lore ꝛ siccitate atq; siti. intelligit' morb' ēē ex flgin. Deīn
icipiam purget' ꝛ medicina dāda ē repugnatiua ꝛ dis
galla .i. repcussiua ꝛ acetum dissolutiua
solutiua sic galla ē aceto. Ungat' int' ēpēnal' digito. Id
faciunt sumac. cortex malignati. balaustia. rosa. mirta.
Si h' ad salutē ifirmi n sufficiunt d uuula ē uidendum.

Uuula si supat' D' uuula.

ifūdamito sit ꝛ extimitate crossā ꝛ tumida. ꝛ q'si sanie
hat albā. c ferro siue acuto medicamine equaleti ē i
ciāda. ypocs ītcia pnosticor particla. Uuula adicidēn
dū si sit rubra ꝛ magna molestissima ē. q' seq' r apa istu
x' sāgius. Un nimiū studnd ēq ad s'ri supalit extima
ter ossēt ꝛ iluat. ꝛ ēē tād icidat'. Utili ē tn n icide
au purgatione uēts sitēp expectet suffocacionē ex
pectādo n timeas. Hec ex auctoritate gl'osissimi ypoc'tis
expecta. innuit q'lit' uuula tumida sit medicāda. Q'c ēpar
locut' fuit auctoritatē tn n maxīmā dedit. Oportet
g' u n icidat'. ꝛ si dolor sup seq't' nimi' timet' ne apa calid
succedat ꝛ flux' nimi. Aliqn q; ē rubra icidit' cū sinacie
in out'. Sz pcipiēdū ē ifirmo u medicamine isto. cinc.

cane. 7 palme. q̄ tēpa cāq̄ pā cola. dīn accipiat galla. alum.
sumat 7 puluē faciat. Q̄ b' ē s roā aq̄ mirtil. gargar9
īn faciat. dt'. ad uuule casū ual'. R̷. murre. sal amoni
aci. pipis nig'. 7 logi un fact' puluis īgula ī sufflet. Si
gte glādes aliq̄s habuīt. coadunaciōes. gargarism dād ē.
q̄d aq̄ ū fiē. dactili. fenugr'. 7 alia similr' sit cocta. dīn exti
dissolutiuis ūgam sie mr'. sale. amoniaco. succo caulino.
cētaurea. ē melle tēpa oīa. De raucedine.

Raucitas ē ex huīditate īstrumtis uocis
infūdēte. hat huītas l' ē flegmatica l' sāgnea. Q̄ ē a capite
descēdit ī istrumīt uocis īfūd'. planitate aufert loqn
di. 7 aliqn uoce oīo extīgt'. Si ex sāgne appareat ee. q̄d
rubor ostēdit. 7 plenitudo ī facie cephalicā uenā īcid'.
7 q̄r ūt' paciētis expetit minue. purget' ē cassia fistu
na. uiola. oxifenicia. 7 similib' has pill' ponam sub ligua.
R̷. gum. dragagāti. liq̄ricie. amidi. sem cucumis. cucbite.
portulace. an̄ ʒ. iiii. cē. gi. penit ʒ. ii. fac pill' q̄s sub lig'
teneat. Nutat' ē iure ex farina facto. ē amigdaleo. ou9
mollib' q̄. 7 similib' hūidorib' flegmatiē gargarism. ē
yerapig'. ē melle mel sa dād. Electuariū. R̷. succ caulū
mel bn̄ coctū ū sit spissū. dt' uales similr'. R̷. liq̄ricia.
dragg'. pipis albi. xilocassia. mirra. gūmi. ch'. an̄ ʒ. ii.
spice. exagui. i. penit. 7 sapa. 7 mel q̄r suffic. dt' uales
simlr'. R̷. semin assi. amigdale dulce 7 amare mūde.
an̄ ʒ. x. penit. ʒ. xviii. cē. cinamomi. pipis exagū. i. fac
pulue adiūgt mel q. s. daciu aq̄ ū liq̄ricia. sit cocta. dt'.

Emplstrm 9 glādes 7 q̄ oem tu re corpis. R̷. succu caulis ag sic moll'. an̄. q. i. puluis rute. cē rer. an̄. l. g. stercoris canis. al de pluma. an̄. 7 i. pe. aur ē ura lma l' lgeme sufflet pa aponatur.

[illegible marginal gloss]

[illegible marginal gloss]

caue ne iungas [illegible]

Diascorides. [illegible] dulce [illegible] clarificat uocē.

[illegible marginal gloss]

Ex libro de aialibus. Animalia [illegible] Anaxalae [illegible] [illegible]

tus ual. R. fic siccas. calamit par. d gg. cocta. i similitudine

mell. al. R. fenugr. amigdale dulcis et amare. an. z. iii. sem

lini assati. z. viii. amidi. dragg. liquiricie. pinee. z. ii. tempa

cum sapa. **de uocis asperitate**

Si instrumenta uoce siccitate paciat. necesse e uox asper.

Siccitas at t nascit ex frigiditate. t expulue. t aeris siccitate. t cibi

et pot asperitate. distinccio h siccitatis. diuisa e i corpe leni. He

dicad. aq. cal. a et dulci. sepe balneet. Sliga fcitonii. psillii.

dragg. fr poneda. Demu sirupu uiolat cu aq cuebite. sirup

iuiubini. Accipiat sep uiscta. d furfure c amigdaleo et penit.

Electuariu in thois damasceni. uales gule asperitati et rauci

tati. R. dgg. z. v. gumi. amigdale dulc. amidi. sem cucumer.

an. z. iii. sem citonii. sem citruli. an. z. ii. penit z. xxv. mel.

q. s. Sumit electuaria dicenda it si danda.

Tussis e mot aiate et natal **de tussi.**

uirtutis uincet fnate curs ec a istrumenta sps opatis ad ex

pellenda sup flua s nocentia. D t. ii. natal ca sui nocumenti i

strumenta sps moue icip. Rd e p se expelle n possit. aiutute

aiata. adiuuari expetit. Ja cartillagines canaliu pulmo

et lacerti pectoris inobedientes s. uirtuti natali. S aiutute aia

ta moti lacerti et pulmois ostrictiui aere expellendu apul

mone cogut expelle q natali uirtuti uid bat obuiat. Nascit

t sis ex oi passione pectoris. Vniusalr tm ex pl oe mala cal a

et frida. q istrumentis sps dnet t ex materia mala q l it et

ext. Interiora sur su descedes sic a capite reumata i pec

tore. t a dusu ascedes sur. Sic huos sr fluitas agi bo epat

[illegible]

ad īferiora ueñ pectoris. Aliqñ ṫ materia ꝑ sp̄s spargit̄ īstru
mta. Sic ī peripleumonie uidim̄ ⁊ pleuretic̄. Itē ṫ materia ē
calida ⁊ sanguinolenta. colerica ṫ flegmatica. Ut si solū fiutur
sit aspa extior q̄ aer q̄ recipim̄ ē fumo ṫ puluē miscet̄. ṫ ē su
bito frigid' aer trahit̄. Seq̄t̄ aūt t̄ sim pectoris dolor. ē cā ē t̄sis
aliqñ tñ dolor pectoris ē sine t̄ssi. Qd fit duob' mod'. ṫ ex ueto
sitate crossa pectoris suspēsiua. ṫ ex constipacioē pellicular̄ d'p
tioib' costis. Q sicop̄ilet̄ neceē ē t̄sis efficiat. oportet aūt intelligi q̄
a capite descēdēs t̄sis ṫ a uulnib' isp̄s īstrumtis ṫ a partib' ṫ a pec
toris coadunacioib' peiorē aliis passioib' t̄sis. Nō molesta ex
īstrumtor sp̄s ⁊ plexioē mala ṫ gutturis ṫ canaliū pulmōis
aspitate. malat̄ sis ē sine exreatu. Tussis sicca q̄ nich secreat
ē tplex. Ut .ii. ex aspitate gutturis ṫ ex mala ⁊ plōe sp̄s i
strumtis ṫ ex ⁊ uenienti materia q̄ allaborat expellē natā.
Q aut̄ ē ssā ⁊ uiscosa ē ī canalib' pulmōis se iungi necq̄t ṫ mitē
liq̄da ūtate q̄ coadunet̄ se dissoluat. Cū g̊ ē sic icerpiam medi
ūd fiat neceē ē ꝑq̄ri. Si ex calore fit ⁊ signū ei ē aspitate pec
toris dolore ⁊ nimia siti ⁊ īfirmi ī frigido aere trahēdo delec
tet̄. basilica (i. cardiaca) uena īcidat̄. Si nob' ūt. tēp. etas. ⁊ suetudo
subuemat. Qd sin scarificem̄ loca (ut spatulas) uicina morbo. dīn dāda
s ysop. iuiube. sirup' ꝑ tres horas det̄ ptisana ē amig
daleo. ⁊ penidh. ṫ mel uiolat̄. Itē dād' cucbite siuē ē zuca
ro. ṫ marat ē melle uiol'. ⁊ zucaro. ṫ malignati sirupū. id
ṫ citonis ⁊ siuē malue ē zucaro. penidh. ⁊ dragg. Iura sīt
dāda sic ptisana d' furfure ṫ amilo. cibi. malua. bletis. ē so
locana. cucbita. Aliqñ oua (pura calefacta ...) sorbilia sīt dāda. O iā dnt eum

[illegible marginal notes]

amigdaleo. Si comedat pullos c̄ s' dictis q̄b' libt hb' cōdiat.
pect' a forīs ūgat' c̄ c̄a alba. ordi farina ol'o uiol'. succo por
tulace. ꝛ cucurbite. Aliq̄n o'nas solubilia d̄āt. Si p' h' calor
n̄ minuit' c̄ catartico d' cassia f. purgem'. Hę electuaria q̄ ad
h' s't ualēcia. diapapauers. Electuariū. ad dol' capitis. pec
toris minuū ē optum̄. ℞. succi liq̄ricie dragg. gūm. arabi
ci. an̄ ʒ. xx. s' papauis al. penith an̄ ʒ. xx. amigdal' dulci's.
ꝛ mūd' ʒ. x. amidi. s' citonij. portulace. an̄ ʒ. v. s' cucumis.
cetruloꝝ. meloñ. cucurbite. lactuce. malue. an̄ ʒ. iii.
fac pulu'e' tēpa c̄ sirupo uiol'. t' sapa. Pill'e thoris damasceni
ualētes t̄ ti. ℞. s' citonij. cucumis. amigdale dulcis fabe.
Si i firm' c̄ si ex uigiliis patit' hīs pill' utit'. s' lactuce. pa
pauis nigrī ʒ. v. ad pill. lige suponēde. ℞. gum. dragg.
s' portulace. citonioꝝ. an̄ ʒ. v. amidi. ʒ. iiii. sem̄ cucumis
mūdoꝝ ʒ. v. amigdale. vi. fabe mūde. dragg. ii. tēpa c̄
succo malue fac pill'. Sirup' iuiubin' ual' simult'. ℞.
iuiubas ʒ. c. liq̄r'. ʒ. xx. capilloꝝ ueneris malue. uiole. an̄.
ʒ. x. citonij semis. melōis. papauis. lactuce. dragg. ordi
mūdi. an̄ ʒ. vi. aq̄ l' x. penith. t' zucari. t' sapa. l' iiii. fiat
ī̄ sirup'. Sirup' d' ysopo. ad t'si cotica. dolorē latis.
ꝛ anelit'. ℞. radices marat'. apij. liq̄ricie. an̄. ʒ. x. ysopi
capilloꝝ ueneris. sem̄ citonioꝝ. dragg. malue. an̄ ʒ. iii.
ordi mūdi ʒ. v. iuiube. ʒ. xxx. uue passe atq; mūde ʒ. i.
fic'. iii. fac coq̄ in vii. l' aq̄. ꝛ usq; in ii. coq̄. d'm̄. i. l' pe
nith pone ꝛ sirupū cfice. Vtu thoris damasceni ad t'ssi
t̄ ti. ℞. malue. f. uiole. liq̄r'. uue passe. an̄. ʒ. xv. succi

malue. f. an. ʒ. viii. ... dragg. an. ʒ iii.
fac puluē. tēpa c̄ succo psillij fac in
pill'. i modū fabe

...se f.a. l' liga c
...a cassi

maligranati dulcis. ʒ. cl. fac pistari et cotin in uas appon.
ʒ. lxxx. fac olim. Si qs tussit ex dolore pectoris et ca
pitis. et fricatē et buitatē. c̄ rei signē paruitas sitis. le
uitas doloris. ifirmi manifestat re calia pdēe s. Melro
sat dād c̄ aq̄ psis. marat. apij. bn cocta et colata. Iura
dāda ex frumto c̄ amigdaleo. pineā. fic. amigdala dni
ɔmednda. mellicte bibāt c̄ aromatib' i cietis c̄ uua pas
sa ɔmedāt. Pect' ūgani c̄ cera. sābuceleō. fenugē coct
c̄ ficub' dactil' et melle. Val' simili diascorides dix fic.
cocta c̄ ysopo mūdat pulmonē. et ad t'se frida ual'.
Itē mirre imod' fabe frigid' et ueti t'si dix pdēe. G.
·i· storax li
Sigia ieiunio data frigide ual' t'si et corize. Simili
sem lini coct' et pistat c̄ melle. q. s. ual'. Electuariū
ual' fride t'si. uetositati. pectoris anelit'. R. liqr. f
limassi amigdal' dulcis. pinee. an. ʒ. i. penit. ʒ. x. anisi.
marat. ysopi. capillor ueñs. psis an. ʒ. vi. ce. ʒʒ. ca
lamti. an. ʒ. iiii. fac pulue et adde mel. q. s. dosis ei ʒ. ii.
R. spodij. ʒ. vii. boli exagiū. i. nuc mcate simili pipis.
l. ʒ. iii. zucari. ʒ. xxx. et mel et butir. q. s. Vnū cocle
ariū ual' sicce t'si piste ualēt fricati. uetositati.
et anelitu flegmatico. R. liqricia. amigdale. dulc
et amar. sem lini. an. ʒ. iii. anisi. marat. farine fa
bar. pinee. an. ʒ. iii. mirre. olibani. ce. cinami. alethi
nn. eaqa tēpa c̄ sapa fac pill' imod' fabe sublig pone.
Sirup' d psilio ualēs t'si fride. d flegmate et uetosita
te. fastidio. oi passiōi ipectoris senū. R. psis. ʒ. xx.

liqr ℥.x. api radice. anisi. marat. calamenti. ysopi. capillorum
ueneris. an ℥.v. fenugr. sem lini. an ℥.iii. uue passe mundate
℥.c. fic. xx. penidi ℥.vi. m. q. s. fac sirup. Si tussis ex humo
rib fit a capite descendentib uel aliis membris uenientib oportet
festinemus ut humores digerantur. Quod si non fecerimus in cotomiam la
buntur. dein humorum collectiones patiuntur. Quod si sit liquidi uel grossi.
aquosi uel uiscosi sunt flegmatici. si pectus infirmi calidus sit et quasi
fumum reserit. et asperitatem. nimiam siti. et parum screat. colorem
liuidus. fit uel citrinus. si post salsus. calam et subtilem materiam esse intel
ligimus. laborandum est ut necesse est. et quasi subtiliada ... medioces
fiat. Si sit multum liquida uel multum spissa in exitu est molesta atque
parua et non multa. Si sputum manifestat nullum hominem sentiat.
Si frigidus fateat aduuare intellige frigidam et grossam esse et uiscosam.
Si sit calida et liuida. dandus sirupus uiol. iuiubini. et sirupus pa
pauers. R. papauers al. ℥.lx. liqr ℥.xx. capillorum ueneris. mal
ue. citoniorum. cucumeris. an ℥.vi. iuiube. xx. coquntur in
viii. lib. aq. quousque redigatur in tertiam et cola. et penid. zucara. la
pa pone. q. s. Vnaquaque die sirup papauers cum zucaro. ℥.ii. tribue.
Iusquiamo detur cum penid. amigdaleo similiter de furfure
et penid. Nutriendus est infirmus cum portulaca. bletis. malua et
similib. Vngatur in pectore extra cum cera alba. oleo uiol. Si ex
flegmate fit grosso et uiscoso. subtiliari precipiatur. sirupo
de ysopo. sirupo de radicib feniculi et similib. dantiso elect
de spodio. tiriaca maiore. Thus pilliatum cum melle ual. pinea
similiter. Succus marrubii bene colatus et coctus cum amigdaleo. detur pro
dieses. fasiam cum cimino. pipe. ruta. porri. amigdaleo

amaro. Vngam ē calidis [et] confortatiuus [et] humorum repugna
tiuus. hi electuario utat~. R. f limassi. amigdale dulcis.
pinee. an ʒ. x. liqr ʒ. x. marat. ysopi. ʒʒ. an ʒ. iiii. pipr
logi. calamiti. thuris. ce. cinami. ʒ. ii. eqli~ fac pulue.
[et] in q. s. aliqn fumigād ē infirmi. dissoluit flegma uis
cosu. in pectore ē calamo aromatico solo t' ebintina. t' au
ripigimto. ē succo r' en capnoz. t' ē butiro.

De ptisi.

Ptysis ē consumptio humectacionis corporis [et] mutacio augmentacionis in diminucionem. Nascit multis modis. t' ex consumpcione pulmonis [et] hec ē uera ptysis. fit q: tb' modis. t' ex coticis humoribus a capite descendentibus siue flegmaticis [et] salsis [et] in substa existentibus pulmonis uulnerantibus eum [et] putrefacientibus. Scds mod' ē ex quibusdam passionibus in substa pulmonis nascentibus. ligni anteced sanguinis scatur exuentis aliquorum in trumitorum spis ruptis in pulmone. in q fissura nascit uulnia ē ptica. [et] ptysis pfca. Tci mod' ex humoribus ad pulmonem aliunde q~ a capite currentibus. Ad duob' mod' contingit. t' ex mutacione uicinorum locorum sic in pleuresi. sinacia. t' ex aliis locis nuenientis sic e patte. corde. t' similib'. In humores sisit cali [et] acuti (Patit infirmi ruborem in maxillis. strictura in flatu. siti. febre. quiescit in humido frido aere. Si apa sit in pipleumonia. d' salso flegmate stet [et] angust anelit ē gutitate. neq: dolorem sentit. Pulmo n. n h't neruum. unde pfect' h't sensu. S~ tn tussi ē paruitate h't anelit' screat in si capa rupit [et] tc tn apa ē tificat. [et] febris. Minuit at corp. ungues inclinat. maxille rubent. Que oia pulmonis designat

uulna un tysis e. G. ptisis inq qe ex uulnib e pulmo
nis. pessima duob mois. Vn pessimi mod e. qa ad pumis
uelocissimi e. Ali tardi q leuior. Pri cito mortificas
7 pessimi. nullu sign decoctois ostedit i secatib 7 si aliqd
uideat paruu sit erit scat. e agra 7 duricia. Si leuior
sit. humores i pulmone morado ex q q. 7 leuit emittit.
Discordat medici i uulnib pulmois. Alii .i. icurabilia
fatet. G. tn sic testificat. Si qs p ipleumonie succurat.
anq. apa. marceat 7 putscat. sanabit apa. Si qs tn ne
gligat q ad sanitate ueniat. uulna sit icurabilia. o e. H.
uulni difficile curat n mudt. Qm dai n pot n e tussi.
Tussis inimica e. solidado uulni dilatat. H. 7 apit un
magis purget. parti colligat. i sanabile redd apa dura
eueniat. ostat g si p ipleumonie anq marcescat sit
curata. curabit. Si n e otrio. Medicina sic erit ici
pieda. P qred e un fiat. Si ex calido. basilica erit flebo
tomada. Vena q e int auricular e 7 medic extat. Sa qs
minuet p ut ut patiet e signis infirmi qntitas itel
liget si parua sit nutred erit cib bonis g nratiuus p
flebothomad 7 itm nutred. Si tria minuedi uidat
utilitas. 7 hi mare sis qs cbid sit 7 estus itel ligas. tn
minuie icipias. Si ab inicio morbi mlta qntitas iue
niat sagui 7 mlte ututis. ab inicio minued eit. 7
aufered qnt uidr nob. Nutred e c dieta q refriget 7
solidet. 7 cito sit digeda. sic p fecta ptisana. qcu
cracs fluminets sit facta. Aqb ex tiora piecta 7 in

tioza mūdificata sit bis siue t'tio ē cuīē ⁊ dulci aq. dīn
pistata. ⁊ ē ptisana bñ cocta. Q° oīa dū colata fuit. cir
cit t'ciā parte libre det. sepe ⁊ cotidie. Si ī fir mi febri
tet. ÷. una succi malignati dulc̄ det ⁊ mutāt ē cucbi
ta. bliti. citruli ē amigdaleo ⁊ aq q̄ ab eo bibit ē sir' uiol'.
t' psilli. sir' misceat. Ī sero psilliū misceat. det gumi
arabici. dragg. bolū ē succo arnoglosse. Bolū. n. ual
ptisic̄. humectacionē. n. desiccat. uulnā pulmoīs ⁊ icat'
nē reduc̄. Det g' frā caloris febū desiccatiua. Si scāre
ñ possit. det ʒ sop' ē melle uiolato coct'. t' elect' istud. R̄.
iuiube. l. x. uue passe mūdate. ʒ xx. malue sem ʒ. iiii.
cāc fluminei. ʒ xx. capillor ueñs ūg' pastoris. arno
glosse. añ ʒ. v. liq' ÷ i. oīa coq̄nt ī lib' aq. x. ⁊ usq; ad t'ciā
parte redigāt. sape t'cia lib adiūgat. zucari due parte
excoq̄nt usq; ad spissitudine mell'. dein accipitē gu
mi dragg. sem citonior añ ʒ. viii. amidi. sem portu
lace. añ ʒ. viii. sem papaūs ʒ. v. fac pulue. tēpa ē s
dictis. da ē stoch' ñ sit pleñ cibo. Si patit' ɔstipacionē
ī firmi nāta ei ñ tm̄ ē impetu mollicie mutet ē sirup'
⁊ elistib'. mollietib'. pect' ē oleo uiol'. ⁊ rosato ūgat' q̄nto
mag' possimi ne uēt mīt' soluat' studam'. ptisici. n.
⁊ ēpici si ad solucionē deuenuit cito moriūt'. Q° si
euenit det' succ̄ ordi. ⁊ mili ā sasator. ⁊ dein bñ coc
tor eu adiūgat' gumi arabic̄ assū. Simili' mica panis
assa molliat' ē gumi arabico amigdal' ⁊ zucara oības
sacis. ī aq. q̄. bibt gumi ponam' arabic̄ bolū atq; spodiū.

Si p̄seuerēt solucio istū pulue. dato gumi arabici. sem̄
mirte. boli ōiū asatox. an̄ ʒ. iii. amidi assi. Cirāc īcesis
portulace. an̄ ʒ. ii. spodii. malue sem̄ asse. an̄ gragū. i.
oīa puluerēt ī cōto r. fcēt. Dēt ē siruppo mirtino ī aq̄
frāgīt sufficit. Si sēat fetore habuit. horribiliore ē sī
ponat carbonib' sīniciat morf. Si capilli cadāt. admoi
tē appiquat. ablatione. ii. porte dut nutīmti. aliqn̄. ii.
corruptione huōris ī apā pulmōis ex huōrib' flegma
tic. uñ inicio morbi dāda medicina sic liquiricia. ca
pilli ueneris fenugrē. sem̄ lini. cicis. fic. uue passe. oīa coc
ta. dādū ē ī diamsū. diapinea. diapssiū. Si apā maturit.
y sopū cū melle coct. ē melle rosat dādū ēit. Si ifirm̄
qa apā i duruerit. screare ñ possit. dēt calefaciēda tāg̃
nis mūdificatiua ī samei ītt̄ li adducētia sic orobi.
farina. aristol. r. ī. l. pitte. R̄. pip. l. cinam̄. alchimi.
acoru. cost. cassia. lignea. spicea ī similia. Si siuectauit.
apā. ut pulmo marcescat qd' most̄br. expr̄te sube pul
mōis ē scratu pfecta. dēt dsiccatiua atq; subtiliatiua.
q dsiccet atq; subtiliet uulnēis huectatioēs sic anacli
sia. tiriaca. amorsia ē mitrdate. ī similia. Odoriferos
flores adhibeat narib' ī sepe carere. ī aq̄ balneet te
petis. Cibi dēt laudabiles chimos gnātes. Mellicētū bi
bat. Aliam medicinā dem̄ ē melle mirt. ī mūdifi
catiuā. Si seci fiumi qd' humectio apātis dsiccet. ī
matia auferat. Deīn uulni dsiccatiua. ī medificatiua.
dem̄ ē melle mirta sic ros. balaustia. accatiā. gumi.

[illegible]

[illegible]

Sanguinē c̄ rascacioē. d uua 7 guttⁱre didiximꝰ exire.
Et aliqn cōtig̃ ex sāg sugis. i aq̃ trāsglutitis q̄ sāgnē rema
nere. i gutture & faciūt expuere. Aliqn mlt̄. aliqn par.
Vn̄ mlt ocies decepuūt medici. Vt ēo sāg sugis ēē c̄tificauit.
oponat ifirm̄ soli 7 os ei apiat. Si eas i palato uideat.
ul i inuieniis partib. ext̄hat c̄ forticib. Si at n̄ uideat.
det hāc medicinā. gargarismos c̄ aceto 7 sale nimiū.
Alliū c̄ aceto det ad mādūcādū. Et bibeat aq̃ ad bibēdū.
Ꝯ itamꝰ uasa uitā ī sole aq̃ plena uasa uideamꝰ. añ. os ifirmi.
dragg. pulūē i sufflemꝰ ou. t carbonū nigelle. t absinthi
fiat ex ipa c̄ aceto. gargarism̄. Sulfur. 7 ẏsopū. cū ur
rīam capna misceamꝰ. 7 gargarism̄ faciamꝰ. Post q̃ exie
rit: si sāgs sit habūdauit c̄ medicina q̄ diximꝰ i secatu sāg
nis solidādū 7 restrīgēdū. de empiscie

Sanguis s̄cat moris sit plurimis. t ap̃ate ī spc ī strum
tis c̄ crepuit: sanies a pulmone efluit. t ex humorib in
uacuitate pectoris 7 pulmōe. t p' s̄cat sāgnis illa subse
qr sanies. S; tn̄ n̄ p' oīne s̄cat sāgnis q̄si subseqr. s̄cat pees
sit modestissimꝰ. Vn̄ ẏpocs. Si p' sāgnē seqr sanies pessime.
ē. festinē. u sanies pectoris mdcē. ne coagulet. 7 spiss 7
uiās spc opil 7 mors subseqt. Iohis. d. uiuat elect' iueti
tuisci. 7 s̄cat sanici. R. piret. amigdal. amarar. lauri ra
dic. pōdis eq̄le. fac puluē. 7 mel. q. s. da i modū auellane.
mane 7 sero. Al. R. pinee. rose. ana. iii. sem lini asti. sem carui.
pōd' eq̄le. fricca. c̄ amigdaleo mel. q. s. R. psilii. t fenugri.
orobi. añ. ʒ. iii. ce. mirre. ʒʒ. ẏsopi. piperis. l. añ. añ exag. i.

fac puluē. ⁊ adde mel. q. s. Aliud. R. liq̄r. i. pinee. lini. s
assi. amigdal. dulc̄. ⁊ amare. sem bonbac̄. an̄. ʒ. vii. fac
puluē. Vuas passas mundas sp̄eb; aliis duplas. ⁊ sic me
dullas pistatas. ad iungē. penitī q̄t̄ oēs sp̄es. alie de ims[?]apa
q. s. Aliud. R. sem̄ lini assi. amigdale dulc̄. pinee. gumi.
dragg̃. an̄. ʒ. x. ʒʒ. pip. l. liq̄r. costi. t̄betine. an̄. ʒ. iii. mel
q̄d sufficit. **De anelitu.** [cause? ortomia. dispnia. asma etc.]

Oportet intelligi cor nullatenus pati posse. carentiam the
diacris. Si n̄ uno momento q̄escat aerē t̄here extingit
calore. Q̄a ebullicione sui ardoris. necesse ē ext̄ uenientē
aere eum refrigerari. ⁊ expelle ardorē p̄ portas aeris. uno mot
haurit. ⁊ contrario dilatando aerē t̄hit. ⁊ stingendo. expellit ca
lorē. Sanus ḡ sp̄e instrumentis. ⁊ temperata ututur sua anelit.
s. s. cursū sit paciente hoc q̄b;. patit̄ anelit̄. ⁊ cursū
natale egredit̄. q̄ntitas passionis secdm q̄ntitatem pacientis fit
instrumenti. ext̄ natale cursū innexit anelit̄. Inpossibile ē
pati. anelit̄ sine dolorē q̄lib; instrumentorum. dolor eorum t ex
parte ē sui. t ex coniugatis mbrs. Si doleat stoē. t meri.
t gib. epatis. t caput splenis. t si subdiafragmate. apā. t do
lor sit. anelit̄ paruus ⁊ spissus sit. Vniusalit̄ ē cū aliq̄d
ē mbrorum patit̄ uicinū sp̄e instrumentis ē motu ipm i
strumit̄ moueat̄. t si apā instrumentorum ꝯpmat. his duob;
erit anelit̄ paruus ⁊ spissus. Alto anelitu cogit̄ ifir̄
mus spisse moue totū pectus. q̄ mot artbonomia
uocat̄. fit ꝯ̄ moȷ̄s. iii. t ex necessitate dispnia aneladi.
sic isanis nimis exerciciis. t agito spacio pectoris. sic

[Margin notes:] dispnia sc̄ c̄tiao sonat aspira malicia; … / … ad … / … anelosi ꝯ … / ortomia … morbo …

in asp'amatic͡e. ⁊ i pectore uulnatis ł ægtia i capite u
ar' sp͡e sic̄ i lac̄tis gutturis ap'iat͡ᶻ. q utq: pessima. Hac
ar sp͡em ypoc͡es ortomniā uocauit. q'͞ſ oi i sanitate sua
tin mouet̄ inferiora. Pacienti alentir tū bonū mouet̄ su
iora. ⁊ inferiora. usq: ad spatulas. potest aliud͡e intelligi
orthomiā uocari. Qu̲ eā patiut̄ erigi ⁊ stare cogit̄
cū infirmi anelos tot pect' usq: ad spatulas. ⁊ a spatu
las usq: ad cubitos moueat. ⁊ cubiti i motu lassent̄.
Et ex causis et intelligit̄. sic̄. G. testat̄ ut ex defectio͡e uutu
tis lac̄tos pectoris mouetis. ⁊ i firmitate sui ł ↄstipacio͡e
i strumentoꝝ sp͡e. ł ex nimio calore. cordi ⁊ pulmoni d͡natē.
Defectio uututis lac̄tos pectoris mouetis ex mala ↄplo͡e
frigida seu calida sol' fieri. Constipacio i strumentoꝝ sp͡e.
ex g͡sis humoribꝰ ⁊ uiscosis e͡e ł ex g͡ssa uetositate uias ane
lit' opilātē. ł ex ap'ate idia firmate. Que aliq͡n i uno
loco oīa co adunāt̄. aliq͡n duo i simul. Raro euadut
q͡b' h co adnata icurrēt. Opt̄ꝫ añ q͡ medicem studiose d͡i
c͡enam. Si infirmus e͡ ægtia. ⁊ labore anelauit. ⁊ ane
lit' d͡bil. ⁊ rar' fuit ex timitates nariū g͡tiles ert. ⁊
q͡i ad anteriora ↄtte͡te sit. ex defectio͡e e͡ uututis lac̄tos pec
toris mouetis. Si aer ex magno d͡sidio appetat̄ ⁊ spisse.
pect' implet̄. flatu. ↄstipacio i strumentoꝝ sp͡e intelligi. d͡b;
Si sit ex ap'ate e͡e si erit. ⁊ i cereatu. sinō si ceauit tunc d͡
e͡it. Si ↄstipatio ex humorib' sit ortonomia. fit i flacio pec
toris appetit' maior sp͡m emittēdi q͡ athēdi. Si anelit'
sit uelox. ⁊ ē maior i flacio͡e. ⁊ mag' t here. q͡ emittit

uelit: intelligam⁹ ex nimio calore. 7 incessione. mare sit actus
ei sit calid⁹. l' ex cacio 7 sitis iliga ad bibeat 7 cap⁹ icedat.
Q anelit⁹ uelox 7 tard⁹ 7 paruus. calore cito extingt. Iste
ex necessitate sep̄ ē frigid⁹ uñ mortis ē certius. Suffic nob'
dixisse de signis anelit⁹. 7 anelit⁹ a medicina icipiam⁹.
Si passio ex mbris sit istrum̄tis spc uicinis. i mb' icipiam⁹.
medicari. uñ ifirmitas orit. 7 p anelit⁹ curet. Si ex d̄fec
tiōe sit ūtutis lacertos pectoris mouentis. 7 ex huiōib' sit
calidis refrigem⁹. Si ex frigitate calefaciam⁹ p̄ū dictum isu
m⁹. Si ex ostipaciōe istrumtor sit spc. 7 ex g̃ssis huiōib'
medicina dissolutiua 7 subtiliatiua d'r sine dessiccatioib'
sic oximel. c̄ sqlla. 7 solū oximel. l' ysop' ē melle coct⁹. l'
psilic sirup'. Sep̄ uinum subtile bibat. 7 clar. Elect sep
accipiat ūsit orobus yreos aristol'. r. ysop. cassia calamit
radix cētaureę. costū. spica 7 similia. Pect' c̄ anetileō. ūga
m⁹ cameleō. 7 sīlib'. Si sit ex apatib'. l' uulnib'. medicem⁹ p̄ū
dixim⁹. Si ex oplōe calida. 7 i firmo sit firmitas. atq; tēp
ꝯueniat. basilica uena minuat. Si tēp' fuit ꝯn̄. scario
le. 7 mat. succ ē hui mōi melle uiolato. coct' d'r. 7 c̄ aq
cucbitina. sirup' uiolat. 7 c̄ zacca. maligti succ. Cū h'
mī nutrit ē. sic p tisano pullis. pdicib'. portulacca. blitis.
Vngam⁹ pect' c̄ oleo uiolato cucbite portulace succo.
In ue. l' autūno. pgetc̄ cassia. f. uiola. liqr. malue seie.
Iuiube mñna 7 similib'. Si oplo pectoris frigida sit 7 hum
da. dem⁹ socrugene c̄ aq calida l' maiore tiriacā. l' mellic
c̄ aromatib' aq marat. 7 apiis bñ cocta. c̄ melle rosato.

oximel c̄ sqllitic⁹ mix. d'r mellis

basilica d'r si sigs ē i eā

l̄ cucurbitina q̄ fit de cucurbita i ngita l̄ pasta. p̄a coq i furno. 7 id d'r succū 7 īd fit cal' aq.

Simili melrosat ē ẏsopo i aq̄ cocto. Huic d' ē cibis calidi'
sic iusceł. Vngam' pect' ē cameleō. 7 anetileō. d' ē 7 sẏru
pi ualētes. anelitum ē si. uulñ. Inremb' t incliea. St at
iobis. d. R. fic. siccas. ʒ. ii. t uuubas ē aq̄ lib. viii. coq: usq;
ad t'cia. cola. sape. lib. s. ʒucci. l. i. At. R. ficuū. l. i. aq̄. q̄ s
s. capilloꝝ. ueñis basilic. añ. ʒ. viii. rute. p̄ssi3. liq̄r. ʒ.
iii. sape. q̄n t. s. fac sirupū. Ad ual. tussi. anelitum mīti
dat. pect' 7 pulmonē. d' gressis buorib'. R. marat. radices
7 api3. ʒ. x. liq̄r. ʒ. vi. amigdal dulciū 7 amar. ʒ. iiii. marat.
ẏsopi. añ. malue. semis. añ. ʒ. ii. uiuubas. xxx. fic. v. coq:
i lib. vi. aq̄. 7 ad t'cia redige. da bibe. Ad pauli. R. saune
ʒ. i. butiri. ʒ. iiii. mell. ʒ. ii. da bibe. Ad eidē. R. cc. mirre
opi3. añ. ʒ. xiii. eufoebi3. spice. iq̄ami. añ. ʒ. v. boli. añ.
ʒ. iiii. carui. ʒ. xv. sulphuris. cortic. mādragore añ. ʒ. iii.
pipis. ʒ. vi. fac pilt: i modū orobi. da. iii. Ad ual. simili.
R. thuris. dragg. ʒ. iii. sarcocolle. ʒ. i. pone i aq̄ i i se dissol
uat cola 7 c ʒucaro sine melle. d' bibe. Simili' iuuat pul
monē. uulpiñ pulmo sicc. 7 pistat' i puluē da c ragit. i. c
aq̄ calia. Simili' ẏcular' flumine arū. i tiora. i cesa. c ū
melle. 7 pipe. De pleuresi.

Sang's augmentat' 7 c itiori calore corporis. feruid'
capiti ascēdēte mittit fumū. Q' c inueniat. capitis clau
sos poros 7 opilatos ñ pmittit' exire deinde cale fit moras
i capite. c cel' dissolut' redit i interiora corpis sic uidim'.
i humectacio c fium balnei. Q' fumi' c tecta penatre ne
q't. redit ad iferiora. Si a capite distillat aq̄ ad diafigma

calidum aptam generat. et unde pleuresis fit vera. Si in lacertos
venat vel carnes que sunt inter costas pleuresis dicitur non vera. Pleu
resis vera vero propria habet signa febrium duriciam. et eius continua
tionem. puncturas in latere. prohibentes de latere in latus se mo
vere. et tussim continuam. anhelitum ortomiam, morbique cordis
vicinitas. duriciei febris facit causas orthonomia. i. longa
(et parva suspiratio)
respiratio quam facit pleureticus propter nimium dolorem lateris. punc
turam lateris quia membrum nervosum est infirmum et subtile habet sensum propter
colligantiam cerebri et nervos. continuitas tussis quia materia apostemati
inherentibus spiritum et membris. Cum aliquid opilat vias spiritus adiuvat
(i. vis que in membro consistit)
se natura vel conatur illi quod impedit expellat. Magnitudo anheli
tus est quia instrumentum spirituale. diafragma. i. dignum. occupatum
morbus. Sepius pleuresis invadit hominem calidum. et hunc comple
tionis estive naturaliter. In hyeme accidentaliter. Pleuresis non
vera habet hec signa gravitatem lateris. sine tussi. nullum screatum
emittat. quia morbus extra instrumentum spiritus extat. locus exterior ma
nu tactus dolorem parit infirmo. aliquando exterius apparet tu
mor. Plurima pleuresis ex superfluitate nascitur sanguinis. Aliquando
ex sanguine calido et colerico. Aliquando ex grosso et melancolico.
Aliquando ex humore et flegmatico. Aliquando ex omnibus. Aliquando ex quibusdam
humoribus. Intelligitur ex colore screatus ex quo humore fit morbus.
Si sit rubeus significat sanguinem. Si sit citrinus colera rubea propter dominium quia
sanguinis dominante. Si niger. sanguinis incensiones. vel colere rubee. significat
... et colera nigra commutaciones. Si albus significat esse
flegmaticum. Alius adhuc modus. possumus discernere si materia sit solus
sanguis corpus plenum erit. et humidus tussis. infirmum parum sitit.

Si colica sit materia. corp' e macidu. sicca cutis. sitis ni
mia. Si melecolica corp' asp'u. puls' subtil' et tard'. uri
na plubea. Si flatica cutis humida et mollis sitis parua. Si
u' opposita erit seruat' colat' s' oppositiones suas et similit' i
firmi erit qualitates. Melior et laudabilior e oib' coloru
bus iuxta sanguinem digior et amabilior nature. Aliis oib'
humorib'. Obediencior na' e sue accioni et ad digerendu
facilis. Aliqn' seruat' in inicio morbi e sic in die tercia.
t' septima et leuitas materie significat. facile morb'
dissoluitur. maxime si seruat' sit. paruus. lentus. al b;
cuius. cito exies in una t' sic t' duab'. Aliqn' seruat'
moratur ex grossitudine materie. ex sua duricie obedien di
nature. Vn morbi designat' grauitas et eiusdem diuturnitas. Et
si hui' seruat' qualitas e mixta ex sit agua. et fortitudo infir
mi tussiat. defectio uirtutis significat et pigricia sui. Neque
sumi' metu qa morbu infirmi uirtus pati n' possit. Suf
ficiunt sig' pleuresis. Opt' medicina subseq'. Sig' uid'
ani ad apa diafragmatis [illegible] tep' et etas et
suetudo. uirtus flebotomem u' de basilica uena minua
mi. dilatet u' infirmi patitur. ant' q' augmentet'. maxime si
dolor ascendat usq' ad furculam qa ipiton coreon. nasa
maton precepit s' potes e loca superiora lati dolorosi sit
colligata: basilica uena e incidenda. Item si inferiora lo
ca. dolorosi lati in dolore e colligata. farmatia e danda.
Si infirmi sit uirtuosus n' curanda alia n' q' in flebothomia
precepimus obseruanda. Sed flebothomandus e materie si sit sig'

nea morbi spes. Vero si uit confecit. non oportet flebothoma
ri. sed quanto magis possunt custodiri. Flebothomia in eo mo
lestissima est deffectione uirtutis. Oportet ergo epithima quidem
et cataplasmata acutis signis mitigancia. et dissoluencia. sicut
est uiole. malue. radice. ordeum mundum in aqua cocta et colata. cum o
leo uiolato mixta. deinde panni linei subtiles infundantur. et loco do
lenti superponantur frigidi si tempus calidum. tepidi. si frigidum. Si
febris non adeo fortis sit parum est amiscendum camomille et spica
sano [illegible] et zucaro. Si fortis sit febris et dura. digestio
cum sirupo uiolato. Si febris sit mollis et sitis fortis danda est iu
iube. liquiricie. semen citoniorum. cocta. In fine diei dentur micas
panis lotas cum amigdaleo. et zucaro. Si infirmi in consuetudine
multum comedere habuit dum sani fuit. neque dieta hec sufficit.
dentur cucurbite. malue. cum solocantia cum amigdaleo. Si dies sit pro
nunciativa omnia cibaria hic sunt concedenda preter ptisanam. et mica pa
nis ter danda. Si tamen sitis sit fortis. detur sirupus uiolatus et pillule
quas in sicalida diximus est dande. Si sit stiptico. humectanda est
natura cum mana. cassia. f. et similibus. Si materia morbi. acu
tissima est. et colica. cataplasmata frigidissima mollia parum dis
solutiua sunt facienda. sicut de malue radice. uiola sandalo albo.
farina ordei. cucurbite corticibus omnibus pistatis. et succo sempiui
ue distemperatis. uel succo portulace. oleo uiolato. Si sit stiptico
mollienda est natura cum succo cucurbite. mana. melle uiolato. cassia.
f. Oportet cauendum est in hoc morbo mollicies nature nisi sit multum
necesse. Hunc morbum solet sequi semper solucio uentris quam oportet con
stringi. Si tamen sitis sit fortis cum constipacione uentris uiolatus dande. et mana

na cũ aq̃ ũ iuiube sit cocte. ⁊ sirup' uiol' q̃. dicturi sum.
Si egstio tẽpata fuit. mane deni psilliũ c̃ succo malig
nati dulcis. syrupũ uiolat' par' oli uiol'. p duas horas
ptisanũ c̃ amigdaleo. ⁊ zuccero i fine diei loc' panis c̃ amig
daleo. ⁊ zuccõ dni uuas. ⁊ malagñata suggẽda. Vngant
loc. c̃ olo uiolo. olo. r'. cera. alba. dragg. Similit' faciẽda
cera alba.
s catapl'ata d' psillio ⁊ portulaca. ⁊ olo uiolo. Sirup' uiol' — Sirup' p'ba'
ual' pleuretic. calori pectoris. t'sib' siccis ⁊ unnicio pti
sic. ℞. dragg. uiol' sem citonij. ordi mdi sem malue. cu
c̃btt. cucumũ. ʒ. vi. iuiubas. xx. oĩa i q̃tuor lib' a q̃ cuc̃
btt. coq; usq; dũ redigat' ad mediũ cola. pone zuccar'. lib.
i. ⁊ fac sirupũ. Si morbi materia ex sãgne sit huo. ⁊ flãtico
g'sso. ⁊ melãcolico opt' sr' poni loco h' cathapl'a. ℞. lini
semis. ʒ. iiii. malue radic. ʒ. iiii. fenugrei. ordi mdi. añ ʒ.
ii. fortit' coq'r' ⁊ colet'. ⁊ p' cam'i'leo apponat'. ⁊ ibi spõgia
i fusa loco doloris sr' ponat' ⁊ miliũ. Salassũ i sacello sr' po
nat' t' camileon anet' mellilot' fenugr'. sem lini. malua.
ordũ. oĩa pistata cathapl'a facito c̃ cameleõ sal' uceleõ. Si
t'ssis sit fortis d't' ysop' c̃ melle rosa. t' psilliõ sirup'. d't'
elect'. ⁊ medicina i fgida t' li dieta. Si morb' i d'clinacioẽ sit
sapa deni ⁊ mel licet. Vngat' c̃ cameleõ. anetileõ. dãpne
leon. Dutẽ d' c̃ cicer' uie. ⁊ amigdaleon. De cardia

Tremor cordis ex huiditate c̃ co ad ca. — — [illegible]
unata i cẽstatib' corpellicẽtis hic morb' sanis ⁊ ifirmis
subito fit. c̃ hec huiditas ifluit cordi. Si huiditas sãgno
lẽta sit. ⁊ colica. fit c̃ tremore cordis ⁊ calor. sitis. altus

anelit'. Si ex g'sso sag'ne & melācolico sit. timor & tris
ticia. pigricia sine siti. Aliqn fit cardiac' morb' ē neces
saria cordis minuat'. sic sag's subtrt'. & celat' abepate
eg'dies. Q'ntelligim' i epate. t' in ceteris locis infirmi
tatib' sic in s'to. Aliqn coadunant' in s'to m' huores
acuti pūgētes fortes. Vnā cardiac' morb' nasc'. Cordi
g' medicem' ē h' membrū sit digni'. Cōsideret' ex q'b' sit
huorib'. Si ex sag'ne sit. t' ex colā. Basilica uena ē minu
ēda. si t'p' etas ꝯueniat. Si nō scarificem' loca uicina. Ca
tartic' dm' cass. f. uiuub' ꝯ pruna ortisemcia uiola & si
milia. det' borroginis. succ' scariole. malignati. Inaq'
bibēdā sirupū uiuubinū ponam'. sapā malignati.
orizaceara nutam' ē cib' boarū q'ltat' sic edulloium
pullor' ē malesg'. & zuccara. aceto. aq'. r. ē q'tapla & si
milia. Si cardiaca ex melācolic' sit huorib'. colā. n.
p'gacia dem' q'b' sag's purificet' sicut y'era fortissima
stomatico mauis catartic' epati matic'. Sepe det' an
tidota odorifera. seltche. m'catt. dia margarito sōc'
gene. & similia. Vinū odoriferū. ē mel l' iētr aromati
cō. sepe tēpato. balneo utat'. t'riaca. maior t' m'cata
dt'. Vngat' pect' ē calis & odiferis. oleis. Volatilia. calia.
& ad digēdū facilia. Det' ē aromat' cocta. Si cardiaca
ex diminucioe sit nutim't abepate. corde ueniētis & repu
iueniat' infirmū. epar p' ē medicam' dū iii pote redeat
sanitatē. & uituti. Si fit ex s'to sit p'g'ao stomac' exacutis
huorib' ē uomitu catartico. aloe. t' absinth'. mirobol'. citr'.

ē succo uuarū agrestiū ē mirob. ł succo malig̃nati. cū
mirobł. Aforis ūgamī ē sidał. ordi farina ut tenere ferru
ris. corticib; cucurbite. aq. ro. 7 similib;. Puluis iostrus. d. ua
les cardiace passioi. R. ligne ocelli. ℥. xv. aluminis assi.
℥. v. carabe coralli. gēme. petre armenice. añ. ℥. vi. co
riādri assi. ℥. v. rose. spodii. gallie. añ. ℥. iii. ligni aloes
℥. vii. fac puluē. dās exagit. i. ē odorifero uino. ł oxi
fenicia. Al. R. borraginis semis portulace. añ. ℥. vi. co
ralli. carabe. añ. ℥. ii. gēme aluminis. assi. cipi. añ exag
i. semis basilicō. sidali albi. r. gallie. tre. armenice.
serici puri. 7 cerusi. añ. ℥. ii. 7 s. tātūd zuccari qt alie
spēs fac puluē. dās exag. i. ē succo mlig̃nati. ł ē odori
fero uino. ł oxizaccara. Al. R. rose. spodii. añ. ℥. v. sem.
portulace. ℥. x. ameos. succi bedagar. zedoar. doronice
serici. mastice. gēme. carabe. coralli. añ. ℥. iiii. mel qsufi
te. ℥. i. zuccari qt alie ōs spēs fac puluē 7 da exag. i.
ē aq. f. ualet in initio melēcolice cor cōfortat. Al. R.
berberis. rose. spodii. sem portulace. borraginis. añ. ℥
iii. tre armenice. sem basilicō. mastice. añ. ℥. ii. ligni aloe.
gariofili. añ. ℥. i. ossi. r. qt. s. zuccari qt. ōs alie spēs.
fac puluē. dās. ℥. iii. ē succo malig̃nati acidi. Sirupus
ual; cardiac. ēē calorē 7 siti. R. prunorū succi malig̃nati
acidi. acidū malig̃nati citrini. añ. l. i. oxifenicia. l. s. fac
sirupū. Al ual; cardiac timidis. epilēptic pp stom. ł cor
R. spice. cinamomi. aliumi. zedoar. doronic. añ. ℥. ii. cor
tic. pomi citr. ℥. i. aneti. f. exag. i. fac puluē. 7 da. ℥. i. ē

uino ubi borago fuit posita. p mensem .I. bibat.

Sincopis ē absolute **de sincopi.** cordis defectio. 7 coadunatio totius sue ūtutis in se. atq; oblatio sui fumi expellendi. Inpossibile ē ēē sincopi sine passioē cordis. fit ū diuisis modis. ex plenitudine. t inlta inanicioē. t subita calis infrigidū. t fgoris icali dū mutacioē. Plenitudo ē t ex huōib' toci corpis. t stoi. t itestinoꝝ. Si fit i toto corpe. mostrat ex fatigacioē 7 guitate poia mbra corpis. Si d stō diuina imaginacoē ante oculos. ructato. uomit'. dolor ip̄ra capitis. fit. Si de ītes tinis guitas. 7 iflacio melācolicis dolor 7 puntura. Colicis guitas sine iflacioē flaticis ianicio ē. ex nimia uē tris solucioē uōmitu. t sāgne enarib' t sudore. Mulierib' amstruis. t emorroidis. Rcq; harū nimia ē 7 fortis. corp' dissoluit. mbra aguat. calor natat' offic. calor extingt'. Vñ cor necee ē paciat'. Muto subita cali infridū. poros opilat. fum inferiore corpe claudit. 7 calore natale suffocat. Vñ corpatit' 7 sincopis creat'. Muto subita. fgoris icalid' corp' rarificat. calore naturale dis soluit. Vñ calor minuit' cordis 7 offic. aliqn sui corporis ē exanime accidntib' sic subito timore. t gaudio. plimi paciūt'. decipiti. t defecti. In leticia cor subito. dilatat' 7 api tur. Otri ii horū ē subito timeat. t gaudeat. in sincopi cadet. cor ii eoꝝ continēat nimiū. constrigi. 7 calor suus na tat' adunat' 7 ñ dilatat'. Vñ paciūt' 7 deficiūt. In leticia dilatat' cor subito 7 apit'. 7 suus calor natat' iexteriora ex

corpis ⁊ ita ↄ̄ffic̄ dū refrigat̄. Aliqn̄ dolor nimis sinco
pi seqr̄ maxe sūmeb sit sēsibilib sic̄ inyleos uidr̄ habe.
Vnuilati sua medicina talit̄ eit facieda. Vn̄ fit morbi ip
mis uidat̄. Reuiso ītēdim̄ q̄o face ↄ̄beam̄. Si sit ex plem
tudine mitigādo. sincopi aq̄ mittam̄ ī firmi facie. stom
p̄stem̄ nares teneam̄. crura ligem̄. pēnā t̄ digit̄ ī hos po
nam̄. ū uomit̄ ꝓuocet̄. Cū ↄ̄fectio fiūt h̄īm uidn̄dū eit.
Si plenitudo sit ī corpore: dād̄ ē uomit̄. dīn diatō. pipeō.
diachimene. Si ex calis sit huōrib refrigem̄ c̄ syrupis ⁊
succis refrigātib. Si plenitudo sit ī intestinis maxe ī
īferiorib: clistizari faciam̄. Si sicopis sit exinanicioe
aq̄ refget̄ ī facie nares teneāt̄. stim p̄stem̄. man̄ ⁊ pe
des ligem̄. Si ex sūiorib meb. sic̄ narib ⁊ l'h ꝑ uomitū
īferiora mbra pl'ert̄ ligāda. sic̄ crura. Si ī̄ īferiorib sic̄
mstrua ⁊ emorroide. Supiora mbra liget̄ sic̄ man̄. de
inde uinū dr̄ subtile. ⁊ subtile ⁊ clarū. ⁊ c̄ aq̄. fri. mixt̄.
Vn̄. G. one īqt̄ ↄ̄ffectione. ⁊ ianicione uinū mitigat. aq̄
mixt̄ fgide. maxie. si ex acutis sit huōrib a sto ⁊ a sua ꝑti
necia descēdn̄tib. Si īfirm̄ cap̄ doleat. s; nimias feb hāt.
t̄ calidū sit ap̄a. ī uiscib t̄ mēs sua alienet̄: uinū nullat̄n̄
huic dr̄. Q̄r̄ tt noc ei. Ite sicopi exianicioe iuuat. Odo
rifera ī narib (ↄ̄beq̄) h̄re sic̄ rosā mixtā. mala coctana. uinum
mixt̄. c̄ sādal ⁊ aq̄. ro. Sicopi trāseūte ⁊ ī firmo ī uigore.
p̄stinū rediūte. c̄am sicopis laborem̄ curare. Medicem̄
g̃ medicaminib q̄i suo loco q̄b̄ dā ia ī loco suo dabim̄. ꝑei
piēdū exinanicioe sāgnis ñ balneari. simitr̄ ī sudore. In

hec s̄r sicopi cāe ⁊ sigificatioes c
spes in aq; suas mt̄ uidi h̄re.

ctio .n. nia ibus poros. stipari. oppilari. ut rarificari.
et mollificari. Quod hic dictum est in loco ubi iacet stipatur. et frigidum
aer et ebere in domo aspargat. salices. mirte. unum
ex tinitates. rose. et similia. Ungatur oleo. mirtino. et r.
perpetuat quiescere. Debil horum uiuat has os quibus intro. acuti
currit humores. Angustat eorum dissolucio quanto magis eorum
claudimus poros. Huiusmodi disposicione sincopi subuenire
dum est ex inanicione. Sincopis si ex calore sit nimio. et ex
mora in balneo et ex aere inclusu. aqua frigida lene et subtile
unum est eadem aqua facies uoluenda in parte uni flat uent. an
faciem ei est fabello uentum faciamus. frida odorifera odoret.
malagranata medullas cucumeris demus. d. odores inquam. eu
cum eorum sincopi. utillimus est. Si ex nimio sit frigdore oportet
calefacere quod sufficientem. et plus. possumus. cum uino. micata demit
riaca maiorem demus. Melliciter. aromaticum. balneum. aroma
ta calida et odorifera. Si sincopis ex accidentibus sit animae
odorifera faciamus odorare. causam morbi ingenienter auferre.
re. et mente et intencionem suam in balneis occupare. atque in unus
odoriferis. et musicis instrumentis. et similibus. studiant. de apostemate

In mamillis aliquando mater mamille.
nascitur apostema siue tumor. quod diuisis fit modis. et ex corrup
to et putrefacto sanguine. et ex quibusdam aliis humoribus et ex lactis
coagulacione. et ex putredine. Ex calore sanie in apostema sit per
intelligi. Si enim album est et liuidum ex coagulacione lactis sit.
cui oportet subuenire medicina ne sanies ibi se colligat.
Si ex sanguine sit. et cola frondes galle. cum oleo. r. pistata desuper

ex tumores fabarum olei et cetera in patella calefacte et fiat hoc est mamillarum et testiculorum superponere repelit

nenda. t fabe c albugine oui simul pistate. t ficco solat
meminte. t bolu et succ coriand. et rotu. r. si ex frigore mica
si ponat. c apio. frõde. t ste bouis. t fenugr. et mellilote
c sisameleon. t cc c lacte. ouili. Siduru apa sit feces
aceti si ponas. t feces ferramentarii moledini. Si eco agulata
sit cioe. lactis. lentes et sem lini. farinetu et rotu. r. atq: ccu.
si iponis. oua c corticib ass. rote. ro. isimul pistata. cum
mu c melle tepat. radic caulu mita fabar farina q apa
dissoluit. et lac stingit. Similit sal fac atq: faba. Itẽq: ope
idsicado lacte siu ex thedo allaborare.

De ascella rum fetore.

Multi pacuit incalore t icontu rum fetore.
ascellar fetore. Vn umores icorpore significat. putdi
cc. Couenit g p purgare corp dein litargiru accipiam
tepat t c sola aq. t c aq. ro. Itẽ alum. siu murra. siu yreos.
Req: hor c aq tepat. et loc ille ungat adunat alet. R.
litargiri. ℥. ii. aluminis. ℥. i. rose murre. ex aqui. i. murre
ex aqui fac pulue laua acellas c umo et pulue huc
in ipo. Idẽ fac murra sicc et pulueizata.

De ficultate glucie di — . De mollicie ~~rexim auj~~ — .
.i. de defectoe appetitus
De iflacione stomachi — . De fastidio — .
De canino appetitu — 143. De abominacione — .
De imcto ubildi appetitu
De defectioe appetedi potu — . De uomitu — .
De siti et eructatu — 148. De istruc De angustia fui — .
De yliaca pasioe. De colica. De ascaridib
De singultu — . De emoroid et ragade et ani
De lienteria ~~ed~~ — . uulue et ex itu ani et qd paralisis.

De effectione appetitus. De colica passione.
De essintena. De lumbricis.
De ileos. De nascentibus intestinis.

Explicit liber tercius. Incipit quartus

QUONIAM IN TERCIO LIBRO SUPERIORI MORBOS ET MEDICINAS DIXIMUS in brevium fuitum spiritualium consequens ordo expetit tractare de membris attinentibus cibariis. et de eorum medicinis. Incipiam igitur a meri. quod a bore cibum ad stomachum ducit. Est autem totus liber iste .xx. capitulorum. Istud meri magnum iuvamentum est corpori quia portat cibum ad stomachum atque potum. Si patitur tribus modis vel ex mutacione complexionis vel ex apostemate vel ex vulnere. Unde ei accio mutatur. et transglutiendi usum aufferunt. Si ex mutacione contingat complexionis paulatim et cum mora transglutitur. et hic est labore. et hic gravetur neque clausum sit. Si ex calida complexione sit. siti et asperitate patitur. et fumositate. Cum ex frigida neque sitit. neque est aspera. Si apostema sit. causa apostematis loco dolor sentit et angustia et cibum transglutiat. In apostemate cum dolore fit mora et angustia dum transierit dolor et angustia. quiescit. Si apostema sit calidum cum dolore siti et calore sentit nimium. si frigidum gravitate sine pulsatione et siti sentit dolorem. Si vulnera sit ingula. cum dolore puncturam sentit. et maxime si salsa. et acida comederit. Qua per intellectam causam oportet subsequi cito medicina. Si ex mutacione sit complexionis cum solo calore vel dolore. et siccitate oportet

intelligere medic. Post solucio(n)e(m) p(ro)curanda. (et) (est) friga cau
sa. fiat c(um) syrupo uiolato prunor(um) syropo cucurbite suc
co c(um) zucco. (et) amigdaleo nutriat(ur) cucurbita. portulaca. c(um) so
locanna. blitis. lactuca (et) similib(us). dande pillule ad leua
le(n)des dolore(m) scilic(et) (et) siccitate(m) i(n) meri (et) pectore mitiga(n)
tes. R(ecipe) gu(m)mi arabici. dragaganti. sem(inis) portulacae. (et) mal
ue. sem(inis) citonij. an(a) 3 .x. liquiricie. succi. dragagu(n)ti. sem(inis)
lactuce. gu(m)mi cerasor(um). an(a) 3 .v. fac puluere(m) c(um) syropo uiola
to tempera. In modu(m) facies pillulas sub lingua una(m) ponas. Qu(ousque)
(est) dissoluat(ur) transglutiat. Si i(m)pedime(n)to glutiendi ex frigo
re sit (com)plexio. det(ur) scariole. apij succi. c(um) melle ros. b(e)n(e)
cocti d(e)t(ur). (et) diam(or)u(m). (et) pillulas q(ua)s friga dixim(us) tussi. nutriat(ur)
c(um) calidis (et) mollecentib(us). siu(e) carne. siu(e) aliare. det(ur) iura
ciceru(m) b(e)n(e) cocta. Si apa transglutiendi. mora(m) fac(it) an...a
lu(m) sit uidendu(m). Cassia. f(istula). manna c(um) oleo uiolato d(e)m(us) (et) succo solat(ri)
b(e)n(e) coctu(m) (et) colatu(m) d(e)m(us) (et) pillulas q(ua)s sublingualis dixim(us) ponendas.
Nutriam(us) c(um) infrigidantib(us) (et) refrigerantib(us) sic c(um) ptisano. cucurbita.
portulaca. c(um) solocanna. c(um) amigdaleo. Si ex fr(igido) apa(m) atte(n)dem(us).
y sopum(us) ... c(um) melle. p(ro)fici(t). c(um) syrupo. pillule q(ua)s fecim(us) i(n) t(er)ra sifriga.
Si crepuit int(er) apa. (et) i(n)firm(us) febriat. d(e)t(ur) ptisanu(m) c(um) amig
daleo. (et) zucco. Si cibu(m) medicabile(m) querim(us). colam(us) pti
sani c(um) amigdaleo. (et) zucco. d(e)m(us) si uirtus d(e)ficiat. d(e)t(ur) cap
nu(m) lac i(n) q(uo) petra imiciat(ur) calidissima. Si apa sit ex ti(n)ca
lidu(m) uidet(ur). capita faciam(us). d(e) psillio (et) lini semine. c(um) lacte
tepato. Si n(on) ex calore fenugreu(m). (et) sem(inis) bu(m)bicinu(m). demus
q(ui)b(us) uulna solidet(ur). fiat succ(us) arnoglosse c(um) bolo c(um) betina

.IIII.

cum melle et maxime si uulua sit ueta. Nutami cum scariola et panis mica. si sine febre melli eodem. Si est febris ptisanum donemus et uulua meri medicemur. et canalium pulmonis atque gutturis. Quecumque ibi nobis nascitur infirmitas non subito set paulatim danda est medicina. Non ut his dam non maneat set in transeundo subueniat. ex manitis uenis. De defectione appetitus.

Desiderium cibi et potus est intelligimus sensum stomachi ex ianiti. in uentris recepta suggeritur. Corruptio desiderii fit modis. ex humoribus crudis. ex colericis. ex mutatis stomachi. Vt ex ablacione uirtutis desiderabilis mortificacione sui. Vt ex corrupcione mentis appetitum nullus cibi necessarium intelligentis. Si ex crudis sit humoribus acida ruetacio. sequitur et stomachi sensiti inflatio. et paruitas digestio. Si ex colericis fumositatem sentit ructationis et ardore stomachi et siti et uelocitate eius cibum digerendi et dificultate subtilem cibum emittendi. Si ex defectione sit desiderabilis uirtutis et mortificacione sui. infirmi cibum premat. et appetit quem aborret saporandum neque accipere uult eum et quod post nullorum ciborum habet desiderium ablacio et desiderium omnibus diuturnis pessima est morbis. Maxime in distinctis. Que si sit ex corruptione mentis. putat sit insum et cuius medicina mentis tantum in erit cura. Si ex humoribus sit crudis. opus est eum uomitu et solucione purgari. Sic enim humores in bonas qualitates mutandi sunt. dandi cibi et potus humores clausi purificent. Si ex colericis sit humoribus res frigida et stiptica dabitur. et accida post que purgabit. Omnis enim res frigida appetitum confortabit.

facit. ex q° q frigiditas adunat. et partes sanguinis dispsas
p stomachi uenas coagulet. exinanit loca antea plena. Que du
natura iplere querat appetit repletiu ciborum generat. Calor u
fac ex q°. cu li q faciat. et dispgit calefacta loca ipleat
exianita. necesse e fastidiu faciat. Item frigidior pug stomachi
du exugitur sic supi dictu. Si ex offectione uirtutis sit appe
titiue. pquiram ex q sit cplexione in bro appetitiuo et offi
cienti dnate. Rex x trist medicari aduenit. Omnis u defectio
uirtutis ex mala e cplone mbru cui e uirtus dnate et suscipitur.

De canino appetitu

Frigiditate stomachi maiore appetitu habe. q calore itelligit q lib re discenes.
Si et u iadixim e dispsa p stomachi uunum ex frigiditate coad
uneë. loca antea plena euacuet. et ita appetit eficiat. Q
frigitas e augmentata natale modu excedat. ultimitate appe
tendi necesse e faciat un suo noie apellata nocat apeti
cio canina. Que etiam mis sit. l ex frigida cplexione ou stomachi dna
te. l ex accidis humorib ibide coadunatib l ex ultimitate
exinanitedi q patit ius corporis. Si ex frigida cplexione. & aliq acido.
humore nimia seq solucione inde ud corp debilitat
et plus digat manducat. Omni u digestio calore sit tepato.
l nimio. Cu g aliqs hac laborat ifirmitate. q acary calore
plq digat q manducat. c ex defectione orig uirtutis retetiue
q manducat i sto idigeriit. s. fere sic itiut crudu et idigestu
inde emittit p secessu. Cu g et fiet ipa ifirmitas oriat.
hitetudine ad laboradu. u medicet. Si ex frigida cplexione.
l acido humore i stomachi oce sit. ifirmo pcipiedu e bibe umu

forte. ī puru. ī mīxtis ubi ut lecti ub ictū. Vn̄ pōt uinū iq̄t

ebibit. mīxt. tam̄ ē expertissimū optim at uinū rubicundissi

mū q̄a ī hac īfirmitate magis ē adiuuatiuū. caueat acibū.

Si uolūtas appetat comedere uetuosa p̄dē eis dare. ī ī tal

laborādū ē. ūq̄eq̄d comederit fit uetuosū. p̄ cibū dādū ē

p̄ sepissime uinū. neq̄ ī cibo ī potica dm̄. Medicina calida dādā

sic̄ ātidota diamisū. dia ... . diagalāga. diaton. pipeō.

maioꝝ ēfera calore natale ad digēdū. adunatia quamat

huorib stom̄ mūdificātia. Si sit passio h̄ ɔfectiōe extine

cte ūtutis. uetuosa sidn̄t nocēt opt ḡ medicinā dari ītāt

odorifera sic̄ citoniat elect de pomis diamilon. diabasilicō.

elect. maloꝝ gnatoꝝ. ī alia potica ɔfortatiua. De irra

Aliq̄n̄ do q̄dā hōines mādūcare rationabili appetitu.

irronabilit̄ sic̄ cretā. lates carbōes ī similia corp̄ nadiuuā

cia h̄ sepi fiūt mulierib frigie natē ī p̄gātib maxie. q̄

ex mat ī put dis huorib stom̄ ī uiscātib t̄ exalis mīl ad

stom̄ ɔfluētib sic̄ mēstrua ī mulierib. Q̄dū ɔcepīt ipsar

mēstrua ad stom̄ ueniūt. diūsas h̄ appetit̄ sedm̄ q̄litates huoꝝ

istō coadunatiū ɔsidet. Qsi cū medicari uelim̄. anet ē mel

le coct̄ dm̄ ūsiū labore euomāt. p̄sces recente sīn sale

dn̄t. ī plures. Māducet radices coctas ī oximelle. ī p̄ cibū

bn̄ bibāt uinū. Nutāt ē bono pane. ī uolatiliū uiscelt. Si

cretā appetat. dm̄. cicer. fabas ī gna assata. Vtile ē his medi

cabiū. Si huoꝝes nociuos expelle laborem̄ sīn labore ī ag

tia. ē suaui motu. yera pig. pill aurei. Et stm̄ ex ī epita

mate ɔfortem̄ ciemastice. spica. rosa. absitho. oleo nardino.

masticet anisu. et masticet ameos. ciminu. mta. an. cibu

et p9 cibu. et d hac cfessioe opt' eis dare. Rx. cardamomu mai'

cimin cubebe eqli podere. et zucci qt s'r spes alie fac pulue. et da

qt pati possit. de defectu appetit' potus. Aliqn rurs. bibedi aufer' appetit' q similit'

tbmus efficit. t ex nimius humorib' huius stomachi dnantib' t ex se

sibi t defecciōe uirtutis. t ex corruptiōe mītis. Ac e uelim me

dicai opt' humores csidari. Si humores sit nimis iore stom ē

uomitu. t ē solucioe p'gadi. et ē medicina cibi et pot' dadi q

malo sit mudificatiui et malo qtitat' ibonas mutatiui.

Si ex frigitate sit q dnet' stom. calefacied' ē stomi. ē cali'

medicaminib' et atidotis odoriferis et similib' cibis. Si u sit ex

mortificioe sei ibi t. uirtutis isto. pessimu. et signu mortis ē

dnitiatiuum. **de defectione appetedi potum.**

Aliqn sitis augmtt' ex replexioe calida mbro pec

toris datiua. t epatis siu ex apatib' calis ieis. Q at siti hnt

ex mb pectoris pl' adiuuat'. i frigitate tēda aeris qn aq bibit.

Q si ex apate. sētiut dolore idext' late. p' aq ebibita maxie.

Si a bulnt e ptimu dsidiu pot' itr' hmb' i sto. duob' augmtat'

modis. scdm qlitate qn sipatiat ebullicioe et ardore sic uidm

i febe itatib' et cibu et pot' potestatiue calidos accipietib'.

et scdm qtitate. u pote sistioe. mltos humores coticos habut

t flegm salsu. Si mutacio stoi ex solo calore sit. bibedo fgam

aq extigu t sitis. Si ex colib' sto ielusis. i frmi i buca setit.

amaritudine aq bibita. et fumu ibuca icedete aq bibita

cito cale f'e isto. Si ex salso flate setit salsedine i sapore. sitis

extigt' si aq calida bibat'. Cu g aliquē uidmi sicietē ult' qtitate.

de defectu potus

natat. opt; ut in quartani fiet. ptea calida sit in imbus in torrib[us]
dabitur in firmo refrigatiua sicut suc[cus] cucurbite e succo.
l psillium. e sirupo uiolato. Ptisana e ptisana. portulaca.
cucurbita. blitis. lactuca. parui dentur cib[i]. labor dimittatur
et taciturnitas ore clauso obseruetur. frigitas aeris tractet. Cuba
pla foris ponatur. de cucurbite corticibus. portulaca et similib[us].
Subliga teneat ... ualentes ad siti, caloreq; feb
... pl[ur]ies ... aq in estate eunt ... R. portu
lace sem. dragm. an. ʒ. iii. sem meloris. cucurbite. lactuce.
an. ʒ. ii. Sandali gumm. ar. an. ʒ. i. psilli. ʒ. ii. cucumis. ʒ. iii.
uiol. ʒ. ii. fac puluere. tempa cum aq. rosa. fac in modu[m] fabe. et sub
liga ipone ei. Si uis fiat ex colera. et. isto ... purget cu[m]
farmacia. ptisanam et oxizacca det. e succo maligranati
l syru uiol. Syrup ad eande siti. et ad extingendu[m] calore.
humectans digstione et siti extingues. R. uiol. ʒ. ... pru
nar. uuube oxifenicia. an. ʒ. c. spodii. ʒ. ii. omia coq[ui] in
viii. lib. coad ueniat ad. iii. colet. dinde succi maligranati
dulcis accipiat. lib. i. zucci. lib. ii. fac sirupu. da ... cu[m] aq
friga. apozima ual ad eand. R. succe. ʒ. ii. oxifenice. ʒ. x.
cass. f. ʒ. iii. sem citonis. dragg. ʒ. ii. oia ponat. in lib. ii. ca
lidissime aq. die una. et nocte. p[ost]ea cola da ieiuno bibe ...
lib. ... R lactuce. ʒ. ii. lentisci. rose. sicce. an. ʒ. ii. oxi
fenicie. ʒ. iii. oia ponat. in lib. i. calidissime aq. nocte. et die.
cola et da bibe. Insita ex salso flate. in isto uomit. l farmacia
eit pgacio. d[e]inde det succ marat. apis coct. et colat. l
mellicr cum aq calida. l oximell. l apozima in mastic et anisu

coquat. Sola aq calida. ualet. Simili' uinum album et sub
tile. Nutani' sed tibus colatiuis et indicatiuis. De ructa
tu.
Eructuatur sisit. ex ...
tepantitu. nocte cibarius in stom. e plubebat ad digeredum.
Cui causa uentositas e. inflatiua. q. p. os expellit. H. uen
tositas h. ex stom. e. defectione. ex mala ptione. t ex grudam
humor dinacione. Si humores s. calidi fumose eructabunt. frigi
acidi. Acida ructacio q. tuore ex caus. ex frigiditate stom. t
adunacione cibi. t ex multitudine sui. t ex n. frigida. Vniuersali
ca ructandi defectione calid sit insto ne cibo dum et digestioni.
sic uidemus e paruo foco. multa ligna et uiridia aponam. Vn
e ult modum ructare uidemus. Si ex calida sit ptione iq ram
q refrigerand e. stom. e frig s. rupis. sic. uiol. Si ex cali
chimus pgand e e apozimate. absintium. t aloe. t oxifencia.
sero e oxizacca. siue ptisano e malignati succo. et simi
lib'. Si ex frigida ptione. siue humore. mat. calefaciam. e cali
reb'. sic corticib' pomi citri. pipe gariofil. mastic. carui.
e nuno antimo. tiriaca maiore. dianisio. diciminum. dia
tri pipeo. diagalenga. soerugen. et similib'. Si ex frigi sit
chimus. dim yerapig. yera. 6. oximel. mellicratu. diagig. dia
galeg. soegene. et similib' diaspmatu. gariofilat diacalam.
diacarui. Si infirmi stom illa uentositate repleat neq: ruc
tacio. fiat. det unde ructacio efficiat. sic mastic. ciminum.
liuistic. an. sqnat. 33. carui. pip. a. et sicca. De singultu

Singult' e mat' mot' uirtutis d'sidatis expellere re no
ciua. Q. mitis fit modis. d replecione. d inanicione. d corrupcione

cibi infra stomachum suum mutacione in putridam gartiuas qualitates. de frigiditu
dine oris stomachi. de uentositate inflatiua istomachi ex replecione. uel ex multi [VI. pen. cas.]
humoribus humidis. uel ex multitudine potus et cibi. In singultu de replo
ne sentit grauitas in isto corpore repleto. digestiue uirtutis defectio.
plurimum hii patiuntur seniores. et quieti. et humidis inuitati. nutrimentis.
Que singultus ex inanicione efficiuntur. uel ex nimio uomitu. uel ex indigestione.
uel febre acuta. et hii plurimum paciuntur iuuenes et laborantes. Si ex frigi
ditate oris stomachi nichil homo sentit quod dixi ex uentositate inflat stomachum et
uentrem extendit. Singultus autem iste difficile et durare medetur sic que ex
inanicione causatur. Set hec rara. Que medicatur. uidat si ex plenitudine
sit et unde plurimum ueniat. Replecio purgetur cum farmacia. uel uo
mitu. sicut tempus et etas conueniat. Si autem de materie dissoluente. et cale
faciente sicque mundificante. castorei. ℨ. s. da cum succo mente. uel castorei.
et mastice. ana. ℨ. s. cum aqua ubi cocta sit carui. et ruta. Ruta detur
cum uino ueteri. uel aqua ubi cocta sit ruta cum pauco melle. ex composita
medicinis. Dentur tyriaca et odorifera antidota gariofilata.
diagalanga. diacalamento. diacostum. diapiretri. dianisum. diaton
pipereon. Si eque hoc inueniat. da cum aqua calida. Calefaciamus stomachum
cum aqua ubi cocta sit origanum. abrotanum. saluie. et similia. Omnia hec in aqua
cocta calefaciunt. Epithimata imponantur cum oleo castorino. laurino
cameleon. et similibus. In replecione sanguinis detur aqua calida. cum cassia fistula uel suc
co. solatri. uel malegranati. uel malorum succo. gallia que muscata. Ex inani
cione cum acumine. et calore tamen datur. et suspiciosum da da frigida aqua et
rodostomia. cum rodoleon. de mirtisanum cum oleo uiolaceo cataplasma po
natur. super frontem. stomachum. et similiter epithima. In solucione uentris mirta
mirtino cum oleo lentisci. et aceto agrestum uuarum. et aliis hiis similibus. In

.i. sic est ca

d' pocio uomitōi ē efficaces stō in cibariis. corruptis eor

rupt'. dm̄ citoniat' diamilō. epithima. si ponat'. stō ē

oleo nardino. masticeleō. Si uomit' n̄ possit dai fiat cls

te. ⁊ simılit' ꝯ potu sič ⁊ decibo uidimus. de

Cum homo āteq̄ — fastidio. d abominatōe ut nausea.

cibū accipiat abominacioē patiat' mali chimi istōe ē

intelligūt. Q̄ si sit ī spaciositate stōi. facile ē uōitu pos

sit expelli. Si ꝯclusi ī sius pellicles abhominacio fit ī

stō inde n̄q̄ uomit' faci. Q̄ si calidiores illi mali ꝯclusi ⁊ iuu

cati sit ori stōi. caligiat' siti. ⁊ fumose ructari facit.

Si sit fridi. apetit' mlt' fit sine siti. Medicina horū istō

icl'sor. ꝯplere. Vna ꝯcoctio huōz. Scda tēpamēt eoz.

Tcia purgacio eoz. Coctio pbacio ē flaticoz. ⁊ iru doz p

q̄ adiuuat taciturnitas. q̄es sōpni abstinētia. res. subtilia

tiua. ⁊ dissolutiua huōis. Colici. ꝯ melācolici. q̄s. n̄. nō

pot' inuitare sagni ꝯ subtiles sit. neq; mlt' istō iu

cosi solo uomitu posse emitti. ē tipsano mellicte. ali

q̄n ē aq̄ ē. Crossi ⁊ siube stōi nimiū uiscati. abhomina

tioē faciūt nimiā. Vn̄ opt' te eos icidēte. ⁊ subtilia

te dari. Sič radices oximel ⁊ similia pgabūt. pq̄ apetti

stōi huōes ex thet' ē yerapig. Tcia hāt aromatič ⁊ dias

aloes. Pillē auree. ualēt. si stōē ꝯmat' huōib' modificet'.

sithici. gal ia. gariofili. spica. cardamomi. similib' aro

matib. ⁊ ꝯfortātib' ꝯm̄ dieiseos similes. ⁊ ꝯfortātes. sič ē

cliseos ros. caphoratos. ꝯ pocio ꝯ lādat' ē syrupis simit ꝯfor

tatiuis. sič syrupū rosat'. mel r. syrupo ꝯmat' sui citonīu.

ad fastidium exponere ... tanto uita sicca ... plu... panis tosto ... de ... uino ...

hanc diuisionem tacite innuit chimos ... contentum. ... simili. alii sunt calidi. alii frigidi

Digestio. id est ... humor decoctio. .i. si sint ... p calida. si sint calidi ... frigida. Si sint crassi. p subtiliacionem. Si sint uiscosi. p incisiua. Si subtiles. p inspissatiua

Alteracio uero ē facienti ... manente ... ad ... reparacio. q̄ huōres sint nimis ... imat eor caliditas ... minor. n̄ plus ... peccaret ... q̄ calidis ... de singlis

& mat(er) generatis cum i(n)ita facto. Ex omnibus que in uomitu dicetur. abho-
minacio iuuat. De abhominatione et uomitu.

Bonum est corpori si uomitus non necessarius sit. sed et si necesse fuerit non secundum esse si fiat. Est autem uomitus cum os stomachi moueatur in expellendis eius grauantibus cibis siue humoribus. Aliquando fit uomitus ex stomachi defectionibus cum retinere cibos et humores non ualeat. Quasi sursum eleuata est pars stomachi inferior ore sit fortior uel inferiori non deprimat. cor(pus) stomachi fortius sit parte inferiori. In uomitu siue multorum siue malorum ciborum acceptionibus. cum malos humores putritiuos esse intelligimus in ore stomachi. Rursus perpendunt significaciones in his que uomitur. si fuerit cocta sit cum calore et illi cibi digestione. Si fuerit flatus et frigidine inuenitur cibus crudus et non coctus. cocta. in quo uero facit abhominacionem et appetitiue uirtutis. sic in flatu abhominacionem facientem et siccis defectionem.

Si quis sanguinem euomat rupturam alicuius uene interiori significat uel in stomacho. uel incisionem siue putrefactionem. Aliter circa sit primitiua. Tamen dentur. Si sanguis sine uomitu et dolore exeat. aperta uena interioribus uel in stomacho significat. Rursus si fuerit cum dolore et colore. r. ostendit uene incisionem interiori uel in stomacho quod penitus in dolore egreditur et difficilis est iteritu et color suus niger est. uulnera significat uene corrodentia et putrefacientia. Aliquando sanguis euomit quod ab aliis mittitur ad stomachum, id est malum signum. Sed auertit mixtus est quibusdam stomachi humoribus. Si uomitum uelimus medicari. attenta os stomachi grauatum et pungentem per[illegible]. Vnde non oportet stringi uomitum egredientem [illegible]. Si [illegible] augmentet. et deficiat in finem. oportet digestionem ingrauari quasi sit mollidem sapa citoniorum syrupum mirtinum. sirupum malorum granatorum. syrupum pirorum. et pomorum cum spodio. uel ceteris. de

---

Marginalia (left margin): Aliquando [illegible] os stomachi et fundi [illegible] fortior. Vnde [illegible] superfluitates [illegible] uomitus. inferior pars stomachi fortior mittit suas superfluitates ad os stomachi [illegible] non conatur ad expellendum [illegible] [illegible] alio nomine [illegible] nausea [illegible] stomachi [illegible] colera [illegible]

[illegible] cota [illegible] fac(it) abhominacionem

[illegible] sanguinis [illegible]

[illegible] malis humoribus indificatur [illegible]

[illegible] stomachi [illegible] uomitu [illegible]

balaustia dect. et gala . spodio . c. syrupo potica . mespila
dmi comedenda. pullos c. mat. gnatis coqnatos t c. mat. t c.
acidis uuis. dmi i milis . ordi c. amigdal. Om at asct. ponat i aq.
et bibat. spodiu. cortices fistici. Ponam sr stom cathapla stiptic
et odorifer. Si sit stiptici. dmi. cass. f. pma syrupu dpnis. Clistr
faciam len et suaue. Si tu dcota. n. sit. et uir c. todiat. corr
fenucia et ablutio pgem uiola et similib. Si uir etas et psuetudo
nos adiuuet. flebothem basilica d dextr manu. Si d flatt basilica
yerapig dmi. apozima. calamiti. tyriace. c. succo mte
dmi. mirta. lignu aloes. mastice. gal ia. Si uolt dcota. n sit.
flebothomt basilica. si uir. etas. tep psuetudo et nos adiu
uet. Si n possum uetos as in ab olata colli ponam. clistr
faciam. d camomileo. c. c. scine succo aneti furfure melle
ob somogato. sisamileo et similib. dmi oximel. Si uolt sit
ex sague flebotomet basilica. si n aliqd ptu ipediat. Si basilica
aliqd ipediet. uetosas iutq: ponim crura. Medicina illa
faciam q i signis dixim sedatu qd pectore egdit. cui isto
cib n reman. Si uolt sep accipiat. sumac cimini. q sint
pistata c. aq bibat friga. int q: iuuat. Si uolt sit ex dfec
toe stoi. neq: cibu s uenientr retine possit. accipiat de
stiptic et odorifer medicin seu cibu. Iuuat mta pistata cu
oto. r. tepata. V n ugat. et nares.

De inflacione stomachi.

Inflacio c. aer n coet frid et eff nasces. pe isto d iordinata
dieta. Aliqn i capite. qi uetis mocio n hi petit friora. Nascit
ett i toto corpe maxe i ydropicis. Et at iflacio. t d huoribz dv.
t melacolic. differt adiuice. q de huoribz c. dis c. moll et huida.

ẽ melãcolic ẽ dura ⁊ sicca. hĩ inflacio conuenit opt̃ ⁊ ũs
succurrat ẽ medicina uentositatis uentris dissolutiua. Ci
mino toto cocto ũg. ol. Maratri. apiũ. petrosilinũ. anisũ.
dauc̃ ualẽt. Si sto ẽ fuit infrigdat. ẽ oleo. q̃d faciunt rute.
seu baccas lauri. mittantur t̃ d'amileõ. mastice. olim nigelle.
cicuta pistata. ⁊ ẽ mille repata. dẽ ad bibendũ. in modũ cicu.
ẽ succo apii. ẽ sto̅ ̅ ʒ. v. similit̃ ual. d'm. ⁊ tyriacã ẽ aq. ẽ x
ẽ uino cocto. d'm antidot. diachimineñ. diaspmatõ. dianisũ.
sodigen. dialaccã. Ite poluũ calamite. añ. ʒ. v. fac coq̃re.
in ib' lib' aq̃ ⁊ ad unã redige. cola ⁊ da bibe. parte cũ uãlib.
ẽ oleo nardino. Succ̃ mat̃ ẽ cass. f. similit̃ ual. Succ̃ mat.
⁊ fisub'ris. calamiti. camedreos. sipler. seu cõposit. ⁊ coct.
⁊ colat. ẽ amigdaleo. ual inflatioĩ y poẽde. ⁊ uentositati
melãcolic. Ventosi in medio uentris ẽ cedam ubilic. sin sca
rifacioẽ. uentũ uidet̃ ualẽ. Iuuat ite sopniũ balneũ. Epithi
mia ual ad inflatioẽ stoi. ypoẽde ⁊ infrigdãi uentositate. Rx.
mat. añ. cimini. añ. ʒ. vi. aristol. l. sq̃nati. carpobalsamu
añ. ʒ. iii. ẽlamiti. amos. spice. poliz. añ. ʒ. ii. mastice grio
fili. añ. ʒ. i. Oĩa pistẽt ⁊ in ib' lib. succi mat. poat ⁊ ad
unã libra coq̃t. d'iñ accipe. lib. i. amigdaleõ. oĩa coq̃nt.
usq; olm remañat. da bibe. ʒ. iiii. ẽ succis q̃r' dã h'bar
suꝑdictarũ. de angustia sui.

Torturã se ꝑpatit̃ ex gl̃lis chimis in uiscatis intestinũ.
t̃ colicis q̃ da facientib' glutinudine sic pacitũt. q sepe poni
uiũt ⁊ filib;. Ex gl̃lis ẽẽ chimis intelligim' ex magno
dolore senso intestinis. t̃ in manete ẽ grauitate. Si ex

huorib' colicus fit. dolor nimi' sentit'. e calet. Ex uentosita
te grossa mutat' dolor de loco i loc'. g(ra)gulacio i inferiorib' uti's.
aliq(ua)n e tortur' e cu gr(o)ssiore. aliq(ua)n n. Si ex grossis fit chim'.
7 ex fracciõib' itelligi dictis da d(ie)m e epobalsamu(m) in uino exag
.i. pistet'. e aq(ua) calida dari .3.ii. similit' loeg(ani)ene. e apozimate
7 dauci cetauree. an exag .i. e sap ual' similit'. Si ex cola
r. fit. dat psillium lot'. e semine portulace oleo r. aq. f. sem
cucul(i) 7 meloñs. e syrupo albo. 7 oleo r. aq. f. Si ex uento
sitate fit grossa. dari sucu nasteis. assat. solubit' fit. n assat.
sis ptic simili' apii 7 feniculi. e aq. e. in die j n ualens infla
tiue uentositati i testinor(um). emorroidi. Rx. accori. carui.
pond' eq(ua)le. fac in puluere frica e amigdaleo. oleo das i e
uino exag .i. e eise ualens colice passioni torture 7 inflacioni
uomitum agitie. fiti. Rx. apii. f. an .3.viii. absinthii. an .3.vii.
murre .3.iii. fac puluere tepas. e aq. fac trociscos. da bibe e
uino. Apozima ual' mollicici stoi torture. doli. Rx. fructus
lauri .3.i. piperis .3.i. epob .3.i. reubarbari .3.i. fac coq' i aq' 7 da
bibe. Alt' ual' simili' mollicici. stoi uentositati torture. doli
lateru. frigiditati ren. Rx. carpob' erui .. an exag .i. 33. galli
ge. cipi. an .3.i. da pistet' eq(ua)l' i una libra. aq. coqnt' 7 tertie
bibe dnt' d absinthio. d aniso. l d lacc. s(ed) certa e passioe fit colic.
mdient' sic icotica passioe dicet'. Sic pode 7 solucioe indi
[illegible] sic idissitia dicem'.

de lienteria.

Lienteria e exire comesta l ebibita. i eade q(ua)litate qua
sit accepta. G. hac passione diffinuit breuissime dicens. Li
enteria e ablacio digestiois. e cib' nullaten' isto mutat' iliq(ue).

Lienteria e separata cibi 7 potus i eadem q(ua)litate 7 q(ua)ntitate q(ua) fuit emissio [illegible]

nec in colore nec in odore. hec passio nascitur ex defectione uirtutis retentiue

in stomacho. uel ex uulneribus in superficie stomachi et intestinorum. defectio uirtutis retentiue

ex mala complexione stomachi donatur. uel intestinis. hec complexio sic est perfecta et

firmata ut exire negat. Aliquando etiam stomachum et intestina humorum per

unum nascitur et talia patitur infirmus semper extremitatem. s. inseparabile. ac

cidens. Exit cibus ilico et sic digeritur. sine ulla digestione. uel ex passione uul

nera in superficie stomachi uel intestinorum causa habent humores accutos calidos pun

gentes insequentes uirtutem retentiuam uelociter antequam digeri incipiat.

hec mala. infirmus puncturam sentit et ardorem. non medicinam festinemus in

districtiam mutare. hec species lienterie non habet in principio. extremitatem.

Aliquando quamquam appareat cibum morari in stomacho. tamdiu figitur donec non ali

quantulum mutat. Unde non. intelligimus. in suam accionem reuisa. Sed et cui

dam infirmi nichil tenere in stomachum. hec fiat. et in quo redum. autem non est ex defec

tione uirtutis retentiue in stomacho. uel intestinis. uel ex uulneribus. Si ex defec

tione uirtutis [illegible] est unum defectio fit autem ex mala complexione sed donatur

admatia. s. ad unata. Si sit ex frigiditate modificandi sunt humores et me

dicina que ex passione deponat. Si ex sola sit mala complexione infirmi

[illegible] ardorem sentiat in stomacho. et siti. et fumosa ructacione.

Ex his intelligimus quod hec ex incisione caloris fit. Sed non sentit. si

nichil comedit. et paruum digerit propediem. quod ex frigiditate fit. Sed in

medicanda sunt contraria contrariis. Si ex calore. detur. f. citoniorum. pirorum.

syrupus. r. mirtini. uel [illegible]. Reque hos uoluit. detur. i. e. spo

dio. uel trisce. de sandal. trisce de rosa. diacitonite. diamilo. Catapla

sma pomorum frigidorum. et [illegible] sic sandali rosa. caph. et similia. Nutri

mentum est pullorum porcibus fasianis. uitelli ouorum. Cetera omnia que conficiuntur e

acidarum uuarum aceto. in [illegible]. acidi. succo. uel e aceto pom

citrin. Si h oia coq̃t i fumo. fit iuuatior medicina. Sedat
i fumo ia q̃ ñ cocta sit. ℞ poq̃ttd os. celsi cortices castanee. flo
res malignati c tena diacosi. diamastic. Cathapla i po am.
isto c ladano. olo. mastic ino. Cibaria dni. stiptica. aroma
tica. confortatiua. stoi. Si solucione ex defectioe uirtutis retē
tiue ex uulnib fiunt. opt i fumo dari nidificatiū put
omnis. menstrua mila carnis d uulnib sic tyriaca. milliet.
et similia. cū efficet. q uulnā sit mūdificata. in eo
pgata dni dnt stiptica. et subtiliatiua. sic rosa. amid. bolū
armenic. dragg. mastic. sagl dracōis suc arnoglosse. ce.
spodiū. et similia. Inferotimis dni. psilliū. c aq. f. et olo. ro.
Mutari e pdicis starnis trib. Cariam adurtis cibis ad digerend.
Coplectis quolumi decāda letia f medicinale cā. et artificiale.
cognicione. opt et ib medicinā posita. dici iuuare oi mod
gnis solutois intestinor leuitatis. et defectois stoi. q recipi
retine ñ ualeat s. Dicemi aliq medicinā posita ualere ad le
nitaē. intestinor. ℞. ros. spodij. an. ʒ. iii. ßbis. f. bbe acid.
an. ʒ. vi. ℞ poq̃ttd os. gumi. thuris. mirte. semi coriad i fusi. dugr
i aceto. die et nocte. ʒ. vi. oa assata et fac pulue. et tpa e succo
citrior. Trociscos alios q̃s pauci dic uale similr. ℞. maligranati.
glle. an. ʒ. xiii. f. mirte. ʒ. iii. sumac. ʒ. xxiiii. fac in pulue
tpa e uino acido. fac trociscos. ʒ. ii. ds. i. c. aq. f. Al. trociscos
ualētes ad colicā. passioē. et stoi uomitū q̃ continuū. ℞. rose. f.
bbe acid. an. ʒ. iii spodij. balaustie. an. ʒ. ii. f. portulac. boli
amidi. gumi arab. mte. f. an. ʒ. ii. spodij. ex arg. i. oa. coq̃t.
Sumac. os. an. ʒ. ii. fac pulue tpa e succo. citonior facies

trisc[ele]os ʒ. i. et s. Aliud. Rx. gumi. boli. coriandri. assati. ana ʒ. i. fac
pulverem tempera cum succo. mirte. fac triscos ʒ. i. da cum syrupo stip
tico. pulvis. iohannis. de fluxu uentris sagittis et defectione stomachi.
(anacardi) et fortitudine. Rx. anacardi. cucube. gariofili. ana ʒ. v. ligni aloes.
puri. ʒ. xx. gallie. ʒ. iiii. zuccara. ʒ. xl. fiat pulvis de quo
adbibendum ʒ. iiii. cum odoriferis syrupis. Aliud ualens ad solutionem
nimiam ad uomitum. stomachum confortans. Rx. ossium. staphis. i. uue passe
(i. avillos agrestes)
assate. sume. ana ʒ. x. celsi cum stamen. yppoquistidos. ana ʒ. vi. co
riandri sicce. cimini albi. infusi aceto et desiccati atque cocti. psilii
(semen acidi. spodii. mirte se. cocti. ʒ. iiii. gallie ʒ. iii.)
cocti. ana ʒ. iiii. mirtillorum. acidi et cocti. ana ʒ. xv. fac pulverem.
et da bibere ʒ. iii. cum aqua frigida. vel cum quibusdam succis. vel sirupis stipticis.
(stomachi et debilitatem appetitus ad uomitum et defectionem)
Aliud ualens similiter ad defectionem uirtutis digestiue que ex fortitudin[e]
ad uomitum — febris stomachi. Et pacientem aliquem perfrinctam. vel ebetem. vel sicuum. Rx.
ros. spodii mastice. galle. ana ʒ. iii. seminis. portulace. berberis. sumac
ana ʒ. ii. gariofili. mastice. cucube. cinamomi. ana ʒ. i. et s. ligni. aloes
(vel bulti)
puri. carabe. seminis acidi. coralli incisi boli. ana ʒ. i. spice. cinamomi.
cimini. assati. ana ʒ. i. et pulverem fac. frica cum oleo. r. de quo pone zucci.
ʒ. xx. de bibe ʒ. iii. cum aqua frigida. vel cum quibusdam syrupis iam dictis. Si quis
uelit tempore tempera cum syrupo. r. Syrupus ualens ad stomachi de
fectionem licentiam uomitum ardorem. Rx. sume. corticum. mirtillorum. s.
mirte. ana ʒ. xx. omnia coquantur in iiii. lib. aque quousque ad redigantur in unam co
lentur de inde succorum pirorum. vel nespilorum citoniorum. misceantur cum ipsis equali
pondere. zuccari. lib. i. et s. fac syrupum. da bibere ʒ i. cum aqua frigida. Aliud
ualens similiter ad singultum ex frigidis humoribus siue calidis ad uomitum. de coli
ca. vel de flatu. vel de colicis humoribus. uiscosis in ore stomachi in melancoli
cis. vel inflatione. Rx. succi. mirtillorum. acidi cum pulpa sua in toto. lib. v.

succi calaminti ʒ. iiii. uini odoriferi ʒ. iiii. omnia coquantur ad medie-
tatem. deinde colentur. mitte zuccari ʒ. sape ʒ. iii. pena coque donec fiat
syrupus. Deinde pone in uase uitreo ad solem. vii. dies. ore bene opi-
latione aer non intrat. pena da ʒ. s. ʒ. i. Epithimum uatis ad mol-
liciem. stomachi et confortat. et aduomitum contrarie cessionem et ardore. stomachi ex-
ti. in unge. Vel sed bibe ʒ. iii. cum succo malignati ʒ. ex syrupis stip-
tice. Rx. sandali citrini albi. ana ʒ. iiii. Balaustie ʒ. iii. terre sigillate.
spodii. mastice. ana ʒ. ii. gariofili. cardamomi. ana ʒ. i. omnia pre-
terentur et oleum r. ponatur. succi solatri succi frondium uitis ana lib. i.
et suaui igne coquantur usque solum oleum remaneat. pone in uase. d. Dix.
Si de flore uitis accipias. et in muciori duobus facias. et oleum confectum
ponas. ualet quantum oleum rosatum. De disinteria.

Disinteria est digestio sanguinis ex discoriatione intestinorum
et uulneratione sui. Causa eius et interior et exterior. interior est digestio colica ac-
ta pungitiua. Unde patitur infirmus quia intestinum colera consistit. perforat et
excoriat. et suo acumine uulnerat. Vel ex salsi flegmatis acumine
et sua salsugine. idem in intestino faciente. sicut uidemus in actione
flegmatis. et aquosa humiditate. Exterior sicut de farmacia que ex uirtute
sua et acumine facit simile. cum in intestinum inueniat defectum. et disco-
operit et excoriat uelociter ipsum. Universaliter signa disinterie. tortura est
et angustia et digestio sanguinolenta. mixta est colera rubea. et ex re alia con-
gelata alba. atque uiscosa interiori quasi uestimento intestini. Parti-
cularis signa disinterie certum apparet in digestione. Si est colica. intelli-
gimus esse de colera rubea. Si flegmatica cognoscitur esse flegmatica.
Si de exteriori sit causa ex inquisitione infirmi est intelligenda. Cum igitur
disinteria in superiori sit intestino medio et in fimo: necesse est dicatur

i. dolorolo

sigto. nu asc iuice differat. Qd' itelligim' ex loco et dolores.
et ex q̄litate rei mixte digestioi et ex mltitudie mixtioi'
ide si sentit ifirm' dolore i isto sr'iori ibi ee morbu e itelligi.
Egestio i hui' tpi ifirmo mixta e c subtili sagne. e q̄da ra
sura ab hoi'mādi odore. Si i medio sit itestino. sit dolor i
sr'iori ūbilico. Egestio mixta ēē re illa q dissitie e cutis.
Si i iferiori sit itestino cu sagne t q̄si rasura erit iuicio

dolor t' s'riora ūbilici

e pode et torta atq; icisura sētit i iferiori ūbilico. et p eas te
sagne t rasura mdificat egredit'. Oport' at sestinam u
desiteria medicem ne forte iuetere. et iuulna mutet. sanies
q. eiciat. et itestinu fiudat. mors q; seqt'. Cu at medicaī dispositue
run. un et usit p qrani. Si sit et itestino sr'iori d' m medicinā

.i. sciuinis

bibēdā. sit et ex ppiqtate itestini astomi et colligatioe siu
ad ipsu. Si i iferiori sit itestino. medicādu e e clisti ppu
cuitate hui' itestini ad anu. Si i medio itestino. mdicabim'
e medicina et clisti. Si i sr'iori pp edit itestino. pq̄redu un
fueit. si u de colicis huorib' seu flegmaticis. Si u de colicis sit
acutis. d' m ifirmo oi mane ʒ. iii. de gumi arabico. c sirupo
mirtino et aq frā. t ʒ. ii. psillis assati. et ʒ s olei rosati mixti c
aq. f. et succo portulace. et arnoglosse eq̄lie q; hor' uolueris.
d'bibe. Succi citonior' ʒ i. b gumi. ara. c lacte capino. Accipe
lac capinu et ui31 eq̄li pode. et fac coq ad medietate lactis i aq
q bibitu sit. pone gumi. ara. assat. bolu et spodiu. da bibe c
sirupo de mirta t d' rosa et similib'. D' m māducaē mica panis as
sati et par' gumi. ara. et amigdalos assatos. d' m iura d' riso
t amido assato. t oua i aq cocta. Vt accipiam' amidu et mica

panis assata faciant in uina ad bibendum danda. Si febres non habuerit.
pullos. perdices. starnos comedat fasianos et similia. Puluis
ualet ad excoriacionem uulnerationem intestinorum ex colera rubea acuta.
et ad digestionem sanguinis dolorem et podagram et tortionem. Recipe. gummi. seminis. por
tulace. seminis. mirte. ana ʒ. iiii. et s. boli ʒ. vi. ordei assato. spodii. seminis. acetose
amidi assati ana ʒ. iii. malue. seminis. assati. acacie ana ʒ. i. et s. fac puluerem
et das cum olei rosarum. dein mitte ʒ. iiii. et s. psillii assati. et da bibere ʒ. iii. cum sy
rupo mirtino uel citonito. sirupum cum aqua frigida. Si dissinteria de grossis et
flegmaticis humoribus sit. da ʒ. ii. de nasturcio assato cum aqua calida. uel
aqua castinearum ʒ. iii. cum aqua frigida. Mastice ʒ. i. et s. cum aqua frigida. Acinarum staphisagrie
assatarum ʒ. iii. cum aqua calida. Puluis ualet ad disintiam de flegmate salso.
Recipe. nasturcii assati ʒ. vi. boli ʒ. v. cellis gummi arabici. amidi. seminis. lu
tee assati ʒ. iii. ordei assato. cum sanguinis draconis balaustie ana ʒ. i. fac
puluerem et da bibere ʒ. iii. cum siropo mirtino uel citonito. uespere et
mane. Tertius ualet similiter ad sanguinis fluxum ab inferiori siue ex pectore.
pulmone. et ad fluxum menstruorum. Recipe. boli. seminis. portulace ʒ. iiii.
spodii. seminis. acide rose baleustie. mitte coriandri assati amidi assati
ana ʒ. iii. acacie ipoquistidos coralli assati ana ʒ. iii. sumach ʒ. i. et s.
dragaganti. carabe. seminis. malue utriusque assati ana ʒ. i. fac puluerem tempera cum suco
arnoglosse facies trociscos ʒ. i. et s. da bibere unum trociscum cum sirupo cito
niorum uel aliquo stipticorum. Alii ualent similiter. Recipe. galle baleustie corti
cis mali granati. ana ʒ. i. et s. Recipe. rose cubebe. galle. ana ʒ. i. gummi opii. cc.
ana ʒ. s. fac puluerem tempera cum succo. mitte. fac trociscum ana ʒ. s. da unum
cum quodam siropis. Michiethe ualet ad dissintiam diarriam. post tenas
mon. uulnera. excoriacionem intestinorum. et dolores et fortationem. Recipe.
mirobalani. quebuli et indi. ana ʒ. vi. belliric. emblici. ana ʒ. iiii.

fac frangi oīa 7 cū oleo rosato frica. deīn assa. post accipe nast(ur)-
ciū assū ʒ. v. cimini marat(r)i. anisi. amos. carui ana ʒ. ii.
oīa infunde aceto horis. xxiiii. deīn sicca 7 assa miscesque cū po-
rib(us) puluere fac. deīn accipe spodiū. balaustie. mastic(is) boli. su-
mach gūmi. ʒ. i. 7 s. fac puluere misce oīa post cena 7 ista 7 cū colo-
ro. frica. tempa c sapis ex tomo oz. das bibe. ʒ. iii. c siropo mirt(ino).
Si uulnera 7 excoriatio in inferiori sit intestino: uidendū eit iui
sit. Si interna sit colica acuta: clistere optima e eis medicinā.
(t uicinitate) propinquitate loci. in initio h clistere eis faciend(um) e. A postea de
rosa (m) tellis ouor(um) oleo rosa. Debes fac clistere. Ramos appone
portulace ordū mdat(i). oīa coq in lib. aq. de aq accipe medie-
tate libre. 7 mitte uitellū oui. olei rosati ʒ s. fac clistere.
Al(iud). R(ecipe). succi portulace. succi acide. succi urge pastoris. suc-
ci arnoglosse ana. l. i. oli. rosa. ʒ. v. vitellū uni(us) oui. tres sal
ligate. ʒ. i. oib(us) apparatis: fac clistere. Al(iud). R(ecipe). ordi mundi lentiū
ana ʒ. vi. oīa assentur. balaustie. rose. corticis m lig. ana ʒ. iiii.
risi lauati. ʒ. x. sepū de renib(us) caprinis. ʒ. vi. oīa coquantur in tb. lib.
aq: q ad duemat ad unā. cola 7 accipe bolū gūmi arabic(i).
acaciā. cerusā. Q oīa puluia. deīn sume uitellū oui (iiii) ʒ s. oli
rosati. fac clistere. Al(iud). ad uias uulnera intestini. R(ecipe). ordi risi la-
uati ana ʒ i. balaustie. mirte s. rose. ana. ʒ. v. cupar(um) gladiū.
ʒ. iii arnoglosse. gūmi boli ana ʒ iii. Oīa coq in tb lib aq: usq ad
unā. Deīn mitte uitellū oui. oli rosati ʒ s. corali acacie. ana ʒ s.
oīa assato 7 clistere facito. Nutat pull(us) porcib(us) starnis. oia que c
sumach. deīn milii. risi ū. 7 similia. Si excoriatio intestinor(um) l(e)
uulnera ex hūmorib(us) sit fligmaticis. propriam clistere fieri: c melilota (t c uisiloto)

bombicino usto. alumine. uitell' oui assatis. oleo nardino 7
simulib;. Si ten[e]asmo hab̄t. faciam' lauari anū c̄ re stiptica. sic anū
s̄t cortices mal̄ḡnati balaustia 7 similia. Cupule gland̄. rosa
galla in aq̄ coq̄t 7 an̄ illa lauet. Unḡn anū c̄ oleo rosato. Ponam' cata
plasma d̄ secula marina assata. lit̄rgiro. cerusa. oleo. ro. 7 similib;.
Si ex ies d̄ uulnib; itestin̄ ḡssu sit 7 albū. x̄ esta sanies c̄ saḡne.
oportet bū p̄q̄ri. si ifirm' neq; febs hab̄t neq; siti. neq; d̄fec
tione uirtutis neq; appetit' minorat̄. faciam' cliste. c̄ trisci
aurip̄gm̄
arsenici. q̄s dicti sum' ifine hui' capituli. Si ūr d̄fec̄t 7 feb
fortis fuerit 7 appetit' auferat̄. mar sius̄q; i sub̄am siuit̄
tū p̄forat̄ paciat̄ 7 q̄d ex c̄ q̄si corrigia subtil̄. siū pili. oport
̄ḡ auripigm̄ti rubei; ponū n̄ i c̄liste
mari c̄ tali triscos arsenici. cliste istud c̄it. R̄. rizi lauati.
balaustie. rose. uite. cupular̄ gland̄. an̄ ʒ. v. oia coq̄t i. iiii.
lib aq̄ 7 ad unā redige. colet̄ 7 offer ʒ v. Dein accipe d̄ tri
cis arsenici ʒ. i. ̄x. ʒ. i. 7 s. ̄x. ʒ. ii. s̄cd̄m q̄d ūr' ifirmi pati potit
ʒ i n̄ ̄g auripigm̄tū nal; i cā sta
7 s̄cd̄m albedine exeuntis rei. Si q̄d ex saḡs fuerit. 7 necc̄e fu
erit h̄ clisti fieri. unḡn' suc̄ arnoglosse ʒ. iii. Si auḡntet̄
putredo uulnis 7 sanies. oport ʒ. iii. arsenici accipi 7 rizi
̄ḡ . i. sextariū
7 uitellū uni' oui 7 ʒ i. oli rosa 7 med' d̄ sapa. 7 faciam' cliste.
Si medicina exierit medificato uulne d̄ sanie festinem' sublue
nire c̄ alio s̄ dictō clister̄. Si uuln̄ n̄ medificat̄ fuerit c̄
medicamine hui' m̄i oport cliste aliud fieri c̄ oximogaro 7
melle. stati sin̄ mora. Medificato at̄ uulne q̄ eici possum'
cliste faciam' molle q̄d s̄ diximi. an̄q̄ alia sanies i uulne
adunet̄. Trisci arsenici q̄s s̄ p̄misim'. R̄. arsenici saḡrici . i. auripigm̄ta rubei.
an̄ ʒ. i. 7 s. fec̄ aceti ustar̄. acacie. gūmi an̄ ʒ. i. 7 s. calcis uiue.

carte bolbicine incense. ana ʒ .ii. aluminis. opii. ana ʒ .s. fac

puluerem cotidie cum uino rubeo. facies in fetesicos. **De ileo et yliaca passione**

Yleos est dolor intestinorum plurimis existens scilicet ab inferiori parte.

et aliquando cogens stercora uomere. Cuius causa est bifaria. Vel de calido in subtili (apparente)

intestino nascente. Vel humoribus frigidis et crudis in iunctis. accidentia sua

inseparabilia uomitus spissus. omnia que bibit euomat. dolor nimius tortio.

dolor in uentre est similiter. Yleos de apostemate (calido) habet tumorem in uentre et extensione

sione febrem et sitim. Que de humoribus est frigidis neque tumorem neque extensionem.

nec sitim habet nec febrem. Sed accidentia precedentia (accidentia frigiditas) et frigiditas extremitatum.

(corporis) corporis agitacio. uigilie. instabilitas. Vnde iste huiusmodi est

morbus pestiferus et mortalis aliquando in secunda die interficiens. aliquando in tertia et

raro sanatur. Cum pacientes sentiunt aliquando uelut apostema calidum fit. purgamentum.

et detur in eo catarticum de cassia fistula cum ʒ .i. et s. de yerapigra facto cum aloe loto.

et oleo uiolato ʒ .i. Vel detur succus solatri. Vel scariole bene coctus et colatus.

cassia fistula manna ana ʒ .i. de ierapigra. Si alie si uirtutis et tempus tempestas

fuerit. etas iuuenis. flebotometur de basilica uena quantum sufficiat.

deinde detur apozima cum uiola cassia fistula et manna. Clistere de malua.

ordeo. lini semine. uiola et similibus. Item. Recipe. succus cucurbite cum amigdalo

dato. et succo camomille. purgamentum uentrem cum colis dissolutiuis.

Si de humoribus sit crudis et frigidis detur in pocione que eulogamen

uocatur (uel detur) Vel diafenicon. Vel apozima de sarapino. Vel pillas de ierapi

gra laxatiuas. 6. die se medicasse cum solo uino (puro). Clistere fiat de

aneto. camomillo. fenugreco. sambuco et oleo. Item. clistere de sisame

oleo. fenugreco camemulo. calamento et similibus. Vnde in teriscos

ualet ad yleon de frigido. Recipe. absinthii. apii. seminis anisi. cinamomi.

momi. cassie (ligne) ana ʒ .iii. mirre. castorei. spice. ana ʒ .i. et s.

piperis longi. apii. an. ℥ i. fac puluerem. et tempus facte iiso de. ℥ i c ii s. Si hec passio contigerit puero qui pocionem bibere non ualeat. fel tauri cum nitro distempera. et in umbilico impone. hui in egritudine hi interes iuuat. faciam epithima. cathaplasma. clistere et similia. **de colica passione.**

Colicam passionem multi paciuntur. Hec autem passio nascitur in quodam intestino quod uocatur colon. et interpretatur concauum. Locus eius est in dextra parte inferioris uentris. et circumcingens sicut zona usque in partem sinistram. Hoc intestinum dicitur esse unum. Causa huius passionis septiformis est. Prima est augmentum calor igneus in colico intestino. unde et humiditas stercoris desiccatur. et induratur. ideoque non egreditur. Secunda est cibus in sua essentia est siccus in stipticus. egestionem exire prohibens. Tercia est flegma uiscosum. in illo augmentat intestinum. et inuiscat. uiam opilat. et prohibet exire stercus. Quarta est etiam uentositas in hoc inuiscat intestino. Et causa frigide complexionis. Et ex defectione stercoris ad digerendum. Et ex potus. Et ex cibo in sua essentia uiscoso et inflatiuo. Quando si inuenitur intestinum defectum et ad hanc passionem apparatum. colicam generat passionem. propter retentionem uentositatis in egestione stercoris. Quinta est nascitur apostema. in hoc intestino prohibens exire stercus. Sexta est in uentre augmentatur liber et ascarides qui inuiscant et intorti stercora non permittunt exire. Unde colicam incidunt passionem. Septima est sensus intestini deficit neque nocumentum stercoris. Unde stercus in intestino remanens non exit. Multi antiquorum dixerunt. hanc passionem esse ex defectione in intestino expulsiue. Et ex defectione sensus intestini. Quia expulsiua suadet pellendam digestionem ab inferiori parte deficiat quibus ex causa. Et sensus intestinorum lacertorum in ani ab exire non permittat. neque ex utroque latere intestinum comprimat. in inferiora

m

dponat. necce ē ūdixim̄ ī ylo d̄uenat. H passio ↄ uniui

salia ↄ ꝑalr accidntia. Unīusalia uomit. abhoīacioes. ini

dolor. torta magnū parte uētris tenes. Hic dolor aliqn aug

mētat ī utq; late ↄ utq; anchis. ↄ ↄstipacio sit uētr. usq; ad

die tciū passiōis subseqūtis. adeo magna ū neq; sursū. neq; deor

sū exeat. Pa accidntia. ūd ame dicis sigillati spes deēmit.

Si sit ex colla. ru. sitis erit ↄtinua. uomit colie. acuīm ↄ mag

nitudo doloris. ū sētiat uetre qsi acu pūgi. Tēp' morbi

breue ē molestissimū erit. Si isfirmi ē iuuenis. tēp' estiū.

Si ex duricie ↄ ischoris sit siccitate. dol ↄ itestino g̃uat

īferiori. ac signis itestinū ↄp̄meret ↄ anū ipsū fit d.

manifestio fit ex cibo quē comedit. anq̃ passio hueint. Si

fit ex flegmate. sitis aufert. puls' t'r morb' diutn̄ ↄ dolor

leuis. Si tn̄ nimiā ht g̃uitate. dolor ↄ g̃uitas d uno loco n̄

mouet. Aliqn ī egestioe eor huores appar et flegmati

uitrei. Q passio ē ex ē'lla sit uetositate. itellig̃it. d loco

ī loc ex doloris mutacioe. ↄ gurgul atioe ↄ uetr ī flacioe

ↄ aliis signis ptinētib' flegmati. Si sit d' apemate. ex

ē itellig̃e. appar ↄ ex tinsec ī uetr ib' ferioub'. Q sitac

tu sit calidū ↄ colore rubeū. ↄ sitis ass it ē feb' ↄ asptas

ī lig̃. ē magno dolore apema calidū ↄ itesinū ↄstat ēē. Si

subtactu sit f'gidū. neq; siti t' febre. t' magnū ht dolore.

ex f'gitate apema itellig̃ndū ē ēē. Si ex lūbris ↄ ascarid'

sit ifirmi. dolore torta ↄ abhoīnacione sētit. ↄ aliqn pos

eos euomit. Si ex ablacioe sēs' itestim. opoit īqrian

ā egestione ult' tēp' tenuerit. t' aliqd fecerit. q d itestim pti

neat de fectione. Errant aliquando medici in colica passione et ex renum
et lumborum dolore propter suorum accidentium communionem, et medicantur re-
nibus et medicamine colice passionis attinente, unde peccant in ter(r)it. G.
tamen inter colicam ueracem et renum dolorem differentiam facit dicens. Dolor colice
illata uehementer se mutat. de terra sunt et similiter sunt an et re.t. Dolor renum numquam
mutatur in eodem loco permanens et guttatim urinam faciens et uomitum mi-
tigat dolorem. In colica uero passione nulla passio est urine neque uomi-
tus uideri potest. Hec signa colicorum et cause que sunt ex philosophicis ca-
nonibus et phisice monstrantur auctoritatibus. Iam nunc curas incipiamus.
Necessarium uero est omni uolenti curare aliquam morbum ut intendat auferre
materiam morbi et expellere. Si uero accidentia morbi sint molesta et
morosa et suspiciosa, necesse est iam tamen a regimento illorum magnorum
accidentium incipiat. Ut mitigando, refrigerando et quiescat ex tig(?) do-
side reuitatur ad mundificandum corpus. Cum autem colica passio maxime habeat
accidentia et nimium dolorem sicque fiat timorosa, primo est medicanda
non cause doloris mitigentur, dissoluantur et destruantur. In infusione aque dul-
cis et tepide. balneis temperatis, calefactione cum camomilla. aneto.
melliloto. malua. uiola. furfure ordei et similibus. Post patientem
unguimus dissolutorio et liquefactorio, sicut anetileo. yreoleo. camileo.
dapnaleo. costoleo et similibus. Hec regimenta faciamus usque in die
tercia. quod hic est minimum tempus in acuta egritudine. Si his medicaminibus mo-
lestatio non mitigetur et tercia die transeunte quarta ingrediatur, oportet ut iudi-
cemus(?) passio sit perquiramus. Si ex colera rubea, minuatur basilica in manu
dextra et maxime si nimius calor sit et par. uel ex basilice flebotho-
mia dolor auferatur uenies ad intestina. Deinde ieram pigram faciemus cum oleo
aloe et catarticum de cassia. f. Recipe pruna. uiuubas. an. Ʒ ii. uue passe

muđe. manna ana ʒ x. cassie f. uiole ana ʒ v. omnia in duabus libris aque
coque ad mediam libram. cola et pone ʒ i et s. ierapigre. Si uero firmi uirtu
tem habent in ugam (forte) ʒ i scamonee assate et si dari cum decoctione ʒ huius olim ua
ualebit. R. semen citoniorum. f. cc (cucurbite) ortolana ana ʒ x. uiole ʒ v. psil
lii ʒ i. Omnia ponantur in duas libras aque calide die et nocte. postea fricentur et colentur.
accipe viii ʒ sisami leonis. et coque cum suaui foco usque quod deficiat aqua
et totum remaneat. dari sic dicimus (da). Item dari scariole succi cum ʒ x cas
sie f. et cum b loto. Misceantur aque quam bibit cum siropo rosato. uiolato
et similibus. Dari etiam ser. lactis caprini cum aloe loto et scamonea assata.
faciant suppositoria de uiola. sale gemmi et scamonea. Hordeum
pro de uentre solui. Si non clistere faciant. R. uiole. malue. ordei
mundi. liquiricie. prunis. iuiube. camomille. ficus sicce. pondus equale.
Omnia coque in aqua et cocta cola. Tolle inde ʒ iiii. et mitte ʒ i. succi siclee (id est blete).
uiole. zuccari ana ʒ s. Sal gemmi ʒ ii. mutatur cum psilio (cum) cum solocana.
bliti. malua. cum amigdalarum oleo dia (id est lactis amigdalarum). Sedat infirmi in aqua calida. ubi uiole.
malua. ordei furfura. camomilla et similia cocta sit. In passione
colica frigida uel uentosa uel stercorosa (uel uentositate frigida): fortiore dedit medicinam. flegmatici
corporis humorum purgatiua et esse uentositatis dissolutiua. sicut pillule
de lacca pino (id est yerapigra) pillule de assa (fetida) pillule de sp matibus (id est seminibus) pillule de mastice et aloe.
Da de hiera agustini (?) i uel ii secundum uirtutem infirmi diebus tertiis. dari uera
pigra ʒ iii cum aqua calida. Et dicunt se sanasse hanc passionem cum sola ierapigra.
Si necesse sit theodoricon et geralogodion. dentur tamen raro. Si aliquid
passionis in corpore remansisse dubitetur. sepe catarticum detur diem
pigra cum sirupo de absinthio. Quod si non ualeat. detur catarticum theodoricon
et sambuceleon cum apozimate radicum. Denique antidotum quod factum est de stercore
de lupino. Accipe stercus lupi dans bibe cum uino. hoc ... preparatum

mirobalani citrini idi. chebuli. bellirici et similia. Vidam

ne acuta medicina dari. sicut aloe. scamonea. coloquintides. dari

et ferra. maiore et minore. Antidotum est ferrugine factum. Vel

apozima simile. pillule de nuce muscata diacosin. diacapsi. dia

galanga et similia. Si de buicoribus sit acutis oportet eas acuum

restringere flebotomia de basilica. vel de utraque crure in interiora me

dicamentis ad exteriora utatur est medicina desiccativa. sicut rubigine

ferri. plumbo incenso. fac pulverem et superpone. Si vero fieri dimittere ue

lim. coto ireos sugani. Item si stringe uelim. acacie. ℥ iii. et

cerusse ℥ ii. dragaganti ℥ i. fac pulverem tempera cum aqua mitte in panno

pones super nates. Cortices malagranati acidi. fac pulverem tempera

cum aceto et ualet similiter. Si emorroides sit interior. fac de his lichi

num et impones. Assidue hac medicina composita utatur. Pillule de

bdellio ualentibus ad emorroide. Recipe chebuli. belilichi. emblichi.

ana ℥ ii. bdellii ℥ vi. tempera cum succo porri. facies pillulas in modum pi

pis et da ℥ iii. Quando data tunc adiungatur ℥ i. de semine apii. alii ℥ i. et s.

de acoro. dantes ei bibere cum aqua calida. Item ferra ualet ad emorroides

stomachum confortans. Recipe chebuli. belilichi. emblichi pondere equali. fac

pulverem. ferra cum butiro bouino et melle quod sufficiat. da ℥ iii.

Item Si uel ferra profecta ad emorroides. unge partem de bdellio et si

uel inualuerit ad fluxum sanguinis. gummi arabici assum et mirte

semen unge. Si uel stomachum debilem adiuvat. ad de rosa mastice ana

partem i. ana gariofili ana partem mediam. Si propter cardiacam mi

te partem ligni aloe. Si propter melancoliam partem epitimi. An

tidotum ualet ad emorroides exteriore de refrigerando. Recipe carui et amomi

ana ℥ v. costi. cinamomi. galange ana ℥ v. piretri. polipodii.

Marginal notes (right margin, partly legible):

si de flebotomia contra emorroides et renalium ... sciatica ... spine passione de ...

... qui potest ... superponatur ...

... folium ... succo ... cum aqua ... emplastrum ... sanat

aloe ... confortat

... emorroides ...

acori. an̄ ℈. iii. fac pulu̅e. adde mel q̄d sufficiat. da s̄ı̄ mod
auellane t̄ nucis. Ad ualet ad uētositate̅ īflatiuā īt̄estini
⁊ emorroide. R̷. acori. carui. an̄ ℈. vi. polij ℈. ii. aristol'
longe ⁊ rotūde an̄ ℈. iii. fac pulu̅e. f̄re s̄ eam ī amigdalo ⁊ mell'
q̄d sufficiat. da ℈. ii. t̄. iiii. c̄ aq̄ ca. Ad idē medici iūgūt galāgā ʒ.
c̄c. an̄ ℈. i. dat bibe. Alij bdelliū accipe. thuados ℈. v. psilij
℈. ii. fi̅e. ℈. Oı̄a coq̄ ī lib' aq̄ usq; ad mediā. Alij thuados ℈. x.
calamiti ℈. v. tapsie ℈. iii. ⁊ sopi. psilij. an̄ ℈. i. c̄ 5. fi̅e. ℈. Oportz
(ı. oleu d' oleis ii ...)
ū ditt̄e faciam̄ d' succo porri. butiro bouis. dia pennides. p'
(bētonica / betonica)
uce̅ tc̄iā: fumigeni d' betonie ꝭ bdellio costo. cappari. ra
dice. Si u̅ medicc̄ īn pūdix ī ui ⁊ ū p fi̅e. s̄ factis ś acri ītelli
gēdū ē ee icurabiles nec cirurgia. Si u̅ fir m̄ ītali loco
sit ū nisit cirurgie. acutā medicinā ⁊ uc̄esiuā q̄si ferrū
(x ī m h̄ıtes ⁊ gx)
h ponam̄. G. dix. acri ś q̄si cāne canales. op̄tenu̅ itert. h̄e
tes. neq; sanat' ūec cirurgico ferro. Op̄tz ne huic medici
(locū)
nā acutā ext̄ loc̄ passiōis ponam̄. Casi fecim̄ ꝯburit.
⁊ ꝯtiēc̄edit ⁊ maiore̅ morbū q̄ ante fuit adduc̄. S; oportz
accipe sarcocollā ⁊ pulu̅e face tēpa c̄ aq̄ ūges cu̅ c̄q;
emorroides. Si ī natib' alia passio q̄ emorroīs nascat'.
(ı. fic)
op̄tz q̄d ⁊ uu̅ sit ītelligam̄. Si aposteā mittam' beata
plasma. R̷. lentes. rosā. tēpatā c̄ succo solat'. oleo rosato
(magis q̄ fic) (cohicu)
un̄ fiat cataplasma. Si aposteā sit forte ⁊ uc̄edes. uitellū
oui assi c̄ sirupo rosa oleo rosato. q̄ statī extigunt dolore.
h Al'. R̷. frondes iquami. portulacā panis micā. uitellū oui.
fac cataplā ⁊ pone d's'. Si ū natib' hat fissurā ⁊ ar suriā.
mitte uise d' scie citoniorz. uise draggā. auxūgiā galline.

[illegible] capita emorr' de [illegible]
acri [illegible] forma [illegible]
ad modū fistule [illegible]
[illegible] ī [illegible] sirurgico [illegible]
corrosiua

dicit. ō.

[illegible]

anatis. oleum violatum. cera alba. medullam vituli. oleum rosatum.
albuginem ovi. Si dolor sit nimius: detur ad bibendum psillium cum
siruppo rosato et oleo rosato. Si vulnera sit sine apertione in na
tibus: medicina consiccativa faciunt. decocta papir bobiena assata et alu
mine. et coloquintida similiter. Si humiditas sit nimia: ponantur aloe.
et madrebi pistata. Si cavitas affluerit fistula: ponantur libanum. Si
sit corrosiva: ponantur lentes. balaustia. acacia. sandali. rosa.
Si in natibus dolor sit sine vulnere et apertione: ungantur cum unguento.
Rx. cere albe ʒ. v. amigdaleos ʒ. xx. medulle bovine ʒ. iii.
olei rosati ʒ. v. ceruse ʒ. ii. Aliud. Rx. litargiri ceruse. ana ʒ. v.
cere ʒ. s. olei rosati quod sufficiat. Aliud. Rx. cerusa. plumbum incensum
ovi itellum iuvat emorroides ubicumque habentur et vulnera et aper
ture in natibus. Istud. Rx. acacia. litargirum. cerusa. pecia de ... medulla ...
... ... bonum ... ...
cucurbitis uetibus et uvam passis incensis. Omnia pista in mortario
plumbino cum oleo rosato ut fiat quasi mel et ungatur. Si sanguis fluit
de emorroidibus augmentetur: et medicentur sicut in disinteria et fluxu
sanguinis diximus. De mollicie et vitulamine quod dicitur paralisis.

Passiones ani sicut emorroides scilicet apertura. vulnera. et fissure
nocent. et dolorem faciunt in nates. infirmum ex parte nimie cogentes quasi
ex quadam suavitate. Unde non erit anus. Aliquando quod egreditur ex mollicie
lacerti voluntarii. Ideoque sunt infirmi sine voluntate exit. Oportet
ergo ut medicatur unde nascatur. Si de ex passione sit: et dolorem faciunt in
unum. Infirmus ergo sedeat in aqua in qua cocta sit stiptica. galla. bala
ustia. cortices malignati. sumach. glandes. ipoquistidos et
similia. Dentur infirmo diacosin. micleethe. diarilo carrata.
diacitoniat. theriacam minorem et maiorem. pillulas de bdellio. Accipe

Sit tenasmo de c. ... ...
... ...
Si ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

Fiat ... ...
... purgat

Aliud. ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
...

Si ... ...
... ...
... ...
... ...

utile malue. ī totū ūgēs in mañ. redd anū int. Simil'r ē

uitello oui ī uisco psillij. Rx p q̄ īcieit. fomitem ē restip

tica iā dicta. dūn accipe galle. cōche marine ī cēse añ ℥ .i.

ī mōrā. Nucis cipssi. balaustie. corticis malorū accipe

ī poq̄stū añ ℥ .i. fac puluē pones sr̄ anū. hora una. p alia

horā. P fomitem ē re stiptica iā dicta. Accipe cortice ar

boris letisci. ℥ .iiii. nucis cipssi. ℥ .ii. ī cuse fac puluē

s anū mittēs. hij oīs pulues q̄s dixi ī oīs spēs p am reu

sione siū puluāātt sit. siūe pithimata. seu fomitaciones

multum ualent. Explic. lib. iiii. incipiunt capitula lib. q̄rti

De mala cōplexione epatis. De spleneticis. De mala cō. plexiōe.

De oppilacīōe soli' epatis. De dolore renum. 82

De apostemate epatis. De apostemate renum.

De sanguis fluxu ab epate. De uulneribus renum.

De idropisi. De sanguinis minctu.

De antidotis. De lapide.

De trociscis. De uirtutis defectione.

De pill' ī puluieribus. De gutatim mingentibus.

De catarticis. De mingentibus lectos.

De ictericis. De stranguria.

Doula secr cōplexiōe epatis dicēt. ... q cōplex ē digestio. ... q̄ r̄ia ī uenis ... ē illa q̄ ē ī ore ē q̄dā p pma ... ad p'ma q̄ ē ī sto. ē illa q̄ ē ī uenis ad tcia q̄ est ī mbris

Multis in locis gloriosissimi medici digestibilē uirtutē taloca op tiue dixerūt corporis. p'mū in sto. Sedā in epate. Tercia ī oīb' mbris corpis. Nos in q̄rta particula dix̄imī q̄s morbos p'ma digestibilitas

patitur. In hac quarta dicte disposuimus quos morbos in epate sedem faciat. et signa eorum et curas. secundum auctoritates antiquorum. Incipiamus igitur a mala complexione epatis et dicamus. Est par duobus membris pati ex sue essentie proprietate. vel aliorum membrorum civitate (?). Ex sui proprietate tribus generibus sicut omnia membra corporis paciuntur. mutacione complexionis. sicut si infrigideat. vel calefiat. humectetur. exsiccetur. simpliciter seu composite. Secundum: officiales morbi vocantur. sicut oppilaciones et apostemata. Tercium dissolucio appellatur imparitatis. id est separacio unitatis sicut sunt vulnera. excoriaciones. incisiones et similia. Hee autem passiones frequentius generant idropiciam. Hos suum morbos in suis locis dicturi sumus. In presenti a mala complexione incipiamus. Si epati dominatur complexio una dicetur. quantum sua natura superetur. duricies et tumor in ipso non conficiuntur. Hec mala complexio vel est materia est vel sine materia. Si complexio mutetur in calorem: infirmi nimia sitis fiunt (?). et ardore. coleram rubeam vomit. color eius in citrinitatem mutatur. sicut etiam habet lingue. palati et narium. Appetitus eius in cibis deficit. Urina citrina colica. Si in frigiditatem sit mutata nullam (?) habet quoquomodo (?). sed nimiam famem patitur sine digestione guttatim in epate. color faciei corrumpitur et mutatur. labia et lingua in albescunt. sanguis minuitur. Mutacione epatis in siccitatem spasmi circa dorsum epar sentitur. Siccitas est in lingua. subtilitur digestio parva et sicca corpus macilentum. Si mutetur in humiditatem: facies infirmi tumescit. et inflatur. neque sitit propter humiditatem. Urina alba et clara sine tinctura aliqua et quasi aqua. Intelligitur itaque mutacio complexionis epatis ex natura infirmi. etate. tempore. dieta autem infirmitate habita. Item si complexiones composite dominentur: apparent signa composite.

secundum naturam complexionis sue. Oportet festinare in medicando complexionis epatis mutacionem. ut ad suam naturalem proprietatem valeat redire. antequam induraverit. et intumuerit. G. in libro de iuvamentis membrorum dixit. Intencio dei in creacione animalium membris fuit ut unaquaque pars viveret per se ipsam sicut oculi aures. manus. pedes. et similia. Aliter quibus generantur animalia. Cum autem epar unum sit de membris illis quibus animalia vivunt. et corrumpitur complexio sua videndum est ut non corruptio fiat. Si ex calore sit oportet basilicam flebothomari. si tempus etas consuetudo virtus nos adiuverit. Deinde refrigeretur cum spodio. zucaro. psillio. sirupo albo. orizacata. succo herbarum. endivie solatri. bene coctis et colatis. Deinde de frigidis compositis epatis refrigerativis que in hac particula sunt dicti. cum frigidis siruppis. Deinde suavia et levia catartica. sicut istud quod recipit succi cucurbite. mirtillorum ana 3. ii. zuccari. manne ana 3. vi. spodii. dragaganti semen citoniorum ana 3. iii. Omnia pistata ponantur in succo illo die et nocte. postea terantur. et colantur. Deinde bibe. Cibentur cum olo cum lactuca. bleta. portulaca. solatrum cucurbita. Si febres non habet: deinde bene cocta cum pullis. perdicibus. fasianis. et comedat se. lacte. et factis a lacte. melle et factis ab eo. Deinde omnibus est ... nibus. in aquis bibenda misceantur frigidis siropis. cataplasmata ponantur si epar calore extinguentia. sicut portulaca. solatrum cucurbita. psillium. lentiginem aque. lactucas. malvam. violam. Omnia pistentur cum oleo rosato. et cataplasma fiat. Si epar in frigiditudine mutetur: in furno deinde diarreubarbarum et tereseos in factos. dialacca. et succus tereseos. diacucurma maiorem et minorem. humorisiam. athanasiam. diacostum. Et alia que horum medicus invenit dent et ... -ta -is.

ē succo herbarū sic marat(ri). apii. cocto 7 colato. ē oximel
le siropo absinthii. siropo radic(um) l(vel) apozima calamenti. ē
apozimate d(e) aniso. marat(ri). apio. mastice. spica. folio. sq
nanto. Si simplex inuenit suū opposit(um). dētur ē amigdalo. Si in dia
galegal. diacinamomū. dianisū. diarodon. D(e) electuariis quę
dicturi sumus. Trociscos d(e) aniso. squinanto. l(vel) d(e) absinthio 7 similes.
Cataplasma. sup(er)ponam(us) epati q(uo)d calefaciat. Simili(ter) epitimma.
sic oleū nardinū. aneti. leo 7 similia. Obseruet se a duris ci
bariis 7 ad digerendū duris. Nutriat(ur) ē subtili 7 leui dieta.
Cū cibis aromatib(us) parata. Manducet uuas passas. bibat n(on) p(ur)ū
uinū. ne d(e)fectione epatis ī(n)de eq(ue) sit. Simili(ter) fit ē q(ua)lita(te)
f(ri)gido epati. Cauat(ur) ā ab oī dulcedine q(ue) nocet epati 7 spleni.
faciens ibi oppilacionē. amara bibat. maxime si sit pot(i)ca. Si
epatis f(ri)giditas l(vel) humiditas d(e)ueniet. ē f(ri)gis medicinis. p(ro)f(ri)geratib(us)
l(vel) calefacientib(us). Nos in hac particula. diximus d(e) medicina q(ua)ntū
sibi sufficiat. De oppilacione solius epatis.

Est epar oppilat(ur) multis modis. l(vel) ex eo q(uo)d sanguine ab epate ad
mēbra currente. unū ē n(on) pot(est) exire. remaneat clausus in uenis epatis.
7 ei uenis oppilas eas ex grossitudine sua. l(vel) ex humorib(us) crassis 7
uiscosis in uenas ex extremitatib(us) se infigentib(us) quomodo maiori uena epatis
egrediunt(ur). ubi oppilacio g(e)n(er)at(ur). Ite(m) epar oppilat(ur) d(e) mēbris
q(ua)rundā lesionib(us). Si mam(m)ā n(on) l(vel) p(er) sē ieiunat(ur). p(er)manet sanguis in epate.
solens mēbrū illud nutrire. Si emorroide. l(vel) mollicies restringit
n(on) ita epar oppilat(ur). Simili(ter) oppilacio in muliere nascit(ur). cum mē
strua sua ante(m) p(re)auferant(ur). Sanguis n(on) solens exire ē menstruis. op
pilat(ur) in eius uenis atq(ue) uenis. Unde epar constipacione pati(tur).

e succe cib' secdm qd opt' n abo recipiat. Qn i firm gutatt
tinuā subi poco da a parte sentit dexta. Si firm i epate adunc
t neq: exire pot. n sola guttas sentit Sic ex tensio 7 thetini
tio. 7 dolor i t furculas 7 separ. Et cū ambulet l saliat. maxime
p ebibitā aq̄ senciat punctura. dolore. 7 guttatt. Furcule
sep mouet neq: a pulsacioe qeset. Vrina eox subtil 7 clara
citina. l glaca. Si oppilacio fit ex calore. Alba si ex frigitudine.
Et si oppilacio fit ex mistruis ablatis l imbi ietsis. pala fit.
In oppilacioe epatis ex calore basilica i dexta manu minue.
l uenā q̄ int pollice ē. 7 iudice. 7 auferam sagne secdm uitu
te. suq̄ tep etas. cōsuetudo. uit nos aduuet. Si n leue d'ni ca
tar tic ē succe istud. R. mirobalam citrin. uiole. absinthij eu
cuthe. fumu tre an 3. xx. capillor ueneris. rose sicce. radi
cis apij. marat. endiuie. an 3. x. sem scariole. marat. anisi.
mastices. spice. si cchee an 3. iiii. pruna. uuubas an 3.
xxx. Oia i viii. lib aq coq: usq: ad tcia 7 cola. Dem accipe
mana 3. xx. cassie. f. x. Distte cola 7 mitte lib. ii. zuccari
coq: foco suaui. usq: fiat sirop. da 3. iii. l. iiii. c amigdalos
3. i. diag 3j 7 s. secdm uitute isirmi. Si isirmi fuit d'bil.
u siropu istu bibe n possit. nec alia tatude ualetia. sic apo
zima d absinthio. l d fumo tre l d radicib 7 similia catar
tica pcipiam u siue faciat succe endiuie. 7 marat cost. 7
colat 3 vi. c orizaccara oidie. Q d si sit forte bibat pon
sirupo i mistione. Ite si d'bil fit. d'm succe maligniti cu
orizaccara. Succe solat 7 qnq: neruie c zuccaro. Dem dia
rodō. trisceos d'bbis. nutat e leuib cibis. 7 subtilib sie pull.

perdicibus. fasianis et similibus. Scariola. lactuce. solatrum. bliti. et similibus. Ptisanum dentur et radices maratri et apii cocte sit. E oxizaccara. Si oppilacio de humoribus fit crossis et uiscosis. de infirmo ierapigra. ieralogodion. theodoricon. Stomaticon et similia. quibus humores purgacia. maxime sisit in cauitate et profunditate epatis per illius uentris loci eleuatione aduertere. Si humores habens in inferiori sit parte epatis: dentur infirmo diuretica urine purgatiua. aperientia epatis inferiore oppilacione. Vene tu sit epatis uicte sit urine uias. Diuretica autem sunt absinthii. squinanti. asari. spica. costi. amos et similia. horum simplicium compositorum. da infirmo [illegible] ex oximelle. succis maratri. apii. isopi. absinthii. et qualecumque horum l simplicem l compositum. da bis ex oximelle l amigdalo. si fuit necesse plus apii et calefieri. qui numero est frigidum: dentur sugene. philonium. athanasia. homousia. dialacca. diacurcuma. diacosti et similia. Apozimata dentur. calamito diuerso. de spermatibus cum amigdalo. l sabuceleo. l oleo nardino. trociscos dentur. dialacca et similia. Dietam est sparagis. sicla carnibus uolatilium.

Si oppilacio epatis ex ablatis sit instruimus. flebothomia aliis uenas ieruit ibi et balneetur. Succos herbarum coctos et colatos cum amigdalo. dentur apozima de calamito et de radicibus. de diaspermate et similibus. Si extensione aliquorum imbrorum procipiuntur flebothomia dentur diuretica in dieta.

De apostemate epatis.

Apostemata in epate nascentia: duobus sunt modis l de causa exteriori sicut percussione l collisione et similibus quibus sanguis in loco illo clauditur. et apostema efficitur. Vel de interiori sicut si in epate quando humores in claudatur. et dispersis putrefactis: apostema generetur. Qui si fuerit sanguinolentum.

[illegible]

aliquando epar debet congelatione et facilis dissolutionis. Ad aliquid quis sequitur defectus colorum et quando in labrorum et si sit in cibo tunc sine sc...
Si sit et sunt ... acceditur ... offert sese sui ... aliquando ... in cibo ... spiritualia

aliquando ... fiat ...
... sola ... rosa ...
... spodii ... succi ...
... aliquando ...
... aliquando ...
... exitus ...

generant apostemata que flegmones vocantur. Si calida sit et colerica:
generat erisipilas. Si mixta colerica: dura gignunt apostemata que
ad duros cancro mutantur. Si flegmatica: apostemata faciunt vel tumida tumida.
et mollia. Aliquando apostemata in epate nascuntur ex sola ventositate.
que ibi clauditur. neque inde exire potest. Cuius causa est comestio nimia.
et digestio parva. Apostemata nascuntur in epate duobus locis in superiori
parte vel in inferiori. Si sit in superficie: ex tactu sentitur. maxime si
magnum sit. Si in inferiori: intelligitur ex suis accidentibus. Acci-
dentia quibus consideratur in superiori parte epatis esse apostema: talia sunt.
Infirmus sentit gravitatem nimiam in dextro latere. et dolorem nimium
in epate. et furculas et suspirium vel singultum. vel cibis et potu se re-
ficiat. vel exitus festinancia et patitur anhelitum angustias.
Epatis sit superiora diafragmati sit iuncta. tussiunt sine screa-
tu. quia materia extra est spiritualia constrictiva. Si calida sit apostema et sanguineum
nisi febris urgentur nimia. propter vicinitatem cordis ad superiora epatis.
augmentatur sitis in initio passionis. lingua infirmi rubicunda fit.
et postea in nigredinem mutatur. in initio colera rubea emittitur que postea in viri-
ditatem et eruginem mutatur. Si apostema sit frigidum: non sentit dolorem
nimium. febris est eorum lenis. Si apostema sit in inferiori parte epatis sentit
gravitatem cibi et potus diminuit. Dolor quem sentit est superiora minor est
quam quem sentit in inferiori. Egestio est eius sicca et dura. et abhominatio
est eius multa. Ad si apostema ex ventositate fiunt: gravitatem sub ipo
condria adextra parte sentit. et inflationem. Cum epar sit fundamentum san-
guinis necesse est ut et defeceret. a mundificando sanguine. secundum quod oportet propter
apostema vel oppilaciones vel malas complexiones sanguis perdat splendorem.
et suam plenitudinem. Unde color faciei in citrinitatem mutatur et laudi

rate. Si autem epatis apostema disponamus medicaminibus compositis ut
unde sit pergamus. Si uero ex calido. basilica et iecorina in manu dextra
ta et secundum plenitudinem corporis et habundantiam sanguinis. quia omne apostema
in quibuscumque membris nascitur. ex collectione est sanguinis sola ad membra illa
confluentis. Quod si sanguinem minuendo aliquid obuiauit. medicaminum
ab initio apostematis usque ad statum suum. est causa repugnatiua
et stiptica. siue bibenda. siue exterius ponenda. in epate prohibeat. ne
materiam illam recipiat unde fiat apostema. Cum apostema ad statum per
uenerit: composita [illegible] misceantur. huic enim dicitur. res dissolutiue.
et mitigatiue: sic faciamus semper. ut res refrigerantes et repugnan
tes minuamus. dissoluentes et mitigantes augeamus. et eadem fine
passionis peruenerimus medicina nostra ab illa que fuit in initio dis
sidat. Sic enim precepit qui hanc artem nobis manifestauit ingeni
um. Galienus in libro illo particulari .x. ingenii. hanc auctoritatem
fundamentum nobis et similitudinem medicandi in omni apostemate. Medicina
refrigeratiua et repugnatiua in primis danda hec erit. sucus solatri et
diuie. arnoglosse. lingue pastoris. coriandri. boraginis. ramnos. uitis.
Quecumque horum inueneris. dabis bene coctum et colatum. cui quod miscendum erit aliquid
epatis confortatiua. sicut sandali. spodium. rosa. oleum rosatum et simi
lia. Cum res dissolutiua erit incipienda. misceantur cum stiptica et re
pugnatiua causa apostematis dissolutiua. sicut cassia fistula. manna.
mel uiolatum. rodozacara et similia sicut fortitudo uidebitur
passionis. et qualitates sicut firmi et sentiuntur misceantur. Si medicamine
calido apostemati ualente sicut [illegible] et [illegible] ucaphora. uiola.
et sandali et similes. Si calor augmentetur. sucus malignanti [illegible]
zuccara. oxifenicia. manna. et sucus cucurbite. sirupus uiolatus.

cum amigdaleo et coriandro. Preparatur in furno ut obs fuerit semel
le et melle factis. carne. uino. et de omni re calida. Sunt uero ca
taplasmata in digniori re uere frigerante. de quibus sunt portulaca.
cortices cucurbite. lentigines aque. uirga pastoris. farina ordei.
solatrum. psillium et similia. post cataplasmata ponantur odori
fera. confortativa et dissolutiva. sicut de sandalis et similibus ceteris. Rx rose et ...
Recipe in medici. furfur et maluam ungatur cum albo et iii. oleo rosato
quod sufficiat. Epithima faciant. Rx. oleum mirtinum. citoni
atum. masticem et similia. Hec sunt utilia. ad calida epatis calida apo
mata. secundum canones artificiales. Si apostema ex frigiditate fit.
de quibus apozima de radicibus calamenti. ysopi. cum amigdalo. sambuce
lo. [illegible] dialacca. diagrani. diarreubarbarum. diacurcuma. Electuaria iuue
nis. [illegible] dabis cum succo marathri vel apii. cocto et colato. vel apozi
mate de radicibus vel siropo de squinanto. de absinthio vel oximelle. Si
autem uideamus in urina ypostasim intelligitur maturatum esse apostema. Propter quod domi
nem aperire oppilationes et laxativa consuevimus. Si apostema in
superiori gibbo sit epatis: de quibus diuretica et urine purgativa.
sicut spica. apium. anisum. marathrum. absinthium. reubarbarum. squina
num. ysopum et similia. Si apostema in inferiori sit parte epatis:
purgemus corpus cum apozimate. de agarico. ierapigra et similibus. Si uene
rata sint apostemata in inferiori parte epatis. purgemus corpus cum apo
zimate de agarico ierapigra et similibus. Si uenerata sit apostemata.
[illegible] et [illegible] de his que [illegible] ad glandem. Dura in quo apostemata
in epate si inveterascant. numquam ea curare potui. neque alios facere
uidi. Vidi tamen impacientes factos eorum pacientes et plurimos per longa tempora
uiuentes. Vidi autem multos in breui tempore morientes qui scilicet ...

-minima buerit solucione. Si uero oportet eam dicere causas.
Duriciem epatis uetere iuuat omnes ad apies. sicut spica. eupatorium.
mora lauri. succus apii. marath. eruca et similia. Spice ʒ. ii.
et succo marath iuuat. Agarici ʒ. i. et media. similiter. e par lupi
succo ut est non iuuat similiter. costi similiter. dialacca. diacostium. dia
cimina. philonium. tiriaca et similia. De simplici uero dicetur omnes
quod pars potentie est iuuat. et amaritudine sua. duriciem epatis et sple
nis. stomaci succo cocta in aqua et ibibita est ea sicut est in uino. Epithima fa
ciamus de oleo nardino. ireleo. costileo. masticeleo. et similibus.
Cataplasma ponamus de spica. absinthio. comino. et similia. cassia lignea et
similibus. Nutriamus eleni cibo. et ordiamus aquam mel. Si apostema
de uentositate fit est illa et fumosa epatis id est dura. Detur succus feniculi cum ro
le. marath. apii. et amigdalo et oxizaccara. Trociscos de absi
thio. sirupos de squinanto. apozima. de radicibus. Si apostema fit
de percussione et casu et collisione. detur reubarbari ʒ. ii. cum ysopo et
lacte. herba tinctoria ana ʒ. i. s. et uino. aristologie ʒ. i. cum aqua calida.
Subfumigemus et apostemate patientis calore in epate. balaustia. bo
lum armenicum et aqua arnoglosse et sole. Pulueris uale et ad pre
sione epatis et casu. Rx. balaustie. boli. amidi. mirte ana ʒ. iii. Sangui
nis draconis. reubarbari lacte mirte ana ʒ. i. s. fiat puluis.
da ʒ. i. et apozimate de rosa. mastice. arnoglossa. De san
Sanguinis fluxu ab epate. guinis fluxu ab epate.
minus fit modis. Si sanguis diuisi formetur ex. Vel ex separacione
uirtute. sicut est substantia sua et tenuitate. Fermentat apercionibus.
Quorum inter se differentia. quia sanguis de uenis apertis purus est et rubicundus.
Ex aulnibus niger est et putrefactus. Vel neque intestinis. neque tota

Et q̄ sic hi rad[…] sub capite comp[…] u[…]

¶ Epyth[…] de succis […]
¶ Cath[…] de hbis […]
¶ Apozima succ[…]

[…]de form[…]

neque putrefactionem facit. Est et alia species, ubi sanguis putridus emanat.
Verbi gratia. Si de corpore manus vel pes incisa fuerit, iste sanguis qui
nutrimentum fuerat, ad epar redit, quem epar deficiens emittit.
Similiter nimia solutio habet exercicia, et post quietem dissoluti
longa sanguinem ex nimis collectis exercitiis ad naturam mit
tunt epatis. Que coacta emittit in indigestione eius. Has
species sicut Galienus dixit, in epolancia venit. sicut et epilepsia et febris
periodica. Est et alia quam a medicis vocatur epatica digestio.
Tunc enim digestione nimis sanguis exit et similis lavature recentis carnis.
causa defectionis digestive que mutare debet in epate succum cibi
in sanguinem. Est et species alia exiens cum digestione. in qua sanguis est niger
et lucidus. habet enim epar imperfectum sanguinem cibi mutat. Sed tamen
triduum habet vel quatriduum ad minus reiciat. hic sunt obviantes oppilaciones
et constipaciones. Sanguis ut permanens in epate longo tempore. neque
diviserit per membra: necesse est calore epatis incendatur et corrumpatur.
Que postea expulsiva virtute epatis ad intestina expellit et cum di
gestione emittitur. Cum autem intellexeritis cui vel sanguinis fluxus.
secundum suam oportunitatem eius medicatur. Si ex apercione fit vie
narum: dentur que sanguinem stringant. epar conforten. sicut balaustia (.i. flos mali granati). ro
sa. spodium. acacia. bolus armenicus. et terra sigillata. carabe. gum
mi. ypoquistidos et similia. Verumque hoc invenimus .i. in medicina
cum succo arnoglosse (.i. lingua arietis) lentis frondem. Medicamentum propter fluxum sanguinis
fluxu diximus de epate. In bibenda aqua misceantur siropum mirti.
sapa citoniorum. siropus malorum granatorum. Composita medicina:
hos trociscos damus. Recipe spodii. rose. boli. ana. v. sanguinis draconis.
balaustie. sumach. et cule marine incense. cupularum glandium

nenufar strigat.
an. ʒ. iii. carab. gummi. coralli. incensi. acacie. reubarbari
an. ʒ. ii. et. spice. camphore. i. poq[?] ana ʒ. i. fac pulverem tempera
cum succo arnoglosse facies trociscos. da in ʒ. i. bibe cum aqua frigida.
Si fluxus sanguinis ex confectione sit mutabilis in intestinis et epate.
et confectio ex corruptione sue complexionis. videamus si fuerint
nimia siti habita et ablacione intestinis appetitus que et colorem.
citrinum nimia rubea. ex quibus intelligitur quod confectio sit ex calore.
Oportet ergo causam refrigerandi et stipticam cum calor extinguatur. epar
confortetur. et inmaxime si sit odorifera. sicut est rosa. sandali albi et
rubei. balaustia. spodium et similia. Similiter sapa dinatur.
et mala granata et mirta cum trociscis de spodio. Cataplasma pona
mus. de sandal. rosa. balaustia. mirta. succo solatri. rodo
tomelle et similibus. Si egestio erit quasi lavatura carnis sine
tortura dolore vel ardore. in aliquis erunt in fuerint et color in albedi
ne mutetur. vel lividitate. intelligenda epati dominari frigidi
tas. et quod virtus ei sanguinem faciens deficiat. Unde medicandus est confor
nard. mastic
tativis et paratur humidis calidis. sicut galia. muscata. spica. et reubarba
ro. lacca. garrofilo. ligno aloe. cardamomo. et similibus tam
simplicibus quam compositis cum aqua in cortices fisticorum fuerint positae
ubi aqua huius speciei cocta sit. Valet huic speciei digestionis. Item
iuvat anisi. ʒ. iii. et s. par assati. et cum succo apii. Epithima
faciamus epati. Recipe. mastice oleo. nardo oleo. Nutriatur cum perdicibus
sturnis. fasianis pullis. cum aromatibus preparatis. Custodiatur
ab omni cibo ad digerendum duro. Hoc item eius modi est. Si digestio sang
uinis decrepita sit a postematis vel a marcore vulneris. et sanguis exi
ens sit turbidus et saniosus. quod intelligimus quia apostema fuit ruptum.

Opiate (?) que sui ius putredinibus mundificent vulnera. confortent epar. sicut rosa. balaustia. sanguis draconis. mastix. carabe. bolus. et his similia. Hec si simplicia vel composita fuerint: dantur. Valet et succo etiam maioris arnoglosse. que mundificat vulnera et putredine sua consolidat ea. confortat epar. Nutriatur etiam ovis [illegible] vitellorum. lentibus. arnoglossa cocta.

De ydropisi.

Ydropisis est errare virtutis in epate mutabilis. Vel indigestio epatis est mutare sucum ciborum in sanguinem vel ceteros humores efficit. Ceteri humores sunt alii. et ideo humor progrediatur in complexionem nec sanguis corrumpatur. Quia digestio corporis mutatur. unde fit ut toti corpori communicetur ydropisis. quare ex sola defectione est virtutis mutabilis. Corruptio ergo sanguinis ex infirmitate est huius virtutis. Nos autem in principio huius libri diximus passiones epatis vel ab ipso solo fieri vel ex societate aliorum membrorum sicut stomachi. splenis. intestini. renum vel matricis. Ideo diximus quod passiones proprie epatis necesse erat tam generalia membrorum quod dicitur medicina pati omnia in corporis. id est mala complexione. officiales morbos. iuncture separatione. Galienus dixit. Impossibile est ydropisim esse sine passione epatis. Non autem nascitur nisi ex debilitate virtutis digestive et sanguinis generative. Vel propter epatis. Sed tamen non quandoque epar in sua proprietate deficiat vel in aliorum membrorum [illegible] in [illegible] quantitate deficiat vel hec virtus cessat a complemento actionis sue. Epar enim aliquando patitur et tamen habet actionem suam naturalem non progreditur. Augmentata tamen epatis passione et in maiori dominante necesse habet deficere. Neque sucum ciborum mutat in sanguinem sufficientem. Quare sucus crudus et indigestus permanebit et ydropisim facit. Si vero ille aliquis virtutes invenerit et indigestiva virtute mutat aliquem [illegible]

73

colonis in firmum efficiatur. sicut paruitate in febribus ablatione
pulsusque ablata uelocitate. in medicinam dum calida. sicut diareubu
bar. diacimina. dialacca. diacost. diarodon. tiriaca maiore.
trociscos de epatorio. trociscos de aniso. de absinthio. zacharum. siropum
de squinanto. ireos. et absinthio. de radicibus et similes. Sed quia humores
in corpore sunt ... multiplices et apparent ... non ... sunt ...
tandem impediant. sed ad purgandam illam aque ... purgatur hec aqua ...
... conuenientius autem eam expellentibus sicut spica. cassia. assaro.
costo. reubarbaro. aristologia longa et rotunda. squinanto. et cetera. aniso.
marathro. apio. mirra. dauco et similibus simplicibus medicinis. Compositis.
dum dialacca. diacimina. diacost. atanasia. ... trociscos de
aniso. de absinthio et similibus. Secunda medicina. cum ... aqua purgatur ... sudore
et dissolutione ... Que balneis efficitur et fumigationibus sicut ... mo
... ... anetum. mililot. abrotanum ... cocta ... aliqua quibus
... in firmum fumigentur. Aliquando sufficit aqua furfurea. linarina.
... que hec eadem aqua purgat. ut est ... camelinum. urina eorum ... aqua ista
ex similitudine et societate sua expellit ... aquam ... humida
et fluida. obuiet aqua similiter humide et fluide et expellat ...
re ex ... sua similitudine. Que purgat ... etiam mal
... coloquintida. ... columbinum ... radix
... euforbium. coloquintida. scamonia et similia. Tertia
medicina ... ipsa ... sunt. ... repleto aqua
augmentatur. Non oportet ... hac medicina ... in ...
suspicione ... in illo ... qui uocatur ... non ... ...
... flebotomia nulli ... ... non
... mulieribus ... que ... auferunt. hec ... passione

per flegmatis ablationem que de eorum corporibus solet egredi. vel emorroidarum
(que in masculis et feminis emorroide que solebant fluere clause sunt)
vel naturarum emissionem minuatur. neque tamen semper hoc ut in dubium defecerit. Di
ascorides dixit. Vir capra in unaquaque die calida et spica dissolutum in potu sanat
urina et digestionem. Alius dicit. urina pecudis ruffe vel nigre cum
spica similiter facit. **De antidotis.**

Dictis passionibus quas epar patitur et earum causis. et que signa sed nimirum
glas artificiales esse. placuit ut post eius medicinam compositam epa
tis passiones iuvantem: dicamus et si que in eius medicina sic istorum. et viscerum
racionem non reticeamus. Quorum passiones in hac particula et que tradiximus
. Item que magis necessaria sunt. vulgo et maioribus per commu
nionem iuvamenti. in his omnibus epatis et passionibus viscerum. Sed artis in ar
tificio diversa. Quedam enim sunt electuaria. Quedam trocisci. Quedam pil
lule. Quedam pulveres. Alia apozimata. Unde oportet nos unicuique ar
tificium proprium attribuere capitulo. Diareubarbarum valens contra infectionem epa
tis (de frigida) et sui oppilacionem et ventositati viscerum. et indigestibilitati. Recipe
costi. ce. cinamomi. spice ana ℥ i. Reubarbari ℥ iiii. cassie. assari.
mirre. squinanti. aristologie rotunde ana ʒ ii s. fac pulverem. adde mel quod
sufficiat. dosis ʒ ii. vel ʒ i et s. cum apozimate de aniso. seu radicibus. Diacu
minum valens ad epatis passionem de frigiditate contra frigiditatem stomachi.
et splenis. ad aperiendum et mundificandum ventositatem. Recipe ce. spice. cinamo
mi. assari. cassie. ana ʒ iii. costi. squinanti. mirre. ana ʒ i et s. fac pul
(adde mel)
verem quod sufficiat. dosis ʒ ii. vel una et s. vel i. sed ut iuvetur cum succo liba
(s. durite acar)
nori zaccara. Dialacca valet ad oppilacionem epatis contra frigiditatem (de gumma)
et duriciem et apostemata istorum vel epatis et ad dolorem splenis et in omni sus
picione idropisis. et ad ventositatem in pectoris. Recipe lacce ʒ xv. costi.
spice. carpobalsami. xilobalsami. cassie. asari. cinamomi. ce.

[Marginal gloss, right margin:]
... experimentum ... car omne ... epes
... fistula ... capitis ... spica
[illegible]
... epar ... subiac... possi... actu
... medicinas compositas quibus non solum epar
habeat ... in ... viscera quibus epar
compatitur ... ut ... composita retineat ... ut
... quam habebat ... et adquirat alia
ex compositione ...
[illegible]

sq̃nati . reubu' bari . mastices . arist̃ . l . 7 rotũde añ ℥ . viii .
mirre . gẽtiane . marat̃ añ . apii . polii . gariofili . einuu eu
patorii . absinthii . mastic is nicatt . cardamomi . cubebe añ ℥ . iii .
fac puluẽ add' mel qđ sufficiat . das ℥ . i . l' ℥ . i . 7 s . c̃ succo liburi l'
apozimate d̃ radicib; . Diarodõ ual' dolori epatis . 7 stoi ppter
ture cole rubee 7 febb; corruptioĩ digestibil' utitis . R̃ . spice .
cc . assari . cassie . costi . sq̃nãti . cinamomi . spodii . mastic ẽqle
põd' . rose q̃r os alie spes . fac puluẽ addes mel qđ sufficiat .
Antidotũ ual' dolori epatis & egritudine cõplexionis 7 uetisifla
tioni iniucio idropisis . 7 ĩ ueneñ . R̃ . mirre ℥ . vii . cinamoi ℥ .
iiii . 7 s . piperis albi ℥ . ii . thuris . costi . añ ℥ . i . 7 s . fac puluẽ
c melle tẽpas qđ sufficiat . das ĩ modũ auellane . c̃ melli c̃to . Al' ual'
ẽsse uetositati ĩ sto 7 intscib; dolori epatis splenis 7 ĩ iohis
damascem . R̃ . cassie l. amomi . spice nardice . apii . marat̃ . anisi .
asa . castorei . aristologie . l . 7 rotũde . thuris . asari . aneti . sem .
carui . cumini añ ℥ i . cardaoĩ minoris . cinamu . cardamomi ma
ioris . gariofili . ℨℨ . piperis albi 7 nig̃ . 7 logi añ ℥ v 7 s . Cinamoi ℥
. ii . fac puluẽ . addes mel qđ sufficiat . das ℥ . i . 7 s . c̃ sirupo . uiuuli
no . diacliminen . bal' . alb; cõplexionis ual' ad oem dolore uetris qđ
egritudine ẽ stom sanat . cibu digit . oppilacione epatis apit .
tot' corp' calefac . iuuat ad dolore splenis q̃d uetositate ẽ essa
7 flegmatica . R̃ . cumini ℥ . xxx . ĩfusi ĩ aceto die 7 nocte q'
dsiccat 7 assat' . dĩn fac puluẽ 7 accipe . cc . galegã . spice . amoi .
assari . ℨℨ . gariofili piperis . l . cinamoi . mac' . mastic . nucis mica
te . cardamoi . ame os marat̃ . cassie . apii . rute . carpobalsimi . folii .
añ ℥ . vii . 7 s . fac puluẽ 7 mel add' qđ sufficiat . das ĩ modũ auellane .

Diasinu͂ (con.) dic̄ ioh̄is damascenu͂. ual̄ ad calore͂ stō͂ d' flegmate. u͂e
tositate͂ et ad oppilacione͂ epatis apiens. da ʒ. i. ł ii. ℞. ʒʒ. pip'
nig̃. logi 7 albi. spice. cassie. carpobalsami. pireti. cardamoi͂
maioris. gariofili. mastics. ameos. an̄ ʒ. ii. an̄ mītte an̄ ʒ. iii. mel
q͂d sufficit. Diacisis (ł dyacussis) ual̄ oppilacioi͂ splenis. pu͂cture epatis. inicio
idropisis. 7 uniu͂salit' dolori uisceru͂ d' frigitudine. ℞. cinamoi͂. ce.
spice. asari. squinati. an̄ ʒ. vi. costi aristologie rotu͂de. cassie.
folii. mastics. marat'. scariole. sem͂ apii 7 genciane. carpobal
sami lacce an̄ ʒ. iiii. calami. aromatici. gariofili. cardamoi͂
minoris 7 maioris. mac̄ an̄ ʒ. iii. fac puluie͂. mel q͂d sufficit. Al'
similit' antidot͂ gal'. q͂d uocat' diatō. pipeō. Val̄ ad uitreu͂ fleg
ma istō dissolue͂du͂. uomit͂ flegmatic͂. stom͂ 7 u͂ digere͂te͂ 9
fortat. 9uenit epilepticis. podag͂cis d' flegmate. senioribꝰ 7 pu
tredine͂ collecta͂ i corpe h͂ntibꝰ. ℞. pip'is albi nig̃. 7 logi. ʒʒ.
spice. xilobalsami. apii. petroselini. ameos marat'. an̄ ʒ. i. amoi͂.
liq̃ricie. absinthii. cassie. an̄ ʒ. vii. cardamoi͂. gariofili. cinamoi͂.
ce. cipi an̄ ʒ. v. an̄ siseleos. aristologie (·ł r) ro. mastics. asari. ʒ. iii. co'
ti. mac̄ ʒ. iii. mel q͂d sufficit. da i modu͂ auellane. Diaromata ual̄ ad
c͂ssitudine͂ flegmatis. stom͂. 7 digestibile͂ uirtute͂ 9fortat. i fla
cione͂ aufert. colore͂ c͂rtificat (ł) . mītte͂ acuit. acue͂tositate͂ latin tol
lit. an̄ cibu͂ 7 p' cibu͂ da. ℞. spice. cassie (·ł). mastics. gariofili. cina
moi͂. assari. an̄ ʒ. i. cardamoi͂ maioris. ce. sa͂dali citrini. cucube. costi
mac̄. galie m͂scate. ʒʒ. ribꝰ. marat'. an̄. an̄ ʒ. s. nucis m͂scate. ligni.
aloe. calami aromatici. an̄ ʒ. iiii. fac puluie͂. accipiens mel despu
mat'. mitte ta͂tu͂de citoniorꝰ ł maloꝝ. coq̃ i spissitudine͂ mell'.
te͂pa c͂ his sp'es illas. De troccisc͂

Trocisci de lacca valent ad epatis et splenis passionem. de dolore et apostemate. Rx. lacce. rose. spodii. absinthii. eupatorii succi ana ʒ. iii. reubarbari. iiii. squinanti. ii. tempera cum succo marathri. vel endivie. fac trociscos ʒ. i. et s. da bibere cum succo reubarbari et oxizaccara. Trocisci de reubarbaro. valent ad constipationem epatis. splenis. stomachum confortant. Rx. rose. absinthii. reubarbari. ana ʒ. iii. spice. spodii. squinanti. lacce. eupatorii succi ʒ. i. sandali citrini. ce. cassie. dragaganti. mastices ʒ. ii. tempera cum succo marathri fac trociscos ʒ. i. da cum succo reubarbari et oxizaccara. Trocisci de aniso valent ad egritudinem epatis. splenis. stomachi. et ventositatem ypocondrie. Rx. anisi. rose. marathri. ana ʒ. vii. liquiricie vi. Succi liquiricie. squinanti. lacce. mastices. spice. ana ʒ. iii. eupatorii. iii. costi. cassie. asari. absinthii. spodii. ana. ii. tempera cum succo apii. fac trociscos ʒ. i. et s. da cum succo reubarbari. Trocisci de absinthio. valent ad dolorem epatis. stomachi. oppilacionem aperiunt. mitigant febrem flegmaticam. Rx. absinthii. marathri. anisi. rose. amigdalarum amararum. ana ʒ. iii. asari. spice. squinanti. apii seminis ʒ. ii. reubarbari. succi eupatorii. i. tempera cum succo endivie et fac trociscos ʒ. i. da cum succo reubarbari. Trocisci de eupatorio valent ad stomachum et epar. oppilacionem aperiunt et genere flegmatice febris mitigant. Rx. absinthii squinanti. succi eupatorii. rose. marathri. mastices. ana ʒ. iiii. anisi. dragaganti. sandali citrini spodii ana ʒ. i. et s. tempera de succo endivie. fac trociscos ʒ. i. et s. da cum succo reubarbari et oxizaccara. Trocisci de rosis. confortant epar. stomachum. Rx. rose ʒ. x. liquiricie vi. squinanti. spice. marathri. spodii. dragaganti. ana ʒ. ii. tempera cum succo endivie. fac trociscos ʒ. i. da bibere cum succo reubarbari vel maligranati. Trocisci de spodio valent febribus acutis de calore epatis et continua et acuta siti. Rx. rose ʒ. vi. spodii. semen portulace.

Nota quod non semper eadem offert. sed permutat consuetudo ... passio. et ideo etiam de eisdem speciebus docet facere electuaria pillulas. trociscos. sed etiam permutat. intelligendum est de modo non de virtute ... in aforismis ... parvulis ... facientem et non convenientibus ... ad aliud ... [illegible] ... iacob al. in libro de ... compositio ... necessaria ... [illegible] ... curatio plurima ... periculis accipiuntur ... in lepronie ... calidam ... penetrare ad membra tempora ... [illegible] ... ex tali compositione resultat ... consequens ... oppilationem epatis ... epar ... rosas spodium ... confortare epar ... de aliis

succi liquiricie. ana. ʒ. ii. dg. amidi. i. zuccari. ʒ. iiii.
.i. musco l musillagie
tēpa c̄ succo psillii. fac tt̄. ʒ. i. da bibe c̄ succo maligranati.
Al' tt̄ de spodio lacarum. ualet ad uas tercianas. sitim calorē
epatis stōi. et ē iohis damasceni. i lib° q̄ x spatū titulauit. Rc.
spodii. rose. cc. an̄. ʒ. iii. amidi dg. gumi arabici. scariol. se
m̄ citruli. cucumis melonis. cucurbite. oīu mundatoꝝ. se
m̄ portul. ana. ʒ. i. et s. tēpa c̄ succo citoniorū. T̄c̄ de caphora
ra. refrigans i cōestiō epatis calorē. acutā feb. Rc. rose. ʒ. iii.
gumi arab. dg. spodii. an̄. ʒ. iii. cucumis. sem citruli. por
tul. liq̄r. an̄. ʒ. viii. cc. ii. amidi. iii. caphore. ʒ. s. c̄ succo ab
sinthii. Aliud simili caphoratū. Rc. rose spodii. zuccari. an̄
ʒ. vi. sandali citrini. dg. sem portulace. succi liq̄r. an̄. ʒ. iii.
sem cucumis. ligni aloe. cc. caphore. an̄. ʒ. i. tēpa c̄ succo
psillii fco c̄ aq̄. ro. fac tt̄. ʒ. i. T̄c̄ d' bbi. ualet ad ostipatio
nē epatis. splenis i initio ydropisis c̄ calore. Rc. bbis. ʒ. vii.
nucis muscate
rose spodii. lacce. cc. an̄. ʒ. v. fulful. spic. gariof. costi. fulful .i. piper le.
squinanti. ana. ʒ. iii. reubarbari. sandali. mat. an̄. ʒ. iiii.
cuscute. ʒ. v. fac tt̄. ʒ. i. da bibe c̄ succo mat. et endiuie.
c̄ oxizacca. Aliud simili ualent acutis febb; siti. apati
b; epatis. et stōi. Rc. bbis. ʒ. iiii. rose ʒ. i et s. mane liq̄r. cu
cumis sem. spodii. spic. mastic. eupatorii. succi. an̄. ʒ. ii.
reubarbi. lacce. cc. an̄. ʒ. i. c̄ musco psillii. fac tt̄. ʒ. i.
da bibe c̄ succo mat. T̄c̄ de uiola. mitigat icēsione. d'co
lera. ru. ū neq; epar. neq; stōi pugat. Soluit caldissi
ma n̄. et q abboiati sē farmacā. Rc. uiole. ʒ. iii. rose.

zuccari. ana. ℥. ii. spodii. succi liq͞r. sem͞ portul͞. sandali. cit
rini. an͞. ℥. i. ⁊ ʒ. drag͞. sem͞ cucumis. mastic͞ scamonee. an͞. ℈.
ii. fac troc͞. da bibe. i. c͞ sirupo prunorum l' apozimate de mãna. et
cassia. f. l' oxisenitia. [illegible] de sãdal͞. ualet febb; ⁊ siti nimie
calori epatis. stõi lingue siccitati. ℞. rose spodii. zuccari. a
na. ℥. iiii. sandali citrini. albi. r. sem͞ portul͞. succi liq͞r.
sem͞ cucumis citruli. cãphore. drag͞. ana ℥. ʒ. tẽpa c͞ succo
psillii. fcõ c͞ aq͞. ro. da bibe c͞ succo malig͞. l' mali cucum
is l' apozimate oxisenitie. l' cassie. f. ⁊ mãna [illegible] calidissi
mi ⁊ uentres eorum p calore stiptici ac͞ medietatẽ lib͞ confectõ
nis ⁊ iiii ʒ scamonee assate ⁊ ʒ. da bibe c͞ sirupo prunorum. ut
uiolarum. alii troc͞ laxatiui. ualet ad calorẽ epatis ⁊ ictericie a
cumini colẽ. ℞. iecesiõi nimie apta sanguinoleto. ℞. rose spo
dii. sãdali. absinthii. ana. ℥. v. reubarbi. squãti. spic͞. ana
℥. iiii. scamonee. succi eupatorii. succi liq͞r. ℥. ii. tpa c͞ suc
co mat͞ fac troc͞. dãs bibe uini. c͞ succo [illegible] ⁊ oxizacca.

Pillule de aromatibus iohis damasceni.

P ualet ad dolorẽ stõi ⁊ inflatũ ⁊ mundificat stõm. de
pulmonibus grossis. putridis acebis. a capite ipsũ descẽdẽtib;.
Da. ℥. iii. ieiuno c͞ calida. ℞. calami. aromatic͞. cinami.
cubebe nuc͞ muscate. mac͞ cinamomum spic͞ carpobal
sami. squinanti. mastic͞. asari. gariofili. an͞. ℥. i. [illegible] ℥. iiii.
⁊ ʒ ⁊ fac coq͞ oẽs illas spẽs. in. xii. lib͞ aq͞. usq; ad. iii. co
la sup pone. xxviii. [illegible] mirre oĩa tpa. puluizata ⁊ di
mitte ad solẽ. sẽpq; moue. donec bñ possint formari

pille. Alie eiusd' ualentes ad dolore epatis ydropisim.
Acc yerap. succi eupatorii. mirobolani cit. ana. ʒ. iii.
turbit. ʒ. iii. lacce. ii. reubarbi. spice. carpobalsami. an. ʒ.
ʒ. s. an. apii. squinanti. an. ʒ. i. tpa c succo solat. da bibere
ʒ. ii. c calida. Ad ualentes ictericie. et eiciend' putridini de epate et
sto. opilatione aperit splenis. cap mudificat. Rx. ierap. ʒ. vii.
absinthii. reubarbi. iii. squinanti. iii. scamonee. ii. spic. ii.
c succo apii. tpa das. ʒ. ii. c calida ieiunio. Ad debilib' pfectois
robus. da. ualet diutinis febb; de duisis matis. dolori epa
tis initio. ydropisis. Rx. succi absinthii. mirob. cit. succi
eupatorii. aloe. ec. mastic. reubarbi. lacce an. fumi terre. iera
p. eqli pode. tepa c succo solat. da ʒ. i. de nocte. Ad uale
tes ad pgatoe aq citrine et ol in. ydropisis. et ad dolore dorsis.
et podagram. q de frigida sit in. Rx. euforbii. ʒ. ii. fustis titimal
li. ʒ. i. amoniaci. serapinos. opopanaci. bdellii. apii semen.
et petrosilini. amea. spice. cassia. an. mastic fac puluer et fca
c amigdalo tepa c succo mat. da ʒ. i. P ille de serapino. pur
gantes aq citrina. ualet ad dolore stoi. dorsi uetositate itest
tinor. et uui dolore de frigidore. Rx. serapinos. tbit. fustis.
titimalli. an. ʒ. i. bdellii. apii. mat. an. chebuli. an. ʒ ii.
amoniaci. opopanaci. asari. cicute. an. ʒ. s. tepa c succo
calamenti. facies pillas. da ʒ. i et s. P ille pgans aq citrina.
apta dissolues. epar confortas. Rx. absinthii. tbit. serapinos.
an. ʒ. v. apii. sem. petrosilini. mat. an. yreos. an. ʒ. ii.
scamonee. titimalli. fustis. mastic. squinanti. cinamomi.

ana. ʒ. i. fac puluꝰ. da c̄ succo maꝛ. Alr ualet ad egritudi

nē epatis et renum ex dis corruptō stō et ad mutatō collo

ris. R. mastic. gariof. cassie. asari. rose. an̄ ʒ. ii. cimi

ni maꝛ. an̄. absinthii. an̄. ʒ. ii. cardamoī. cinamoī. ma

na. squinati. sem̄ basilicos an̄. ʒ. i. et s. fac puluꝰ. f̄ta c̄ amig

dalon et zucco. q̄ntū oīs sp̄es. alie. da. ʒ. iii. c̄ cal̄a ieiuno.

Alr p̄gāis aq̄ citrinā et ual̄ bn̄e ñ. passioī colice. ꝯ uiscoso fla

te. et uētositate. R. serapinos. titimall' fustis. apii sem̄. eq̄lis

pōd. fac puluꝰ. et da. ʒ. ii. ꝟ. iii. c̄ cal̄a. Alr ual̄ ad egritudi

nē stō et idigestibilitatē. fastidiū. oxiremiā. iflationē

uētris. opilatō epatis. et splenis apit. R. ʒ. vi. origan̄. mis

tē thuris. carui. ꝟ carabi. cimini. pipis. an̄. ʒ. matri.

an̄. apii. dauci. ameos. an̄. ʒ. i. et s. f̄ta i p̄mis c̄ sisamelō.

et zucci. q̄ntū s oīs alie sp̄es. da. ʒ. ii. c̄ cal̄a et mellicte.

Alr ꝯfortās epar. opilatō apiēs epatis. ual̄ iīitio ydropisi

R. mirre. costi. cassie. spic̄. asari. carpobalsāi. eq̄l' pond.

maꝛ. apii. scariole. sem̄ aneti. sem̄ dupliū. et s. de puluere

da. ʒ. i. et s. c̄ cal̄a. Si uel' p̄ yctericiā iunge. ꝟ. ptes de ieiu

p. da. ʒ. ii. c̄ cal̄a et oxizaceā. Si uel' p̄ aq̄ citrinā. iunge.

v. partes serapinon.

Apozima de radicib; ual̄ ꝯfortādo. epati et splen. et re

nib; opilatō apit. hūores g̃ssos dissoluit. R. corticē

radic̄. endiuie et maꝛ. an̄. ʒ. vi. cuscute. ꝟ. uiole. si

chee. absinthii. liq̄r. capillor uenis. an̄. ʒ. iii. maꝛ. sem̄

an̄ apii. spic̄. eupatorii. an̄. ʒ. i. oīa t̄ra. coq̄ itb; lib

aq. usq; ad .i. ℥ 7 cola. & in ipsa mitte. manna. ʒ. xxx.
cassie. f. ʒ. xv. Itē coq; ad tertiā ptē cū. ʒ. i. succi absī
thii 7 iii. amigdaleos 7 da .iii. dieb; ꝯtinuis. Ad de
radic. ual frio epati. opilationē tpius apit 7 splenis. hu
mores ꝗssos ē urina eic. ꝗrtanas iuuat. Rx. api radic.
mat. an. ʒ. x. absinthii. sqinanti. ana. ʒ. vi. reubarbi
ysopi. calamiti. iii. mat. an. asari. cassie. ana. ʒ. iii.
coq; in. iiii. lib aq. usq; ad .ii. lib. 7 s. da .iii. ℥. ē qb'dā
tē 7 amigdalato. Sirup' de sqinanto ual opilatōi epatis. 7
splenis. uetositati. ypocondrie. initio ydropisis. Rx. sqinā
ti. absinthii. cuscute. an. ʒ. xxx. mat. an. api. an. ʒ.
x. oīa coq; in. vii. lib aq coq; usq; ad. iii. p' ea cola ad
unanisq; utq; colanita 7 ponēs tātūd' zucci. coquēs ad
pfectōē sirpi. da. ʒ. ii. ē succo endiuie 7 mat bn colato.
Ad de oxizacca. ual ad calida corpa. 7 feb sanguinētas. atq;
colicas. pdē epaticis. spleneticē de calore. Rx. mat. radic
api. 7 endiuie an. ʒ. xxx. rose mat. sem an. ʒ. x.
spic. api. an. ʒ. v. oīa in. v. lib aceti 7 iiii. aq adme
dietatē. Post cola. mittēs tantūd' zucci. 7 coq; ad
pfectiōē da. ℥. i. ē frīa. Oximel ual ad frītatē epa
tis. stōi. diutinas feb. 7 tumorē splenis. duritiē uisce
rū. ꝗssos chimos incid'. putridinē antiq mdificat. Rx.
api. radicis mat. sqinanti. ana. ℥. ii. mat sem an. api.
℥. i. spic mastici. asari. cassie. calamiti agrtis. 7 domes
tici. petroselini. dauci. an. ʒ. vi. gariofili. cardamomi.

ʒʒ. ana. ʒ. iiii. in. x. lib aq. et x. aceti coq; ad medias cola. et
pone tantundem mell. cocti et dispumati. coq; usq; ad perfectionem. Sirup
pus de absinthio. ual. epatic. stomatic. grossitudinis splenis ycteric.
de cal. colic. similiter opilationem aperit. ℞. absinthii. ʒ. xx. cuscute.
uiol. liquir. an. ʒ. x. capillorum ueneris. squinanti. psilii. mastic. an.
ana. ʒ. v. spic. eupatorii. cassie. costi. apii. sem. folii calamenti. ana
ʒ. iiii. omnia coq; in. viii. lib aq. usq; ad. iiii. cola. et mitte feces
in. vii. lib aq. et coq; usq; ad. iii. ad una ambo calamenta. mittens
. iiii. lib zucci et. iii. de sapa. deinde coq;. Adde in initio coctionis.
cardamomi. cc. mastic. cinnamomi. asari fac puluerem de omnibus. et
mitte in rarum pannum. ut coquitur. pone intus usq; ad perfectionem.
da bibe. ʒ. i. cum calida. Qui uult laxatiuum. accipiat. iii. ʒ et s. po
nat scamonea. ℈ quod oportet dans bibe sed laxatiuum. Sirupus de fumo
terre ual. incensioni. colerę. r. scabiei. pruritui opilationi epatis. apiendo;
ytericos iuuat. colorem clarificat. ℞. mirobolani citrini. uiole.
absinthii. cuscute. an. ʒ. ii. omnia coq; in. viii. lib aq. cui
colature iunge tantum fumi terre. succi bene colati et zucci. qu
tum tota colata fuit. et iterum coq; ad perfectionem dans. ℈. iii. c. ℈.
scamonee et amigdaleo. sic laxatiuum conuenit. ʒ. i. Sirupus
de yreos ual. ad frigiditatem epatis. splenis. ydropic. et apata.
uentositatem nimiam dissoluit. ℞. yreos. ʒ. xxx. squinanti.
liquir. calamenti. psilii. ana. ʒ. xv. polii. tamarice. mastic. an.
apii. petrosilini. ana. ʒ. viii. dauci. amomi. eupatorii. asari.
spic. reubarbi an. ʒ. iii. omnia coq; in. xx. lib aq. ad medieta
tem. et colato. mitte species in. x. lib aq. et iterum coq; ad medietatem

et cola. de iii colata ad unam et pone sape lib. x. mel
lib. v. mitte in prima coctione mastic. c. pipe. l. cinnamomi
gariofili. ana. z. i. et s. omnia puluia subtilissime. et in pan-
no raro pone. usque ad perfectionem coque. de quo da bibere. z. i. cum ca-
lida. Sirupus de calaminto. valet spleneticis. epaticis. stomaticis et uni-
uersaliter uiscera mitibus frigida. R. calaminti. agrestis et domestici ana
z. xx. marrub. mastic. apii. petrosilini. capparis. radic. dauci.
polii. psillii. squinanti ana. z. viii. omnia coque in. x. lib. aque. ad
medietatem. coadunatis utrisque colaminis. pone tantundem de
melle et in initio coquendi. mitte spice. cassie. asari. gariof.
cinnamomi. z. ii. mastic. etc. ana. z. i. omnia subtiliata. in
panno raro pone et ad perfectionem coque da. z. i. cum calida.
Ad mellicrat de aromatibus. valet ad frigidam et humidam complexionem.
et quibus flegma dominatur et frigidis temporibus. et regionibus stomachum confortat. ca-
lorem naturalem excitat. uentositatem expellit. frigiditatem reff. et
uiscera calefacit. R. mel perfecte coctum aque. z. xxx. cum sua-
ui foco et despuma et mitte in initio coctionis. mastic. etc.
spica. cinnamomi. z. ii. galanga. cassia gariof. cardamomi.
costi. asari. piperis lo. ana. z. i. et s. omnibus subtiliter pistatis. pone
in subtili panno et coquis ad perfectionem. ad ultimum mitte. z.
i. et. s. ii. de musco et de quo da bibere. z. i. et s. ii. cum aqua. Apozima solis-
da. valet epaticis. R. folii. cuscute. absinthii. squinanti. capillorum
ueneris. ana. z. i. psillii. z. iii. camedreos. ameu. ana. z. i. et s.
omnia coque in aqua et colata da bibere. Ad valet inflationem et ydropicis
frigiditatem epatis et eius dolorem. R. camedreos. z. iii. psillii. z. i. et s. succi

Camedreos quercula minor. sic coque in
uino. [illegible] parte mell. [illegible]
poto [illegible] mane [illegible] meli [illegible]
medos. squinantum. sene. [illegible]
et [illegible] indos. et coq. in uino.

[illegible]

naturali. z. a. r. 5. cocognidon similiter. fumi terre. z. a. r. 5. omnia
magis coquntur. et colata bibe dentur. De ictericia

Nomen ictericie a simili sumptum est volucre s. aurei. vel ce
cei coloris. que in estate media solet in colle. desita. Sed dif
finitio ictericie: magister xpistus constat differentiis a sui essentia
sumptis et complementis sue actionis. talis diffinitio erit. Icteri
cia est commixtio colere rubee et sanguinis. diffundens se per omnia membra
corporis. cum sanguine et apparens in corporis superficie. est autem duobus
modis. aut de causa presenti et extrinseca: aut de preterita et de intrinseca.
De causa presenti est quando corpus patitur extrinsecus. sicut reptilium terre
venenosorum morsus. venenosa potatio. consuetudo cibi.
et potus calidissimi. sanguinem incendentis et coleram facientis.
Intelligimus etiam in inquisitione infirmi et manifestatione sui.
Preterita de causa multipliciter dicitur. Quidam autem non confortatur.
et in subtilibus cibis colera diffunditur et in superficie corporis
expellitur. unde generatur ictericia in febribus acutis nuntiata
salutis et liberationis morbi. non est ante vii. dies veniat. Tunc
enim apparitio sui non ex actione est naturali sed potius de acumine
morbi et de pravalitudine eius in natura quam persecutus est morbus. ut
res nuntiativa in suo tempore ostenderetur. Unde ypocras in
amphorismis. ycteritia que in febribus acutis ante vii. dies apparuit:
timorem portendit. que post vii. salutem. Item ycteritia ex alia nascitur
causa. i. ex complexione epatis corrupta. propter quam libet et sui morbi
in hac particula tam predicta. Unde eius virtutes deficiunt naturales in com
plendis accidentibus suis predictis sicut quod oportet. Ideo necesse est ut

[illegible]

[illegible]

pars colica. a sanguine diuisa: et ad fel n̄ missa pma/
neat i epate clausa. ubiq; multiplicata tingit epar.
n̄ colic̄ faciat. Est spēs ycterice pmittit alia cām sui nu/
tritiuā siue corruptionē epatis. actoris int. magis corporis
dolorē et grauitatē dextri lateris. Est et alia spēs in qua patitur
fell' sutta et sua uirtus deficiat. soles ab epate colā r. the.
Sicq; in ipso colā remanet sangs tingit. Alt' ē de opi/
latione. pp apta in uiis p q̄s colā ad fel transit. Vn̄ fit ut
ad epar redeat et inde p totū corp' ē sāgne diffundatur.
Q si inferior uia sit opilata: ascendit ad superiorē uiā. que
ad stōm tendit. Vn̄ citrinitas ē faciei et amaritudo oris.
saliuę siccitas. in stō calor et sitis. Vrine color albescē et indi
gestiōis. pp ablationē cole tingentis. Si opilatio i
feriori sit uia: ad stōm tendit. augmentatur cursus ad
intestina colic̄. Vrine digō tingitur. apparet i urina rufū
lutū. Et q̄si cinnabarum et spuma sup' citrina. ergo corrup
ta ē et plima icteria expassioē fell' subita. neq; plus
colorē corrūpit. q̄ n̄ citri' fit neq; epar abactione
sua c̄ẗ. Iterū gen' ē ycteria. q̄ a cōplone uenarum ē
corrupta. cū ult' nālē q̄ntitatē calefiat. Vn̄ icedit
sangs. q̄ ab epate ad ipsam tendit. et colic' fit. Sicq;
ycteriā gignit. Aliqn̄ in corpore icteria apparet nig.
q̄ cā defectōis splenis euenit. inhabenda fece sanguinis. et
turbulentia sui. Videtis ḡ ycteriā et ei' intelligētes cām.
uidēd' ē si hāant febrē. Q ui si hūint: icteria aūt ...

dies apparuit antequam veniat signum coctionis et digestionis. morbi pessima est et timorem mortis minitat. neque infirmitates est de curatione sua. et si in die etica apparuit. sicut .vii. vel viii. vel .xi. vel .xiiii. post apparitionem signi erit coctionis alevitas morbi. laudabilis est et salutem nunciat. Sed icteritia oportet medicetur cum mitigantibus colam et refrigerantibus; sicut sunt apozimata. de prunis. oxisenitia. malgranatis. cucurbite et similibus;. Cum autem morbus incipit declinare et acumen febris extinguit. cola .r. deponatur cum succo cuscute. vel solatri. cum cassia .f. et manna deinde tipsanum cum oxizaccara. Sed utatur cucurbita. lentibus. bliti. et similibus;. Cathaplasma ponamus super epar. sandali. rosa. ordei. farina camphora. temperatis cum succo solatri. vel portul. febribus cessantibus; et in corpore icteritia permanente. Deinde infirmo ... succi solatri. cuscute cum oxizaccara. et rob. de camphora de spodio. de sandali. de rosa. de lacca. Sed utatur cum perdicibus;. fasianis pullis. ovis cum aceto. et coriandri succo. vel aceto et lacte mulieris. Si febribus careant: basilica minuatur in dextra manu. quantum sufficit. adiuvantibus etate. tempore. consuetudine. Deinde colam purgemus. cum cassia .f. mirobalani citrini. viole. cuscute. absinthio prune iuiube. oxisenitia et similibus; et cum sirupis. pillulis antidotis. cole purgatiuis. Si aliquid flebothomie obviaverit. propter virtutis defectionem vel temporis frigiditatem. vel etatem. Deinde succum solatri. cuscute et endivie. atque ... bene coctum et colatum. cum oxizaccara. Item deinde succi bibe cum ... de lacca. absinthio.

de eupatorio . i . saluia siluatica . Si calor sit nimius dem[us]
ẜc̃ despodio . de camphora . c̃ oxizacc̃a . u[e]l utamus c̃ c̃soloc̃
na . portulacca . blit[i] . c̃ amigdaleo . dem[us] tipsanu[m] pisces rece
tes pullis c̃ aceto [et] succo coctos . Ẽ c̃u ualẽt adiecticiã [et] opi
latione . epatis [et] splenis . ℞ . iemp[er] . absinthii . eupatorii . succi
añ . ʒ . ii . rose . spodii . squinanti . asari . folii . añ . ʒ . i . [et] s[emis] . lacce
(ı da c̃ eode succo .)
reubarbi . ana . ʒ . i . c̃c̃ . scamonee . ʒ . s[emis] . tẽpa c̃ succo endiuie
[et] oxizacc̃a . At ẽẽ . ualẽt ytericie . catar[tica] n[on] . purgant . ℞ .
rose absinthii . spodii . añ . ʒ . ii . lacce reubarbi . mat[icis] . añ .
portul[ace] . sem[inis] squinanti . ana . ʒ . i . [et] s[emis] . scamonee . dr[achmam] . ɔ . ii . c̃c̃ .
ı . s[emis] manna . ʒ . ii . tẽpa c̃ succo solat[ri] . fac ẽẽ . ʒ . i . [et] s[emis] . dans
cu[m] endiuie succo [et] oxizacc̃a . succo [et] mat[icis] . bñ cocto et
colato . Cõfecto iẽinis da . ual[et] simil[iter] . ℞ . lacce spodii . ana
ʒ . ii . c̃c̃ . ɔ . i . reubarbi . q[ua]rtã p[ar]tẽ . ʒ . cãphore . ɔ . s[emis] . oĩa pul
ũata dãs bibe . c̃ apoziate depiiuus . [u]l[ve]l oxisferuita . Si ic
ticia cessat de corpe . citriutatẽ i oclis remanẽte : ẜ[ub]stuta
tione[m] faciam[us] c̃ succo sicle . i . bleto [u]l c̃ nigella . [u]l c̃ lacte
mulis aceto . [u]l o[le]o . r[osaceo] . [et] similib[us] . De passio[n]e splenis.

Passio splenis multu[m] asimulat[ur] passioni epatis . pati
tur au[tem] ex . iii . morbor[um] g[e]n[er]ib[us] . sic[ut] [et] alia m[em]b[ra] cor
poris pati dicim[us] . i . mala co[m]plone . morbo officiali . uicere
separatione . P[ri]ma splenis passio . duricies c̃ sui . q[ue] i[n] palpatu
lo c̃ sensui . q[ui]a facil[ius] pot[est] tãgi . Vñ fit ut n[on] alia significatio
necc̃ia sit . [et] c̃ splen magnificet[ur] . multo plus corp[us] macat[ur] . (7 magis fit)
Aliqñ splenetici uomiũt . sanguinẽ colerã . n[on] pauiẽtẽ [et] aliqñ

Costantin[us] i[n] viii panteg[n]i . c . x splen [illegible] splen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab epate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] urine i albedine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
℞ . capill[us] ueneris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dies

sanguis .i. colera nigra
enutatur e egestione. Quandoque eorum appetitus ad comestionem
augmentatur. et aliquando pigritia corporis et tristicia et risus
paruitate. Quod contingit ex sanguinis corruptione et paruitate
eius in eorum corporibus. Unde fleotius alexandrinus. Splen
vnde risus appetitus fit et amare utitur
inquid risus e instrumentum. Cuius actio e turbu
lentiam sanguinis trahere sibi. Cum autem uirtus deficiat in trahen
di sanguinis turbulentiam remanet in sanguine clausa.
obscuritatem e nigredine ei prestat. Unde per totum corporis
obscurus uadit et melancolicus et eo color corporis mu
tatur. et niger efficitur. Cum autem splen turbulentiam trahit
sanguinis in se et eum clarificat sanguis sui substantia necesse e ut sit
clarus et temperatus per totum corpus purgatur. Sanguis e enim
temperamenti. atque clarificationis. animam non sollicitam et gaudentem
reddit
te. Quod fleotius intellexit. e splenem instrumentum risus dixit.
Si splenis passio curetur in initio antequam sit confirmata.
et durior sit facile in curatione et obediens in medicamine.
Quod si neglexeris donec inopilatio et apostema indurauerit. dura
fit ad curandum et longum e ad sanandum. et e hoc splen du
ritiem non oportet medicari. e cataplasmate et epithima
te et emplaustris. solum exterius. sed et fortis medicina ad
bibendum detur. Quia splen magis recipit. epate grossiorem et for
.i. passionem
tiorem. Oportet quando e curare incipiamus. dolorem splenis
si sit de calore
per ipsamus. si signum ubi uideatur caloris. quod tunc in manu
sinistra basilicam flebotomiamus. uel uenam que e inter auri
culare et medicum. Si tamen tempus etate consuetudine ad

inueniuntur. deinde succe solat. et maratri. tamarici. bene
coctos et colatos. cum trociscis eupatorii. et de lacca. et oxizaccara.
Si uero frigida frigide compositionis apparuit. sic. G. D. quia plu
rima passio splenis de frigiditate fit et humoribus grossis.
oportet fortem medicinam dari et diureticam. sic epithimi.
agaric. sticados. camedreon polium pressium. centauream. capa
ris radic. absinthium et similia. fac apozimata et in furno.
secundum suam uirtutem. da. deinde oximel cum succo herbarum. uitice.
tamarici. salic. apii. petrosilini et similia. deinde sirupum
de yreos. de calamento. Antidotum reubarbarum. dialacca. dia
pusca. diacosto. omozusia. trociscos de caporis. ualet ad
duritiem splenis. Recipe. capparis. radic. costi. lacce. spice po
lii. reupontici. aristologie. longe et ro. cassie. squinanti. recip.
ana. ℈. iii. tempera cum succo apii. et aceto. fac trociscos. ℈. i. et s.
da. i. cum succo abrotani et oximelle. Ad simile. Recipe. ru
bee. polii. capari. radic. radicis spinatis. nasturcii. si
napis. yreos. equali pondere. tempera cum succo tamarici.
Ad dolorem splenis et duritiem eius. Recipe. capari. radicum
absinthii. asari. aristologie. ro. polii. reupontici. cala
menti. spice. costi. ana. tamarici. succi eupatorii. ce. lac
ce squinanti. scolopendrie. id est lingue ceruinam. pressii. cassie.
mastic. ana. ℈. i. et s. ce. lacce tempera cum succo tamarici.
Epithima iohannis. D. et est optimum ualens ad splenis corruptionem.
et eius duritiem humorum grossitudinem. aperit opilationes.
siue bibitum. siue unctum. Recipe. capari. radic. ℈. xxx.

h coq in uino et addita. iiii parte.
fiat potio et detur mane ieiuno et cetera
tana et arthetica de ista mirabili
apparet.

curdemene . ʒ . xv . tamarici . ʒ . aq . ʒ . xxx . sabucceleon

. xl . coq; ad suauē ignē . donec remaneat olm̄ 7 cola . de

in acē . amoniaci . ʒ . vii . 7 s . die ac nocte ī forti aceto in

fusi . mitte in mortariū 7 moue . usq; fiat q̄si medulla .

7 mixto c̄ supdicto olō . coq; lento igni . donec admisceāt .

7 sic cū op' fuit . ł bibat . ł ungāt . Itē ual ad dolorē sple

nis . tamarix c̄ aceto 7 oxymelle . 7 si coquitur in aq̄ 7 mis

ceat c̄ uino iuuat similit . Vł acē . ʒ . i 7 s . de radic̄ spini

albi . c̄ aceto . 7 da bibe . fac̄ simili aq̄ ū ferr̄ infunditur .

si bibat p . vii . dies ł sola seu c̄ uino . Quidā medici dix̄ .

Splenetic̄ si accipiunt tamariscū napū . ad bibend . scutel

lam admanducād . xl . dieb; . duritiēs splenis dis

soluit . Itē aiunt . q si lac capre . xl . dies in ... uase

bibunt ł comedunt . n̄ hēbt splenis . D . dix . farina

de fenugreco 7 nitro 7 aceto in cataplasmate . ual ad splenis

duritiē . Itē dix . Cinis ramorū uitis c̄ olō . ro . 7 aceto . 7

ruta . ual ad calm̄ splenis apā . Electuariū . ualēs ad sple

nē 7 g̃ssos humores . uetositatē emorroid . uiscēm frigido

rē . arteriā . uetositatē . &c . R̄ . capari . radic̄ . cassie . polipo

dii . pirett . pipis . lō . liqr̄ . an̄ . an̄ . ʒ . vi . reubarbi . galā

ga . asari . mastic̄ . cinnamomi . acori . sqinanti . costi . cumi

ni . ana . ʒ . iii . mell . q . s . Emplaustrū ualēs ad duritiē

splenis . bdellii . amoniaci . an̄ . ʒ . x . pone ī forti aceto .

ū molliat . deiñ cū misce . c̄ . iii . ʒ . sisameleon . ʒ . i . co

latē ce . 7 c̄c . ʒ . v . 7 mirre . fortit̄ comixtis : emplaustrū

fac. Si accepis de amoniaco. bdellio. thure. mirre. an. ℥. s. et posuis in aceto ac̄ et miscuis. c̄ fenugreco. et sinapi. et farina ordei et facies emplaustr̄. similit̄ ualet.

Renes ite simplices tplicit. De passione renum et vesice.

Renes patiunt̄. sic̄ et alia mb̄. de mala cōplone et morbo officiali. iuncture sepatione. Quodcq; modo renes patiunt̄. dolorē nimiū sentit infirm̄. sic̄ ylui. ꝑp societatē sipac. uētrē cēdantis. Diffinit int̄ ilium et renum dolorē. dolor renū stabil̄ ē. nec ab uno loco se mouet. ylui ū dolor. ꝑuētrē uagat̄. Itē q̄ dolorē hnt in renib; sentiunt dormitationē pedis. sub apposita dolenti reni. ꝑp societatē renis et pedis. expulsib; et uenis. sup dorsū positas. Si dolor renū et defectio cor. e mala sit cōplone. uideat̄ si sit de calore. In̄ eni incēsio fit spmatis et subtilitas sui et cōsūptio in renib; crassitiei. Vrina rubea ł citrina. Vn̄ optet infirmo lac asininū. ł caprinū. similr̄ det̄ et ser̄. Vtat̄ c̄ cucurbita. portulaca. malua. Clistē faciam̄ c̄ succo cucurbite. portul. ordeo. psillio. uiola. liqr̄. Vel ungat̄ c̄ olo uiol̄ sisameleō. amigdaleo. Si coruptio ex frigiditate sit. seqr̄ ablatio. cōcupiscētie. cupiditatis. defc̄ō dorsi. femorū. coxarū. sic̄ in femorib;. urina ē alba. Cū calis g̃ epitimatib; medicam̄ et c̄ dissolutiuis cataplasmatib; clistib;. maxīe c̄ oliis. sic̄ dāpneleo. anetileo. cameleo. et similib;. c̄ butiro bouino et hircī suce. sic̄ mat̄. apii.

Dolor: Renū / ylui

Vrina si ex calore

Ex frigi[di]te

[illegible]

calamenti. camemille. 6. sup epitimia. dolor renum facillime curatur exercitio et habundantia ciborum abstinentia et acceptione diureticorum. Quod universaliter est doloribus renum contingentibus iuvenibus. prima est flebothomia. Et decocta a. 6. in iuncta sufficiant. Purgitur et humorum superfluitatem et flaticam digerunt ventositatem. membra confortat. diuretica bibita fleg. viscosum de renibus mundat. Unde ypocras in amphorismis. dolores renum post l. annos pacientes numquam curantur. quia diuturne passiones senibus contingentes cum ipsis permanebunt. De apostemate renum .c. —

Apostemata sunt in renibus ex humoribus ad ipsos descendentibus. Unde dolor in anchis sentitur et rigor et febris. Iaceat quod infirmus in latere sinistro et eccio. Si qui suspensos et graves sensiunt renes. ex apostemate est. Si nimium gravatur. sanies ubi colligitur et cito aperitur et sanies et sanguis. est urina egrediuntur. Si apostema sit ex calidis humoribus. nimia sitis. dolores maximum sequuntur. urina rubea. febris acuta. Si ex frigidis. parvus dolor est in renibus et febris levis. urina alba. Unde oportet in causis et significationibus. apostema in renibus non ad medicandum festinemus. Quia renes duri sunt ad sanandum. neque virtus medicine non defecta ad ipsos venit. propter longam viam. Videamus quod si apostemata sunt ex calore demus loti psillium. est oleo. ro et succo et iuiube. semen cucumeris. manna coctum demus et colatum. succo solatri. endivie. malva coctum et colatum. est cassia. f. et amigdaleo.

Si uentrē strictū habuerit. clistere iuuat̄ facta c̄ ordeo. uio
la. malua. oleo. ro. 7 similib;. Mutam(us) c̄ dieta humida.
7 q̄ cito digeri ualeat sic̄ tipsana. a coitu abstineat. ab eq
tatoē. a labore. 7 calidis cibariis. sic̄ melle 7 similib;. Si
uent(er) infirmi. plusq̄ oportet solut(us) sit. demus psillii.
sem̄ papauis. ʒ. i. 7 s. c̄ sirupo. ro. ł de mirta demus nos
triscos. qui ualet in statu apostemati. ℞. papauis. dr̄. cucu
mis citruli. melonis portulace. cucurbite. ana. ʒ. iii.
amidi. malue sem̄. boli. ar̄. ʒ. i. 7 s. cē. i. tēpa c̄ succo ma
tri. fac te. ʒ. a. da bibe c̄ aq. ro. catapla mollitiu. pone
exterius sup(er) apa. Que si de humorib; frigis fuit demus amig
dalen c̄ apozimate fenugrec. ł ficuū siccar. c̄ medica
mine dissolubili 7 digestibili. Catapla mollitiu exterius
de fenugreco. frondui. caulib; 7 similib;. Si apta sit sa
niesq; in effluxerit. oportet festinare in solidatoē uul
ris. Dem(us) q̄ te. supdictos. uulnerib; solidatiuos. c̄ lac
te asinino. ł caprino. Calefaciem(us) de foris c̄ spōgia. ł cata
plate. de ordeo 7 ficub; 7 sapa facta. q2 ista semp maturant Sapa. i. vinum mustum coctum.
apata. saniē eiciūt. Si i uuln(us) sit pessimū clistirizetur
c̄ ordeo. lacte oleo. ro. Sedeant in aq̄ calida ī coctū sit
ordim. malua. q2 ista m̄na. saniē subtrahat. 7 currere fa
cit. Si sanies nimiū sit grossa demus succē mat. 7 apii.
7 absinthii. bn̄ coctū 7 colatū. p(ost)ea det lac asininū.
7 iumentinū. q(uod) habet ū mundificet. Si sanie lota. 7 u
ulnere mundificato. pmanet arsura in urina dem(us) lac

uaccinum . quod multum ad hoc ualet . Si uulnus sit uicinus ul-
cati . nutriamus cum amido . cum gummiarabico . et iure rizi
ati cibus infirmi . scilicet facta de massa . rizi genus leguminum
est . Si saniem ablatam uideris . et uulnus mundificatum quod in-
telliges ex febrium mitigationibus et dolorum ablationibus . urine
albedine . eius leuitate et sui putoris ablatione . opor-
tebit infirmum nutriri cum cibis facile digestibilibus . Sicut
lacte et iure de lacte ex farina facto et amido . atque
iuribus consisarium gallinarum . ex herbis . maluis . acida . por-
tulaca . bliti . cucurbita . cucumis citruli . lactuca est cibus
coctis . hec cibaria . ardorem urine mitigant . plagas soli-
dant . Cum febris uero tota ablata sit nutriamus carne ari-
etis . edullorum pullorum . piscibus petrosis . abstineat a labore
et assidue faciant quietem . De uulneribus ex calidis humoribus .

Aliquando humores calidi et acuti descendunt ad renes .
et infiscantur in eis facientes uulnera ex acumi-
nibus suis . Id faciunt humores . ad uesicam descendentes .
et medicina eorum est et dieta similis . Sed discernenda sunt
tum uulnera in renibus . et uesica nascentia . Quoniam a de
renibus dolor . sentitur in femoribus . urina est sanie gros-
sa et commixta . Aliquando minuta exeunt ex eis carnis
frustula et facit ex urina . In uulneribus de uesica . do-
lor sentitur in pectine et angustia in urina .
Post horam sanies residet in uase urinario et urina quasi
coruce . et sanie fit hec urina mali est odoris . Sic in

tallic̄ de uulnib; int̄ renes ⁊ uesicā. sic̄ de ult̄ q̄ ire=
nib; t̄ uesica. O ptet festinem⁹ medicari uulnā ire=
nib;. qr̄ si ī ueterauint n̄ āplius potūt curari. Re
nes eni tenē sūt subst̄. in quib; sanies miscetur. n̄
m̄ recipr̄. Quā m̄ incipe debemus. de spongia aqua
cal'a ⁊ oleo infusa. p⁹ fiat catapl'a. ℞. rose lentes. mirta
puluīr molendim. oliu. ro ⁊ simulia. Dem⁹ sem̄ melois.
cucumis ⁊ bolū c̄ lacte asinino. Vniuisalr̄ aūt omne — Re
lac hāc passionē iuuat. Dem⁹ sem̄ melonis. cucumis.
citruli. cucurbite. citoniu; malue. Quodcq; hoz ī ue=
nis coctū dab̄ c̄ mulsa. t̄ in tipsano. t̄ in lacte asi=
nino. Detur ⁊ de hac cōpōita m̄. Tē. ℞. sem̄ lini. dḡ.
ana. ʒ. iii. amidi. ʒ. vi. boli. gūmi arab. an̄. ʒ. i. ⁊ ß.
⁊ fac tr̄. Al' ual' tr̄ de papau̇e. t̄ ad calor̄ ī incēsione.
⁊ uulnā in renib; ⁊ uesica. ℞. sem̄ papauis. iusqāi
lini cucumis. dḡ. medullā tritici. pond⁹ eql' fac tr̄. Al'
ual' ad uulnā renū t̄ uesice. ℞. sem̄ citruli. cucumis.
melonis. cucurbite. portulace. amidi. boli. rose. mir
te. sem̄ citoniu. malue. ana. ʒ. ii. lactuce. sem̄ papau
is. iusquiā. psilli. ana. ʒ. i. ⁊ ß. fac tr̄. ʒ. i. ⁊ ß. D utat
c̄ amido ⁊ amigdaleon. tipsano. oui uitello. tri. rizo.
⁊ similib;. Si uulnā sint in uesica: mittam⁹ aq
⁊ mel. lac t̄ mel. sem̄ citruli c̄ albugine oui. et
uisco. sem̄ citoniu. psilliū iuuat simulr̄. sicut al
griam mittamus. c̄ oleo. uio. ⁊ c̄ lacte mulieris. t̄

asinino. vel albugine oui. et musco. semine citonii. psillium iuuat similiter. si arnoglossam mittamus. cum oleo uiol. et cum lacte mulieris. vel asinino. vel albugine oui. Epithima faciamus. cum cera alba. oleo ro. vel uiol. dragaganti. malue semine. axungie uulturis. ana. ℥. iv. cere. piscis butiri. anatis. axungie. endiuie. contra potionis.

De sanguinis egestione cum urina.

Sanguinis egestio cum urina. iiii. fit modis. de apertione epatis. vel de suis uenis ruptis. vel de incisione uenarum inter renes et uesicam. Si sanguis sine dolore exit: intelligimus quod de epate sit. Si rubeus fuit et cito exit sine causa precedenti: intendit quod in renibus uene rupte sint vel ex forti saltu. vel casu. vel ex percussione. vel ex sanguinis multitudine. et suo acumine. et exit purus et rubeus sicut diximus. Si uenarum hora est aperiuntur non exit subito. maxime si parua fit extra apertio paruus et subtilis exit et urina apparet quasi cum sanguine mixta. Aliquando sanguis egreditur de uesice uenis confessis. lapide in renibus habitantibus. Cum enim lapis transit per uias inter renes et uesicam. excoriat eas et inde sanguis emanat. maxime si lapis asper sit. Aliquando de uesice exit uenis confessis. si tamen ante cedit signum uulneris in uesica. dolet enim uesica et sanguis quiescit. Aliquando exeunt frustra. de uesice substantia. Quod est medicare uolumus uidendum est si ex epate fit. Incidatur uena basilica. de manu dextra. deinde subtilis dietam. percipientes cum coitu et labore cauere. Medicina danda est in sanguinis fluxu ab epate. iam

dieta. Si sit de uenis in renibus incisis: vel de uiis inter re-
nes et uesicam ut de apertione uenarum similiter de basilica est mi-
nuendum. adiuuantibus etate. tempore. Precipienda quies. prohi-
benda exercicia. motus et coitus. Regatur cibariis et dieta.
que diximus in sanguinis fluxu ab epate. dandi ista tunc. que
ualent ad sanguinis mincturam et saniei. Rx. sem. citruli. melo-
nis. cucurbite cucumeris. portulace. spodii. succi liquiritie. ana
ʒ. vi. sem. lactuce et malue. gummi arabici. rose. amidi. dragaganti.
papaueris. sem. ana ʒ. iii. nuce. sem. citoniorum et acide. ana
ʒ. ii. boli. acatie. ʒ. i. et s. cc. 9 iiii. cum succo arnoglosse. tepa-
facte tunc da bibere. Ad ualet similiter. Rx. medulle tritici. balaus-
tie. ana ʒ. ii. aluminis. i. dragaganti. sem. cucumeris. ana ʒ. iii. fac
pillule tepida cum aqua. ro. Ad ualet ad sanguinis mincturam et
uulnera in renibus. vel in uesica. Rx. sem. cucumeris. portulace
cucurbite. ana ʒ. x. papaueris. xxx. dragaganti. gummi boli. mal-
ue sem. ana ʒ. x. apii. cc. iii. puluis et cum sirupo uio. tepa-
da in modo nucis. vel roe. G. liquefacit sanguinem de incisione
uenarum epatis. colatum et renum. qui fluit in uesice spa-
tium et urine prohibet exitum: et ad sanguinem coagulatum. intra
stomachum. qui descendit de sanguinis fluxu narium. Rx. absinthii.
radice. sem. matricarie et apii. dauce. nuce. melonis sem. frondium
rami. pondere equaliter. fac tunc das bibere. cum lacte asinino. vel apo-
zimate de radicibus vel cicere.

De generatione Lapidis.

Generatur lapis in renibus. vel uesica. duobus modis. vel si coqui-
tur humores grossi et uiscosi: ex calore igneo in reni-

[illegible] Item [illegible] pariter [illegible] cum [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nb

b; .i. calore extra non exeuntem. Ut si in renibus uulnera nas
cantur. unde saniës efficiatur: neque purgentur. sed remanens in re
nibus coaguletur. lapisque efficiatur: plurimum in iuuenibus lapides
nascuntur in renibus, propter uias in uesica. cuius collum. in eis
strictum prohibens minus exire. unde lapis generatur. Item uesica cor
calidior est. Maior causa lapidis in pueris. grossities est urine. nihil
grossie. et grossitie uiscosa. quia calor earum non habet bene digestum. et ex
coctum. Res autem uiscosa. magis coagulatur. et conglutinatur. In mu
libus uero raro nascitur. quia minus unum lapis generatur non coadunatur
multis ex causis. in mulieribus. quia et collum uesice earum. curtum
est et foramina sua larga. et non multum sunt tortuosa.
et minus bibunt aquam quam pueri. lapis autem maxime nascitur quia aqua
diuersa turbida bibitur. ex qua (et ab aere) humores grossi. coadunantur. et uis
cosi. ad creandum lapidem. Quem hec accidentia semper sequuntur. inseparabi
lia. Frequens et angustia urine. dolor continuus. Si in renibus
et in anchis quasi puncture acus intolerabiliter sentiuntur. Certa
est signum in urina ipsius lapidis uisio. Si in uesica sit: dolor
in pectine sentitur. prurigo in uirga. unde puer scalpere eam
cogitur. et tenet in manibus. quem dolorem cogitur facere. et semper
uirga erigitur. Si lapidem medicabimus. an in renibus
sit: uel uesica perquiramus. et an corpora acutis ualiditer
humoribus. quod prius sit purgandum. et prius infirmo balnea as
sidue facienda omni die [illegible] cum diureticis. apozimata de
aniso. uel de apio. uel scariola. Deinde et de lapide quod intra
spongiam est. Rufus et diascorides dixerunt. Lapis intra spongiam

inuentu pulueri debet cum uino dare. ut aliq calida.
q lapid frang. dem et pssiu c uino l apoziate d rino.
l calamito c caparis radice. Qecq hor iueniatur.
c uino l aq det. det et oia diuretica. sic acorus. spica.
calam aromaticus. apiu sem. petrosilini. cassia. xi
lobalsami. calamenti. mucecipu. asar et similia. cpo
sita l simplicia. c succo feniculi. apij. l apoziate.
ciceris nig. scorpiois cbusti. c. s. c uino pdē. Antid:
G. ualet. adiantos. daucei carpobalsami. spic. asari. pe
tsilini. an. cc. cinnamomi. cassie. amomi. cimini. po
dus eqt. fac pulue adde mel q. s. abstineat agsis
cibariis. saturitate et multa comestione. Assidue faci
ant p cenā uomie et corp mundificare c sirupo de
absinthio. Oiā csuescat diuretica. uinu n bibant.
nisi subtile et claru. sapozatu. Tiriacā maiorem
raro dem. Cosuescat tēpata exercicia. neq ea negligt.
Si dolor pmaneat. neq cesset calefaciam. c aq calida.
u coqnt camomilla. ruta. pultes faciam c farina et
uino coctas et ponāt sup anchas. dorsu. pectine. Clisteri
faciam de malua. camomilla. furfure. fenugco. or
deo. oleo uiol. camomilo et similib. Sedeat in aq calida
sulphurea. Si in uesica sit lapis: sic et de renib debet Si in uesica lapis
medicari. Q si adeo sit magn u exire urā phibeat:
festinem lapid de loco illo se mouere. Nō sanabunt
n c cirurgia icisione et lapidis eiectione. S; G. i lib

megategni. Lapid' auferre de uia. Yenea euangalia.
.i. uirgula enis. de argēto satage. siue argētea. fa̅c̄a ē
sic̄ subula. s; in capite plana. Q' mittat' p̄ uirgā ad aufe
rēdā de suo loco pet'm. Si in ore sit uesice. optet in
firmū supinū iac̄e. ⁊ pedes sursū erige. ⁊ eos ue ⁊ illuc
mouē. Vn̄ lap' de ore uesice remouet'. De diabete.

Passionē diebetē. mit renes. ex defectōe
cōtētiue u̅tutis. Vn̄ sēp infirmi. nimis sitiu̅t.
neq; aq̄ possi̅t satari. Q̄uā ⁊ q̄ntā bibunt. simili' eā
mingu̅t. Sic̄ uidem' i canino appetitu. Q̄cq̄d. n. co
medit' ē ferre neq̄at. mouet' n̄ ⁊ eic̄ foras. Simili' cū
cōtētiua i renib; deficiat. n̄ pot̄ retin̄i. q̄ hn̄t aquosa
hu̅itas. Necc̄e ē ḡ ē ad uesicā effluat. Renes u̅ ē hu̅ita
te exinanit' mouet' ⁊ aq̄sa hu̅itas de uenis s̄ t̄hitur.
Sanḡs in uenis ē desiccet' hu̅itas. ab epate. ē appetiti
ua t̄hit' uirtute ⁊ epar simili' suggit a lt̄o. Sicq; pars
ab epate. sibi sumit. Don̄ puenia̅t. ad os stō̄i. ū tingia
tur sitis. Cū aq̄ bibunt. uene exeu̅tes ad epar. a lt̄o sibi
eā appetu̅t. ⁊ sic uicina auiciu̅s ē adusq; ad renes
puenium̅t. Q̄ d' ex calore sui cito t̄hunt sibi ⁊ ex
defectōe sue cōtētiue eā expellu̅t ad uesicā ⁊ in̄ ex cū
urā. Vn̄ fit. ū aq̄ neq̄at satari. neq; cess; sitis. Si ad
medicādā hac passionē n̄ festinet'. i̅firm' nimium
macat' ⁊ corpe cōsumit' ⁊ uēt cōstipat'. cito piclitatur.
Ꝓpter ḡ dari. frīam rē ⁊ stiptica. ū renes cōforteu̅tur.

subula .i. ac'. / l. subbella

Liceat. extre ⁊ diuisio sit passio ex[...]
rent s̄ q̄ glosator pon̄. tn̄ duo
s' p̄ncipali ⁊ usat̄a. singu̅ sc̄a
ta nocumita. s. i modata (.i. inuoluntaria)
urie emissio. atq; i debita (.i. uolu̅taria)
retētō. ⁊ uolu̅taria urie effusio
duplex ē. q̄m; tn̄ emittit' urina su
bito. i maiori q̄ntitate q̄ debeat
te. hu̅itas corporis eliciat. ⁊ cor'
cōsuit' ⁊ h' duob; modis. s' ē febre
ē a toto corpe si sin febre ē a re
nib;. ⁊ h' passio d' diabetes. a sarcipiōe
.i. sitire facies. d' diaplata. ⁊ d' diabe
tes q̄i t'sitat' penetratiuu. ⁊ d' samida
.i. pforate. Q' p̄uenit p' debilitate
uirtutis retētiue i renib;. ē tn̄
affectu̅ actiue hu̅itates a toto corpe ad
ipos renes aguat' retētiua

[illegible] ... [illegible] ł qꝫ ... [illegible] ... ł exp̄se ... ł in emplꝫo ł re[illegible]. ꝭ dup̄ ... [illegible]
[illegible] ... ꝯ in̄ura ū eꝓtet. ꝭ lor̄ ... ꝯ ... ūnū. guttac̄ ⁊ paulat̄ p̄t uē. ꝭ ē ... pat ue.
[illegible] ... dāt ... ē ... [illegible]

⁊ calor extingat̄. Sic̄ tipsana. c̄ sapa mirtina.
ł sapa citonioꝝ. c̄ psillio loto. c̄ aq̄. f. ⁊ olō. ro. ⁊ oxife
ntia. Dem⁹ tr̄c refrigatiuos. de sandalꝯ. de spodio. ď cā
phora. de rosa. c̄ sir̄p̄ friīs. ⁊ stiptic̄. Vtam⁹ c̄ friā die
ta. sic̄ lactuca. portulacca. ordeo. mespil'. piris. car
ne edulina. studeam⁹ ū sudet. Ponam⁹ catapl'a sr̄ renes.
de solat'. fronde uitis. olō. ro ⁊ similia. D passiōe vesice.

[illegible] ... ī toto ł ī pte ł ca. ꝭ ꝭ. uri ... d distinuna ... ⁊ ... [right margin note]

ď distillacōe urī ... ď ... guttatim egressiōe. [right margin note]

Passio uesice expellens urinā anq̄ multa coad
unet̄ qntitas appellat̄ guttata uriā. q̄. u.
fit mult. ł q' uesica. qūtatē urine pati ū potuit. q'
acuta ⁊ pungitiua fuit. ł q' defecta sit ū guet̄.
anq̄ uriā adunet̄. Sꝫ q' ex acumine qūtatis urē
gunḡ: sub seq̄r ardor nimius. puncta uesice. u. m
is fit. ł de passione renū. ł f. c̄sim. mq̄ n̄ expellit.
m. vn̄ morbꝫ gnat̄ ⁊ trāsit p renes ⁊ uesicā. Quem
morb medicati: pquiram⁹. si acumine sit q̄litatis.
Dem⁹ friā. psilluī c̄ olō. ro ⁊ aq̄ friā ł draḡ. ⁊ sem̄
cucumis an̄. ʒ. i. c̄ olō. ro ⁊ aq̄ friā. ł spodiꝫ. ʒ. i. ⁊
ꝭ. c̄ aq̄ friā ⁊ albugine oui ⁊ sir̄po. ro. Jn uirgā mit
tam⁹ olm. r. c̄ lacte mulis. Similr enargaliā fa
ciam⁹ c̄ olō. r. ⁊ albugine oui. ¶ Cōfectio ual' ad calo
rē epatis. uesice ⁊ ardorē urine. atqꝫ guttationē.
℞. ďg. sem̄ portul'. gūm sem̄ cucumis. melonis.
lactuce cucurbite. an̄. ʒ. ii. fac puluerē. friceās c̄
olō. r. dās. ʒ. ii. ł. iii. c̄ sir̄po. r. Vtam⁹ c̄ portulaca.

cucurbita . lactuca . tipsane & similib; . Si urie
guttatio ex defectu uesice . l' ex copl'one hūra
tis fit . dem' thiriacā maiorē . athanasiā . itrā ma
iorē . diaroma & simil' . E pithima sup ponam' pecti
ni . R . oli nardini . castoleon & simil' . q' iscea?nt' pondi
is suis . aromatice spēs . vinū bibat forte & odori
ferū . Antidot' . ad lubricā ual' urā . R . galie . gariof .
cubebe . asari . mastice thuris galāga . cinamoi . cas
sie . cipi . rose . cardamoi . maioris & minoris . pipis . lō .
zz . spice . curdemene & carui . spēs ē simil' . cimino .
pig . equat' pond' . tēpa c̄ succo citonii . & da . z . ii . l' iii .
At similit' ual' . R . mirobolani . indi . z . xx . belli
rici . papaūis albi . an̄ . z . v . cipi . sauine . rose succi .
ypoq̄stidos . opii . thuris masculi . bdelliū . an̄ . z . v . fac p'
ūe . dein ferr' endamē . acc . & calefac . donec in aqua
extingue . In aq̄ fac coq̄ xilocarracta . q' dulcissimi
ē . usq; ad consumationē . dein cola coq; usq; ad pfecti
onē . i . ad mell' spissitudinē . & c̄ ipso tēpa spēs dās . z . v .
c̄ aq̄ . ī q̄ extinctū fuit illd' ferrū . At . R . corticē itioris .
iecoris galline . z . x . cipi . glandui . balaustie . an̄ . z . v .
nuce . ii . Puluia & c̄ olo . r . frica & bibe dato . De comig

Quidā ignorant aliqn̄ lectos cioē ignorat' . —
comingunt . ñ sentientes . q' plimū pūi pati
untur . ꝑ ꝯuitatē sopni . & multitudinē humitatis
aliqn̄ in maiori etate contingit . c̄ coplō humida sit.

maxime in senioribus. quia vesice eorum molles sunt propter humiditatem corporum. Quod cum medicemur thiriacam maiorem demus. mitam et mirtam in odorifero vino similiter faciunt. Ruta agrestis in vino cocta et bibita multum iuvat. Glandes mirra. thus. equali pondere in vino coquantur. quod vinum bibatur. cum oleo mirtino. Vesica tauri. capri incensa. detur bibere. cum aceto et aqua. Cum addormiendum veniat. terram chimoleam cum oleo accipiat. quam cum felle taurino tepefacta naturam ungat. Assidue faciat electuaria calida et odorifera. De difficultate mingendi.

Vrina aliquando impeditur exire de vesica. Et de renibus. Sed iuvenibus. plurimum de renibus. propter calorem plurimum sui. Senibus de vesica. ex inordinata dieta. Quod si sit de vesica. et ex toto aufertur. et minoratur urina. Totum auferri. ex mortificatione est expulsive virtutis in vesica. Intelligitur quia neque morbus alius in vesica sentitur. ut ex constrictione vie. unde exit. ut ex virtute sic patiuntur. stringentes urinam. aliquamdiu et postea mingere non possunt. Strictio vie unde urina exit de vesica ex oppilatione est lapidis. sanguinis vel coagulati. et grossioris humoris. et saniei. et cum habet vel inascentis sive verruce carnis superflue. Vitium propter constrictionem vie vesice. ex a parte. Quod si in collo sit vesice gravatur et dolet in firmius. in illo loco.

hīt febrē incendentē. uigilias nimias. urine strangu-
riam. duritiē sup̄ uesicā. cum maiori dolore ⁊
pulsatōe. h̄ cito mortificat. nisi medicina succurrat.
Si ex uia sit opilata: nichil nou ē q̄ dicta sūt.
Intelligꝰ u. p̄rito dolore in renib; ł uesica. ubi ḡ.
Si sanguinē. ł saniē infirmus minxerit. ł scabiē
in uesica huit ⁊ postquam urina stricta fuit. intelligimus
sanguinē eē. ł saniē coagulatā. opilasse loca illa.
Ablationis urine minorate. eadē ē cā que ⁊ totius.
Sz tm̄ h minoratur. illa ex toto auferetur. de q uidē
dū ē un nascatur. Si ex defectōe expulsiue uirtu-
tis in uesica. infundatur in aq calida ⁊ rectus sedeat.
ut collū uesice. inferiora tendat. precipiatur
sibi u sup̄ pectinem manu fricet. Post donentur sibi
calida ⁊ odorifera. u spica. cassia. cinnamomum.
.i. camu agreste
curdemene. acorū macer ⁊ similia ⁊ de cōpositis ti-
riaca maior ⁊ athanasia. dialacca ⁊ similia. balne-
u assue faciat u sudet. pectinem ungat. dorsū
ē oleo nardino. cameleon. musceleō. Calefiat de
spica. squinanto. camomilla. aneto ⁊ similib; Si stran-
guria. ex sanguine coagulato fiat. ł sanie. ł postule.
Medicanda sit renū uulnera. sic dictū ē. Sedeat in aq
calida. dissolutiuis oleis se ungat. Clisterizetur in uga ē
lacte mulis ⁊ oleo uio. Si ex apāte sit basilica mi-
nuatur. Si nec(esse) solatur ⁊ endiuie. ē cassia f. detur. Calefi-

at cu aq̄. calīa. ī cocta sint camomilla. malua uio
le. & similib;. Catapl̄a fiat de solat̄. t̄ ol̄o. ro. farina
ordei. Intellr̄ locus ap̄atis. ex dolore g̃uitate. quem
ex tactu sentit. Si passio in fortitudine sit uenā
oportet calcaneo uicinā flebotomari. Calefaciamus
ē spongia & aq̄ infusa. ī coctа sint camomille. aneti
& simil̄. Clistr̄ faciamus in uirga. ē lacte mulis. aq̄
ordi. axungia. anatis ol̄o. ro. Epithima faciend' est
de cā. ysopo. ol̄o nardino. aut de malua. ol̄o. ro. a
xungia. ansis. galline. Sedeat in aq̄ calā ī mi
gat. tēpate ursicā cōpmat. Apā ē crepuit. det
adbibend' dg̃. melonis seīn & cucumis. Medicet
m̄ sic̄ uulnīa renū & ap̄ata. Neq; negligat aq̄m
calam. t̄ epithiata. Si lapid' sit. ut sup̄ dixim' deb̄
medicari.

De paucitate coitus. De fluxu sāgnis. De ficultate
De multa erectōe. — De suffocatōne — parturiētis.
mb' q̄ satiria' dr̄. — matricis. — De exitu
De gonorrea. — De exitu mat̄ — secundine.
De spmatis in — cis de suo loco. — De sciaticū
sōpno effusiōe. — De apostema — & genuū
De uēt̄ uulnīe — te matris. — dolore.
D' ap̄ate ītrictis. — De ordinata — De poda
De mēstruis. — dieta p̄gnātiū. — gra.

Explicit lib. V. Incipit VI. De morbis mēbror̄ g̃uatorum.

i [illegible] de pass' capit usq; ad costas. i [illegible] ab costis usq; ad [illegible] ab [illegible] usq; ad [illegible] usq; ad ysophagum. i [illegible] ab ysophago usq; ad [illegible] [illegible] de morbis [illegible] [illegible] [illegible] 90

Deus animalium genera existentia creavit multis ut essent perpetua quibus per virtutem indidit non leviter quam multum delectari possent. Ideo paravit in ipsis membris animalibus quibus animalibus fecit esse multam concupiscentiam et desiderium et in coitu admirabilem dedit delectationem et inseparabilem, ut genus eorum reparetur, ne forte abhorrentia coitu ab animalibus generatio amitteretur. Quod ut esse fiat, necesse est coire animalia masculinum scilicet et femininum. Quibus deus hec membra aptavit membris ut alterum sperma emitteret, alterum reciperet. Talia enim sunt formata ut ad opus suum neque meliora esse possent neque perfectiora. Hec aliquando diversa patiuntur ut eorum actiones immutentur. Unde in hac particula passiones eorum cause et significationes sunt dicende. Incipiamus igitur de coitu defectu cuius potentia fuit in ueste. Non est ipsa actio quia et alia membra corporis scilicet propria non sunt. Cum igitur homo coire cogitet vel imaginetur, subito venit adiutor ventus propulsivus qui sibi a corde iungitur et per pendam nervi intrat concavum, quem inflat et erigit, ut actionem suam explere possit. Quod erigere venit sibi a corde. Cor enim mandat toti corpori ventum spiritualem. Veritas sperma a cerebro, desiderium a hepate. Inveniuntur autem quidam homines multum venti et humiditatem habentes sine inflativa ventositate, a quibus sperma effluit sine volu

tate et erectione. Et eripiunt non nimiam. habentes concupiscentiam
que non exurgunt. non sperma ab eis emittitur. Contra autem acce
perdunt. virtus sensibilis et motus voluntarius perimuntur.
et a corde virtus pulsabilis et intrat partes. similiter de
testiculis a toto corpore virtus exit. que in masculis est cum mas
culinitate et in feminis feminitatis. mouetur ab ipsis ni
mium calorem toti corpori. et intuitum et est sperma generatio
nis. Quos Galenus de principalibus dixit esse membris. quia sper
ma adunatur in et mutatur. et inde ad virgam emittitur.
Virtus coitus non est temperata. ut non completo corpore calida sit et humi
da. si temperata quia est calet augmentatur concupiscentia et est
humiditate sperma. Si completio testiculorum mutetur: maxime u
tus coitus fit non perfecte. Verbi gratia Si calor et siccitas
eis dominetur: paruum sperma et magnam concupiscentiam habent.
Si frigitudo et siccitas: preualuerint. fit paruum sperma. Si
dominetur. f. et hu. multum habent sperma. sed parua est concupis
centia. Aristoteles dixit. Si multos habet pilos in corpo
re vir. vel multas pennas volucres. que sunt animalia
huiusmodi multum habent coitum. quia multitudo pilorum. ex
nimio est calore et multa humiditate. Ex quibus duobus
necesse est esse coitum. Cum quo sua actio impleatur. i. infla
tiuus ventus. Unde antiqui medici dixerunt. Neque hec tria
adunantur. siue cibo vel medicina. sperma generant. coitum augmen
tant. i. calor et humiditas et ventositas. Que si non omnia sed
duo tantum adunantur. melius est quam si unum solum uratur. Q

pilos. nam venter eorum sic est. neque concupiscentiam habent ad coitum. quia testiculi nimium eis non et frigide [illegible]

et parua concupiscentia

hoꝝ uirtutẽ agnouit. bũ cõponit ex duab; siue
trib; reb; potẽt. quib; spma augmẽtet ⁊ coitus cfortet
tur. sic cic ẽ. mq oĩa h̃ ita adunant. q calid ẽ ⁊ hũid ⁊
uẽtositatis gñatiuũ ⁊ multũ nutritiuũ. cui ñ necẽ
ẽ aliud ad h̃ opꝰ comisceri. Simil̃r frumenti coctum.
maxĩe cũ medullis ossiũ. ⁊ simil̃r rapa. fabe. uen
tositatẽ faciunt. multũ nutriunt. s; tñ frigitati ptĩ
net hoꝝ nutrimenti. Qui pfectus ẽẽ uult huic offi
cio. uitetat cõ ipĩs calaꝝ frigiditatẽ uoꝝ tẽpantia. Cõ
q̃ spma gnant. cib; ẽ sic recẽs caro. cerebella. o
ui uitella. ficus. pinee ⁊ similia. Medicina spma
gnans ẽ. stinci. satirion. ꝫꝫ. galanga. beem albũ.
⁊ rufũ. costũ. cc. nasturiũ urtice sem. anisũ. lini
sem. Unguen ad eos qui spmate indiget baccarũ lau
ri. sem rute. stercus columbin. pipis. sal. cc. tebetine.
ana. ʒ i. oli lib. ii. oĩa amisce. lũbos ⁊ unguẽ pũge. Itẽ pi
pis. satirionis. stinco. seminis eruce. exeq̃ ita ⁊ cũ uino
potata añ cibũ ualde iuuant. Est ⁊ q̃dã ⁊ im cib;
ad h̃ ualẽs. sic rapa. sparagi. eruca. sem siue baucia.
⁊ similia. Ex his simplicib; m tantũd ualẽs cõpõit.
Electuariũ iohis damasceni ualẽs ad fortẽ coitũ. Rc.
ꝫꝫ. pipis lõgi. añ. ʒ viii. sem cepaꝝ. dauci. eruce se
m. urtice seminis. añ. liguã ocelli. añ. ʒ xiiii. spagi.
sem. sal. stinconis. caude ⁊ ũbilici eiꝰ satirionis. añ. ʒ.
xv. pinee. xxv. fac pulũe mel. q. s. Ad ualẽs simil̃r

⁊ ad fortitudinē renū ⁊ emorroides. ℞. ʒ. galanga yri
gi radic. cinamomi. piperis lōgi. sem̄ lini. an̄. xv. penidi.
amigdalar̄ dulcis. ana. ʒ. xxx. eruce sem̄. dauci. an̄. an̄
xi. cardamomi. cc. gariofili. cc. piret. piperis. nucis meate.
mac. an̄. ʒ. iii. mel. q. s. Da an̄ cibū ⁊ p̄ cibū imodū a
uellane. Ad ual silr. ℞. cinamomi. costi. spice. cc. masti.
ʒʒ. mte. origani. calamīti. cass. an̄. ʒ. viiii. poli. piperis
⁊ nig ⁊ albi. asari. urtice sem̄ carice. gariof. galāga.
yringi radicis. piret. cardamomi. spinatis radicis ⁊ ra
pilor. an̄. ʒ. iii. sisami. nucis. fistici. amigdali. pinee
mūdator. penidi. an̄. ʒ. xv. m. q. s. Ad ual silr. ℞.
semis lini. an̄. penit. sisami. amigdali. an̄. ʒ. i. yrig.
galāgi. calamīti. an̄. ʒ. s. m. q. s. Juuat etiā lac boui
nū ⁊ consuetudo bibendi uinū c̄ cinnamomo ⁊ gariofi
lo. galāga ⁊ similib;. Suppositoria ualēs similr. ℞. mast. an̄.
eruce sem̄. dauci. mte calamīti. origani. an̄. ʒ. xxx. uue
passe mūde. c. ʒ. oīa coq; in. x. lib. ad medietatē. De
in̄ cola ⁊ mitte tendē mell ⁊ fac silr. Jn initio coctō
nis mitte. cc. ʒʒ. ⁊ galāga. gariofili. piperis. lō. cinamo
mi. yringi. cardamomi. costi. mastic. an̄. ʒ. i. oīa pul
uata in panno ligent. Si coit' p̄ calm ⁊ sicc auferat.
Prohibeat' oīs medicina ⁊ dieta supius dicta. ⁊ p̄cipue comedi
t lac uaccinū. pisces recētes. bliti. c̄ colocāna cucurbita
⁊ similia. Clistis faciam'. c̄ friis ⁊ huius oliis. succo cucur
bite. ut mundet corpus ⁊ calor refrigēt. De nimia erectione u̇ge

vj

Si artie ⁊ nerui uirge ipleant uētositate . necēē ē erigi ⁊ erectā diu pmanē . Qd' si diu pmaneat . neq; resideat . sine tn̄ ɔcupiscentia ⁊ uolūtate coitus . passio q̄ pges mos uocat̄ . c' cā uētositas ē inflatiua ⁊ g̃ssa . hūitas uiscosa ⁊ calore motata . ł . omis inquid mĩna ł dieta q̄ coitū augmētat huic passioni sunt nociua . Cui medicādo ɔ̄ria ē dare uentositatē mitigātia ⁊ refrigerātia . ungāt̄ dorsū ⁊ uirgā . a nīu testiculos . sblat . succo portulace . lentiginis aq̄ . sēp uiue . iusqami . lactuce . portulace . ē succo coriād . ⁊ par̄ cāphore . agn̄i spma fac simlr̄ . assue faciat sede sēp ⁊ dormire sup friam culcitam . G . dix̄ . Q̃ a mulies athenienses in festiuitatib; suis ponūt ū sedēt ⁊ dormiunt agnū herbā ꝓꝑ castitatē . Q̃ a nomi illius herbe denominatū ē a castitate . Iaceat semꝑ in late ⁊ n̄ supinus . dorsū eni ē calefiat . artia et nni . necēē ē calescāt ⁊ calor ad uirgā ueniat . et ex desiderio coit̄ eā moueat . ittm opiū iuuat ⁊ cāphora ē oleo . r . ⁊ uirgā p̄ unge . De Gonorrea .

Spma sine uolūtate . ɔcupiscētia . ł delectatōe ex defectōe exit uirtutis ɔtētiue . q̄ iuasis ē spmatis ⁊ h' sīn erectōe sit . ł ex passiōe uasor̄ spmatis . sic̄ spasmo . q̄ ūtr̄ expulsiua mouet̄ ū spma extra eiciatur . sic̄ iepilēpticis uidim' q̄ ē erectōe efficit̄ . Itm̄ ē ł ex spmatis qūtitate . ł ex ei qūtate . G . ayn̄ta

tate. si multiplicatum et augmentatum: uasa impleat. ex
quantitate. si in calore et quantitate mutet et in liquiditate et
aquositate. In medicinam da passione. cum frigida nutrimentis
dieta. sicut lactuca. portulaca. colocasia. cucurbita.
blita. citruli. cucumeribus; melonibus; et omnibus; frigidis et humidis
vel frigidis et siccis. sicut sumac. aceto et similibus; Ungamus
dorsum et ungamus frigidis rebus; solatri succo. iusquiami. oleo. r. por
tulaca. litargiro. cerusa. culcitra semper sit frigida. Herbe frigide
in domo ponentur. Accipe farinam gladioli. z. u. cum aceto
uino omni die. Similiter lactuce semen cum succo portula
ce et lactuce. ana. z. iii. aneti. semen rute. semen arno
glosse semen ana. z. s. fac puluerem. de quo da bibere uinu
no cum frigida. Ruta et iusquiami cum sirupo vel mirta et
aceto prosunt. agni spermatis. rute. ana z. u. balausthe
z. i. da bibere cum aqua. semper infundatur aqua frigida et acribus uel
potibus; calidis sibi caueat. De spermatis in sompno effusione.

Hui non patiuntur pollutionem. quorum uene eorum sunt
strictae et humiditate sunt plene. neque calorem perfectum.
Sed conueniunt aetatem gratia est magis spermatis quia
perfectior est et augmentatior calor. et eorum sunt uene lar
giores. Unde mouetur natura. ut magis augmentata expellat.
et eam cum ebullitione in sompno emittat. Sed tamen hec pollutio
que uenit ex habundantia spermatis non est similis ei que
ex concupiscentia amoris succedit. In ea enim que ex con
cupiscentia cum imaginatur anima amata quasi sit uicina

vī

Vn̄ ad coitū mouetur n̄ ut pollutionē faciat. aliqn̄ hō uidet mulierē aliqm̄ ⁊ concupiscit eā. q̄ cū dormiat imaginatur sibi qđ cū ea dormiat ⁊ inn̄ pollutio uenit. q2 imaginatio aīe n̄ ē sibi cōpl'o corpis. Multū eni in somnis hoīes uident. ē in corpib; eoꝝ multiplicēt humores. qi in collo sarcinas portāt grues. Si exhmorib; sunt exinaniti. uidēt sibi uolitare ⁊ ambulare ⁊ simulia. Pollutō n̄ ē aliud q̄ cū elōget sonus ⁊ corpa sudēt. Pollutōnē sep̄ h̄ntes. ē frā m̄. siue cibarus. siue ungentis sic dixim᷒ i sepe erigētib;. De uerē vvlnē.

Apā ⁊ uulnera unge. seu pustule. s exhumorib; a corpe descēdētib;. Q palā ē sti sui ē mbr̄ ħ fit i ppatulo. h intellī un̄ nascitur ex infirmoꝝ ē pl'io mb;. Si uulnā sunt sīi apate. medicem ē cerusa. litargiro. an̄. ℥. iii. cucurbite puluis. nenuuite an̄. ℥. i. s. ē ol'o. ro. Si humida sunt uulnā mittamus cortices cipssimos gbustos ⁊ ematiti. Si ūga sibi prurit. mittam᷒. cē. ⁊ caphorā. exēq faciam᷒ clisťe i uirga. ⁊ si apā uideam᷒. ē ungō medicem. R. carbunic argentee ceruse. litargiri. memitte. an̄. ℥. i. s. cē. acatie. balaustie. an̄. ℥. ii. fac puluē ⁊ unge ē ol'o. ro. ⁊ cera. Ad frōdis uitiū. thuris. an̄. ℥. a. ceruse. iiii. tēpa ē aq ⁊ in se ungat ⁊ p'ea lauet ē aq marina. Ad id. albugīnē oui. ol'm. ro. cē. murrā fac ūge. Ad id. uitr̄. cinerē

i. anima imaginando sec̄ost cōpl'oē corpis. sic calā ⁊ imaginat calā. ħ frā. frā. ⁊ sic de alus

I frondiu͞ uitis . tepa c͞ aq͞ . ⁊ unge. De apostemate testiculorum.

Humores a corpore ad testiclos descendentes . apa ibi facere solent . Q͞d si sunt acuti ⁊ calidi rubet . l' candid͞ est color apatis . sic͞ dolor corporis ⁊ sine dolore . Si ex pertusione . l' cissura sit . i firmius manifestabit . i medicando apate ex calore . de uena minuat͞ ⁊ in dorso scarifet͞ ⁊ p' humores calidos c͞ farmacia purgem͞ . deinde apata redeam͞ . c͞ epithimatib; ⁊ cataplasmatib; . puluis de fronde ram͞ . c͞ oleo . r . apata si ponat͞ . l' c͞ cimolea succo solat͞ ⁊ ce . l' farina͞ ordei cocta͞ c͞ mell͞ ⁊ aq͞ . l' fabas c͞ uino coctas . Catapl͞a ual͞ ad apa calida i testiclis . ℞ . rose . uiole . sandal . rubei . albi . an͞ . ʒ . iiii . malue radic͞ ⁊ et semi͞ . v . menum te . iii . tepa c͞ succo solat͞ ⁊ oleo . ro . Si ex frigore sit apa . ponam͞ uua͞ passa͞ . mudata͞ ⁊ cimini͞ . fabas coctas . l' melli lotu͞ . c͞ sapa cocta . uitellu͞ oui . farina͞ trici . Catapl͞a ual͞ similr͞ . ℞ . balaustie . fabe farinate ⁊ ciceris . camaleōs . an͞ . ʒ . vi . thuris . min͞ . cimini . i . axungie . renu͞ capon͞ . ce . sisameleos . medulle bouine uitelli oui . fac unguentu͞ . Cura.

Farina͞ ordeacea͞ i mulsa cocta͞ sup pone . Si aut͞ nimiu͞ rubeat͞ . chimolea c͞ aq͞ . ro . illinantur . q͞ c͞ dessiccata fuint aq͞ . ca . testiculi abluant͞ . Absinthiu͞ c͞ ficub; trit͞ ⁊ in panno illatu͞ ad id ual͞ . Vua passa c͞ cimino . melle ⁊ farina fabe trita ⁊ linteo induc͞ta testiculorum tumore͞ in p'ius max͞ sanat . De medicandi ulcerib; testiculorum.

Vulnia in testiculos de uenientia et calida. sic sunt medicanda. Cimolea cum aqua superponenda. et acatia cerusa cum oleo ro. litargirum cathmia argentea oleo rosato. Unguentum ad pruriginem in testiculis. excocta rã et sanguine combusto. Recipe medulle bouine ʒ. ʒ. olei ro. a. ceruse ʒ vi. cere ii. acatie. rose sem. ana ii. fac unguentum. Ad idem ualet similiter. Recipe ceruse ʒ vi. sulphuris ʒ ii. opii. a. tempera cum aceto. Si testiculi ex sudore fuerint uulnerati. De alumine et galla fac unguentum et superinice. Si fissuri fuerint. accipe yatrin cum oleo ro. et ouo uitello et fac unguentum.

Omnis crepatura in pelli uentris et testiculorum est datorius est ex motu forti. sicut post saturitatem cum uel tollatur pondus. uel fortiter tussiatur. siue alte uociferetur. et post saturitatem cogatur. uel luctatur. uel propter lubricam humiditatem. unde et membrum lubricum fit. locum sui dimittens. et aliud non sui accipiens. unde et pellicula illius loci est scissa. que uel neruus si corrupit non solidatur. Sed tamen quedam crepatura leuior est altera. que est in cessione mutatur. et addilatationem exhibet. propter collectionem uel excisionem extremitatum. siue pellicule. quidem in pueris contingit maxime. In aliis etatibus precipiatur ne saturentur. neque coeant. neque laborent. uel nimium se moueant. et super illam crepaturam. concauum plumbum cum acatia superponatur. et ligetur cum puluino bombicino pleno. Subtus plumbum ungamus unguentis dissolutiuis et uentositatem expulsiuis. sicut aloe. mirra. thus. licia. acatia. succo ypoquistidos. bdellio. et

similib; . Si i magnificet crepitura . 7 aliq̄ uiscerū
illuc descendant : erit molestissima adeo ū ifirmū
amotu 7 q̄uitate aliq̄ retrahat . Ad medicand' ē du
ra . Neq; aliquid pficē possunt medici . nisi ē solu
tione uentis 7 dissolutione sue uentositatis . sic pillis
de serapino . t' bdellio . diaromate . diacimini . suceḡe
ne tīa maiore . Unḡ fiat stiptica . abstineat se agrīis
cibariis 7 uentositatē facientib; . Cathapl'a ualt' ad id .
℞ . masticis . thus . nucē . cipssi . frondiū titimalli . mir
rā . sarcocollā . equali ponde . tēpa ē aceto . Al' . ℞ .
acatiā . balaustiā nucē cipssi . equali pond'e . mastic̄ .
thuris . mirr' . cē . sarcocolle . ʒ . ĩĩĩ . sāgunis dra . ana .
ʒ . ſ . tēpa ē olō . r . 7 aceto . **De menstruis .**

Menstrua mulib; ueniunt ē etatē . xiiii . ā
nno[rum] subeunt . S; tñ si festinauint . in . xii . Que
sic q̄tingunt mulib; sic pollutio masclis . Cā eo[rum] q̄
corpa mulierū nat' frīa 7 humida sūt . uñ multos
humores colligūt . q̄ ē ad ifiora descēdūt : ē mīstru
is exeunt . sic̄ in arborib; uidem' quo[rum] humores
ē gūmis egdiunt' . ē exeant mīstrua & q̄ optat .
inq̄ntitate 7 tpr' . purgant' humo[rum] supfluitates .
Q; si ñ inq̄ntitate sui tpr' . t' si gusant' . diuisitates
passionū gnant' . Eo[rum] ablatio . aut, nat' . Natalis
q̄ mulib; p' . l^ta . annos q̄ting' . Aliis in . xl' . aliis
in . xxxv . max' multū pinguib; 7 carnosis . Alato

accidentali. vel ex virtute. vel ex organis. vel ex materia. Ex virtute si in membris dirigent aliquae complexiones male naturaliter vel accidentaliter. Ex organis propter substantiam vulvae vel venarum suarum. Ex substantia vulvae si sit spissa et viscosa naturaliter. seu accidentaliter. Ex venarum substantia si sint strictae et viscosae naturaliter. sicut pinguibus evenit. quibus venarum ora sunt constricta. seu accidentaliter. sicut ex oppilatione. quae innascitur eis de humoribus grossis et viscosis. De materia scilicet quantitate. vel qualitate. vel ex motu suo. De quantitate si sit parva. Quae quantitas vel ex subtili est dieta. vel ex nimiis exercitiis. Rursus mulieres se exercentes et nimium moventes. non multum menstruorum mittunt. Sed quae quiescunt et multum comedunt. et suaviter vivunt. multum purgationis menstruorum. Ex qualitate materiae. vel ex grossitate. vel viscositate. vel de frigiditudine est vel desiccatate. Ingrossatur enim vias sanguinis claudit. neque facile exit. Si multum infrigidatur. vel desiccatur. non currit in venas facile. Ex motu materiae in alia membra se moventis sicut in anum et dicuntur emorroidis vel in nares. Rursus si quedam mulieres multum fluxum sanguinis habuerint et quedam si ab emorroidibus vel e pectore. vel evenit quod expuunt multum emittunt. Hae omnes et similes. menstrua descendentia non mittunt. Item si menstrua auferuntur et corrumpuntur ex tristicia continua. gemitu. timore. ira et aliis similibus passionibus animae. Cum ablatio menstruorum diu elongetur.

pissionē in sto patiuntur ut pote defectionē. appe
titiue. abhominationē. malum appetitū sic puluis
tre. carbonū. lactium et similiū. Alia adhuc pass
sequitur maior. sic colli et dorsi. capitis et oculorum dolor.
patiunt in acutas febr. eaz urā ptinet nigredinem.
& ruborem. Aliquā e sic lauata carnis recētis. Vniu
saliter eaz corpa morbis maximis sunt apparata. si
e pissiōi ptiet. ydropisi. & mortfre. maniā et similib;.
flebotomem in media uena. donec eā mistruorum.
ablata erit maior. & ablatio fiet. Ergo nos medi
cemur auferētes res illas unde ablatio uenire so
leat et in cipiendo nobis e a flebotomia q̄ uocatur safe
na. Si aut q̄ mistrua et scarifitio pedum. ualet siliter.
Cū flebotomemus. & scarificemus. patitur sanguis aufa
tur. et in alio die fiat similiter de alio pede. G. in epidi
mia femina. cuius p. iiii. mēses ablata fuint mistrua.
et fēa e multū macida et appetitū iā pdidat. Quā
e uidi. tribus diebus sāgnē purgaui. In die pma unā
abstuli librā et s. In secūda die lib. i. in tertia. ℥. vii. q
e fecim paulo post figa redijt prout fuat. Similiter ua
lēs mistruis mulierū. calamentū agste et domestic.
e aq̄ mell coctū. De q̄ aq̄ da bibe post balneū. as
sue faciat balneare. et post ea. ʒ. ii. de diathessaron.
et castorei. i. c aq̄ mell. Aliquā dari pde iera
pigra maxie q. factū sit c cinnamomo. Aliqn

go deinde ut quod urinam prouocet. sic maratri. anisi. ciminum. apium ameos. cassia. spica. squinanti et similia. Deinde apozima. de absinthio. de radicibus de fasceolo. ℥ iiii. olei nardini ℥ i. galbani. ʒ. VI. Deinde diasmarte ℈ i. cum apozimate. de sauina. et de aniso.

Apozima ualet ad menstrua prouocanda. ℞. calaminti stecados. petrosilini. sauine. pulegii. camedreos. camepitheos. polii. ana. ʒ. iii. maratri. anisi. apii. ameos. dauci. squinanti cuscute. ana. ʒ. ii. cassie. aristologie. et gentiane. baccarum lauri. reuponticci. ana ʒ. i. et ʒ. omnia coque in aqua et da bibere. ℥. iiii. Aliud apozima ualet similiter. ℞. rubee. ʒ. vi. maratri. radicis apii. anisi. xv. anisi xv. dauci. viiii. fasceoli. rubri. xv. matricarie. v. pulegii. calaminti. ameos. v. omnia coque. iii. v. lib aque usque ad unam. et da bibere. ℥. iiii. cum amigdalato amaro. Puluis ualet similiter. ℞. sauine. apii. anisi. ʒ. x. ciminum. alteri . . . v. cassie. spice. absinthii. ana. ʒ. iii. squinanti maratri. anisi. ana. ʒ. i. et ʒ. turbit. quantum alie species. fac puluerem cum amigdaleo amaro. da bibere. iiii. ʒ. cum apozimate de calaminto. Pillule ualent similiter. ℞. ierapigra. ʒ. iii. absinthii. turbit. ʒ. iiii. scamonee. amoniaci. opopanaci. serapinos. bdellii. castorei. ana. ʒ. i. et ʒ. cassie. sauine. maratri. anisi. apii. calaminti. apii. squinanti. anisi. ʒ. ʒ. tempera cum apii. succo facies. pillulas da bibere. ʒ. iii. cum apozimate. de calaminto. Pessarium faciamus de calaminti

Contra laborem ex fletu potenti nocet quod minuit hoc apo.

[illegible marginal note]

mto. centaurea. gẽtiana 7 similib; alum̃ mirra.
tẽpa c̃ yreleo. faciamus simil'r. elect. mirra. nigel
la. calamitũ. fac simil'r c̃ melle. Ꝺ ꝑtet ut itiora
uulue ungat mulier c̃ oleo. ro 7 yreleo. ne forte
tudo medicine gñent apa t' uulua. Calefactio
n̄ mini⁹. ʒ. iuuamtũ decamomileo. sansuco. me
liloto. cass. aneto. calamito. mta 7 similib'. siue ꝯ
positis. seu simplicib;. fac coqre i aq̃ infusa spõ
ga calefacta c̃ ipa. Simil'r iuuat [si in hus] cibis coctis i
uase. mulier sup sedeat. ũ tot' ꝯ' in fumus intrat
uulue intiora. De fluxu sanguinis. nimio c̃ mstrue

Fluxus sãgins exiẽs c̃ mstruus plusq̃ opte
at t' de organis aptis in uulua ueniens. si
ue erupcionis 7 tc̃ subito 7 uelocit' sangs ex. rubus
7 clarus. t' exim c̃ augmẽtet sua q̃ntitas ꝑ m t'
tã suauitatẽ 7 nimiã ꝯmestionẽ. t' q̃litatẽ ũ
si sit acuta colica. t' salsa flatica. t' exacuitur
sanguis q̃ uulua retine ñ potuit 7 festinat ũ
expellat. Si in sit colica color ei' erit citrinus.
Si flatica alb;. Si sãgnea rubus. Si fit c̃ toti⁹
corpis ꝑ corruptionẽ sui 7 malignitatẽ sue q̃li
tatis. Si augmẽtet iste fluxus neq; cess; patiunt'
mulieres. color mutatões. fastidiũ maciletiã. ydro
pisim. q2 epar ꝑ h necce c̃ refrigescat. 7 actõ
sua deficiat. Unde optet ũ si augmẽtet 7 eũ exti

ad uuluã sangs corrupt 7 descendũs fluit q̃ ñ possit mb' pati

guere uelimus. mulierē in superiorib; flebotomem̄.
ut m̄ ad superiora attrahat. Si fit si sanguis cā fuit. Si
colā. r. fit. dand᷒ ē catartic̄ 7 antidot̄. q̄ eā purgare de
bant. Et ī simili in flātē. t colā maḡ. faciam᷒ catar
tica. t antidota sibi attinētia. Deīn̄ redeam᷒ ad me
dicinā sanguinē stringentē. sīc acatiā. corall᷒. gūme.
mirte semī. balaustia. portulace semī. bolū. cornu
cerui. conchula marina 7 sīilia. Deniq; sal'. inde ē medi
cand᷒ sīc in fluxu sanguinis in pectore. t de aliis mē
bris. Cibos dem᷒ pdicēs. fasianos 7 similia. Mulier se
deat ī aq̄ ī q̄ cocta sit tamarisci. cortē malignati.
galla. mirra. rosa 7 sīilia. Ventosas apponam᷒ mamil
lis 7 exugam᷒ sine scarificatiōe. Nastari faciam᷒. de gal
la. alumine thure. eq̄li pōde. tēpa c̄ aceto. Aliter ℞. ac
catia. ypoquistides. thus. tēpa c̄ aceto. troc̄. ualet similit̄.
℞. balaustie. conchē marine. acacia. an̄. ʒ. iii. galle.
sanguis drācō. sauina. cupularum glandiū. boli. aluminis.
an̄. ʒ. ii 7 ß. succi. ypoquistidos. i. caphore. carabe. an̄.
ʒ ß. fac troc̄ c̄ succo uirge pastoris 7 da bibe. Similit̄ fac
nastari. Puluis ualet similit̄. ℞. conchule marine. cor
nu ceruini. an̄. ʒ. vi. balaustie. carabe. coralli. spo
dii. rose. an̄. ʒ. iii. fac puluē 7 da bibe. De suffocatiōe.

Aliqn̄ mulieres patiunt̄. q̄. suffocatio
matrcis uocat̄. Vn̄ eaꝝ appetit᷒ defic̄ 7 corp᷒
refrigescit. Sepe mulieres uñ deficiunt 7 subtiliat̄.

Pulsus eam paruissimus et debilissimus. aliquando ex
toto aufertur. aliquando mulieres. adeo coartantur. ut eam
capita genibus implicentur. Ego vidi medicum mulie
rem talem. patientem. que et inflatum perdidit et pulsum. que esset
mortua. neque distulit a mortua. non quia parum in medio
corporis erat calida. Multi medicorum mortuam esse pu
tauerunt. Quod certificare uolentes. lanam quam rarissime
carpitam acceperunt et naribus applicauerunt. De cuius
motu habere uiuere eam certificati sunt quia flatum habebat.
et animal flatum habens uiuit. Causa huius passionis. mul
titudo est spermatis. uel corruptio sui. hoc contingit. quia
diu remote fuerint a coniunctione masculorum. unde necesse
est augmentetur sperma corrumpatur et quod uenenum effici
at. Plurimum hoc uidue patiuntur. maxime prius mari
tate et parturientes sepissime. Similiter puellis eue
nit. si uetitum sit cohabitare masculis. Sperma enim
coadunatur in ipsis. quod expetit sicut masculis necesse
sit. hoc enim non actu expetit. Cum mulier habere masculum
non ualeat. adunatur in sperma et ab ipso frigidus fumus.
ascendit ad diafragma quod et uulua sunt coniuncta. quia uero
diafragma iunctum est cum gula et instrumentis uocis
suffocatio. hoc autem contingit. Item hic morbus est ablationibus
huius si menstrua auferantur et sperma augmentetur. multo
plus peioratur et maxime in autumpno. uel hyeme. Plurima
in hunc morbo est machinanda. ut manus et pedes

in accessione fricandi sunt pedes.

mulis fetentis. tamen moderatus cum dapnileo naribus
apponimus abhominabilem odorem. sicut castorei. galbani. pi
cule. lane combuste. lichinii extincti. pillorum humano
rum et similibus. Inferius fumigemus cum odoriferis fu
migationibus sicut cum ligno aloe. musco. costo. Odorifera
olea ponamus in uulua. sicut yreleon musceleon. came
dreon. nardileon. vel spina thaut ad inferiora. Vetosis
in pectinem ponamus et inunguamus. Ungamus os uulue
cum oleis odoriferis intrinsecus et extrinsecus. Demus diachrimi
non cum apii succo. Calamenti siropo. ierapigram cum succo ab
sinthii. Demus ʒ. i. de agarico cum uino odorifero. Laue
mus uuluam de absinthio. sauina. camomilla. sa
succo. aneto. calaminto. Item ualet ad suffocationem
matricis ʒ. ii. de succo iusquiami et castorei. piperis al.
costi. musci. opii. ana ʒ. i. et s. tempera cum uino dulci das

De apostemate uulue.

Aliquando apostemata nascuntur in uulua multa forma. Si ergo colera ad
sit. rubeum calidum generat apostema. quandoque etiam de uentositate fit
grossa. vel de percussione. vel de menstruorum ablatione. Si enim
apostema in uulue sit parte. sequitur dolor cum stranguiria.
Si in ore umbilici et constipatio digestionis. dolorque subyp
pocondria. Si apostema sit colericum. vel sanguinolentum. febris
acutas fit et dolorem nimium. Si de humoribus gros
sis sit tumor et durities. grauitas in anchis et coxis.
Vnde oportet curari. Si apostema in uulua sit. parendum est

Si in pupi ei sequitur dorsi dolor

uñ sit. Q̃a si sit ex calore. basilica. l' media erit
mediana. & sanguinanda sc'l' uirtute. n̄ q° ꝯrui
sit. mulier in uulua sint a parte uenā pedis ꝯueñ.
minuere. melius enī iuuat q̄ si in alio loco fi
at. Itē dixit. Vulue passioē nocere sup manū mi
nuere. Ꝯtrarua enī ꝯtingit. ꝗ sāguis tract' ad su
piora corpis. Si mulier ē fortis. bis in die auferat
sangs. Si debilis semel. Post dāda m̄ q̄ i acuto a
parte ualeat. sic succ' solat. cassiā f. manna. mel ro
satū & similia. Cataplasmet in pmis. de repugnā
tib; calorib; & mb illius ꝯfortatiuis. sic portulac
ca. solat. sēpuiua. psillio. arnoglosa. endiuia. olo
ro. & similib;. Post dissolutiua ponamus. sic endi
uiā caules. olīn uiolīn. sem̄ lini. malua. fenugrē
anxungiā ansis. galline. mellilota. albuginem
oui & similia. oib; nastarizemꝰ. siue cōpōitis siue
simplicib;. Dias̃c. Spica nardi. cocta ī aq̃. l' si ī ea
sedeat mulier. Nastare pauli ual' ad calā uuluā
& duritiē sui aut inuisationē. l' īflatione. l' uētosi
tatē. R̃c. axungiā. medullā uituli. an̄. z. uii. me
dulle ciu. xi. ansis. galline. cc. iiii. mastic. mell'.
an̄. z. ii. ysopi. ii. & s. tēpa ē lacte mulis & olo. rosa
to. Si apā sit frīdū. ꝯrgsū q dissoluat erit faciēd'.
sic fenugr̃. meli lota. sem̄ lini. mīta. sāsucē & similia
sunt apponenda. ē pthima faciamꝰ & nastari sumitr.

VI

Demus apozima de radicibus ad bibendum & designanto. pill
de serapino. balneum. assidue & epithimata. leuia danda
sunt cibaria & grossos humores non generantia. Si efficiemus
in qua parte collectam esse saniem. ponenda sunt cataplasma ma
turatiua & apertiua. sicut de fenugreco. semen lini. farina or
dei. tritici ficubus cum fimo columbino coctis. Si erupit

lac asininum & diuretica

apostema & saniei. in uesicam effluat. detur lac asininum.
& caprinum. semen cucumeris & melonis. clisterentur in
uulua cum tipsano & mellis. confectio unguenti. &
nastaris. R. axungie anseris. galline. uituli. cere.
ana ʒ. x. uitelli oui assi v. bdellium mirre. i. & s. ce.
roteleos. olei nardini quantum sufficiat. De ulceribus eidem.

Ulnera in uulua generantur. de acutis
apostematibus & aliquando de acutis medicaminibus
uel de aborsu. Que efficiantur eorsanie uel fluenti dolo
re & pulsatione matricis. Si sit putrefacta sanies fit
color niger. cum putredine orribili & tenuia. & ardo
re nimio. Unde mulieri est precipiendum. ut in uulua
ponat quibus mundificentur uulnera & calor extin
gatur. & calor mitigetur. sicut succus solatri. arnoglose. olei
rosacei. cum albugine oui. lacte mulieris succus por
tulace & similia. Demus mulieri ad bibendum catar
ticum demum. semen papaueris. liquiricie & similibus. nu
tamen cum cucurbita. portulacca & similibus. Sede
at in aqua. in coctura sunt mirtus. rosa. fenugrecum balaustia

tia. lentes cortices malignati et silia. Si uene sint cor-
rose. demus sanguinem draco. mirr. thus. boli. etc. aristol.
De quibus omnibus clistere faciamus vel nastare. Simulti- val. litii
vel acatia uini nastarie fiat. Valet ad pruriginem valet
uulue etc. caphora. litargiri. bacce lauri. albugo. oui.
ros. siue clistere. seu nastarie fiat vini. Diasc. diar. farina
fenugreci cum sanguine ansis val. ad duritiem matricis. Val. et
lac ficuum cum vitello oui si facias nastarie. De exitu

Vulua aliquando patitur mollitiem. matricis.
propter nimiam humiditatem. vel in loco frigido multam
sessionem seu aque frigide infusionem. his enim mollitur et
assuo loco egreditur. Aliquando exit propter nimiam expressionem
in partu. Unde in medicinanda. ypoquistidos. et balau-
stia. in uulua sunt ponenda. Sedeat in aqua vel cocta sit
stiptica. Epithima fiat cum oleo ro. et mirtino. Comme-
det obstiptica et reponat interiora. Deinde faciamus
pulverem de rebus stipticis et desuper ponamus. Sumu-
tationem faciamus. quia aliquando uulua redit interioribus.
Diasc. Merda bouina ual. ad uuluam egressam si inde
fumigetur. mulieri eadem parte interna qua ano exeunti profuit.

Prout galienus. De apostemate eiusdem.

Cum in multis suis libris fateatur. ligationem fetus in ma-
trice esse. sicut ligationem fructus in arbore. fructus enim cum primum
gignatur. debilis esse probatur. Unde et facile labitur si quo-
libet uento arbor emoueatur. vel quibuslibet uento arbor

alius similib;. Cu au ia in arbore firmet' & ia tepus
suu mediet'. ligat' est firmius. & a timore cadendi
remotius. Cu au ia ad maturitate opleat'. cadit sine
ullo motu & ab arbore sepat'. Similit' in uulua fit.
Cu eni sp'ma uuluam iecto'. ligto ei' e debilis. Vn si
mulier patit' in saltu. t' i lubricatoe & casu & i farma
tia. t' flebotomia. seu uenatz. fluxu. an emorro
ide. siue de collo uulue. t' nimio motu corpis. seu
aie. dissoluit' ligatio fet'. & de uulua facile labit'. Sil'r
e ia pfecta copleat'. tepe uoz medio. forcior & soli
dior e ei' ligato. Vn q guidat'. sine nocumto fetus
aliq m'no mouet'. Optet g i p'n concept'. ne ulla femina
ad memoria reducat cibaria q illo i tpr i ueniri
nequit. ne forte desidet' & n inuenta. ca fiat abor
cientia & si desidat inueniendo festinet. q uis ad
ea sibi adducenda. Regat' au extrinsec' guide stoc'.
c reb; confortantib; sic olo nardino. masticeleo absinthii
olo & odorifis cataplasmatib;. Marie i pncipio co
ceptus. Cu appinqt partui assue faciat balneari.
& ungi mollitiuis oleis. & nutat' nutrimis mollib;.
Si inflato pedi' sup uenit. ungat' olo nardino. ro
sato & aceto. fumiget' crura c aq. pea chimolea cu
aceto tepata sit s' ponenda. Pedes fumigen' c apon
mata de caulib; & apiano & si ht appetitu i conuen
entiu ciboz. iuuget' modatu exercitu. odorifu bibat

uinū odorifū tēpata sit dieta. P9 cibū accipiat malag
nata. citonia pira. Si lunū t carbonē q̄sint dent p
cib fabe assate. ḟ ptisa. t cataplasma. odorifa 7 aromati
ca pectori sūt apponēda. t sto. Si tumores furiosi pec
t9 ꝑuaūint. optet farmaciā dari. p9 q̄ fet9. iiii. mēses
expleuit 7 ad. vii. puenit. h̄ eni tēp9 ē mediū int
tpā ꝯcipiēdi. fet9 iā fortit 7 pfecte in uulua ligatū.
Et medic9 ī farmatia danda n̄ sit temarius. Q uā
si dedit 7 leuē 7 secūdum optet dari. ad dissolutiōē
uētositatis. ne cā sit abortiendi. Erit iste puluis ad
h̄ utilis q̄ ual aduētositatē matris. R. zedoar. dro
niche. sem apii. an. ʒ. ii. castorei. i. amios. iiii. zuc
cari. xxx. puluiata. ꝯ. ʒ. i. data. antidot. ual. ad dolo
rē matris 7 uētositatē sua 7 stoi. īgruida. abortū
eni aufert. R. sem. apii. mat. amios. ʒʒ. ana.
ʒ. iii. mathē. gariof. cardamoē. asar. an. ʒ. i. 7 ꝯ.
cinnamoi nucis muscate. castorei. zedoar. dro
miche. acori. an. ʒ. ii. zuc. ʒ. vi. pulu 7 add. m.
t q. suffic. da. ʒ. i. c̄ uino. Ad ual ad diuritiē pt9.
q. galien9 7 ad morsū aranee 7 scorpionis. q̄ ueneno
sa st ual dic. R. piperis albi. xxx. grana. mirr.
castorei. storace. ʒ. i. 7 ꝯ. opii. iii. galbani. semē
apii. an. siseleos. an. ʒ. iiii 7 ꝯ. fac puluerē tēpa
c̄ uino da bibe. ʒ. i 7 ꝯ. cum. viii. unciis uini.

Si grauida uentositate stomachi uel uulue patiatur oportet ei dare aliquid

De difficultate pariendi.

Cū mulier tp̄s natale parturiendi expleuit.
mouetur fetus motu fortiori unde uuluā ne
cēē ē dilatari ⁊ uirtute sua expulsiua fetū de secdina.
emittat; tn̄ aliqn̄ ɔtingit pariunt. neq; ī parere pos
sunt. Q̄ multi fit ex causis. ł ex calore subito ⁊ extrīseco.
mulieres ledente. ł angustias uiaz uulue. ł ex nimia mu
lierū pinguedine. ł si fet mortuus sit. neq; se ad exeūd
adiuuat mouēdo. Aliqn̄ si ɔcepit aliq̄ q̄ adhuc sit par
uula. Et si in hieme fuerit. aeris enī frigiditas. uulue ɔ
tingit uias. Si in estate ɔtigit. calor aeris uirtutē dis
soluit. q̄ fetū adiuuare solet exire. Oportet ergo si uiderim
mulierē in partu laborantē. pcipiamus eā balneari
in aq̄. ī fenugr̄c. malua. semē lini. ordeū mundatū
cocta sint. Unguimus coxas ⁊ uentrē in flora humidis
⁊ dissolutiuis epithimatibz. fricemus latera ⁊ femora.
oleo dissolutiuis. Deinde oxizaccara ad bibēd ⁊ capill' ueñ
ɔ. ruta. ł absinthiū. de qbz puluis fiat. det. ʒ.i. ē uino.
Sternutatores faciamus ē thure. āmbulet p loca diu'sa suauit.

D' extractu secundinē.

Postq̄ iā pepit. si secdina
remāsit. in ea expellenda oportet festinari. ē sternuta
tione tenendo os ⁊ nares. Simul. ... puluizati deinde
ē aq̄ calida ⁊ uomere cogat. Lupine q; ī fusū ⁊ p colatū. ē
ʒ.i. puluizati. seminis. malue. Deinde ē aq̄ calida adbibē
dum ⁊ uomere cogat. Hīm ualēt ad emittēd secdinā. et
sangnē a partu remanētē. fumigatōes uulue cū

cū oculis salsoꝝ piscium. ł ungul' equoꝝ. ł stercore ca
mino. siue ē cicuta. ł sinapi. Si sang' p' ptū nō exierit.
medicem'. ē medicina puocatiua uitriua. Nae. ige

Passio sciatica nascit' ex humorib; ī nimi nimiū dolore.
illū ꝯfsū descēdētib; q̄ scia uocat'. hic ē lactos
ē coxe. ꝑtimui aū fit ex stātieis 7 uiscosis humorib'
ī ꝯcauitate coxe se coadunantib;. Aliqñ ex humorib;
sanguinolentis. ē rubea colā mixtis 7 ibi collectis. Vnde
patiunt' dolorē in coxis. Aliqñ usq; ad crura des
cendit dolor. 7 ad calcaneū. 7 usq; ad paruū pedis
digitū. Aliqñ in una pte. aliqñ in utraq;. Si autē
sit in sinistra. peior 7 molestior ē. q̄ in dextra. Si ex
humorib; sanguinolētis 7 colicis. seqr̄ nimietas doloris.
7 ꝯtinuatio pulsatōis. 7 ardor atq; īcēsio q̄ maxē
iuuenib; euenit. Si ex calis ēficiet' ex humorib;.
uena minuat' q̄ saphena uocat' de calcaneo. Si pas
sio sit in utraq; pte. flebotomet' utreq; uene. G. dixit
tātū ual' h' flebotomia. ū una die in firmi' euadat.
Aliqñ etiam uena in medio brachio flebotomandā
de pte infirma. maxe ī initio h' fiat. si nos adiu
uat tp's. 7 etas. regio. ꝯsuetudo. p' dāda farmac ta.
q̄ colā. r. purgat. Simul' clistē faciam'. nutriam' cū
dieta caloris exiccatiua. Sepe balneet' ī dulci aqua.
Dem' pillis de aloe 7 mastic. Vngim' frīs epithimata
b;. Si de humorib; sit frīs 7 uiscosis. dem' farmaciā

chimos illos suauit purgatam sicut pillas de rosia. vel de fetida vel de hinodactil. vel de in de stomaticon vel pillas theodoricon et similia. frigidos et uiscosos chimos purgantes. Clisteri de centaurea faciamus. semine lini. fenugreci coloquintida et similibus. Nutiamus cum cibis bonorum chimorum generatiuis. Caueat a plenitudine cibi et potus maxime si grauis sit addigendum durum. Cautissime uetetur coitum maxime post cibum. Cum purgabitur clistere vel farmachia. balneis. corpus mundificatum de materia morbi in iuncturis certificauit se redeundum ad epitimata extiora et cataplasmata. Dum costafili lucediaca libro quem de ligatione fecit. Sequitur epithimata emplaustri seu cataplasmata. Aliam membro sit si ponenda. unum membrum perpedit est calefaciendum. vel materia grossa de ipso dissoluenda. oportet precessisse purgationem totius corporis cum farmachia et flebotomia. certificato vero corpore mundificato et passione remanente in uno solo membro propter minores in ipso clausos. si materia non fuit quod eos aliunde effluens augmentauit. tunc tamen si ponantur epithimata et alia. Sed si corpus plenum sit humoribus oportet ut fortiter caueantur. quia multo magis ad illud infirmum trahit quam dissoluit. G. dicit. Vel passio si inuenitur oportet uenas incidi et post incidi dia... cautoriis incidi cum ... peccaris et multum profuit. ... calefaciamus locum infirmum cum merda bouina ... infirmo catapla(s)mata dissolutiua. sicut thiriaca. philonium. suegene. diaton. pipeon et similia. fumigemus cum aq

ū calamītū . origanū . mell'lota . sāsucc fr̄ōdes lauri
s̄t cocta ꝛ simulia . P̄ill' ual' ad artetic dolorē exhu
morib; friis . & f̄s . ꝛ uiscosis ꝛ sciaticos . padagros .
uetostitatē inuor . ℞ . amoniaci . serapinos . bdellu . o
popanaci . aloe sarcocolle . asa . sem̄ . cicute . apu . an̄ .
ʒ . ii . coloquintide . ii . cucurbite . iii . scamonee acou . ʒ .
ii . tēpa ē succo porri ꝛ facias pill' . da . ʒ . i . ꝉ . ii . ꝉ . iii .
sed ūtute patietis . Pill' de serapinos ual' similit̄ .
℞ . Sene . ʒ . v . bdellu . iii . serapinos . sarcocolle . amo
niaci . an̄ . ʒ . ii . mastic . acou . coloqntide . scamonee
an̄ . ʒ . s . calamīti . apu sem̄ an̄ . mat . cicute . spice . th
cados . sal' amoniaci . tēpa ē succo apu . ꝛ da . ʒ . iii .
ē aporiate de ung̃ . cicē . E pistia . ꝛ ꝉs . d . ual' ad scia
ticos . podagros desfritate . ℞ . coloqntide . lxxx . vi . ʒ .
eufor bu . xl' . lactis titimalli . xxx . oīa tant ꝛ i
iii . lib aq̃ ponant p̄ triduū ꝛ in . iiii . die unā libm
uetis oli mitte ꝛ suauit coq; donec due partes re
maneāt aq̃ . de in̄ cola ꝛ mitte ad foc coq̃ns q̃ ad
solū remaneat olm̄ . P̄ ea pone . iiii . ʒ . cē ꝉ liq̃fcā
mitte eufor biū . bn̄ . pistatū ꝛ lac titimalli ꝛ fortit̄
tēpa . De in̄ i firma loca unge . calcaneu . s . ꝛ pedu
plātas . Si forti' opari uolueris . da i firmo sero . da . ʒ .
i . d' serapino . in mane unge . Subposita deponens
uiscosu flegma . ual' ad dolorē dorsi ꝛ ad colicā pass .
desfritudine . ℞ . serapinos . ʒ . ii . bdellu . sarcocolle

coloqntide. scamonee. nit. licii. fell' taurini. mini: ana .z. i. tepa e mell' cocto et fac in modo glandiu. pone .i. et p q exit pone altam usq: ad tcia. Storachion ualet ad dolore artetie. mbr fria calefac simulr. et uesica et renes. dum apata destruit. R. sisameleos cauliu. z. i. storache. z. ii. coq: suauit ut dissoluat storachia. de in cola et unge. Cala apata epitimata destruunt ue tositate in mbr adunata. huores gsos diger. et dissoluunt. mbr fria calefaciunt. fortius epitimata e eleetuariolei. p castolon. dapnoleon. cicutelon. sambucelo. pigalon. anetelon. yrelon. balsamu et simil. Si quis uelit fortiora ad dissoluedos huores gsos et uetositate expelleda. coq pireth i q eq: uoz uoluit. castoreu ana cardu. euforbiu. cicuta. storacha. costu. calamentu. et similia. Quatitas hoz ponedoz in olla. x. z. ani. neq: freqnt facieda ista. caueda. n. p mudificato ne interioris corpis. ne passio peioret et augmtet. S: si ex sola fit frigitate. t mbr inclusa uetositate. et fri mati aualent h epithimata qnq: iposita. De podag.

Podag e dolor calcanei et plante pedis c distesioe nerui et pulsatoe sui. nasces ex mal huorib: ad calcaneu descedetib:. Q si sit cal et acuti. dolor nimi erit et pulsatio icedes calcaneu otinua. Si fri et gssi: gruitas nimia fit et extesio: sn dolore. t pulsatoe tumor. Apata aut podagice et artetice

passionū n̄ sentiunt etiā. q̄ tumor in sol carnosis
m̄b̄s nasc̄r. ⁊ h̄ntib; multū sanguis. vel m̄bror.
h̄ūitas uiscosa ⁊ fr̄ā ē nutrimtū. It̄ē q̄ carne s̄t
nuda; n̄ s̄t tumescia. P̄rimū h̄ passio innascit̄
suauit̄ ⁊ q̄ete uiuentib; ⁊ exercicia neglegētib; ul
p̄gatoēs ⁊ corporis mundificatoēs nolētib. maxime
ē multū comedāt atq; bibant. hec eni res icorpore
supfluos g̃iant h̄uores. Si aū n̄ pedes inuenit
debiles. descēdūt adeos humores. Neb̄ eni ē sint debi
lia. n̄ possūt expellere exdefectoē sua. Vn̄ maxiē
h̄ passio uenit p̄ncipib; ⁊ suauit̄ uiuētib; ⁊ corpa
pinguia h̄ntib. maxime si multo coitu utant̄.
⁊ cibis nimis impleant̄. Cōcatenatio eni m̄bror.
calescit ē motus adcoitū fit. ⁊ calor humores illos
sibi attrāit. It̄m assue factoē coit̄ nui laxantur
⁊ corrūpunt̄. plante manuū ac pedū. atq; cal
caneor. n̄uosa ēē m̄b̄ uidet̄. Vn̄ fit ut eunuchi
q̄ n̄ coeunt. n̄ patiunt̄ hc̄ morbū. ⁊ si huint. ra
rū tn̄. q̄ fit ex multitudine humor. p̄p̄ iordinati
onē diete. Sic ⁊ pu̇i q̄ n̄ s̄t podagri n̄ exiordina
tioē diete ⁊ cibor. multitudine. Mulieres n̄ fuit
podagre. q̄ n̄ laborāt in coitu sic̄ masculi ⁊ omī
mense purgāt̄ m̄struis. Qcūq; dixi de podagris. itid̄
intelligēdū de arteticis. Si podagra i q̄d passio ue
niens in ue. ł estate. sanat̄ in .xl. dieb; ł circa.

Si aũ i auctippo ꝛ usq; ieme durauit: durũ ẽ
ã curari. Qũa optet nos eã curare. flebotomen̄ eos
si multũ sanguis builit ꝛ maxĩe sup manũ si eis san
guis eã. ł coleꝛ sit hũndãtia. Q̃ si humores sint flãtici.
farmatia flãtis purgatiua sũt purgandi. Sic pill'
decassia. ł hirmodactil'. ł serapino. Cũ certificet' qz mãtia
sit expulsa. reuitam' adpedes ẽ cataplasinate ꝛ epithi
mate ꝛ subfumigatõe. ꝛ incipiend' de reb; repugnãtib;
ꝛ illos humores apedib; repellẽtib; Si cali sint humo
res. psilliũ. oliũ. ro. Succus solat. farina ordi. lentiges. aque
cortices cucurbite. couãnd' lactuce succ'. albugo oui. sãdali.
rose. cãphore ꝛ simul' sunt apponenda. Si frĩ. succus
caulũ. cicute. origanũ ꝛ alia cataplãsta q̃ sũt dicenda.
Calĩa dem' antidota. sic tyriacẽ. sueg'ne. diacliminon
diaton. piperon. philoniũ ꝛ similia. Vitam' ẽ leui
dieta ꝛ tẽpata. ui'ungim' exercicia ꝛ de hac ofectõe
dem' q̃ iã expti sumus. pillis de hirmodactil'. ualt.
adarteticos ꝛ podagros de frĩtate. ℞. aloe. hirmodac
til'. mirob. citri. Coloquitid' turbit. bdelliũ. serapinos.
anã. ʒ. iii. Sarcocolle. castorei. eufobii. opopanacis.
cicute. apii. semĩ. anã. ʒ. i ꝛ s. ce. a. tẽpa ẽ succo mat.
ꝛ fac pill'. Al'. ℞. anã. sisamelcos. pipis. al. ꝛ lõ. tapsie.
anã. ʒ. i. ꝛ. agarici. anã. ʒ. iiii. cerastie. vi. hirmodac
til. xx. tẽpa ẽ uino ꝛ fac pill'. Al'. ℞. hirmodactili.
mirobolani cit'. anã. ʒ. iii. turbit. ʒ. i ꝛ s. aloe. ʒ. v.

tēpa cū succo porri. Al'. ℞. aloe. ʒ.j. cē. an̄. ʒ. x. Se
rapinos. mirobolani cit. bellirici. ermodactuli. an̄. ʒ. v.
piperis m. 7 lō. an̄ ʒ. ii. 7 s. asa. opoponac. an̄. ʒ. i. Senetu
an̄. ʒ. ii. tapsie an̄. ʒ. ii. tēpa c̄ succo porri. Al'. ℞. mi
rob. citri. bellir. 7 emblic. ʒʒ. an̄. ʒ. vi. origani an̄. ʒ. iiii.
tapsie. an̄. ʒ. iii. ermodactuli. ʒ. xvi. peucid. ʒ. xv. bdellii.
ʒ. xxxi. tēpa c̄ succo solat. Al'. ℞. coloquintid'. aloe. Sarco
colle. serapinos. bdellii. euforbii. Scamonee. turbit. mas
tic. frōdiū basilicos. an̄. an̄. ʒ. iiii. tēpa c̄ succo caulium
7 fac pill'. de oīb; inf da. ʒ. i. t'. ii. t'. iii. sc̄dm uires pati
entis c̄ aq̄. Catapl'a ꝟ podagr̄ de calore. ungat manus
7 pedes. atq; genua ūeq; fit podag. ℞. farina ordi.
ʒ. x. sandali. v. acatie. iii. ocrum cē. opii. an̄. ʒ. i. tēpa
c̄ succo solat. Al' sanguinolentis. ꝟ apatib; 7 calē podagre.
℞. Malue. farine ordei. psillii. oīa puluerē 7 c̄ succo
portulace 7 oleo ro. tēperent. Al' citonia in aceto cocta
farina ordi duase. d. 6 pin. cē. par c̄ lacte tēpata. mi
tigāt dolorē calidū podagricis. Al'. ℞. sandali. r. albi.
memitte. farina ordi. an̄. ʒ. i. tēpa c̄ succo solat.
ꝟ coriandri. Friis podagricis ꝟ scardeō. c̄ aceto tēpat.
Vue passe mūde. 7 ruta insimul pistata. 7 commixta
ual'. axungia ueteris c̄ pecud' stercore. ual'. 7 simili cap
na. Radix elactii in aceto cocta. ual'. 7 ad omnia
ungueta 7 epithimata calida ualent.

De oi passioe · De morsu spētiū. De carbunculis.
iextioze cor · De scorpione. De uulnib; corpis.
poze nascēte. De morsib' uei · De scroplnulis.
De effiniia feb. · pariū · rapuū. · De rutā · dedisuictoē · desu
De causon. · De musu cani rabidi. · De sanguiñ effluē · dā.
De teriana. · De labor · dolor. · ti ab aliq mib' inciso.
De sinochs. · De apāte · De albugine · asptate
De qrtana. · De porris · uerruci. · unguentū gtime.
De cottidiana. · De elephātia. · De incensione ignis.
De uariol
De nimio sudore. · De morphea. · De uulne ppt ocreas
De cauēda · De lētiginib; · ul' alia calcamenta.
dicitādā morti · De elichnib; · De fissura.
fera potion. · De scabie · ipiigie. Explicit lib. vi.

Incipit. vii. De morbis exterior mbror.

Exterius in supiori particula interior mēbror passioib; · eor expositis curatoib;. sed oratoēs nror antiquor · pū sufficiēs expetebat breuiarium. osequr. ū in hac. vii. particula q fine nro lib' ē impositura. Dicam' qd exti acum noceat intiorib;. Subsequitur curatoēs eor sed auctoritatē increpatis ypocratis · galieni q fūdatores extitūt h' artis. Incipiēd' a febb;. G. eni dixit · molestāres has ēē oib; morb. & atuit. H. itiora · exteriora. · nocēt spib; · aiatis ūtutib; · nalib; actoib;. Incipiam' ab effimis febb;. q in nascūt spib;. he febres. H. de paruis oriūt causis · a

liqn aliaz sunt cum febium. et nulle alie esse sunt ipsarum. Effimira
g febris excalore nascitur simplici. et spis sun in l putredine
calefac. unde fit ut non duret nisi die una. Spus in sunt. uital.
spus q fundamentum est uite. et in caloris nat. Animalis qui
fundamentum est sensus. et uolitarii motus. Natal spus q fundamentum
est. iiii. uirtutum natur. Que sunt appetitiua. contentiua. di
gestiua. et expulsiua. Hec febris duobus diuiditur modis. Vt enim
ipsa est morbus. l accidens tale q ex alio morbo consequitur.
Si ipsa est morbus. fit ex causis tribus. Vna est q corpus patitur ex
intrinsecus. sicut calor estiuus solis. et uenenum. et frigus nimium.
et balnea aquarum calidiora corpora uiribus suis desiccantium.
et opilantium. sicut nitrea aq. l aluminosa l sulphurea.
Secunda est motus nimius corporis. sicut labor. et exercitia. am
bulatio nimia. et similia. Effimira febris q accidens est alti
us morbi. est febris apostema sequens inguinis. et ascellarum. et colli.
et similium. Sanguis enim collectus in aparte. non cito dissoluatur.
necesse est calefiat. et putrescat. et uitalem spm calefaciat.
Deinde cor calescit. propter coniunctionem arteriarum et cordis. unde gra
et effimira febris. Hec sunt esse effimirere. Oportet unumquodque causam
dicamus. et significationes. et plenissimas curationes. Intelli
g febris effimira. q est ex calore solis que capita corporibus sunt
calidiora. et nimium dolentia. et facies rubicundissima est.
Aliqui patiuntur calidum reuma. et incendes nares. Febris
per uenenum. corpora magis q capita calefacit. et aridiora de
siccat. et incendit. quia calor ueneni desiccat humectationem

corpis. Febris ex nimia frigitate mutat colorem et aufert
pulcritudinem. convertitur enim in liuiditatem et obscuritatem
et sic extrinsecus corpus refrigescit et desiccat. in capitibus
e frigitate gravitas sentit. Febris ex stiptice et desiccative aque
balneis. cutem duritiem et siccitatem reddit. quamque extringitu
dine facit. Que cutis si cum manibus tangatur. apparet ali
quantulum infirma que in galla et malignati corticibus. Cum
autem manus in locis corporis immoretur aliquibus quia in expositi
one calefiunt manus ipsius senatur infirmus a corpore.
exiens fumus a corpore acutus; febris ex cibis et potibus.
calidis. incendit sanguinem calorem suum et spiritum naturalem qui epar
inhabitat. et ita calor cordi impeditur et a corde per totum
reliquum corpus diuiditur. unde urina rubicundior est quam
in aliis effimeris. Urina. est sanguis colaminum et ceterorum
humorum. et quia calor est in sanguine ... sentiunt calorem
in capite. Febris ex labore corporis. corpus fatigatum debile
et siccum facit. in articulis nimiam debilitatem et continuum
dolorem. Sudorem in strictu minorem quam in ceteris effimeris;
... enim febris est declinauit dissoluit humiditatem de super
ficie corporis. sicut in exeuntibus a balneis. Alii sudant
sudore laudabili et si non sudauerint. fumus de ipsorum
corpore ascendit. Febris ex ira intelligitur ex facie ru
bicunda et egressione oculorum et uelocitate motus eorum.
ac desiccatione palpebrarum et fortitudine et magnitu
dine pulsuum. Aliquando color citrinatur et tremorem pati

untur. Qd' fit cum ira timori mixta sit. febris excitata.
et angustia oculos concavat et inquietat. calorem aufert. corpus
debilitat. pulsus subtiliat. urina fit acuta. Hec signa autem
angustiose et tristes sunt in omnibus angustus quiescique sit. Cum hoc
medicus intellexerit. unde effimera sit febris. ad curandum erit
facilius. et si ex calore fit solis. vel ex venenis. vel venenis. balneandus
erit. in declinatione febris. neque balneo tamen debet immorari.
aqua tepida dulcis sit. Postquam balneum exierit lecto flores
frigidi sunt ante ponendi. Sicut viole ros. salicis. psillium. mir
te. et similibus. humectande sunt sepe nares cum oleo vi.
tempora unguenda oleo. vi. et aceto. Fumiganda capita
post febris declinationem. cum tepida aqua. in qua viole. et camemi
lia sint cocta. Si inquit reuma non habeat. neque caput dole
at. Si humores sint in capite fumum caveant. vel tamen na
res fumo horum apponantur. Deinde sucus malignati. cum zucaro.
et sirup. al. rosat. et violatum. prandium cum mica panis lo
ta. cum zucaro. cum cucurbita. portulacea. cucumere. lactucis
malagranatis. Post ablationem febris pullis starnus. pul
lis et similibus. Si in consuetudine sit: apponatur post declinationem
febris. aqua in qua camemilla sambucus. anetum. basilicon. cocte sint
capite inclinato super horum fumum. post balneetur in tepida
aqua et dulci. Moretur plus in aere balnei. quam in solio. quia
calor huius aeris sudare facit. humectationem dissolvit. poros
aperit. Si catarrum habet. caveat fortiter balneari. non
prius quam catarr' ad dissolutionem maturavit. Odorat odo

i. angustia et tristitia

neque balneandus est vel eum patitur et caput dolet neque similiter fumo habere

balneo dulcis aqua stupha aerem prius

Barbac arbor ē ult mare q̄ fert fruct⁹ ponteros⁹ ...

rifera. Sāsucē. sābacum. ⁊ simlia. Calīs opiat̃ uestimi
tis. Vicinū hēant carbonū foē. sine fumo. ut phibit
siritatē aeris. Vngam̃ eū tēpatis unguētis. Sic camo
milo anetileo. ẏ velō ⁊ similibȝ. Si febr̄ exticpticeis sit
aliq̄bȝ ⁊ desiccatiuis corpis. optet balneū phiberi. n̄
p̄ declinatōnē feb. Crum ponam̃ in aq̄. ū cocta sint.
camemilla. aneti. sāsucē ⁊ simil. Fumos eoꝝ o doiet.
p̄ balneū faciam̃. ū cū sudauit fem̃. ⁊ ē aq̄ dulci ⁊ te
pida fumigem̃. Reni cutē emollit ⁊ poros apuit.
Caueat unguēta in balneis. q̄z poros claudūt corpis.
⁊ fumū cōcludūt in itiora sui. Tēpata uitat exercitia
hūc corp̄ dissoluentia ⁊ poros apientia. Vitet cutis re
frigantia. Vtam̃ cū dieta facile digestiua. Si exca
lidis sit cibarius ⁊ potibȝ oxizacca. Dem̃ ē succ̄ mali
gn̄ati. siruꝑ al. ⁊ ro. ẏ uiol. Cataplā sup ponis epati.
de portulacca. lentigin̄. atq; psillio. corticibȝ cucur
bite. farin̄ ordi. olē ro. cāphora ⁊ similibȝ. Vtamur
portulacca. endiuia. ē colocasia. cucurbita. Miscēat
aq̄ ē sitierit. ē siruꝑ de psillio ẏ mal gn̄ato. Si delabo
re sit corpus. optet studeam̃ eis q̄eti ⁊ suauitati. Fri
cem̃ eū suauit̃ ē olē. ro. ẏ uiol. balneet̄ i tēpato bal
neo. ⁊ ē exierit: ungat̃ ē olē. ro. ẏ uiol. Vtam̃ cū
cibariis sic pull. edul. pisciculis ⁊ similibȝ. Si febr̄
ex ī animato sit motu: cōtrus sibi repugnet ū aīa
mitiget. delectet̄ ē sermonibȝ. actoribȝ diuitis. musi

p̄ declinatōe febs dem̄ tre de spod. camph. ē suc ro tir viol.

corp; q̃b; ⁊ uidendis reb; diu'sis ⁊ odorifis ⁊ pulc̃s form.

Studeamus in humectatione corpis ē tēpatis balneis. Vn
gamus p' q̃ exierit. de oleo ro. l' uio. Neq; moret' i balneo
neq; appinq̃t (ad) coitū. Vtat' ē tipsana. ē solo carnia. cucur
bita. portulacca bliti. Febre discedēte. dem' pullos. pdices.
starnos. fasianos uinū tēpatū. Odorent' sandal. cāphora.
rosa uiola. Vniu'salr' caueat desiccatiua. Vtat' humec
tatiuis. scd' etatē ⁊ ꝯsuetudinē suā ⁊ tēpa anni ⁊ regionē.
⁊ simil. Si feb' ista sit ex capite inguinis. l' ē alt' loci
studeam' in medicandis apatib; q̃ cā febium ēē uidentur.

Causon ē febs cuius signa. De causon

Sitis nimia ⁊ ꝯtinua. calor incensiuus. ⁊ mo
lestissim' nō repugnatiuus ⁊ abinitio corruptois (nimis) pp acu
m̄ matie (colice) uīn grat'. Matia enī sua ē ignea. acuta ⁊
colica i ꝯcauitatē uenar; q̃ cordi uicine sunt. aduina
ta maxīe in uenis oris stōi ⁊ ꝯcauitatis epatis ⁊ pul
monis. (⁊ fauc. ex fluxu salso) Accidētia hanc febrē continantia ē. calor ni
mius sitis ꝯtinua. Cā fortitudis caloris in hac febre
ē colā int' uenas. Duricies ⁊ ꝯtinuitas. (febris) exptima sunt
colā in uenis cordis uicinis collecta que h' febris ge
nātiua ē ē sit uenar; oris stōi ⁊ ꝯcauitatis epatis.
pa. necē ē sitis ꝯfortat' ⁊ ꝯtinuet'. H' feb' duob' di
uidit' modis. Vn' ē pur' ⁊ molestissim'. alius ū n̄ pur' ⁊ min' molest'. P' ur' ē molestissim'. A colā ru.
in cāstiua parti nascit'. [illegible] ⁊ pŕmi [illegible] uidentis.

quoꝝ copl'o nascit' cała nr̄ ⁊ sicca a mat̄ in estiuo tp̄r:
estiuū eni tp̄s hanc ꝯfortat natalr̄ ⁊ augm̄tat. Alter
mod' n̄ purus neq; adeo ē molestus ex colla. r. citina ē
mittitur mixta ⁊ fumo nascit'. Que moderata sunt utrq; eum
febr' molestissima amor comittit'. Ꝺ ꝑtet ab initio n̄ negli
gatur. Sz; studeat medic' ū. iiii. sua tp̄a ꝑfecte intelligat.
⁊ in uno quoq; opet' sed q̄ optat. Si uidit in initio mbi
qz n̄ indiget ū purget. ⁊ remoueat' mbi mat'a purget
ut remoueat. ē oxiscentia. prunus. iuiub. cassia. f. mi
na. uiola. ⁊ siq̄d hāt ꝯru. Sic defectiōe uirtutis ⁊ crudita
te. t uiscositate mat'e. caueat q̄nto plus ualat. n̄ iaug
mētū faciat. qz n̄ disturbabit. ⁊ ipediet a regimīto mor
bi. Sz; ꝑtet ꝯ noticiā ⁊ mot' initiu eū effugē. ū adiuuet
n̄ in regimīto sue uirtutis ē dieta addigend' facilis ⁊ in
stitutis laudabili. sic ptisano ꝑfecto. panis mica ē aq. fr̄a.
b. t. t. lota. Galienus ait i lib' cisios innuit q̄m i acuta e
gritudine infirm' debat nutri. In nutendo m̄q̄d ifirmo
in tertio m̄a tplex ē in acuta egritudine. Vt eni ꝯsideāda
ē q̄ntitas infirmi uirtutis. t tp̄s infirmitatis t i q̄litas mbi.
Q̄ntitas uirtutis neccia ē. ū bn̄ custodiat'. Vt eni repugna
tiua ē morbi. vn̄ ꝑlimus aliq̄n dat' cibi ē defectio uirtutis
āb'g neq; tp̄s morbi ꝯsidat'. Q̄ntitas tp̄is sciat'. ū sed' uici
nitate stat' cibū ordinent'. Ebi gr̄a. Si sit uicinissim'
dieta subtilissima. ⁊ aliq̄n nulla dabit'. Si remot' crossi
[illegible] usq; [illegible] subtiliabitur.

l subtilit. Qualitas morbi ē scienda. q2 omnis febricitas
liquida indiget dieta. Qui in febre vult corporis ǫsumptiuã
qrit h're cibo2. qntitate plimã 7 aliqn in tpr accessi
onis. Da si febris nullã quietē h'uit. 7 infirmū nutiri
necēe sit. eligenda ē hora inqua sanus comedere so
lebat 7 conueniens diei tps. s. frigid' ū pote aurora iq
nata ē excitata. aer subtil' 7 clarus ē. febris mitigata.
q2 frigida aurora calori febris repugnat. Hi sinones galieni
iordinãda dieta ifirmi. ē acuta egritudo assit. h' appōnit.
cā sue auctoritatis. Quia aū causon abiputio usq; i finē
ē piculosa 7 molesta. oportet uiue familiari. dieta. subtili.
tipsano. mica panis in aq̃ lota. t l q̃t. cū zucco. Si fe
bens sitiens. aq̃ det' cū zuc. mixta. sugat malag̃nata.
uuas inemales. ǫollitē cucumis l citruli. Sirup uiol. ro.
7 simil'. In uespe demus. ʒ. ii. psillij. aq̃. f. lota. ʒ. i. semis
portulace. Si aū cibū oportuat dari. mica panis lota dã
da erit in uespe ē malag̃natis. 7 h' sit ē febris mitigetur.
Custodiat' aū qnū plus potim'. ne cibz det' ē febris augm̃
tū n' ē necēitate maxia cogamur. Si dig'onis sit stiptice.
molliat' ē succo cucurbite. manna. uiola. cassia. fistlã.
sirupo. uiol. 7 similib; . Et si n' ualeat. subpositū fiat de
uiola. nitr. scamonea. lino 7 similib; . Et si h' n' ualeat. clistie
faciam'. de succo blite. furfure. h'ba cedãte arborē. sic cedã.
uiol 7 similib; . Et iaugm̃to febris studeamus, de inanitione
stoī qntū potimus. n' aliqd impediat. sic suspito intus

in repugnatione morbi. Tunc enim aliquantulum recreandus est cum dieta subtili. Sicut tipsana et mica panis lota et demus parum quantum sufficiat virtuti sube et non plus. Si dolor capitis supervenerit oleum ro. cum aceto dandum et succus portulace. Unguantur bis frons et tempora. Si inmutationes faciamus cum oleo ro. et vio. Calcaneos et crura faciamus infundi aqua tepida et dulci. Post unguantur plante pedum cum oleo. vio. Ligentur crura cum mollibus pannis. Cataplasmabuntur frons et tempora. de sandalis et rosa. ordei farina. cum aqua. r. tepata. vel succo cucurbite. vel portulace. Vigilus infirmo inguinentibus unguendum cum hac cataplasmati. semen lactuce et papaveris que tepanda sunt cum succo lactuce. Si siccitas sit more et asperitas in lingua: laventur utique cum psillio et semine citoniorum. ol. rosat. Si autem cor timeat: psillium demum cum succo cucumeris et sirupo. vio. vel de uvis agrestibus vel aceto. vel de pomis citrinis. Cataplasmentur cum de sandalis. farina ordei et succo cucurbite. vel aqua. ro. tepatis. Que superponendus est panno exmanito. nutriendus est cum cucurbita. portulaca. lactucis mundatis. Hec omnia coquantur cum aceto uvarum agrestium. et amigdaleo et similibus. Ante ponatur sibi frondes. mirte. salicis et similium. Hanc febrem patientes. plurimum incidunt frenesim. quibus medicandum. Sicut in prima parte dicta diximus. Similiter et tussim siccam patiuntur. et si tussi sui periciam. Que medicanda sicut diximus singula per loca sua. De terciana.

[illegible] plenum rosis coctis in aqua [illegible]

Terciana febris que tricon dicitur grece. nascitur de chimis colericis inmutatis et putrefactis. Sed tamen si putredo sit

ext' uenas & artias. gnat' tciana inpolata c vigore 7 tremore. Et si putredo sit int' uenas 7 artias. gcat' & tciana otinua & causon. Rephendimi tn aqbz da obicientibz nob. Vn iquient tciana. & causon. conuenuit. et dissoluat: qbz respodebim'. Couenuit. q' mata una a. coli ca. 7 maiores sit. 7 int' uenas 7 artias 9tinue sit. Differt scdm loc. u maiores sit. & 9uenuit. In necesioes enim causo pe iueni' i corde uicinus. maxie uenis orus sto 7 epatis. atq; pulmonis. specialt' q' i alus locis corporis. In necesioes tciane. otinue ioib; uenis toci' corpis eqles sit. Intelliguntur aut tciane otinue. tbz mis. & de re nli 7 n nli 7 ext' n nat. Q'a plimu estate inascut'. maxe si aer calidior sit 7 siccior 7 coploes regiois similes sint 7 exercitia ifirmor du sani fiunt. in nimio labore siue fatigatoe. & de re nli. Que plimu innascunt'. qbz 9ploes. calidissime 7 siccissime dnat' maxe si corpore sint macilenti po[st] ivari etate. xxiiii. annor. usq;. xxxvi. & de re ext n. n. accidetibz ifirmo 7 significatibz medico. Q'a aut h feb de morbz naser coliers acutis. necce e sep seqtur rigor nimius q' pucta spine & ac. acuta eni illa m sesibilibz mbis e uicina. Que e effluat. 7 mb pungat sesibilia acumine sui pucturam 7 tremore gnat e n i usu htat. q fit e h m ext' pulsu 7 artias sit. pu e aut hunc feb colic' uomit' dig' tincta maxie i tcio ptdo. & i quar. vrina cor rufa. & ignea subtil. Sepe q; febre acuta ueni

⁊ i epate putturā ꝑ colē ⁊ sanguis mixturā . q̄ si sit ūa .
xii . tenet horas . ⁊ dimittat . xxxvi . ⁊ ipsa finit̄ . vii .
ide dieb; . xiiii . q̄ si . xii . excesserit horas . neq; die . iiii .
decimo finiat̄ . intellig̃ nō ēē ūa . h' ḡ nō ē sit ūa ⁊ ē
alia sit mixta . ūsit p̄dictū t̄minū ⁊ diutius durat .
Aliq̄n icipiēs i autūpno ⁊ i uē finiēs . qr̄ i febr̄ ... molest̄
ti ē ḡn putredinis . Vn̄ optet caue ne res dent̄ calē
ne forte colā rubia c̄ acumine suo cēbr̄ ascēdat ⁊ apā fa
ciat ⁊ ide i firm̄ frenesim i currat . q̄ febs tinuidior ē
⁊ molestior . qr̄ colā . ru . ex mobilitate sua ⁊ uelocitate
c̄ acumine nō patit̄ peccare i firmū nō errare medic̄ .
Vn̄ optet medic̄ puide ibi iuuū ⁊ si uirtus i firmi sit
ydonea . iniōres fu̇riosi ⁊ mobiles , farmatia det̄ . deprunis .
oxisentia . uiola . mirobolanis citrinis . cassia . f' . māna ⁊ si
milia . Dem̄ scd' ūtutē ⁊ etatē . det̄ ⁊ suc̄ malignati .
⁊ q̄dā catartica i lib' mō iā p̄dicta . Et colē . ru . st̄ pur
gatiua . Cauēdū tam̄ ne i die accessiōis det̄ . ne forte nō
ipediat̄ . i morbi repugnatōē . Det̄ ḡ i die accessiōis succus
malignati c̄ sir̄po . uiol' ⁊ psilliū c̄ sir̄po . ro . vitet̄ ḡ cib'
i accessiōis tēpib; neq; etiā det̄ tb; horis p̄cedētib; . s;
sustēt̄ c̄ sir̄po . u . t' rosa . usq; p' discessionē feb . Deīn det̄
tipsanā . i uespe . panis c̄ zuccē lot' . Si sit stiptici . neq; ca
tartica possint abūtio sic dixim' clari . q̄ q̄dā nos im
pediant . ū pote corruptio aeris . t' defectō ūtutis . dem'
in dimissionis dieb; oxisenā . mānā . fistulā . cassiā . sir̄p

Tempe pluuioso nō debet
dari nec stomacum sed
... i nouilunio q̄ tūc
.... humores st̄ i motu.

uiol. Si aũ ego ñ humectet. suppositã oficiat c̃ mentitte.
uiola. scamonea. nitro. litio. Simil'r ⁊ clistic faciam⁹ de p̃
ms. uiol. iuiub. furfure. ordeo mundato. Custodiam⁹ dies
vi. tãq̃ dies accessiõis. ũ inueniat dies. vii. corpa mũdifica
ta ⁊ p̃pata ad obediẽdũ ñ. in morbi repugnatioẽ. neq; im
pediat cibo t' medicamine aliq̃. Si aũ infirm⁹ i augmẽ
tatoẽ febs murmet siti ⁊ siccatoĩb; labioꝝ. t' palati demus
psillui in aq̃ cucumis c̃ sirpo. ui. rosat. iulap. t' similib⁹.
Simil'r succe malĝnatis. Disceat aq̃ bibẽda sirpo. uio. rosto.
iulap. ⁊ similib; . Cessante aũ i cẽsioẽ ⁊ feb mitigato acumiẽ.
si murmuret depuncta stõi. danda ẽ nuca panis. ⁊ lota
ẽ ⁊ ucc. Vtend⁹ ẽ c̃solocãna. portulacca. malua. cucurbita.
lactucca. q̃ oĩa cognit ẽ amigdalon. Ista tñ faciẽda ẽ
feb incipiat cessare. Si cap̃ doleat sup̃ frõtẽ ⁊ tĩpora. olo
ẽ aceto ponam⁹ rosatũ. Nares humectande ẽ olo uiol. Si
ũ capite desiccato frenesim incidit. Minutatio fiat. ẽ ol
uiol ⁊ lacte mulis puellã nutentis. Capis raso in fim
dam⁹ lac ⁊ aq̃ tepidã. ũ papaũ ⁊ lactuce sunt cocte. uiol ⁊
similib; pedes ⁊ crura i ponis in aq̃ tepida ⁊ dulci. Diñ ẽ
olo uiol calcanea plãtaq; pedũ ungãt. Si ũ. vii. die uõit.
t' ego sr̃ ueniunt. spõte exactoẽ ñ. ñ erit stringẽda. s; dimit
tẽda q̃diu ũtus i firmi pati ualeat. Danda calorẽ stõi mi
tigantia ⁊ sitim extinguẽtia. sic sirp̃ malignati. t' rosati. t'
oxizaccã. Ponend' i aq̃ bibẽda spodui. sem̃ portulace ⁊ simi
lia. Si aũ ego augmẽtet. ⁊ defectoẽ ũtutis dubitemus

et i epate putturam propter colere et sanguinis mixturam. quod si sit tia.
xii. tenet horas et dimittat. xxxvi et ipso finit. vii.
inde dieb; xiiii. quod si. xii. excesserit horas. neq; die. iiii.
decimo finiatur intelligo non esse tia. vel quod non sit tia et
alia sit mixta. in sit predictum tminum et diutius durat.
Aliquando incipiens in autumpno et in vere finiens. quia in febre moles
ti est genus putredinis. unde oportet cauere ne res dentur calide
ne forte colera rubea cum acumine suo cerebrum ascendat et apostema fa
ciat et inde in firmus frenesim incurrat. quod febris timidior est
et molestior. quia colera ru. ex mobilitate sua et uelocitate
cum acumine non patitur peccare infirmum non errare medicum.
Unde oportet medicum prudenter sibi intui et si uirtus infirmi sit
ydonea. minores furiosi et mobiles, farmatia detur de prunis.
oxifenitia. uiola. mirobolanis citrinis. cassia. f. manna et si
milia. deinde secundum uirtutem et etatem. detur et succus malignati.
et quedam catartica in libro meo iam predicta. et cole. ru. sit pur
gatiua. Cauendum tamen ne in die accessionis detur. ne forte non
impediatur in morbi repugnatione. detur quod in die accessionis succus
malignati cum sirupo. uiol. et psillium cum sirupo. ro. uitetur quod cibus
in accessionis tempib; neq; etiam detur dieb; horis precedentib; . sed
sustineatur cum sirupo. ui. vel rosa. usq; post discessionem febris. deinde detur
tipsanum. in uespe. panis cum zucc. lot. Si sit stiptica. neq; ca
tartica possunt arbitrio sicut diximus dari. quod quedam nos im
pediant. ut pote corruptio aeris. vel defectio uirtutis. deinde
in dimissionis dieb; oxifenitiam. mannam. fistulam. cassiam. sirup

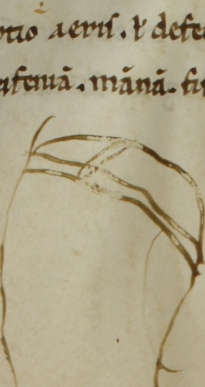

tempore pluuioso non debet dari non ... in nouilunio ... humores ... in mot.

uiol'. Si aū ego n̄ humectet. supposita ↄficiat c̄ menta.
uiola. scamonea. nitro. lino. Similr̄ ↄclistē faciam' de p̄
m̄s. uiol'. lenib. furfure. ordeo mundato. Custodiam' dies
.vi. tā q̄ dies accessioīs. ū inueniat dies .vii. corpa mūdifica
ta ↄ p̄pata ad obediēdū n̄. in morbi repugnatioē. neq; im
pediat' cibo t' medicamine aliq. Si aū infirm' ī augmē
tatoē febs murmet sit ↄ siccatoīb3 labioz. t' palati demus
psillui ī aq̄ cucumis c̄ sirpo. uī. rosat'. iulap. t' similib'.
Similr̄ succ' malḡnati. Ↄficeat' aq̄ bibēda sirpo. uio. rosto.
iulap. ↄ similib3. Cessante aū ī cēsioē ↄ feb mitigato acumie.
si murmuret depuncta sitī. danda ē mica panis. ē lota
ē ↄucē. Vtend' ē ē solocāna. portulacca. malua. cucurbita.
lactucea. q̄ oīa cognit' ē amigdalon. Ista tn̄ faciēda ē
(n̄ c̄ incipiat)
feb incipiat cessare. Si cap' dolat sup frōtē ↄ tēpora. olō
(.i. humide.)
ē aceto ponam' rosatū. Nares humectande ē olō uiol'. Si
(.i. ablue)
ū capite desiccato frenesim incidit. Ablutatio fiat. ē ol'
(.i. parientis.)
uiol' ↄ lacte mulis puellā nutientis. Capis raso infun
dam' lac ↄ aq̄ tepidā. ū papau' ↄ lactuce sint cocte. uiol' ↄ
similib3 pedes ↄ crura īponis ī aq̄ tepida ↄ dulci. Dīn ē
olō uiol' calcanea plātasq; pedū ungāt'. Si ū. vii. die uōit'.
t' ego sr̄ uenit'. spōte exactoē n̄. n̄ erit stingēda. s3 dimit
(usq; ad .iiii. diē.) (ē.)
tēda q̄diu ūtus īfirmi pati ualat. Danda calorē sitī mi
tigantia ↄ sitim extinguentia. sic' sirp' malignati. t' rosati. t'
oxizacca. Ponend' ī aq̄ bibēda spodii. sem̄ portulace ↄ simi
lia. Si aū ego augmtet' ↄ defectoē ūtutis dubitemus

ad hanc stringendam festinemus. cum sapa murtina. vel citonia vel diaspodio et sicut diximus in diapria et dissinteria. Similiter si ypo
teriam incidit. medicabimur sicut in suo capitulo diximus. Iungat
autem sive minuat medicus secundum quod exnecessitate cogitur. De sinocha.

Quia sanguis omnibus humoribus temperantior est
celeritatis et saporosior atque vicinior humane complexioni:
inde est familiarior extitit. Quem fere nutrimentum totius nutrimentum
corporis. sed tamen si quantitative augmentetur et qualitative mutetur.
diminuitur autem neque regitur negans sibi uti nec cui sicut pater
inobedientem sibi filium. Remanet quoque crudus et indigestus.
extensusque temperamentum necesse est putrefiat. generatur febris que
sinochus vocatur. et est continua. quia sanguis humor inter venas et ar
terias. semper quia sit vie sive ad omnia membra corporis. G. in libro de fe
bribus dividit febrem putredinum dupliciter. Alia enim est pu
tredo inter venas et arterias. alia enim extra. Dicitur quoque de prima
quia continua sit exnecessitate quod extra erit interpolata. Nascitur
autem de puro sanguine interdum febris acuta. et inter vasa non tamen
putrefactus calefaciat. huic quoque febris proprium est inflare. quia sicut diximus
de puro sanguine nascitur. et in corde et pulmone maxima est virtus.
Unde calor inflativus abantiquis ista febris vocatur inflativa
quia causa sive inflationis calor est pectoris sive pulmonis.
Differt autem nascens de sanguine putrido quod nascitur de e
nisa ebullitione. Causa potius facit virtus pulsus est divisio. quia
constringi suum mar et sepius est quam dilatari. propter festinantiam non iex
pellenda fumosa putredine. Alia nulla humoris habet

accidentia. Que signa preueniunt. eam futuram prenuntia
nt. antequam appareat. fatigatio. grauitas membrorum. plenitudo
eorum. rubor coloris. calor superficiei corporis. Hec autem signa sequitur
etiam dolor capitis. incensio et grauitas siue tumor timporum.
egressio oculorum. paruitas sitis. stupor assiduus. imagina
tio puncta ante oculos. pulsus fortis et uelox. urina rubicunda.
sic ut mulsosa. Primum hec sequitur uariolas. Que fit cum ante
statum. oportet morbi. de uirtute infirmi perquiri et etate. at
que complexione. tempore. aeris consuetudine. que si conueniant et uirtus maxime.
flebotomandus infirmus. et de sanguine quantum sufficiat auferatur.
Si autem morbi initium propter nimium sit cibum quem comedat infir
mus. et adhuc in uentre sit coadunatus. Oportet ut medicus se
cunda uel alia suspendatur flebotomia. quousque indigendo.
cibo confortetur natura. et a uentre excludatur. quod si non fiat naturaliter:
faciamus nos artificialiter. Si autem nulla horum conueniant.
signa non uirtus sola. scarificemus et non flebotomemus. Omnibus uero aliis
conuenientibus sola uirtute uirtute dissonante. neque flebotomari ne
que scarificari necesse est. quia uirtus sola semper morbo repugnat. Unde
semper est inuestiganda et obseruanda atque confortanda et pro suo posse
adiuuanda. Si uero obuiet flebotomie quibusdam ex causis quas de
bemus dicere. Caueatur maxime in statu. et augmentatione et si uirtus
uideatur conuenire. In his enim duobus temporibus non uirtuti confidi
mus. adeo laborat in morbi repugnationibus. Oportet igitur extin
gui calorem. et acuimen sanguinis. cum psillio. succo mali granati.
sirupo uiolarum. sirupo de prunis. Quod si digestio inimetanda

fuit humectet. c oxizenma. cassia. fistula. mana. uiola. 7
similib. Si ht in pectore antiq feb subueniente passione no
uella. Dem⁹ iuiub. uiolas. sem portulace. 7 similia. Vtatur
cib leuib; dig'om in suba laudabilib. sic tipsana siue panis
mica. Si aut sangs n sit cohic⁹. t nimis acutus. uet humec
tet sic iam ant diximus. Si v n psit. supposita fiat 7 clis
tirem⁹. Capiti dolore sup ueniente. olm. ro. apponatur.
c aceto. Nares humectet ol. uiol. pedes 7 crura aq im
ponant tepid. u camemilli. uiola 7 simil cocta sint.
Ligent 7 crura mollib; pannis. dolore n cessante. 7
de catarro v tusse carete pectore. Lac mulis t asininum
capiti infundam⁹. Lauetq; c aq u ordi uiol. 7 camemilli
sint cocta. Sternutatio fiat c olo uiol. Angustia u t icen
sione sup uenientib; psilliu dem⁹ 7 succ maligranati 7 si
rupu. ro. 7 simil. Si a mte stupeat 7 oclos apire no ualeat.
cessandu e asupdicta capis mna 7 pedes infundi pdicta aq
sufficiat. Vtend⁹ maligranatis 7 pane loto. Si aut cardiaca
incedit: catthaplasma illo debet sr pomi. de sandal. rosa. farina
ordi. caphora 7 aq. rosata. Sangne narib; effluete. sr poma
e i timporib; 7 fronti cataplasmata. i cardiaca iam dicta. Si a
necce sit i fine hui⁹ feb extiguere q remanet i cesionis.
dem⁹ h electuariu q pbauim⁹. R. spodii. sandal. citri. sem
portulace. succ liqr. an. z. iii. sem cucumis. melonis. cuc
bite mudate. an. z. ii. drag. gumi arabic. amidi. an. z. i.
cubebe. caphore. an. 9. i. candi. z. vi. fac puluic 7 tepa c

sirupo. ro. da. z. iii. multu eni ual. De quartana.

Febris quartana de putrida nascitur colera nigra. Que si sit intra vasa: generatur sine rigore quartana que uocatur continua. Si extra uasa generatur interpolata. Sed ante quartana. xxxiiii. continet horas. intermittens. xlviii. que consignius ter sic ut terciana intelligitur. Ideo re nulli et non nulli. atque extra non. De re nulli: quia plurimi patiuntur hanc quia complexione habent frigidam et siccam et etate senes maxime frigida et sicca et mare et subtiles uenas habentes. atque cauas. De re non nulli. sic temporibus anni. si sit autumpnus. aer frigidus et siccus. et fiunt et regiones similiter. De re extra non. In initio accessionis cum incipiat. putrefieri. minimus erit rigor. laborio sus corpori. frangitiuus ossium. Colera enim nigra que huius febris est materia propter suam frigiditatem et grossitudinem. super sensibilia membra effluens. generat frigus. et frangit ea. Calor febrientis huius est. cutis sic ca. huius febris durities et dolor splenis propria sunt. Urina in prima febris alba et aquosa. in declinatione et accessione et materie digestione fit nigra. Que de putrida nascitur nigra colera que frigida est et sicca et interdum de colera nigra. que de incensionibus aliorum est humorum. sicut sanguinis. colere rubee et flatis. Oportet huius peccatis unam quamque discerni. ut medicamina sua ordinentur singula. Diaf. diac. significationes dicte de pura colera nigra dabunt intelligere. regatur infirmus cum digestibilibus et diureticis. sicut succo scariole. matri. apii. que omnia coquuntur et colentur cum oximelle aromatico et melle ro. dentur apozima de radicibus cum sirupo de absinthio. purgentque materiam cum uomitu paulatim. incitetur sudor cum cameleon. anetikon.

calamintelcon. Ideo purgetur corpus in principio feb. cum ieiuno
sis in declinatione feb. et apparentibus signis coctionis et colam
quod oportet purgari. cum farmatia et clisti hunc humorem purgans. Quidam
uero demus tm de eupatorio. de reubarbo. de aniso. sicut in quarta
particula iam diximus. Cum sirupo de squinanto. uel de calamento. uel
de calamento. uel cum apozima de radicibus aliquando in fine uero feb.
demus triacam. in et diacurcuma. Caueamus tamen dare uel in estate
calida regione iuuenili etate. In hieme quod danda et regione
frigida. etate senili. atque complexione frigida. Vitanda sunt et refrigeran
tia. quia cruditatem ... prohibet digerendam unde diuturnum morbum
fit causa quod cartana si terciana non cedit. et infirmus iuue
nis existat masculus et colerice complexione. Cuius urina rufa uel ig
nea. uel sitis nimia. uigilie. tempore autem estate. uel aeris calida
et sicca. intelligimus uero feb. esse de incensione colere rubee. Unde in pri
mis medicabitur cum refrigerantibus sicut succo malegranati. et oxizacca
Si sit stipticus cum prunis. manna. uiola. iniectionem et similibus.
Que si non sufficiat. clistere cum faciendum. Si autem materia incipiat digeri
demus catarticum colere rubee in esse purgatiuum sine labore sicut
pruna oxizacca manna et similia. Deinde malagranata.
uuas. portulacca. bliti. cucurbita. balneentur. aqua tepida feb
cessante in aqua in qua cocta sit camemilla. melilota. uiole et similia.
tota corpori post balneum epithima faciamus cum uino et oleo uiolato. Si
hanc feb. morbus sanguinolentus precessit. et complexio infirmi sit si
milis. uene quoque plene sunt. urina rufa grossa. sapor in ore dulcis
complexio mulier. tempus uernale. intelligendum feb. esse de incensione san

guinis. danda quoque digestibilia et materie sue confectore extex
tiva. sicut oxizacarum. tipsanum. rodazacarum. mel violarum. succus sca
riole. Infirmi pedes et crura inponantur aqua calida. vel camomil
la et viole sint cocte. Moveatur vomitus in principio accessionis
cum rigor incepit. Detur malagranata. Misceatur aqua bibenda cum
oxizacaro. Materia digesta et excocta. flebotometur de basilica.
vel media vel [illegible] [illegible] et incessus exeat. Similiter et farma
cia danda sanguis subtiliativa et sue incessionis extenuativa.
Si autem hec febris .xxx. transit dies. Abstinendum infirmo de cibo
omni die accessionis. in alia vero die parum comedat. Si hanc febrem
morbi flatici precesserit. et infirmus senior fuerit cum corpore fria
et humida sit. tempus hiemis. pulsus tardus. urina grossa cruda
vel alba. sitis parva. intelligitur esse febris de incessione flatis. Dandus
in initio succus scariole et marrubii. apii. Que omnia coquantur et co
lentur. Detur autem libra .s. cum .x. x. mellis rosati. vel violarum. Si autem
sit stiptici. moveatur cum farmatia. sive clistere flatis depo
sitivus. Incitetur sudor cum calido epithimate et diuretico. Absti
neat acidis. in die accessionis nisi cum virtus deficit neque pati
possit. Deinde parum comedat. Vinum bibat subtile et clarum et
in calore temperatum. De volatilibus comedat quorum carnes tenuis
et ad digerendum sunt facillime. Conducentur [illegible] cicis cum blita.
Caveat omnia restringativa. Post cibum accipiat diacuminum. Dia
ton. pipeon. Dianison. Utile autem vomitus cum radicis [illegible] et
aneto. atque oximelle et aqua calida. Sepe accipiat tiriacam magnam.
diacostum. diareu. Diasulfur et similia. febre cessante. iam per .iii.

ebdomadas. nutriatur cum pullis fasianis. perdicibus. Post autem .xl. annualem comedat agnum. Sumatque nam semper diureticam et principalium membrorum confortativam. De cotidiana.

Febris vero que cotidiana vocatur de putredine flegmatici humoris nascitur. Antiqui vero concordant omnem flegmaticam materiam. coleram. sive melancolicam putrescentes. ebullire et non calorem et febrem generare. Id est facere et flegma. Si enim putrescat et si intra vasa. effimiram continuam generat gravem et sine rigore. Si sit extra vasa fit effimera interpolata. xviii. xxiiii. tenens horas et sex dimittens. Quod tribus ex signis intelligitur. scilicet ex etate ydea re naturali. et non naturali et extra naturam. De re naturali. quia plurimum nascitur in complexione frigida et humida hominibus et etate senectutis. vel pueris. extraneante flegmate. senioribus vero naturaliter. pueris vero accidentaliter. De re non naturali. quia plurimum in hieme fit et in regione. vel aere naturaliter frigidis et humidis. maxime si in sua sanitate quieverint. vel suaviter vixerint. De re extra naturam. quia hanc febrem semper nimius frigor sequitur. vel totum corpus congelatur. maxime extremitates. Putrescente autem flegmate. calor paulatim videtur ascendere et febrem lentam facere. Sed tamen diuturnam. Hec febris semper famulatur dolori stomachi. quia flegma plurimum in stomacho regnat. maxime more suo. Unde et flegmatici humores evomuntur. et infirmus subtiliatur. et facies tumet. et color plumbeus. vel lividus est. Hos humidus habet. non sitit. Unde oportet medicum interrogare de flegmatis. unde sit ista febris. Quoddam enim flegma naturaliter frigidum et humidum est. Que species iste nascentes de colamento sanguinis. quoddam frigidum et stipticum est. Sic humidum minus sicut acetosum flegma. nascentes extraneantia frigoris

i colamto sanguis. [illegible] species lenior e et calidior sic salsu flegma.
nascens excedans calor i colamto sanguis. Vn si quis uideat
egrotante sitim patiente et siccu os habe. de salso flate in
tellig ee. Danda sunt g oxizacca c aq cala. In ora accessionis
pedes cox et crura ponam in aq cala. u camemilu. aneti.
uiola sint cocta. fricemus planta pedu. c sal. et olo uiol.
Si uomitus uenit in initio morbi sponteaneus. lenitate et
subtilitate m portendit. Qd si n ueniat. artificial n fiat.
q2 mouari uomitu in principio. gsitate m et coagulationem
denuntiat et addigend tarditate. Danda oxizacca. c aq cala.
q2 multu ual in feb ista q2 dissoluit m et subtiliat. Post
dandu tipsanu c oxizacca. ut digestibil uente fiat l artifi
cial. l cu farmacia. l clisti. Si de inflatoe et gurgulatione i
intestinor murmuret infirm et de illis abhominationib, m disso
luta et subtiliata ad exeund uidet. Vn n c leuu catartic. sine
pill. c adiuuanda in expellenda illa m. In illis abhominatoib;
uomit c leuib; c incitand. Si au in uirtute infirmi catar
tic n possit suscipi. laborand leuit in subtilianda m ista
faciendo sed m n in mb u illa m regnat. Vt si sit illa m salsa
flate et ee epar det m mundificanda epati pa q c urina supflu
itate sua expellat. sic c de spodio. de caphora. de sandal c oxizacca
Si fla sit acetosu. det c. de rosa. de bbi. de aniso. c scariol.
iniat. apii sem et oximell. Sic medicand c puna septima
na. Si au diuturnior sit febris. dandu c apozima de radi
cib et sirop de spinato et de absinthio. Si au m sit in ist

flate acetoso. deinde in modo in initio. mellicrato aromatico. vel oximelle cum aqua calida. Vutatur cum tipsano. cum corticibus radice apii. cocta et cum oximelle. in hora accessionis cum iam rigor incepit. incitetur uomitus cum oximelle et aqua tepida. ubi aneti et radices sint cocta. Pedes ponendi sunt aqua calida. ubi cocti sit camemilla. aneti. meliloti. satureie. artemisie et similia. Deinde mel cum aqua calida et cum iam digestio imminente minuente. Deinde apozima de aloe. de ierapigra. de absinthio. siue de pillulis aureis. Et si uirtus infirmi pati nequit. deinde de eupatorio. de absinthio. de reubarbo. cum apozimate de radicibus et oximelle. inceterum uomitus. in initio accessionis. neque comedat. ne febris molestatio quiescat. neque subtilibus dietetur. ne uirtus infirmi deficiendo molestetur. Aparente autem signo in urina coctionis. calefaciamus et fumigemus stomachum cum rebus calidis. sic oleo nardino. masticeolon anetileo. absintileo et similibus. fumigemus cum aqua calida. ubi cocta sit camemilla. spica. mastix. absinthium et silia. Cataplasmata ponenda sunt stomacho calida. moderata. rodozina. Aqua bibenda misceamus odorifero uino et mellicrato aromatico. Deinde stomachum confortantia. siue cibum. seu potum calida. Hec enim febre propria est consultoria.

De nimio sudore.

Sudor alius est naturalis. alius non naturalis. naturalis in mensim uenit laudabilis et in moderatis exercitijs. in tempore estatis. in quo sudore nociua emittuntur et non ualentia. Non naturalis est de consumptione carnis. quo nulla alia emittit non ualentia et iuuentia. Sudor autem inde non sua exit qualitate sed non emittentis materie.

vri & mutatur in colore. sic uidemus cum fit rufus. uel ci-
citrinus. uiridis uel albus. iudicatur inuariantum siue no-
cumentum exenatiuis suorum humorum. Sed tamen non temere sunt
agenda. nisi qui febres habuit diuturnas & maxime sudo-
res prouocandi indigeat. utitur in firmis salita. De uariolis.

Variole de sanguinis putridi nascuntur cor-
ruptione & sunt de accidentibus sinochum comitantibus
quorum signa febris est fortitudo. cephalea. rubor oculorum & faci-
ei. plenitudo corporis grauitas. dolor inguina & in pectore tus-
sis. prurigo in naribus. mutatio puncta in superficie corporis.
Causa in quibus exitum pungit carnem et cutem. separans uictas
earum ad exeundum quod est indicis certa signa uere huius passionis. Medi-
candum est quod intus est calidis & humidis. quod materiam dissoluat & extrinsecus
expellat. Caueat frigida materia quod humores claudit & congelat.
Medicina uero uariolas cito eiciens & sine molestatione. sucus
est mali. apii. et oxizacca. Accipiat de hac confectione. proba-
ta a nobis. Recipe. ficus siccas. lentes mundatas. ana. ʒ. x. lacce.
v. ʒ. Dragaganti ana ʒ. v. mali ʒ. iii. omnia coquantur in una libra aque
& usque ad iii. uncias. Coquatur deinde cola & mitte ʒ. i. de cetera
& da bibere. ante cibum ieiuno & hora dormitionis donec tota appa-
reat. & deinde cesset. Aliud. Recipe. rose. lentes mundatas. ana. ʒ.
iiii. lacce. ʒ. ii. mali. seminis citoniorum. dragaganti. ana ʒ. i. & s.
mastic. ʒ. i. Omnia coquantur & coletur & bibe ʒ. iii. Dentur et zucara
Deinde tipsanum. & coloquintida. cucurbita. blita. et portulaca om-
nino uitentur ne forte uulnera intus relinquant & cadentes in

tem mutatur in colore sicut ferculissimo uel
... sit in sapore dulci uel amaro uel acetoso
in quantitate multa seu pauca. multa ex
humorum multitudine uel de eius liquiditate uel
de pororum largitate. uel de expulsiue uir-
tutis fortitudine. paruitas sua. uel de hu-
moris paucitate. uel de sua grossitudi-
ne uel de pororum constrictione seu de fortitudine
uirtutis contentiue. Cum sudor autem adeo au-
menter ut deficiat inde uirtus. oportet ut
restinguatur & infirmi corpus ungatur.
oleo mirtino. salicino citonio. rosaceo
Epithima ualet in stringendo sudore. uir.
Recipe. rose. ʒ. x. sandali. balaustie ana
x. gume musc. ʒ. iii. Frondium mirte.
omnia coquantur in duabus libris aque quousque
ad tertiam deueniat. deinde coletur & me-
dia libra olei rosacei misceatur. & coquatur
tam diu donec aqua deficiat. & solum
oleum remaneat. postea ungatur. ... po-
nantur infirma uasa frigida aqua plena
in domo frondes mirte salicis rose
Sirupus rosaceus cum frigida aqua detur. ... bibeatur
... Si insensatus fuerit su-
dor ex necessitate ungatur ... cum
... piper uel ...
leon ... Si
ungatur dorsum & totum corpus sudor proue-
catur. Id facit cinamomum. alchimi.
calami aromatici piretrum. calamenti
cassia. costus. reubarbari. carpobal-
sami maiorane. quelibet horum ... ue-
rias siue simplex. sin compositum in oleo
coctum & in toto corpore inunctum su-
dor prouocatur. Fumigationes iu-
uant de castoreo. calamento carpo
balsamo seminis urtice carui ...
bus pistatis simul corpore suffumiga-
to sudor elicitur.

... non misceas ... cordis passione ... calida

cardiaca moriatur. Studendum in initio ne in oculis pustule
nascantur. et lauemus cum iecta oliue oculos mundificante. his
mundificatis imponenda aqua ro. cum succo malegranati. vel aqua ro. aut
cum sumac. Si vero cedando exierint. lauentur cum visco psillium et
zucc. Post dies vii. oportet custodiri dentem. vel dieta solutionis.
quia hec passio propria est solutionis ventris superveniencia. Que si veni
at oportet eam stringi. cum medicina in diarria dicta. vel alius locus nisi
lib. Pustulis effluentibus. et desiccari incipientibus impleatur culcitra.
in infirmus iaceat. decem farina. super ponatur vulneribus. vel pocione.
farina rizi. vel milio cum croco. De cauenda medicina nada mortifera.

Medicina autem universalis omnibus iuuatiua venenosis h
erit. Oportet suspiciosos decipiendi cauere omnes. unde
suspiciosi timent. neque famelici. vel sitibundi. ab eis accipiant
aliquid. quod apte sit qualitatis. sicut dulcis in dulcibus. acetosi
in acetosis. salsi in salsis. vitet abhominosa vel fetentia. Di
asc. dicit. Si quis aquam frigidam sufficientem ante cibum bibit. bene vas qua
litates discernere potest. Cum autem tetigit cibum vel potum. arsura.
tentigatio sive spasmus. seu tumor in digito. sive in gula mor
tale et venenosum est. Similiter si ori euenerit. et saliuam effluere
fecerit. et labra formicauerit. in lingua ardor fuerit. et duricies in
dentibus. venenosum esse intelligimus. Quod si est ad stomachum venit.
et angustiam genuerit. atque sudauerit. vomitur. inflabitur. colores
mutauerit. riguerit. assura affuerit. precordia strinxerit. obtene
brauerint oculi. Oportet festinari. ut medicetur. alioquin mori
untur. G. et diascorides preceperunt quin prudeat. si res venenosa

timeatur. accipiantur q fice sicce c nucib; quib; uene
nosa an comesta 9fundant. P9 9mestioes n min subue
niet. Simil castanee c ficub; siccis faciunt ide. rute
par. Itē calamīti c uino o uat. Diasc. tra singullata mitri
date in uenenosoz ꝯbibitoē testat. q an t postea bibit.
tn nl obst qz uomunt. G. 9fectōne dic. q a mortalib; cib
custod. q nichodemū regē dic. q a mortalib; cib custodit
accipe solutū c suspicitōne viet. R. baccas lauri. tre sigil
late. ana. z. iii. fac puluē temp̄as c olo. 7 da c tb; uric mel
licus in specie auellane. hanc si ani uenenosa dedis pina
nens intsto9 uenena expellit c uomitu. Si aliq̄s neglig.
7 picelm h incidat. optet in uenenosis expellēdis labora
re an q diuent in corpe. Expellent aut t c uomitu. t egōe
D eq; solū uomitu. in his expellendis adiuuat. Sz 7 c q̄uta
tis fuit denotat. Liq̄re eni t odore. t sapore. in uomitu
q̄le uenenosū fuit ostēdit. Si eni unctuos9 fuit. 7 albo
nunosi odoris intellig qz rana marina fuit. t lep9
marini. Si coagulat. 7 pertat. intellig sangis fuisse bou
nus. De odore intellig. si opiū fuit. De colore si cerusa. t
gipsū. egō maxie iuuat. in expellēda nocua ma. Vo ō
tus aut incitet c olō in aq. cata. t aq cata. c mell 7 oleo.
Aq de aneto ide fac. si arsura in uētre fuit. Dein9 olō. ro.
c aq fria. Certificato q a stō9 sit mudificat. 7 arsura atq;
dolor cessauit. dein9 egestibilia c clisti. u mundificet
intestina de reb; ilt uenenosis. De in det lac p9 mudifi

catores certas. vel ser. Mutatur cum rebus calidis et unctuosis sicut ficubus
siccis. nucibus avellanis. fisticis. uvis passis. sisamo. Mutatur
cum ovis. gallinae annalae agni. eduli. piscibus grassis. Si in fiolu
ventris anteat. vel purgetur. vel clistizetur. Gallina grassa coquitur quae ad
incoctione deficiat. nisi autem illud bibat. Balsamum cum lacte mu
lieris multum valet arsure. vel dolori ventris. ex rebus venenosis.
Detur et tiriaca maior. Causa autem confectionis tiriace maioris.
Andromacus dixit non fuisse nisi causa destruendi res venenosas.
Quae tribus modis facit. vel desiccatione venenum. vel mundificatione expul
sivam. de principalibus membris. id est corde. cerebro. et epate. Et quia membra
principalia in venenosis expellendis confortat. Philopus et andro
macus. G. heredes dicunt quia thiriaca magna. ex carnibus tiriae
facta. non solos morsus tiriae. et serpentium factos adiuvat. vel
quae venena ebibita. sed etiam post accepta abhuc adhuc accipien
dis defendit.

De morsu serpentium.

Quae cum tirus momordit initio in albedinem mutatur color.
et tumescit locus morsure nimium. apparent quae incisio ig
nis. Patiens deficit. stupescit. sudor frigescit. stringitur. tortura ven
tris. vomitus colericus subsequitur. et nisi succurramus. veneno cor incen
ditur et pictatur. Incipiendo est autem ut loca morsure stricte
ligentur ne venenum per venas perveniat. ad membra principalia. postea suggatur.
Suggere sit saturatos cum vino lavetur et oleo locus tractetur cum spongia.
calida sub fumigetur et usque scarificetur. ut venenum egrediatur.
Utile autem est incensio loci illius. Si in loco sit quae incidi possit.
sicut in digitis et similibus locis. Detur et thiriaca maior vel saginae

dissoluat et coagulari prohibeat. quia uenenum sanguinem cordis coagulat sicut et coagulatur lac. sed calore tiriace dissoluitur et cor in expellendo confortatur. sicut et flamma ignis in expulsione fumi. Quod si thiriacam non inueneris: demus quod dictum sumus. sucum de frondibus mali cum uino cocto mixtis. vel aqua in qua agrimonia coctum sit. ℞. z. i. et s. detur de tiriaca cum lacte pecudis. et succi de frondibus myrte et succi sansucci. ana lib. s. genciane. z. v. costi z. i. et s. omnia coquantur ad medietatem. et detur bibere. vel detur cerebrum gallinae cum uino et semine cauli. Manducet cepas. porros. allia et similia. Item iuuat pullus gallinae scissus per medium et loco unde sub fumigato. Simul squilla in aceto cocta et frondes mali pistate et supposite. Item ficus et allia pistata confirmat. hanc iuuare confectionem. ℞. serapini. piperis. asa. opopanacis. ana z. ii. galbani. sulphuris. ana z. i. tempera cum uino et sic pone.

De morsu scorpionis.

Quem scorpius momorderit. dolorem maximum patitur. Qui punctura ac... aliquando calet. aliquando frigescit. aliquando dolor augmentatur. aliquando rigorem et frigiditatem patiuntur in corporis extremitatibus. tumet in locis illis. aliquando fride sudat. Omne dicando quod est tiriaca maior. vel sue gene cum quibus ungendus erit locus ille. detur aristologie rotunde. z. i. et s. cum uino. baccas lauri similiter. butirum bouinum et mel bibat. Cancros pistatos demus bibendos. cum lacte asinino. Orticam cum uino. agaricum idem facit. Radix croci ortolani. vel frondes eius cum uino bibat. Quodam medici dicunt. Dum infirmus hanc radicem in manibus tenu

erit. nullu dolore sentit. Confectio quam dns ponit facit. ual
ad morsu scorpionis et aranee. R. aristologie. ʒ. vi. piperis ʒ.
iii. opii. ʒ. i. et s. piretri. ʒ. v. tempa cum uino et fac in modu
fabe. et dabis. ii. bibendas. Ad. R. calamenti. agrestis et domesti
ci. piperis nitri. rute. ana. ʒ. v. tempa cum melle et da bibe.
Ad R. rute semi eruce. piretri. storace. sulfuris. ana ʒ.
viii. castorei. ʒ. iii. fac puluere tempa cum sanguine testudi
nis et da bibe. Ad. co[n]trigandu dolore de morsu reptilium.
q. diapant dicitur se probasse. R. castorei. piperis albi. mirre.
opii. ana. ʒ. iii. tempa cum uino et da in mod fabe cum uino.
Sic enim fecit galienus. diapant alio m. R. mandragore. piperis
albi. castorei. opii. ana. ʒ. ii. tempa cum uino comedenda. bibat
uinu forte. in balneo assuescat sudare. Auellane iuuant
comeste. et fco cataplasmate. G. dixit. frondes lauri coctas in
uino pistatas ualere fco cataplasmate inde. Diasc. dixit. ba
silice similiter ualere. sulfur rute et ana pistata. et sup iposita ual.
malue semi. et lini ual. similiter maiorana pistata.
cum aceto et sal id facit. Quida medicorum dicunt. si accipias cas
toreu et alliu et pistes. atq; cum oleo tempes et catapla facias iu

Quem apes De morsu uesparum et apum. Quat.

opupugint et uespe. uenenu enim hnt acutum.
patiuntur lesione et dolore nimiu. fiuntq; ibi uesicle ni
gre. Vn oportet sup poni alcanna cum ordei farina et aceto te
pata. lac ficuu ual. et nuces pistate cum aceto. et frondes basilico.
et blitas pistate aq; sup iposite. Quida medici dicunt. fro

des malue pistate et apposite ualet. Item si succo malue u-
gatur non mordebitur a uespis et apibus. Item musca manibus
fricata et morsure super posita iuuat. **De morsu rabidi canis.**

Canis naturaliter frigidus et siccus est. Cui nigra dominante
colera. unde ex sui habundantia immutata et putrefacta.
et toti corpori dominans. ita corrupta. necesse est canis rabidos
faciat. et maxime in autumpno et hyeme. Signa cognoscendi
canem rabidum. quia alii canes eum fugiunt et sepe est pstag. et soli-
uagus. mutat quasi uebriosus ore aperto lingua dependente. sal-
uia nimia de ore semper currit. oculi sunt in usi et rubicundi. au-
ricule recte. cauda inter coxas. oculi aperti et tamen de lapide.
siue quolibet alio obiecto offenditur et cuilibet rei uise repugnat.
contra umbre sue latrat. Quem cum canes uideant fugiunt. timentes
eum latentes super ipsum. Certum autem signum. ut bucella panis accepta u-
gatur sanguine morsure morsi exeunte et proiciatur canibus. Quam si
refutauerit. intelligimus canis rabidi esse. Sunt enim accidentia pa-
tiuntur inde. sompnia sunt terribilia. in sompni expergefactione
sunt timorosi. sine causa irascuntur. stupidi et continue circumspicien-
tes. aspici ab aliquo non patientes. quod est iecidant passionem timentes aquam
quia canes latentes et raucescit. timentes est aquam inspiciunt. uel tremunt
cadat. quibus non medicando succurratur. moriuntur. Incipiam quidem me-
dicari ante horum accidentium apparitionem. Applicentur uulnera cum
igne uel ferro forti. ut cum sanguine uenenum effluat. Apponatur
et sanguissuga. ut uenenum exeat. Detur et acuta medicina que uulnera
aperiat. sicut allium. sinapis. sal. acetum. cepe calamentum. siph-

cia. ł cōpōita. c̄ aceto uł melle tēpata sunt sup ponēda.
q̄ faciendo ꝑoccupāt mala sig̃. Si aūt appareant: oportet
dari medicinā. cole nigre purgatiuā .7. mutantur. cū
dieta subtili. et addigēndū facili. deinᵈ thiriacā .1. m. i
qua cane apponantur fluminei. Diasc̄. dicit. Cancros cōtr ac
cipiant .ʒ. iii. 7 gentiane .ʒ. ii. 7 bibant c̄ uino. G. his
adiungit libanū .7. ꝑ m̄ cōposuit. ℞. cancꝭ. incensi. ʒ.
v. Gentiane. ʒ. iii. tere singillatī. ʒ. vii. fac puluerē. da bibe
ʒ. ii. c̄ aq̄ ū canc̄ sunt cocti. Et q̃ cratie fec̄ ual' similit.
℞. canc̄ incensi. ʒ. xv. mirra. ʒ. iii. cē .7. ai. gētiane. ʒ. i.
7 ʃ. pipis albi. g̃na. xv. unū q̃ntū suff. da. ʒ. i. 7 ʃ. cū
uino. Et. G. ℞. basilic̄ aristologie lōge. añ. ʒ. vii. gētia
ne. ʒ. viii. pipis opopanacis. ana. ʒ. i. mel. q. s. da. ʒ. i.
7 ʃ. cū aq̄ cala. Dentur 7 nuces admanducandū. Nuces i
pistate c̄ sal .7. uulnī sup posite ualet. Si aq̄ timeant. o
portet machinari. quom̄ dent nescienti. faciat g canna
lē gule apposita oculte aq̄ infundat. quidā medici
dicunt. iecur canis assatū dari comedē. iuuat cē timo
rē aque. Itē iuuat aq̄ ū ferrariū sua extinguit istrumēta.
nicius oblata. Medicina morsus canis rabidi. siue alioꝝ
iuuatiua erit usta. litium. opopanacis. cepe. sal. ruta.
nuces. frumtū. frondes ficus trita. orobi. simplicia. si
ue cōposita. c̄ aceto. ł mell. 7 sup posita ual'. Morsibꝫ 7 h
umanis ꝓsunt. ossa uituli incensa. ꝓ c̄ melle tēpata. et
super imposita. ∴ D'labore corpis.

Labore patiuntur corpora . vel ex nimio motu . vel ex humo-
ribus intrinsecus se mouentibus . Fit autem .iiii. modis primus
dicitur grauis . alter calefactorius . alius technosus . quartus dolo-
rosus . Grauis est cum corpus humoribus redundat grossis . perti-
nentibus frigiditati et humiditati qui ex nimio dissoluuntur
motu et digesti subtiles efficiuntur sanguis vel aquosi . Vnde cum ua-
sa implentur . vel grauantur . quod fit cum uirtus non defecta sit . ne-
que pati eam possit . Technosus est qui primus . sed tandem uirtus
non est fortis . quod humores illi admouendum insecuntur unde techn-
nositas tandem sequitur . horum duorum medicina est euacuatione fit sicut
flebotomia . farmacia . epithimate . oleis tepatis . sicut yrelon
sambucelon . anetilon . et ut fiat in balneis cum fricatione tepatis.
Alie due species .i. dolorosus et calefactorius . ex humoribus
acutis igneis in corpore aduinatis . ex quorum nimio motu
fluidi efficiuntur . et calor cum labore augmentatur et aliquando febris effi-
mera efficitur . Si enim non putrescat calefactorius labor generatur .
unde febris oritur . Si autem ebulliat . neque putrescat : dolorosus
gignitur . Vnde dolor in tota superficie corporis . qui dolor ulcera-
tionis et puncture qui acu facta . unde medicina oportet cum epithi-
mate oleo ro. in balneo aqua dulcis et tepato . infundatur aqua tepi-
da . quod duo faciet proficua . vel enim acutas fumositates et pun-
gentes cum sudore expellit . vel corpori humectationem tri-
buit . Causa quod nimio calore dissoluuntur . corpori restaurantur . dolores
autem mutatio subita fit ex complexione calida . vel frigida . vel ex uictura
separata . Vnde causa sua est inuestiganda si sit exterior . dum ignorantur

si plenū sit corpus ex quieta. t' ciboꝝ multitudine. t' pur-
gatōis negligentia iā ꝯsueta. quib; c̄tificatis purgabitur
c̄ flebotomia. t' farmatia. p' redeuntē ad m̄ꝯfortatiuā c̄
securitate ⁊ sīn timore. Si aū nullū illoꝝ appareat. calefactō
⁊ fumigatio sit facienda tēpata ⁊ repugnatiua. doloreq; miti-
gantia c̄ reb; calis ⁊ virtis tēpate sic anetilon ⁊ yrelon ⁊ silib.
Aliqn dolor fit extrīsec'. neq; tn̄ sentit' i firm'. sic si male po-
sita dormiens tenuit mēb' dolentia. t' subito tolsit ea. t' fuint i
frigdata ⁊ si calefactio ꝓfuit teneat'. Sin aū ad pgationē re-
deatur. Si aū ad purgatōnē redeat'. Si aū ad pgatiōe redea
t'. c̄ farmatia. t' flebotomia. ne forte plenitudo corpis cā sit.
Nō a uulgo intellecta. sic si inqlitate. cibi t' qntitate extra
tēpamtū accipiant'. neq; tn̄ paulatim coadunata intelligūt'.
a quolibet. t' ne ꝯclusio poroꝝ fit. cā abeist ignorata. t' qdā mē-
bra sint incisa. quoꝝ nutritū cib; rediēs ad corp' n̄ sētitur.
G. sup epidimiā. Cui subito insanitate sua dolor subit' super-
uenit ⁊ fortissimus. ū ilico adiacend' co[pac]gtur. Optet ipsa die
ꝑma festinet' flebotomia. ne uirtus deficiat ⁊ auferri n̄ pos-
sit sanguis ꝗtitati suffic̄. De apostematib'.

Omnia apāta nascunt' de hūorib; ad mēb' in qb; sūt
effluentib;. Que t' de cā sūt extiori. siuē intiori.
Extiori. sic ꝑcussione. uulnē. ꝯtēcōe. fractura. saltu. submi-
sione. Qualecūq; accidit woꝝ. mouent' humores illi' mēb'.
q. c̄ debilt ⁊ defectū inueniūt. adunant' ibi. Causa intior de
habundātia hūoꝝ. ⁊ corruptōib; eoꝝ ⁊ ꝑparatōe mēbroꝝ recipi

Cum; puenit illo ex mlta mora i aq̄ fria q̄ accepta large hn aqua ista uocat'.

mitū. Ma͠ria aū faciēs apa͠ de aliculiuſ. iiii. hūoꝝ ē eētia.
t. aƒ͠a
ꝉ ꝺ' uētositate aliq͠. n͠asceēſ ex sanḡne flegmon uocat᷑. ē sig͠
catio h̄ ē. rubor. calor. tumor. immextatio. Q͠ᵉ de cola͠ nasc͠r rubea.
appellat᷑ erisipila. Color eiᵘ citrinus ꞇ rufi ē mediꝰ. i tactu durꝰ.
salte uoc
ꝑ ulsus mīmꝰ ꞇ pungitiuus. De flate nasceēſ apa͠. ē ꝯ tima.
molle. albū sine dolore. De cola͠. nig͠. sclirosis dr͠. ē q̄ꝺ' durū
apa͠. ñ sensibile. Cola͠ nig͠ liuidū ꝉ uiride sñ dolore ꝉ pul
fac apa
satioē. s; ē mag͠ morꝫ᷑. cancē efficit᷑. Volētes aūt medicari a
pa͠. uideamꝰ si de sanḡne nasc͠r. ꞇ tūc tunꝺ' flebotomemꝰ. et
de sanḡne tollamꝰ q̄ntū uīꝰ patiat᷑. Pᵒ demꝰ uñ feruor sāgīs
extingꝰ᷑. sic oxisenitiā. manna. cassia. f͠. prunā. uiuib.
ꞇ similia. Purgato toto corpe. ad infirmū mēbr͠ redeamꝰ.
ē reb; mēbo repugnātib; sic desandal. rubeis. bolo. mirta.
opio. ꞇ similib;. In statu apātis. ea dissolutiua. misceat᷑
uis. sic liciū. crocē. endiuia. ꞇ simulib;. Diasc͠. uitellū oui. ē
olo. ro. ꞇ pauco croco. ꞇ mirta positū desup: apa͠ ꝫ de san
ḡne grsso dissoluit. ē t simili͠ uitell' idē ē olo. uio. sic calid'
apa͠ mitigat. ꞇ ad digeriꝺ' accelat dissoluēs ñdū collecta.
In apāte de cola͠. ru. incipiēdū a purganda ipa͠ cola͠. ꞇ ad
mēbr͠ infirmū ē repugnatiuis redeuñ ꝑ ea sic solatro.
coriandro. sēp uiua. portulacē. psillio. iusq͠amo. lactuca
endiuia. ꞇ simulib;. ꞇ utat᷑ cucurbita. lētib; portulacea.
bliti ꞇ simulib;. In apāte flatico. dandū fla͠ ꝑgātia. ꞇ pᵒ mēbr͠
defectū medicandū. Ponamꝰ ibi spōgiā aq tepide ꞇ aceto ī
fusā. s; i spōgia in uenīri ñ possit: lana ē sup ponenda.

fuē ebe

[illegible] verruca. [illegible] ... verruca. [illegible]

Aliqñ aq̃ calẽ nitr̃ optet sup̃ pone. Apa̅ta de colã nig-
ñ duñ canẽ effecto. [na] m̃ ē apponẽda. s; cancer ē i curabile [Sinaloe ł absoe]
[ł plue corrositua] malũ. Medicina colẽ nigre erit purgatiua [danda] ⁊ si apã gli
bet colligat̃. ē ɜ cataplãte apiam̃. ĩdẽ scariola pistata. ē
olo roseo cocta. Que sup apã ē ponenda. ⁊ simil̃r caules
ē butiro bouino. Vng̃ dialtee ualẽs humectãdi duri
apãtis apiẽs sui molestatõe. ℞. seminis lini. fenugrẽci. mal
ue añ lib̃. s. oli lib̃. iii. litargiri ʒ. iii. coq; leni foco. Ad
ual' apãta sine capite [ł ñ sc̃pato]. ℞. sem̃ lini. fenugrẽci. stercoris colũ
bini. ana ʒ. viii. sisami cõbusti ʒ. xxx. fac sisamũ pis
tari. q̃si medullã. deĩn ē aliis spẽb; tẽpa. Si plus uel is
mũdificare de olo sisamino pone. Ad i aptiõn [pbat] apãtis.
℞. fic᷒ siccas in aq̃ coctas ⁊ par̃ nit̃ atq; oli appone.
dialtea roñs. d. ualẽs mũdificãdo calõ apãti. ℞. psillii.
ʒ. xxx. iusq̃ami ʒ. xv. mirra ʒ. xxxv. fenugrẽci.
semĩs lini. ana ʒ. xxx. malue. sem̃. ʒ. xv. Oĩa ponã
t̃ i aq̃. calã. deĩn accẽ spumas eor̃. tẽpa ē olo ⁊ litargiro.
ũ sufficiant. Ad dual' apãta ũbicũq; i corpe sit. ⁊ maxime
in splenis q̃lltudine ł epatis. ℞. amoniaci. ℥. iiii. aceti.
lib̃. i. dimitte in simil' die. i. ⁊ p᷒ pista i mortario. ũ effici
at' sicũ medulla. Deĩn accẽ. cẽ. ʒ. iii. oli. ro. ℥. iiii. cẽ. ℥. i.
coq; ad focũ suaue. q̃ ad dissoluãt' oĩa ⁊ i mortario tẽpa.

Verruce sũt caro cõgsta. De porris ⁊ uerrucis.
dura ⁊ spissa. p totũ corp᷒ nata. s; tñ maxie
in manib; ⁊ pedib;. q̃a expellit ñ in corpis exteriora.

Quit aut de flate. v cola nig. Q g molt e ·i ·sui dolore. i telligr ee d' flate. v urā ·i spissa p pendunt ee de colera nig. Optet g e medicari uoluim⁹. pmu ad pgandu illi un fuit incipiam⁹. p⁹ de foris ponam⁹ medicinā illoȝ desiccatiuā. Que si n̄ ualat apponēda st calīa. uū in cēdant ·i corrūpāt. desiccatiua. sic olm mirtinum. rosatū. ramoȝ. uuis cinis. c aceto tēpatis. acatia. cū olo. r. fac simil. nigella. ste ouui. v caprui. c uino tē pata ualet. Diasc. lac ficuū c pinguedine tēpatū de sr poito. Incesiua ū eruginis. eris. ʒ. viii. colloquintide. ʒ. x. nit. fell taurini. ana ʒ. viii. sal amoniaci. ʒ. vi. alu minis auripigmti. ʒ. xxii. spute marine. an. ʒ. ii. tēpa c succo lupini. Si h n̄ sufficiant incide ferro. Diasc. cicer sanat uerruceas. si sect unā qq; uerrucā gnū acci pias. ·i adunās infrustulā pannu ligas. ·i i in kalendis msis fac ·i infirm⁹ retr pciat. De elefancia

Lep̄ e passio nasces de cola nig icensa ·i putrefcā. Apparēs insupficie corpis. ·i nasces de. iiii. modis. s; tandē incesis ·i corruptis ·i i colā nig mutatis. Est aū qrtnaria. v enī de corruptoē sāgnis. ·i uocat allopitia. Alta de cola. ru. ·i dr leonina. Alta de cola nig ·i apel lat elephantia. Qrta de flate ·i dr tiria. De corruptioē sanguis ruber. putda e. tumet. sangs ·i sanies in efflu unt. De cola. ru. citria e. pectr sic e. fissuras manuū ·i pedū. Tercio. maculētia. Cui calor si augmtet. ma

gisq siccitas articuli separantur. et cadunt. Si de colera nigra.
color eius niger erit. et putrescit. contrahitur sensus quiescit. contrahuntur
supercilia. finduntur manus et pedes. contrahuntur digiti. Si
de flatu: tumescit corpus. glandes nascuntur. color eius albus.
oculorum fluxus. Oportet nos cum medicari disposuimus incipiamus
a purgando. illos corruptis humoribus. G. Diuturnum morbum me-
dicaturi. incipiant a mundificanda sua materia in corpore expellen-
da. Que si de corruptione sit sanguis. flebotomemus de me-
dia uena. quod faciendum erit cum materia inter uasa sit. Si enim est
extra uenas. flebotomia erit cauenda cum multum nu-
ceat. Intelligitur esse extra uenas. de corruptione sicce in firmi-
et putredine. et pustulis in facie. et toto corpore. Unde dimit-
tenda flebotomia. et accipienda farinacia. Utamur
cum subtili dieta. non cum inutili neque corruptibili. G. in
particula quarta sua de melancolia. loquitur magister de melancolia
sed quando sit exceptus. Si quis purgare uoluerit hanc
materiam et mundificare inde corpus. a fortissima purgatione
incipiat. et ita forsitan materia ne augmentet prohibeat. et si
fuerit canem, non nos oportet si materia minus corpori proficiat. uolo
re mediocres. morbus quoque declinetur. infirmus confortetur. materia faciente
assuescamus. et cum magnis medicaminibus adiuuemus. sicut
ralogodion. et aporiate de epithimo. theodoritcon. malon;
ier hermis. sirupo de epithimo. sero cum epithimo. In tinissione et cum
non sit tempus catartica dare. demus tiriacam maiorem factam cum pi-
guedine et carne tirie. G. Numquam magis uidi hominem in-

ta mea ac in firmitate plenarie sanatu n q uinu bi
bit u tirra cecidit. et ibid oputruit. Hunc eni uidi
excorticari et excpoliari. c uinu illd ebibit. Vn certifi
catu e testimonio usuali. Vnde dixerunt antiq de carne
et pinguedine. tirie. et sim iuuamenta magnitudine. i hac
et i oi dura passione. Purgato au supdicto corpore me
dicamine. Dem9 se lite. tiriaca. et simulia. corp9 custodientia.
a putredine mudificantia. Precipiam9 balneet. s; n tm
aqs dulcib;. Ite iuuat incessio. et diete obsuatio. cibi par
citas. Interrogat9 eni galien9 q suma in hac respod. abstine

De morfea.

Morphea e corruptio. ztra
sanguis. un et nutrit cutis corpis. sim macula it cuta
nee carnis. e ca unusal. defectoe digestiue uirtutis. q
e deficit sanguie corrupit. q ad cute ueniens ea nutrit.
Si au ei9 qualitas sit flatica. alba fit morfea. Si de colra e
nig. Est au morfea tplex. Et eni liuidi coloris nasces dm
colica et sangne. Et nig nasces de sangne melancolico. Et alba.
ne de flate salso. in qb; tb; gnib; n sangs minuend9 est.
s; optet forti medicaie purgen sic theodorito. ierap. ie
ralogod. et similib. Vomit9 det semel i mse. et abstineat
acib malos chimos generatib; et dure digonis. sepe balneet. G.
morfea medicari pcipim9. p9 mudificatoe corpis. Vnge
g corp9 calce. et anacardo. et castie. aloe. litargiro. acatia.
sulphure etto albo. siplicib; siue copositis. e aceto tepatis.
Ite. G. apu siluatici fuct uat e lacte ficuu. mixt9 et sul

phur. idem facuit. sanguis leporum ualet. capparis ra
dix cum aceto sili. bibat autem de hoc antidoto. R. mirobolani. che
buli. citrini. bellirici. emblici. siseleos ana. z. xv. pulueris ierap.
z. xviii. fumi terre. agarici. tbit. ana. z. xxx. sene. z.
xx. agarici. tbit. z. xxx. tapsie. z. x. aconi. z. viii. fiat
puluis. adde m. q. s. da. z. ii. x. iii. alii ungunt hunc. z.
xv. elli nigri. R. chebuli. z. xxx. bellirici. emblici.
amos. calamenti. coloquintide. ana. z. x. epithimi ierap. ana
z. xx. mastice. xii. nigelle. sinapi. ana. z. v. tapsie. z.
iiii. m. q. s. da. z. iii. diebus tribus continuis. tribus intermis
sis. ungatur. ualet morphee omnis coloris. R. tapsie cum ci. sina
pi. nigelle. seminis urtice. piretri. rubee. ana. z. iii.
costi. coloquintidis. elli nigri. capparis radix. rute. alu
minis. stafisagre. nitri. ana. z. i. s. euforbii. scamonee
salis armoniaci. sandaraci. aneos. z. ii. puluis ipsa cum aceto

De impetigine.

Impetiginis duo sunt genera. Luge sunt duo. Una enim est in superficie corporis. et de colera nigra fit. et fece sanguinis. Alia cum prurigine. et superficie tenuis combusta. cuius color citrinus. uel rubori coniunctus. non furfurea. fissa. et pruriginosa. nascitur de melancolica minus intensa. Prima species medicantur cum flebotomia. et farmatia humores incisos mundificantibus. Secunda cum minorari colere nigre purgatiua. balneum assiduet faciat aqua dulcis. Lauetur cum furfure farine fabe. ungatur oleo frumenti. aceto pomi citrini. carui. pistata. sulfure cum aceto. cinere

c̄ lacte feminino. gũmi prunoꝝ. farina cicis c̄ lacte ficuũ. ello

mg. c̄ aceto. uał. acatie. ʒ. vii. gũmi arabici ʒ. iii. c̄ aceto ũge. p

lauet c̄ aq̄ dulci 7 ũgt c̄ olo. r. De scabie 7 prurigine.

Sepe n̄ natura malos expellit ad sup̄ficiē corporis. ũ indiceret

si tiora q̄ si sit subtiles 7 nimiũ liq̄di: dissolũt p cute c̄

sudore 7 fumo. Si g̃ssi p̄maneat sub cute. Si mediocres pru

rigine gignũt. g̃ssi scabiē faciũt. Scabies sicca 7 n̄ saniosa c̄

prurigie 7 punctura 7 fissura: p colericū chimus ĩ cēsus ēē significat

uulnosa 7 g̃ssa ĩ sup̄ficie corporis neq̄ prurigie forti. c̄ scalpat cu

tis excoriat. sic alba scama. significat salsũ 7 icēsũ flā. 7 plimi

ex inaiceb femonib. pp collectione salsi flatis 7 defectōē cutis

Scabies munda 7 scabiosa. atq̄ saniosa 7 c̄ dilectatōē. prurigi

nosa. sag̃nē ĩ cēsũ c̄ col. r. ēē demōstrat. Si i sanies sit g̃ssa.

maioē mũdātiā sag̃nis significat. Si subtil aq̄sa 7 citrina eo

rũ mũdatē ostēd. Cũ g̃ scabies ex sag̃ne 7 cola. r. cōparat

ēē. flebotomem p media uena. Si at aliqd nob obuiet ĩ

minutōe pgem c̄ catartico de cassia. f. 7 sucē fumi t̃re.

7 mirobolan citrinis 7 silib; freq̄ter balnea ĩ q̄b; sudet. p

tagat corpa epithimatib; uiscositate sua p̄hibet dissolutōē

humoꝝ 7 poros claudit. Sꝫ tñ par olei. ro. c̄ adhibet. Si sca

bies sit excibimus flātes. purgem fla c̄ catartico. d epithimo.

siũ agarico. 7 similib;. assue fiat balneũ ĩ q̄ sudet. Dein ũ

gat da apii succo. r calamite. p ũgtis corporib; ad exteriora ũ

gēda redeam. Vñ. ó. litargiri c̄ olo. iii. cinis cauliũ c̄

pitleo silr. Diale. carnū c̄ aceto uale dic. Sulphur c̄ letis

cũ oleo. mir̃ ualet scabiei ĩpetigini ⁊ ungui maculis. sulphur cũ aceto simul

facũ. Mirifice cũ melle ⁊ sulphur. silr̃ iuuat. Sal q; cũ aceto ⁊ oleo siml̃ si der.

accedat foco. mitigat dolorẽ. ⁊ iuuat scabiẽ ⁊ ĩpetiginẽ. ℞. aq̃ sul

phurea t̃ marina. t̃ cũ sal cocta. t̃ cũ frondib; olearũ iuuat ueteres pu

stulas. scabiẽ. prurigiñe ⁊ sitia. frondes q; oleo cocte cũ aq̃ ⁊ aceto. Silr̃

⁊ frondes cãne. Vnguentũ ualet scabiei ⁊ prurigini de calore. ℞. litargi. ʒ. x.

ceruse. cathimie argentee. añ. ʒ. iii. celidonie. sigle argenti. iiii. añ

ʒ. ii. olei. ro. ⁊ aceti q. suf. Ad desiccãs pustulas. ⁊ uulnera de calore. ℞.

acatie. gũmi arabici. añ. ʒ. ii. litargiri. cathimie argentee. añ. ʒ. iiii. s.

tẽpa cũ aq̃ rosata. De carbunclis.

Carbuncli de sãgine grosso nascunt ⁊ corrupto. Vñ fortis ẽ apponenda

res dissoluta ẽ tamẽ corpus interi mundificet. Dẽ sr̃ positũ fuerit mas

ticatũ. ñ mat̃et atq; dissoluat. ℞. gñm aq̃ ĩ fusũ ñ ualet dic. Ortu

cat aũ pdẽ p̃ ĩfusionẽ saluie. Valet ⁊ ficus ñ matur pistate cũ cera.

⁊ crimũ cũ diasẽ. Nasturciũ cũ oleo pistatũ ⁊ sal ualet. Vue passe cũ sal

pistate silr̃. fermẽtũ cũ oleo ⁊ sal ualet. maturat eni ⁊ apit. Ramnũ cũ oleo

silr̃. t̃ farina subtilit̃ tẽperata. cũ oleo ⁊ melle. ⁊ apar cumini silr̃ facit. Si

aũ saniẽ mittit. farina orobi cũ butiro ⁊ sal ⁊ caulib; oib; pistatis

saniẽ ext̃. Mirifice cũ terebentina carbunclum apit ⁊ saniẽ ext̃. De ul

Vulnera icepe ex sãguis corruptõe maxie rubicũda sub corporis.

⁊ molestia febr̃ generata. Quorũ color rubicũdus ⁊ citrinus. Si sãguis colere

rubee sit an mixtus. uulnera sicca ⁊ pustulosa gñantur. Si colam ngr̃

fuerit uulnera. uaricosa. sicut flate cr̃ munda ⁊ alba. spumosa. Si g

uulnera de sãgine sit. flebotomentur ⁊ usq; ad defectiõe minuat sãgs. ñ

aliquid obuiauit. mundificet ĩ corpus cũ catarticis ⁊ subtilib; dietet. Tri

conrosiuit ...

-minus. Deinde ad ungenda exitiora redeamus. Ung. ualens uulnib; calidis

R. cerusse. litargiri. catmie argentee. ana. ℥ vi. ce albe. olei ro. ana

lib. iii. fiat ung. Ad ite. celidonie. litargiri simul. cerusse. cathmie

argentee. ana. ℥ viii. olei ro. ℥ v. aceti. albuginis oui. ana. ℥ viii. ut

et psillii. ℥ xv. fac ung. Ad ual. humidi uulnib;. R. litargiri. ℥

x. argenti uiui. lapidis fusci. ana. ℥ xiii. celidonie. ℥ ii. ʒ s. olei

et aceti q. suff. Ad desiccans uulnera et pustulas. R. boli. ℥ ii. terre

singillate. ℥ i. caphora. ce. ana. ℥ s. tempera cum aceto et aq. ro. Ad

uulnib; crurium. R. nigella coctam in aq. et p[9] desiccatam. fiat pul

uis qui cum oleo ro. tempa et cerusa cum aceto laua et unge. Item ual. litharg.

cum oleo ro. et semen eruce temperatum id fac cum melle. Similiter succus apii. cum

oleo ro. cum aceto et aq. ung. fiat ual. De scrofulis.

Scrofule sunt dura apostemata in molli carne nascentia que sunt medicanda

unguentis emollientibus; sicut illud quod .xii. calis conficitur emolliens super-

ponenda sunt puluis de carnis corrosiua. Deinde in alia medicamina desiccantia.

et consudentia. Diasc. yreos cocte cataplasma ual. quod dissecat. Similiter fece

uini mature et cocte. yreos cum aristologia et dialtea mixta. ual. ad

mollificandas scrophulas. farina lupini. cum aq. tempata id fac. et

lactis radix pistata. radix ual. cappari cocti. et pistati ual. ani

ti et fermentum emolliunt. Confectio ualens apostemati in collo et scrofulis. R. aris

tolia. ℥ i. ce. ℥ i. et ʒ s. tempa cum aq. et superpone ad. R. eruginis eris ℥ iii

amoniaci. ℥ iii. sarcocoll. ℥ i. et ʒ s. pista tempa cum melle et cum licinio impone.

Cinis uitis. pisce is ana. ℥ x. olei q. suff. fac ung. De pustulis ex desudatione.

Pustule nascentes ex desudatione sunt .iiii. modis. Sunt enim quedam calidissime

que aq. frigida adiuuat. cum de colera nascuntur ignea. Quedam sunt de colera

s; tn̄ gl'sa q̄s balneū iuuat in aq̄ cal'a. Alie it' duas has medi
ocres. Certa spēs nasc̄r d'cola nig̃. q̄ pessima ē ⁊ ad sanādū dura.
īcandes tn̄ gnib; . cola. ru. pgēt ⁊ i qr̄to nig̃. balneū paciēs assue
faciet. Vngat̄ succo solat̄ . ē coriādro mixto. t' sādal ⁊ cc. t' frōd' iqa
mi ē mell. Medulla melonū ē succo apii. i balneo p' sudorē
ual. Frōdes oliue pistate in aq̄ cocte ual. ne p sudorē plimū
nascūt' in estate ⁊ nascunt' ē calor fiat nimius. Cā eorꝫ
sup fluitas ē exiēs ē sudore sep. adunās sup cutē ⁊ coagu
las. q. fit ex neglīgētia balnei ⁊ mūdificād' cutis. Si aūt
augmētet ⁊ ueterescat. i scabiē deuenīt. Vn̄ festinādā ad
colā pgādā d' corpe rubeā. Vngat̄ de fonts medull' ⁊ cor
ticib; melonis ⁊ ē succo solat̄. assiduis balneis. Sal' rosa
⁊ mirta cocta ⁊ i balneū pōita ual. De separatioē

Si aliq̄ mb' separationē uiete mēbroꝝ ꝙ.
patiunt' t ossib; optet medicē festinare. ū separatio
soldet ⁊ sanoꝝ uicta i solidādis ꝯsidet ⁊ ne itin se ligant'
pudeat. Qd' fiat ē ligaminib; ossa cedātib'. Q' tn̄ h' ga
mina bn̄ s̄ ꝯsuāda qd̄ fortia sit ne exeant custodiat os
sa. s; tn̄ gnāt in circuitu. tumorē ⁊ pustulas. Molliane
ut' hoꝝ faciunt. s; n̄ bn̄ uicturā custodiūt. maxē i sop
nis ⁊ mēbroꝝ motu. Ligamīta g° facienda sūt mediocra.
ū infirm' utriq; supdictū euadat. Soluat aū p' diē triū.
t' aña ū ille loc' qescat. p'q̄ liget. ne forte diu ligata ē mēbꝝ
nō assueuit aña dissoluēda p poros exire phibat. Vn̄ pri
g° oriat' ⁊ i firmū scalpe seu mēbr' moue cogat. solutū mē

[illegible]

br aq̄ balneād' ē calīd. ū poros apiat. 7 sr flua emittat. Cū aūt
dissolut' i die .vii. 7 in mb' neq; tumorē uidis. neq; pustulas. s;
mīt eit q̄ i sanitate fiat. Ponēda sr solidatīa 7 carnē reducē
tīa .s. integratiua. Prīs in q̄d i cipiēdū a medicāda fractura.
7 sepatoē uictē. i ossib; minuendo sr fluitates corpis ē flebo
tomia 7 farmacia. Dietem' aūt i firmū ē subtilib; 7 paucis
cibariis. Dū ēaficem tumorē suū ptulas. tq̄ ālib; aīa. Dēt pau
ca n̄ sr uēta. pp loci debilitatē 7 m̄ri hūiditātē. Postea redām'
ad rē solidatiuā 7 mb' augmitatiuā. mltā qntitatē cibi gs
si. Cibi eni subtilē n̄ solet ossa solidar. Sepatō aūt ē catenatōis.
lauet' ē aq̄ calīd. 7 reponat' sic fuāt. ligetq; sic 7 fracta. Dīn
sr ponēd' ad hac ōfectoē. ual' fractē 7 sepatōi uictē. ℞. sumac.
sem̄ mirte. emule. aā. ʒ. xx. mirra. aloe. aā. ʒ. vi. tēpa ē aq̄
7 unge. Ad. ℞. mirra. ʒ. vi. camomill. ʒ. viii. sādal' rubi.
yreos. aā. ʒ. xv. boli. t're sigillate. aā. ʒ. xxx. emule. ʒ. xii.
thuris. ʒ. x. Draiē. farina ordi 7 maluar. ē ouo tēpata ua
let. Ad. ℞. ladani. boli. aā. ʒ. xv. aloe. ʒ. viii. gallie. ʒ. iii. ro
se. cē. nuc cipssi. aā. ʒ. v. tpa ē olō 7 ūge. Ad. ℞. aloe. mirr.
acatie. beronic. malue. thuris. aā. ʒ. iii. mastic. ʒ. i. 7 s. pl
uis molēdum qntū os spēs alie fuit. tpa ē ouo. ūge nuo' 7
uenas. Ecdātes fractas ē ungis emollietib; dr cera. medull'
bouinis. pinguedine uulčis. pinguedine renū pecudis.
7 similib'. ē olō. ro. De sanguine effluente ambro iscis[o].

In fluxu sāguis de icisioē gladii. seu cultelli. siue sagi
te 7 similiū. Primū in sangue stingēdo eit studēdum.

sup ponendo digitum .i. tenendo panniculum. donec sanguis congelet.
in uena unde exierat. Deinde si non ponenda est medicina sanguinis restrictiua. que
duobus fit modis. Uel enim stringit et carnem non reducit. sicut farina frumenti
terebentina. gipsum et silia. Uel stringit et carnem facit. sicut thus. aloe. albugo
oui. pili leporis. G. in megategni. hanc confectionem dicit tribus conderi esse modis.
Uel enim ut equale sit pondus thuris et corticis et pulueris secuti supponendi. quod du
ris corporibus ualet est. Stiptica enim huius sunt necessaria. et ut thuris duplum quam
aloe ponatur. id est thus uictuosum et gummosum eligatur. que confectio utilis est mol
libus corporibus que multis rebus indiget confortatiuis. Tercius modus. ut de thu
re plus ponatur. quam aloe non tamen duplum. hic conuenit corporibus me
diocribus. Apponatur albugo oui. ut in similitudinem mellis misceatur.
De pilis leporis quantum oporteat. Hi medicina contra uene supponatur. unde
sanguis effluit. Et preterea multa quantitas toti uulneri sup ponenda. atque
ligando. cum pannis lineis. et uel quid inuolutis. contra uene fiat initia.
Die tercia soluantur omnia ligamenta. Si autem medicina sit uulneri nimis fuit uisco
sa. id est uulnus stetua. nec tamen auferas. quia forsitan uena ablata. locum
infere solidatum apiat. Appone ergo de eadem multam quantitatem ut emol
liat illam desiccationem. et mollita paulatim subtrahas. set dum subtrahis digi
tum uene effluenti sup pone ne exeat sanguis. Et si nec hoc potuis. ligada
erit uena. Sic enim precipit. G. in megategni. Pulvis iohannis damasceni
stringens et desiccans sanguinem uulneris. Rx. aloe. ʒ. i. thuris corticis. ʒ. ii. san
guinis draconis. sarcocolla. ana. ʒ. deu. ramorum. cruce. zuccaram. ana. ʒ. iiii. Tpa
cum albugine oui et pone pilos leporis. Ad stringendum et solidandum uulnera de
gladio uel de cultello. fca. Rx. sarcocolle. iii. ʒ. sanguinis draco. balaus
ne. cortices libani. ana. ʒ. s. Ad. Rx. aloe. mumie. amoniaci. sarcocol

le an̄. ℥. eruce. ruce. an̄. ʒ. iii. fac puluē ⁊ imple uulnā. deīn
pannos sup ponēdos. infunde saliua. Ad. id. sarcocolle. thuris.
drag. sanguis dco. gumi. ana. ʒ. x. puluia ⁊ imple uulnā inde.
Si aūt uulna crepuint ⁊ sangs effluxerit. acc. albuginē oui.
olm. ro. rosā. maluā. lentes. q̄ omīa pista ⁊ tepa infundesq; bōbi
cinū sup pone. De albedine ⁊ asperitate ⁊ unguium grossicie.

Aliqn̄ in unguib; albugo ⁊ grossities nascuntur. ⁊ in caro digi
torꝝ. qi uulnosa efficitur medicandi sut c̄ semine lini. cā.
melle. ung̃ sup ponat. Aliū sandaric̄ c̄ aceto id fac̄. Diascorid̄s
aluṁ tepatū c̄ aq̄ ungul albedini ⁊ c̄ssitudini ⁊ uulnatis ungu
ib; ual. Itē feces aceti incēsi c̄ uino idē fac̄. Medulle ossium. oliue
c̄ pinguedine ⁊ farina mixte ualēt simiḷr. Supfluas carnis in
ungul. ⁊ tumore siue apātī ēcedātib; galla pistata. ual. lētes c̄
aq̄ faciunt simiḷr. Stercus palūbinū coctū. c̄ farina ordei. ⁊ eatha
plate in facto ual. assa cū lacte simiḷr. Cicatrici unguiū semē
eruce tepate c̄ taurino felle. ual. Aluṁ c̄ pinguedine anatis iu
uat. feces uini incēse. malos ungues fac̄ cade. De incensiōe ignis.

Quoniā cūq; loc̄ corpis incendit. opt̄t reb; friḡs refrigari. ne
ad uesicas pueniat. c̄ frōde mirte incēse. c̄ cera ⁊ olo. ro.
t gūmi arabica. c̄ albugine oui. t cinnabaro c̄ aceto. siue bolo
c̄ aceto ⁊ aq̄. ro. t succo scariole. farina ordei. oli. ro. ⁊ albugīe
oui. t oli. ro. c̄ acatia. stercore agnino c̄ olo. roseo. ⁊ cera. ib. ciuual.
Malua pistata c̄ olo. ro. simiḷr fac̄. Qr si uesice er. succ portulace.
t frōdes mirte. siue carbones ferrarioꝝ. chimolea oīa cōposita siue
simplicia c̄ olo. ro. ⁊ cera mixta ualet. Aluṁ c̄ olo. rosato fac̄

gād dīc̄t q̄z aq̄ ꝗ rcman; d'oleus calid
idē. Iota oliue uiuat salsa. D̄ uulnib; ꝓpt ocreas. ꝉ ał calciamta.

Aliqn̄ impede ut crura nascuntur de angustia ocrearū uulnꝰa q̄ si sint c̄ tumore pulmonē (uer[n]ecal) herbis sup pone. ꝉ agni annual. siue uulpis. Si aū uulnꝰa sint sine tumore. gallia incēsa. balaus tias. cortices malig̃nati. sumac. acatia. q̄libet hoz puluata sup ponantur. D̄ fissura.

Aliqn̄ sanguis nutrens corpus. c̄ cola g̃ssa. ꝉ ruba acuta miscet̄. s; tn̄ mg̃ ex g̃uitate ⁊ g̃ssitudine sua descēdit ad iferiora ⁊ in findit pedes. Cola ū ruba ex subtilitate sua ⁊ leuitate. findit man⁹ et pedes. Vn̄ purgādi sⁱt humores corpi dn̄antes ⁊ p̄ea redeūdū ad unguēda c̄ olo. uiol ⁊ cera. ⁊ medulla bouina c̄ oleo sisa mino. ⁊ olo fenug̃c̄ cū cera mixtū. uał fissure pedū desꝰitu dine aeris. Cōfectio uał fissure pedū ac manuum. Rx. medul le bouine. pinguedinis galline. dg̃. cere. mir̃. an̄. ʒ. s. oli sisi cini. ʒ. s. ung̃ fiat. Ał. Rx. bacce lauri. aristologie lōge. medul le bouine. ana. ʒ. ii. Ał ualentissimū fissure. Rx. picula. si sameleos. ana. ʒ. iii. Cancⁱ fluminei c̄ sisameleo incenso. faci unt similiter. Cepe cocte. ⁊ c̄ olo. ro. mixte ⁊ pistate. ad id' ualent. Concule marine incense. cū oleo rosato multu𝔭 ualent. EXPLICIT VIATICUS.

Incipit liber olearum ad omnem dolorē
et ad omnem passionem. —.. —.. —.

Tolle lac recentium **Butirum ita cōficit̃.**
[illegible] una nocte ad serena, et ut venerit
dies, misce fortiter et mitte ibi. aq̄ frigida misceto.
postea mitte omniū [illegible] et mitte ad ignē levē ut
coquat̃. Postea tolle eū de foco et dimitte usq; dum
refrigeraverit agitata illū sep̄ suavit̃. Dimitte
frigerare [illegible] dimitte usq; dum clarescat. Post
ea illum quem videris de sup̄ collige et repone.
[illegible] est. **Petroleo ita ɔficitur.**

Stellas minutissimas de pero [illegible] misce minu
tissimas petras q̄ar columbinas. et mitte [illegible] olla
grande et coque subtus terra. **Oleum rosaceum**

Collige flores de rosa . [illegible] **ita conficitur.**
[illegible] et mitte unum sex. aq̄ uncaldaria et mitte sup̄
ignē ut fortit̃ bulliat. et [illegible] rosa [illegible] et sine
tantum stare ut omnis humor exeat. et exp̄me
eas et p̄ice foras et postea cola ipsam aquam et mit
te sup̄ lenium ignē usq; ad spissitudinem mellis
bulliat veniat. postea mitte tantum mel quantū
est ipsa aqua et mitte sup̄ ignē ut bulliat parū.
postea repone in vitro. —.—.—.—.

Rose flores purgatas ÷ IIII. olei communi l. I.
triturata rosa in mortario mittis intus. postea
mitte sup̄ ignem fervere et habere positum

ita ut post dies .xxx. mutas ei rosas et obtunm
erit hec uirtute coherente. siquidem sunt rose frigide
uirtutes. facit ad ignis agrum et in matricis humore
feruentibus. compescit autem agrimonia pabulas mi
tunt eas que in palpebris nascuntur. miscent de
nique epimatibus ac oppis et cerotariis ⁊c.

Oleum anetinum. olei obtimi .l. x. ℥ i. aneti flo
res .l. x. ℥ ii. die et nocte .i. luna in oleo. flores infunde. de
inde manibus anetum exprime iterum facere
oportet. postea anetum expremes proice et oleum be
ne colatum repone. Facit autem ad matricis duriti
am. et hos eius aperit. facit ad typicos egrotum fe
brium que hac accessiones fidero stomachum calefacit
Membrorum uexacionem releuat et soluit articu
lorum etiam dolores inmere deleuat. facit et uniuerte
racas dolor capitis mire.

oleum laurinum.

Summum hac probabilem ex baccis conficiunt
oportet enim ex latis folia lauri siue montani appel
lati. probabiles baccas coquere et que desuxerit eripi
ne hinc pinguedines cum sepinnis extrahere. primi
uiridis hacre habet uirtutem. feruentis. lasceseent
et corporatiue. conuenient. paraliticis. sciaticis. ul
similibus causis potui dari nomentibus pocione.

Oleum rutacium sic conficies. foliis uiridis rute
coquis in oleo. et cum folia siccauerint colas ipsum
oleum. et inmittis iterum. alia folia uiridis rute. et

iterum coquis et sic colabis et repones. habet uirtutem
calidam et ualet ad colicos cum ad torsionibus et
butiro.

Oleum de ouis sic facies. coquentur oua in aqua
eorum uitella in patella assa lento et extorquis. quod
colatur hoc est oleum.

Oleum liliacum confectio. Oleo uiride. lib. ii. folia
lilii pridie collecta lib. ii. et mittis in oleo et po
nis ad solem per dies xx. et cum dederit uirtutem. ad lapidem de
rentibus uel uessica patella fictile noua mittitur
in ea. aqua ut bulliat et saporem perdat. occidis iterum
quadrinum. excipis in patella sanguinem eius mediantem
cooperta ad solem et lunam siccas. et bene siccum teres.
cernis. admisces murta da ex inde cum mulsa coclea
rium unum et sine mora comminuit lapides. et
purinam pleit.

Oleum apianum. sic eum facis. oleo sauinino. lib.
viii. et v. apiani folia lib. xl. infundis una die et
nocte tollis qui infusa sunt et mittis alia iterum.
per tres dies exprimis postmodum mittis folia et repones.
uirtutem habet calefactoriam ad matricem facit ouri
cias et educit menstrua et sedat.

Olei dulcissimi flores camomille sublato albo quod
circa flores emittitur et .ii. mittis in ampulla et
repones ad solem diebus xv. est enim uirtutis hu
mectiue et mitigatiue.

Oleum publinum. fit uerno tempore. de gem
ma ipsius. alii contundunt et coquunt in duplici pig
mento. alii in oleo. duplici mittunt et ponunt in
dulce olo. ad solem diebus .xl. uirtutem habet calidi
arteticis mirabiliter prodest.

Oleum de iunium conficitur sic. Radices eni
cumeris siluatici colligis quasi lib. i. Olei dulci
lib. vi. radices lauas. siccas duabus diebus et incidas
mittis in oleo et quoque uasa duplici uirtutem habet.
calidissimam et extenuatoriam. infixus enim pin
gues humores digerit.

Oleum irinum conficitur sic. yreos. lib. viii.
ol. lib. ii. et v. tundis subtilissime misces cum aq
cocti lib. x. mittis in caccabo et quoquis donec odorem
habeat. uirtutem habet calefactoriam et relaxatiua.
curat putredines et matricis passiones pectus educit.
emmoroidas adaperit. tinnitum aurium cum
aceto et ruta amputat. ad catarrum facit. uentrem
soluit potatus. urinam et uomitum mouet. gar
garizatum cum mulsa multis infirmitatibus
facit.

Oleum sauinum conficis sic. Accipe poma
sauine. et mitte in mortario et pista fortiter. et
postea mitte in linteum exprime succum hoc
est oleum in ampullam mittis et utteris. ad omnem
articulorum dolorem et ubi calefieri opus est.

precer pregnantem. est enim calidum et dulso
retictum et siccat uirtutes et obtunditur.

Oleum ad capitis dolorem et ad emigraneam
et ad omnes febres. et ualet antiquis doloribus capitis
tollit. Componitur sic. Olei sext. iii. mittis in cac
cabo. et radices illic acetum acerrimum eminam
unam et quoque quousque acetum consumetur.
lento igne. et quando uolueris probare ut scias
quando est coctum mittis papirum de candela. in
supradicta unctione et incendis si non stridet
coctum est. si autem coque adhuc. deinde ra
dices rute uiridis. Edere nigre. Camemile. Verbe
cula. artemisia. folia rose. ana lib. i. mittis hec omnia
in caccabo. ubi oleum coxisti. et tam diu omnes her
bas cum oleo bullire facias quamdiu folia arescent
ut totam uirtutem in oleo remaneant. Opio sicca

Mense iulio papaueris foliam ui
ridis. teris per linteo et coques. et semen
ipsius papaueris uiridis. teris cum ipso [illegible]
cis et coquis ut spissetur. ad solem siccabis. Croco

Croco ÷ iii. Murra magno sic facit.
amolum. rosa sicca. resina colata. ana ÷ ii. in ui
no conficis. formis crocisicas. de croco magno.

Ad cancrum. Seu ad fistulam.

Pannum cannabinum crudum antequam in
aqua mittatur in aceto acerrimo mittis. inde ex

Admenstrua prouocanda. xxi.

Admenstrua. retinenda.

dol... hec ponis sup̃ṗ edes. communio pariet. siue
uiuum. siue mortuum. Item. saxifraga. semen
bibat. aut h... et libabitur. Lac ad caligines oclor. Ad caligines oculorum

R̷ cariofili. cinnamomum. alathino. .XXII.
ana. viii. liquiricia. ... spico. ana. ʒ. iii. siseleo. ʒ. ii.
mel ... spumatū. qd̄ suffic... et. accipe omni mane cl̄. i.
et ieiuna usq; terciam. Collirium ad occulos.

Accipe licium. siue aloe. et succum rute. et fe
niculi. et sal gemme. et mitte in uas heneum. usq;
ad terciam. partes. et postea mitte ... acetum fortem.
... dum p... demitte. mitte in cassam oculorum. Si
enim sepius ...aueris. mirum tibi proderit.

Ad dolorem uentris. XXIIII.

Pulegium. et ciminum. equali mensura pistare
facias. et ... de farina nucis. et ... ensum ... ana
tice ... hec omnia cōmisces. et cum albumen oui
distempa. et umbilicum inpone. et mirabile effectum.

Uti... alexandrino Ad cancrum. XXV.

pistare facias. et ciminum ... de h... rotundo. et de
cucurbita siluatica. cōmisce. et parum in melle
distempa. et super cancrum ... s. ... antea de
uino optimo laues. ... e prode. Ad fistulam.

Accipe auripigmentum. et pista eum forte.
et mitte saponem. et ... nouis. Ant. pigra
magni alexandrum. macedoni. XXVII.

Qui facit stomaticis. epilempticis. melācol...

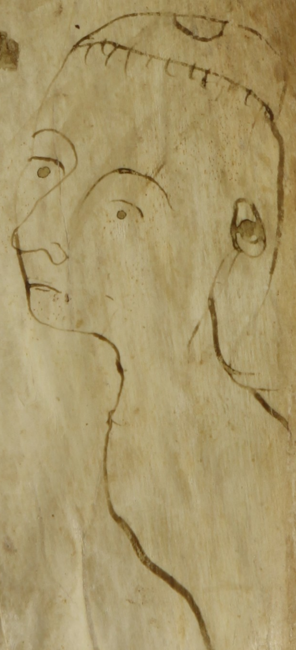

freneticis. epaticis. splenetis. podagricis. uertiginosis.
sanguinosis. tumoribus. ictericis. menstruorum. neruorum
contractionibus. ysteriacontinibus. et quibus liber sit re
pertus. similiter mulieribus. et uiscerias que subi
to uentum emergunt. R. aloen. ʒ. x. cinnamomi
ʒ. vi. Spica indica. ʒ. vi. cr. ʒ. vi. xilobalsami. ʒ. vi.
masticis. ʒ. vi. Opobalsamum. ʒ. vi. cassia fistula. ʒ. vi. mel quod
sufficit. Dabis. K. bd. c. ii. Antidotum geralogodion. memphitum xxviii.

Est enim temperatiuum.
Et tempus diuturnas. et inueteratas passiones.
idmania. et omnes melancolicos. et dementes in
firmitates. Dat enim. ad uoluntatem purgat.
sine incendio. nec conclusionem. nec lassitudinem.
ter magis confert fortitudinem. et ad sanitatem per
ducit pacientem. maxime. epilempticos. et lco
maticos. et qui cadentes subito amentes. et qui spu
mant. Plurimum committigant. uel spasmum paciuntur.
uel contractiones neruorum. et quecumque simili
sustentant passionem. ut puta demonium habentes. Datur
quoque colicis. paraliticis. defanciosis. emigranicis. et qui
se submeiant. aut quoinquinant. extra uolunta
tem. et qui uenenum mortalia acceperunt. Est autem
sine omni periculo facere epaticis. et spleneticis. et pleu
reticis. uel qui cardiacam paciuntur. et non digerunt.
Detrahit omnium malefactiones. prouocat menstrua
mulieribus. datur sciaticis. nefreticis. et omnes

tarum infirmitates discutit. Que recipiuntur. ẋ. iii
mastice et tamarici s. piperis ẋ. iii. cum malua. ca
cetis. iii. salis cod. [illegible] feniculi. [illegible] gentiane [illegible]
ẋ. ii. agarici ẋ. [illegible] ammoniaci. cinnamomi
[illegible] folium ẋ. [illegible] costi [illegible]
[illegible] ẋ. cinnamomum. opopinacem. aristo
logia longa ana ẋ. colloquintide. interiores ẋ. [illegible]
[illegible] ẋ. xi. absinthii ẋ. xii. [illegible] ẋ. vi.
[illegible] ẋ. xiii. polipodium ẋ. xvi. [illegible] ẋ.
xvi. centaureę ẋ. x. epithimum ẋ. viii. ellebore nigri
ẋ. ii. piper album ẋ. [illegible] squille [illegible] ẋ. [illegible]
nigro. [illegible] ẋ. [illegible] agridis ẋ.
ẋ. x. [illegible] petroselinum. [illegible]
[illegible] diligenter et collige in dolio uitreo.
Et [illegible] opus fuerit. detur. ut supra scriptum est.

De nimia siti pigtagoras. auctor affirmat. xxviiii.

Vitellum oui cum oleo inmisces. et sorbet. siti
tollit. manifestum est. Et radicem feniculi tolle. et
tunde non multum. et mitte illam in aceto. ita ut
una nocte sit infusum. et postea qq. cum paululo
mellis et tamdiu coquatur. ut redeat [illegible]
vi. aut iii. aut ii. et sic bibat. et est probatum ad sitim
tollendam et [illegible]. Ad fastidium tollendum.
et ad uertiginem capitis. et ad colera deponenda.

Si quis hoc [illegible] cognoscat. quia mul[illegible]
et adiuuabit. accipiat betonicam. persicam ẋ. xii.

dios. & xviii. coclear. piperis minuti. & ii. mellis. mane ieiu
nus. usque ad viiii. dies bibat. Ad subitaneum para
Accipe uitem albam. radicem lisin.
uidelicet. & purgatam & pistam. & postea quoque
cum aqua modica. recalida bibere sit tantum. quan
tum claudere potes manu. Ad hominem qui
habet scintillam. hoc est guttam cadiuam. ungula lupi.
bibat. cum aqua. quod probatum est. Ad eos qui de
potione. linguas aut mentes perdunt. aut de opio.
uel de aliqua infirmitate. Castoreum tritum cum
aqua bibat. & acetum immittat uel in capud fundat.
fiet sanus. & ... reddit ad mentem suam. & lo
quitur. Ad caducos. In luna decurrente elleboro
metur. post passionem. cum se fere cognouerit. &
detur eis bibere aqua de fimo collecta cum spuma
bouis. si sit de bucca cadens.

Si aqua de naribus stillat. Feniculum in aqua
coquat & bibat per dies xv. Si urinam continere non
potest. Cerebrum leporis coctum. tritum cum
uino bibat. Item. ... regia. pimpinella. sarpullo.
equali mensura. cum pauco mellis. in uino bibat.
Capud de grana ... in uentrem. Ad cancrum.
petre. & corona quod est ... sacepudii. & operas
parge. in paucis diebus. sanabitur. non solum can
crum. sed etiam uniuersa uulnera sanat. Bertu
medicus. hoc probauit in mulieres homines. cer

est. illi. qui cancerum h(ab)et. lac non manducet.
nec cum muliere. non maneat. donec sanetur.

Empl(astrum). diafrodite. xxx. iii.

Facit ad omnem dolorem. ad scrofulas. ad collectiones. ad fistulas. (et) ad omne in q(uo)d desiccatur. (et) parotidas mirifice soluit. R(ecipe). hec. spumam argenti. ʒ. [illegible] diaconi. ʒ. lx. erugin(is). campan(i) [illegible]. murra. ʒ. iii. opopanace. ʒ. i. galbanu(m). ʒ. iii. oleo. [illegible] gutta ammoniaci. ʒ. iii. coquis spumam argenti cum oleo. m(i)sceatur ut sit q(ua)si melle(m) d(e)n(s)u(m). deinde mitte [illegible] gutta amoniaci [illegible] aceto [illegible] (et) opopanace trito cum aceto [illegible] super [illegible] foco [illegible] (et) cum bullit [illegible] erugine etiam misces omnia. (et) [illegible] usque semis [illegible].

An(tidotum). q(uo)d facit ad omnes febres. xl.

Ad illos qui longo tempore uexantur [illegible] discutiendo [illegible] ex [illegible] flegmaticis ex [illegible] uel q(ui) pu[illegible] [illegible] infusiones (et) contractiones intrinsecus. siue rup[tu]ras. siue longo tempore uexantur inflac[ione] [stoma]ch[i]. splenet[ic]is. ydropicis. quibus [illegible] lapides [illegible] [illegible] renes expellit. urinam prouocat. quia ualde diureticus est. [illegible] serpencium. (et) uenenata poci[o]ne. uel malefici[a] [illegible]. R(ecipe). h(ec). pip(er) album. grana. l. iusquiami ÷. i. mirra. thus. an(a) ÷. i x. opiu(m). xxxv [illegible] sulphur. ignem no(n) repta. ʒ. xviii.

[Margin note:] [illegible] maxima [illegible] mundificando [illegible] [illegible] incipiunt [illegible] diuturn[illegible] apparet [illegible] incipiunt manifestari [illegible] dicuntur [illegible] habitu [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] maxima [illegible] ad cognoscendum [illegible]

[illegible]

ant. pyomc.

A[illegible] utilissimum. xl. ii.

[illegible]

ant. ad colicis. xl. iii.

Q[illegible]

[illegible]

ad sitim tollendas et febres. xxxvii.

Centauream decoctam cum absinthio, siue uiri-
dem, siue siccam, bibes quoque in aqua [illegible].

[illegible] ger[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] aqua [illegible]

tur [illegible] colligis radices eius [illegible]

[illegible] accessionem bibat. Vng.

ad febres tollendas. XXXVIII.

L[illegible] gitur.
[illegible] agita [illegible]
efficiatur [illegible] corpus pinge [illegible]
[illegible] ungues [illegible]
[illegible] sucum [illegible] sucum.
millefolii sucum. [illegible] caulis [illegible]
[illegible] sucum [illegible] sucum. equis [illegible]
[illegible] commisces [illegible] acetum [illegible]
corpus pinge. [illegible]
[illegible] accedat [illegible]
git. [illegible] abstineat [illegible]

emplaustrum . cironium . xlvi.

Emplaustrum cironium [illegible]
plurimis quod non solum [illegible]
sanitatem prestat. sed [illegible]
[illegible] sine dubio curantur. [illegible]
[illegible] et quilibet [illegible] generatum fuerint.

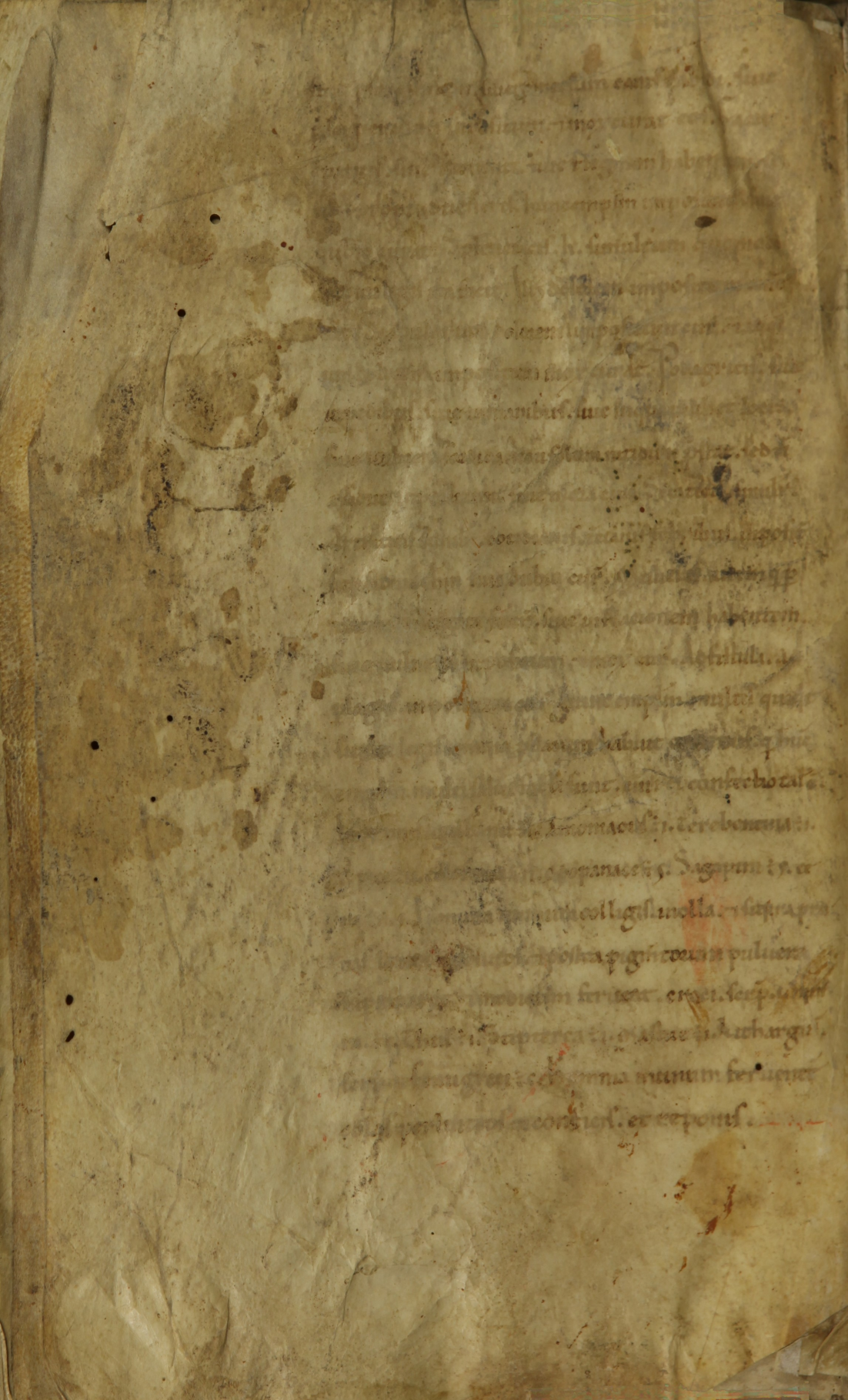

Constantinus Africanus. *Viaticum.* 13th century. (manuscript: DeRicci NLM 12)
Exhibited 5/17 – 7/14/2000: p.93a